Regeringens proposition 2026/27:1

Budgetpropositionen för 2027

Regeringen överlämnar härmed enligt 9 kap. 2 § regeringsformen budgetpropositionen för 2027.

Stockholm den 6 november 2026

Elisabeth Svantesson

Niklas Wykman
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Budgetpropositionen innehåller regeringens förslag till statens budget för 2027 samt de övriga förslag och bedömningar som följer av riksdagsordningen och budgetlagen (2011:203).

Översikt av innehåll i volym 1

Volym 1

1	Finansplan
2	Förslag till riksdagsbeslut
3	Den makroekonomiska utvecklingen
4	De budgetpolitiska målen
5	Inkomster
6	Utgifter
7	Statens budgetsaldo och statsskulden
8	Den offentliga förvaltningens finanser
9	Statens investeringar och finansiella befogenheter
10	Granskning och ekonomisk styrning
11	Lagförslag, skattefrågor
12	Skattefrågor

Bilagor 1-5

Innehållsförteckning

Sammanställning av förslag till statens budget för 2027 5

1 Finansplan 7
1.1 Budgetpropositionen för 2027 har beslutats av en övergångsregering 7
1.2 Utsikter för svensk ekonomi 9
1.3 Uppföljning av de budgetpolitiska målen 11
1.4 Principernas tillämpning 12

2 Förslag till riksdagsbeslut 15

3 Den makroekonomiska utvecklingen 17
3.1 Utsikterna i omvärlden 2026 och 2027 17
3.2 Utsikterna i Sverige 2026 och 2027 19
3.3 Osäkerhet i prognosen 25
3.4 Utvecklingen 2028 och 2029 25
3.5 Alternativa scenarier 26
3.6 Prognosrevideringar 27
3.7 Utvecklingen enligt andra bedömare 28

4 De budgetpolitiska målen 31
4.1 Uppföljning av målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande 31
4.2 Uppföljning av skuldankaret 32
4.3 Uppföljning av utgiftstaket samt tekniska justeringar och förslag för 2029 33
4.4 Uppföljning av det kommunala balanskravet 37
4.5 Finanspolitisk konjunkturstabilisering 37
4.6 Finanspolitikens hållbarhet 39

5 Inkomster 41
5.1 Regeringens förslag till beräkning av inkomster i statens budget 41
5.2 Offentliga förvaltningens skatteintäkter 42
5.3 Offentligfinansiella effekter av samtliga ändrade skatte- och avgiftsregler 48
5.4 Statens inkomster 49
5.5 Jämförelse med 2026 års ekonomiska vårproposition och uppföljning av statens budget för 2025 och 2026 49

6 Utgifter 53
6.1 Inledning 53
6.2 Utgiftsramar för 2027 54
6.3 Preliminära utgiftsramar för 2028 och 2029 57
6.4 Utvecklingen av de takbegränsade utgifterna över tid 58
6.5 Uppföljning av utgifterna 2026 67
6.6 Förändring av utgiftsramar och takbegränsade utgifter sedan 2026 års ekonomiska vårproposition 69
6.7 Utgifter som medger en avvikelse från målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande 77

7 Statens budgetsaldo och statsskulden 81
7.1 Inledning 81
7.2 Statens budgetsaldo 82
7.3 Statsskulden 85
7.4 Uppföljning av statens budgetsaldo 2026 86

8 Den offentliga förvaltningens finanser 87

8.1 Inledning ... 87
8.2 Den offentliga förvaltningens finanser ... 88
8.3 Statens finanser ... 90
8.4 Ålderspensionssystemets finanser ... 92
8.5 Kommunsektorns finanser ... 93
8.6 Den offentliga förvaltningens finansiella förmögenhet ... 96
8.7 Finansiellt sparande enligt olika bedömare ... 98
8.8 Uppföljning av den offentliga förvaltningens finanser ... 100
8.9 Sveriges återhämtningsplan inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens ... 101

9 Statens investeringar och finansiella befogenheter ... 103
9.1 En samlad investeringsplan för staten ... 103
9.2 Finansiering av anläggningstillgångar och rörelsekapital i statens verksamhet ... 107
9.2.1 Låneram för 2027 ... 107
9.2.2 Räntekontokreditram för 2027 ... 108
9.3 Låneramar för samhällsinvesteringar och övriga kontokrediter ... 110
9.4 Statlig utlåning ... 111
9.5 Statliga garantier ... 111
9.6 Beställningsbemyndiganden ... 112
9.7 Bemyndigande att överskrida anslag ... 114

10 Granskning och ekonomisk styrning ... 115
10.1 Den europeiska planeringsterminen och EU:s rekommendationer till Sverige ... 115
10.2 Utvecklingen av den ekonomiska styrningen i staten ... 116
10.3 Granskning av årsredovisning för staten 2025 ... 117

11 Lagförslag, skattefrågor ... 119
11.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) ... 119

12 Skattefrågor ... 123
12.1 Höjd åldersgräns för jobbskatteavdraget för seniorer ... 123
12.1.1 Ärendet och dess beredning ... 123
12.1.2 Gällande rätt ... 123
12.1.3 Åldersgränsen för jobbskatteavdraget för seniorer höjs ... 124
12.1.4 Ikraftträdande ... 126
12.1.5 Konsekvensanalys ... 126
12.2 Offentligfinansiella effekter – en sammanfattning ... 129
12.3 Skatteutgifter ... 131
12.4 Författningskommentar ... 132
12.4.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) ... 132

Bilaga 1 Specifikation av budgetens utgifter och inkomster 2027
Bilaga 2 Tabellsamling makroekonomisk utveckling och offentliga finanser
Bilaga 3 Ekonomisk jämställdhet
Bilaga 4 Klimatredovisning
Bilaga 5 Höjd åldersgräns för jobbskatteavdraget för seniorer

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 6 november 2026

Sammanställning av förslag till statens budget för 2027

Utgifter

Tusental kronor

Utgiftsområde	1	Rikets styrelse	21 330 986
Utgiftsområde	2	Samhällsekonomi och finansförvaltning	21 859 496
Utgiftsområde	3	Skatt, tull och exekution	15 991 342
Utgiftsområde	4	Rättsväsendet	101 001 838
Utgiftsområde	5	Internationell samverkan	5 212 641
Utgiftsområde	6	Försvar och samhällets krisberedskap	234 555 614
Utgiftsområde	7	Internationellt bistånd	45 131 854
Utgiftsområde	8	Migration	12 734 107
Utgiftsområde	9	Hälsovård, sjukvård och social omsorg	128 503 121
Utgiftsområde	10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	121 356 871
Utgiftsområde	11	Ekonomisk trygghet vid ålderdom	57 460 145
Utgiftsområde	12	Ekonomisk trygghet för familjer och barn	99 933 519
Utgiftsområde	13	Integration och jämställdhet	3 764 260
Utgiftsområde	14	Arbetsmarknad och arbetsliv	90 593 964
Utgiftsområde	15	Studiestöd	36 188 874
Utgiftsområde	16	Utbildning och universitetsforskning	106 946 784
Utgiftsområde	17	Kultur, medier, trossamfund och fritid	17 233 411
Utgiftsområde	18	Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	2 070 704
Utgiftsområde	19	Regional utveckling	4 567 201
Utgiftsområde	20	Klimat, miljö och natur	19 155 227
Utgiftsområde	21	Energi	7 640 433
Utgiftsområde	22	Kommunikationer	113 058 515
Utgiftsområde	23	Areella näringar, landsbygd och livsmedel	22 175 007
Utgiftsområde	24	Näringsliv	10 470 374
Utgiftsområde	25	Allmänna bidrag till kommuner	181 861 055
Utgiftsområde	26	Statsskuldsräntor m.m.	30 755 200
Utgiftsområde	27	Avgiften till Europeiska unionen	61 638 270
Summa utgiftsområden			**1 573 190 813**
Minskning av anslagsbehållningar			-15 857 226
Summa utgifter			**1 557 333 587**

Riksgäldskontorets nettoutlåning	42 388 786
Kassamässig korrigering	385 103
Summa	**1 600 107 476**

Inkomster

Tusental kronor

Inkomsttyp 1000	Statens skatteinkomster	1 485 546 030
Inkomsttyp 2000	Inkomster av statens verksamhet	48 804 435
Inkomsttyp 3000	Inkomster av försåld egendom	5 000 000
Inkomsttyp 4000	Återbetalning av lån	479 399
Inkomsttyp 5000	Kalkylmässiga inkomster	24 667 000
Inkomsttyp 6000	Bidrag m.m. från EU	14 829 735
Inkomsttyp 7000	Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-171 328 210
Inkomsttyp 8000	Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto	0
Summa inkomster		**1 407 998 389**

Beräknat lånebehov	192 109 087
Summa	**1 600 107 476**

1 Finansplan

1.1 Budgetpropositionen för 2027 har beslutats av en övergångsregering

Sverige styrs av en övergångsregering. Efter valet hösten 2026 begärde statsministern sitt entledigande. Talmannen entledigade därefter statsministern och övriga statsråd. Någon ny regering har ännu inte tillträtt. De entledigade statsråden uppehåller därför enligt regeringsformen sina befattningar som en övergångsregering. Vid ett regeringsskifte i samband med ett riksdagsval ska budgetpropositionen enligt riksdagsordningen lämnas inom tre veckor efter det att en ny regering har tillträtt. Budgetpropositionen får dock inte lämnas senare än den 15 november under år då den dagen infaller måndag–torsdag och i andra fall inte senare än den torsdag som infaller närmast före den 15 november. Under 2026 ska budgetpropositionen därför lämnas senast den 12 november. Eftersom någon ny regering inte har tillträtt har budgetpropositionen för 2027 beslutats av övergångsregeringen.

Senaste gången en övergångsregering lämnade en budgetproposition var 2018 (prop. 2019/20:1). Konstitutionsutskottet gjorde därefter en granskning av en övergångsregerings befogenheter (bet. 2019/20:KU10) där bl.a. utformningen av övergångsregeringens budgetproposition behandlades. I sin granskning hade utskottet inget att invända mot de principer som tagits fram för budgetpropositionens utformning, men framhöll att uppenbart tillfälliga satsningar från tidigare budgetår inte bör ligga kvar i en övergångsregerings budgetproposition. Regeringen har vid framtagandet av denna proposition beaktat utskottets ställningstagande.

Vidare har regeringen beaktat de riktlinjer som beslutats av Statsrådsberedningen för det praktiska arbetet i Regeringskansliet under en övergångsregeringsperiod (Statsrådsberedningens promemoria En övergångsregerings befogenheter, SB PM 1990:1, rev. 2020). Promemorian har reviderats mot bakgrund av erfarenheterna av övergångsregeringen september 2018–januari 2019. Enligt riktlinjerna bör en övergångsregering endast avgöra löpande eller brådskande ärenden. Vidare anges att en övergångsregering inte bör lägga fram propositioner som är politiskt kontroversiella eller som har en tydlig partipolitisk inriktning, om inte ett dröjsmål skulle skada viktiga allmänna intressen. När det gäller en budgetproposition som lämnas av en övergångsregering anges särskilt att den bör utformas med utgångspunkt i den ursprungligen beslutade budgeten för det innevarande året. Det anges också att beslutade ändringar i budgeten inte bör beaktas. Uppenbart tillfälliga satsningar från tidigare budgetår som skulle upphöra vid utgången av året bör inte heller tas in i budgetförslaget för kommande år. Enligt riktlinjerna kan vissa justeringar eller ändringar i förhållande till den ursprungligen beslutade budgeten föreslås utifrån generella principer som stäms av med partier i riksdagen. Av regeringsformen följer vidare att den senaste beslutade budgeten ska fortsätta att gälla för det fall riksdagen inte beslutat om en ny budget. Vid framtagandet av denna proposition har regeringen därför bedömt att budgeten för 2027 bör utformas med utgångspunkt i budgeten för 2026, i väntan på att en ny regering tillträder och kan lämna de förslag till ändringar som följer av dess politiska inriktning.

Med beaktande av vad som ovan anförts har särskilda principer tagits fram för utformningen av denna proposition. Principerna har stämts av med företrädare för riksdagens partier. Principerna redovisas nedan.

Förslagen i denna proposition utgår från den budget som riksdagen har beslutat för 2026 efter förslag i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1). Beslutade ändringar i statens budget för 2026 har inte beaktats. Följande generella justeringar har gjorts:

- Anslag som används för förvaltnings- och investeringsändamål har pris- och löneomräknats på sedvanligt sätt. Anslag som avser regelstyrda transfereringssystem har justerats utifrån ändrad makroekonomisk utveckling liksom ändrade volymer (t.ex. antal personer som omfattas).
- Anslag har justerats till följd av beslutade lagar och förordningar, internationella avtal, civilrättsligt bindande avtal eller EU-rättsakter.
- Anslag har justerats med anledning av att riksdagen beslutat om flyttar av ändamål och verksamheter mellan utgiftsområden.
- Anslag har justerats om det krävts för att nödvändiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas.
- Uppenbart tillfälliga satsningar från tidigare budgetår som upphör vid utgången av 2026 har inte förlängts.
- Lagförslag som är politiskt okontroversiella, och som inte kan genomföras under pågående budgetår, har inkluderats i de fall det råder politisk samsyn om förslagen.

Med nödvändiga samhällsfunktioner avses bl.a. totalförsvaret. De i budgetpropositionen för 2026 beräknade utgifterna för uppbyggnaden av totalförsvaret kvarstår således, med vissa justeringar som redovisas under berörda utgiftsområden.

De sedvanliga finansieringsprinciper som används vid beredningen av regeringens budgetförslag har tillämpats i enlighet med det finanspolitiska ramverket när denna proposition har tagits fram (skr. 2025/26:76, bet. 2025/26:FiU14, rskr. 2025/26:156).

Motsvarande principer har beaktats i tillämpliga delar för förslag som avser statens inkomster.

Utöver förslag till inkomstberäkning och anslag lämnar regeringen även övriga förslag om bl.a. ekonomiska åtaganden som krävs för det kommande budgetåret. Vid bedömningen av storleken på beställningsbemyndiganden har en prövning gjorts utifrån tidigare beslutade bemyndiganden och de föreslagna anslagsnivåerna.

I enlighet med budgetlagens (2011:203) krav lämnar regeringen i denna proposition förslag till utgiftstak för 2029 och till preliminära inkomstberäkningar och utgiftsramar för 2028 och 2029. Med hänsyn till att propositionen har utformats enligt principer för att lämnas av en övergångsregering är dessa beräkningar mycket osäkra som underlag för bedömning av framtida anslagsnivåer.

Mot bakgrund av de begränsningar som gäller för en övergångsregering omfattar regeringens förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken endast en bedömning av den ekonomiska utvecklingen och den offentliga förvaltningens finanser samt en uppföljning av de budgetpolitiska målen. Någon redovisning av den framtida politiska inriktningen lämnas inte.

1.2 Utsikter för svensk ekonomi

Den makroekonomiska utvecklingen

Trots ett fortsatt utmanande omvärldsläge fortsatte konjunkturåterhämtningen i svensk ekonomi under första halvåret 2026. Återhämtningen väntas fortgå även under andra halvåret 2026 och 2027, men i en successivt avtagande takt. Detta förklaras dels av en dämpad omvärldsutveckling, dels av att ekonomin bedöms närma sig konjunkturell balans. Under de kommande åren väntas tillväxten drivas av såväl stärkt inhemsk efterfrågan som en fortsatt god exportutveckling.

Arbetsmarknaden befinner sig i en långsam återhämtning efter flera år med svag sysselsättningsutveckling och hög arbetslöshet. Framåtblickande indikatorer tyder på att efterfrågan på arbetskraft kommer att öka framöver. Detta återspeglas bl.a. i företagens positiva anställningsplaner, enligt Konjunkturbarometern. Sysselsättningen bedöms fortsätta att öka kommande år, vilket bidrar till minskande arbetslöshet.

Trots kraftigt stigande globala energipriser till följd av konflikten i Mellanöstern var inflationen i Sverige låg under första halvåret 2026. Inflationen enligt konsumentprisindex med fast ränta (KPIF) väntas gradvis stiga mot Riksbankens inflationsmål mot slutet av 2026. År 2027 väntas inflationen enligt KPIF bli något högre än målet på 2 procent. Efter att ha hållit styrräntan oförändrad under drygt ett år höjde Riksbanken räntan till 2,0 procent i november 2026. I takt med att konjunkturläget balanseras och inflationen ökar bedöms penningpolitiken bli mer åtstramande 2027.

Tabell 1.1 Makroekonomiska nyckeltal

Procentuell förändring om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
BNP[1]	1,4	3,0	2,3	1,1	1,4
BNP, kalenderkorrigerad[1]	1,6	2,8	2,0	1,4	1,5
BNP-gap[2]	-1,8	-0,6	0,0	0,0	0,0
Produktivitet[3, 4]	1,9	2,2	0,6	0,8	1,0
Arbetade timmar[4]	-0,3	0,5	1,5	0,6	0,5
Sysselsättning, 15–74 år	0,4	0,7	1,3	0,5	0,4
Sysselsättningsgrad, 15–74 år[5]	69,0	69,4	70,2	70,6	70,7
Arbetslöshet, 15–74 år[6]	8,8	8,5	7,7	7,4	7,3
Timlön enligt KL[7]	3,6	3,5	3,4	3,5	3,5
KPI[8]	0,7	0,9	2,9	3,2	2,1
KPIF[9]	2,6	1,5	2,3	2,8	2,0
Styrränta[10]	2,08	1,78	2,19	2,25	2,25
BNP i världen, KIX-vägd[11]	1,9	1,6	1,7	1,7	1,8

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-20 har beaktats.

[1] Fasta priser.

[2] Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP. Potentiell BNP är en bedömning.

[3] Förädlingsvärde i hela ekonomin till baspris per arbetad timme.

[4] Enligt nationalräkenskaperna, kalenderkorrigerad.

[5] Procent av befolkningen.

[6] Procent av arbetskraften.

[7] Nominell löneutveckling enligt konjunkturlönestatistiken (KL). År 2025 avser prognos.

[8] Konsumentprisindex.

[9] Konsumentprisindex med fast ränta.

[10] Procent, årsgenomsnitt.

[11] BNP sammanviktad med KIX-vikter, ett mått på respektive lands betydelse för svensk utrikeshandel.

Källor: Statistiska centralbyrån, Macrobond, Medlingsinstitutet och egna beräkningar.

Den offentliga förvaltningens finanser

Det finansiella sparandet i den offentliga förvaltningen förväntas visa underskott under hela prognosperioden 2026–2029. Under 2026 väntas en försvagning av finanserna. Försvagningen beror framför allt på att statens finanser belastas av de åtgärder som har vidtagits för att stärka Sveriges försvarsförmåga och fortsatt stödja Ukraina samt för att stötta ekonomins återhämtning. Utökade satsningar inom dessa områden kommer att belasta de offentliga finanserna även fortsättningsvis. Det strukturella sparandet bedöms vara negativt fram t.o.m. 2029. Regeringens prognosprinciper innebär att endast beslutade och aviserade förändringar av skatteregler och statens utgifter som redovisas i denna proposition bör beaktas i prognosen. Mot denna bakgrund bedöms såväl det finansiella som det strukturella sparandet förstärkas fr.o.m. 2027 (se tabell 1.2). Det strukturella sparandet, exklusive nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina, bedöms vara i balans fr.o.m. 2027.

Den väntade utvecklingen av de offentliga finanserna medför att bruttoskulden ökar i förhållande till BNP 2025–2027. Därefter minskar skulden i förhållande till BNP.

Tabell 1.2 Den offentliga förvaltningens finanser

Miljarder kronor om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Finansiellt sparande	-103	-158	-135	-54	-8
Procent av BNP	**-1,6**	**-2,3**	**-1,9**	**-0,7**	**-0,1**
Stat	-1,5	-2,3	-2,0	-0,8	-0,2
Ålderspensionssystem	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5
Kommunsektor	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Strukturellt sparande, procent av potentiell BNP	**-0,3**	**-1,4**	**-1,4**	**-0,6**	**-0,1**
varav nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina[1]	*0,5*	*0,9*	*1,4*	*0,8*	*0,4*
Strukturellt sparande exkl. nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina, procent av potentiell BNP	**0,2**	**-0,5**	**0,0**	**0,2**	**0,3**
Konsoliderad bruttoskuld	2 331	2 496	2 703	2 796	2 857
Procent av BNP	**35,1**	**35,9**	**37,1**	**37,0**	**36,5**

Anm.: I prognosen beaktas inte Riksbankens avsikt att finansiera en del av valutareserven med valutalån via Riksgäldskontoret i stället för med lån i svenska kronor.

[1] I enlighet med den parlamentariska överenskommelsen om finansiering av försvaret och stöd till Ukraina (Fi2026/00095). De årliga belopp som exkluderas från det strukturella sparandet finns specificerade i tabell 6.17 och 6.18 i avsnitt 6.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

1.3 Uppföljning av de budgetpolitiska målen

De budgetpolitiska målen består av ett mål för den offentliga förvaltningens finansiella sparande, ett riktmärke för den offentliga skulden (skuldankaret), ett utgiftstak och ett kommunalt balanskrav. Uppföljningen av målen sker enligt de regler och principer som anges i skrivelsen Det finanspolitiska ramverket (skr. 2025/26:76).

Målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande

Målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande är ett överskott på en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel. Från och med 2027 är målet att uppnå balans över en konjunkturcykel. För att bedöma måluppfyllelsen i ett framåtblickande perspektiv används det strukturella sparandet.

Regeringen bedömer att det strukturella sparandet kommer att avvika från målet både 2026 och 2027 (se tabell 1.2). Avvikelsen bedöms vara förenlig med principerna i det finanspolitiska ramverket, då ramverket medger avvikelse för nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina 2026–2034. Avvikelsen 2026 motiveras därutöver med behovet av finanspolitisk konjunkturstabilisering. Det strukturella sparandet, exklusive nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina, bedöms nå balans 2027.

Skuldankaret

Skuldankaret är ett riktmärke för den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld (Maastrichtskulden) och är satt till 35 procent av BNP. Maastrichtskuldens andel av BNP uppgick till 35 procent 2025 och kommer enligt prognosen att uppgå till 36 respektive 37 procent av BNP 2026 och 2027, vilket är inom toleransmarginalen för skuldankaret.

Förslag till utgiftstakets nivå 2029

Utgiftstaket är den övergripande restriktionen för budgetprocessen och de totala utgifterna. Regeringen ska, enligt budgetlagen, i budgetpropositionen föreslå en nivå på utgiftstaket för det tredje tillkommande året. I enlighet med de principer som har tagits fram för övergångsregeringens budgetproposition bör innehållet i budgeten inte vara politiskt kontroversiellt eller ha en tydlig partipolitisk inriktning. Utgiftstakets nivå är emellertid ett politiskt beslut. Regeringen föreslår därför att utgiftstakets nivå för 2029 ska vara på samma nivå som i 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100), med undantag för tekniska justeringar. Utgiftstakets nivå för 2029 föreslås därmed uppgå till 2 105 miljarder kronor.

En ny regering har i enlighet med praxis möjlighet att föreslå ändringar av tidigare föreslagna och beslutade nivåer på utgiftstaket.

1.4 Principernas tillämpning

Utifrån principerna som redogörs för i avsnitt 1.1 redovisas i tabell 1.3 resultatet av tillämpningen på utgiftsområdesnivå. Tabellen visar förändringen av nu föreslagna utgiftsramar jämfört med beslutade utgiftsramar för 2026.

Tabell 1.3 Förändring av utgiftsramar jämfört med beslutade ramar för 2026

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Beslutade ramar 2026[1]	Förslag till ramar 2027	Differens 2027–2026
1 Rikets styrelse	21 614	21 331	-283
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	22 039	21 859	-179
3 Skatt, tull och exekution	15 512	15 991	479
4 Rättsväsendet	94 744	101 002	6 258
5 Internationell samverkan	2 547	5 213	2 665
6 Försvar och samhällets krisberedskap	225 022	234 556	9 533
7 Internationellt bistånd	43 653	45 132	1 479
8 Migration	13 524	12 734	-790
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	127 707	128 503	796
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	121 994	121 357	-637
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	59 322	57 460	-1 862
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	104 228	99 934	-4 295
13 Integration och jämställdhet	5 866	3 764	-2 102
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	91 163	90 594	-569
15 Studiestöd	35 788	36 189	401
16 Utbildning och universitetsforskning	106 937	106 947	10
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	17 337	17 233	-104
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	1 775	2 071	296
19 Regional utveckling	4 874	4 567	-307
20 Klimat, miljö och natur	19 625	19 155	-470
21 Energi	7 940	7 640	-299
22 Kommunikationer	106 705	113 059	6 354
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	22 567	22 175	-392
24 Näringsliv	8 955	10 470	1 515
25 Allmänna bidrag till kommuner	180 723	181 861	1 138
26 Statsskuldsräntor m.m.	26 955	30 755	3 800
27 Avgiften till Europeiska unionen	54 200	61 638	7 438
Summa utgiftsområden	**1 543 318**	**1 573 191**	**29 873**

[1] Enligt riksdagens beslut med anledning av budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1, bet. 2025/26:FiU10, rskr. 2025/26:137).

I tabell 1.4 visas de största anslagsförändringarna till följd av nu föreslagna åtgärder och förändrade beslut i förhållande till beräkningarna för 2027 i 2026 års ekonomiska vårproposition.

Tabell 1.4 Anslagsförändringar jämfört med beräkningar i 2026 års ekonomiska vårproposition

Miljoner kronor

	2027
Tidigare aviserade anslagsförändringar som inte genomförs	**-4 342**
varav större anslagsökningar som inte genomförs	*-11 775*
Polismyndigheten	-2 822
Forsknings- och innovationspropositionen	-1 450
Medel till Kraftlyftet	-500
Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna	-400
varav större anslagsminskningar som inte genomförs	*7 432*
Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling	961
Återvandringsbidrag	505
Klimatklivet	500
Inköp av vaccin mot covid-19	300
Nya förslag till följd av lagar och förordningar samt för att upprätthålla nödvändiga samhällsfunktioner	**3 699**
varav större anslagsförändringar	
Ökade kostnader för läkemedelsförmånerna	*1 114*
Civilt försvar: Investeringar i transportinfrastruktur	*1 001*
Tillskott till Industriklivet	*350*
Finansiering av tillskott till Industriklivet genom neddragning av Klimatklivet	*-350*
Tillskott till Samhalls merkostnadsersättning	*277*
Ersättning för skador på grund av brott	*221*
Summa anslagsförändringar	**-644**
Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern	1 796
Summa anslagsförändringar inkl. Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern	**1 152**

Utöver förändringarna av utgiftsramarna och anslagsförändringarna lämnas ett förslag om höjd åldersgräns för jobbskatteavdraget för seniorer som innebär en minskning av skatteintäkterna. Skatteintäkterna minskar även på grund av att två tidigare aviserade förslag inte genomförs.

Tabell 1.5 Offentligfinansiella effekter av förslag om ändrade skatte- och avgiftsregler i denna proposition och tidigare aviserade förslag som inte genomförs

Miljarder kronor

	2027
Förslag i denna proposition	
Höjd åldersgräns för jobbskatteavdraget för seniorer	-0,12
Tidigare aviserade förslag som inte genomförs	
Höjd skatt på vissa tobaksprodukter	-0,32
Ändrade regler om fördelning av avdrag för mervärdesskatt	-1,00
Summa	**-1,44**

2 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

Riktlinjer för den ekonomiska politiken och förslag till statens budget för 2027

1. Riksdagen godkänner riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (avsnitt 1).
2. Riksdagen fastställer utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget till 2 105 miljarder kronor för 2029 (avsnitt 4.3).
3. Riksdagen godkänner beräkningen av inkomster i statens budget för 2027 (avsnitt 5.1 och bilaga 1 avsnitt 2).
4. Riksdagen godkänner den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2028 och 2029 som riktlinje för regeringens budgetarbete (avsnitt 5.1 och tabell 5.1).
5. Riksdagen beslutar om fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2027 (avsnitt 6.2 och tabell 6.1).
6. Riksdagen godkänner beräkningen av förändringen av anslagsbehållningar för 2027 (avsnitt 6.2 och tabell 6.1).
7. Riksdagen godkänner beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2027 (avsnitt 6.2 och tabell 6.1).
8. Riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2028 och 2029 som riktlinje för regeringens budgetarbete (avsnitt 6.3 och tabell 6.3).
9. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2027 ta upp lån enligt 5 kap. budgetlagen (2011:203) (avsnitt 7.2).
10. Riksdagen godkänner beräkningen av Riksgäldskontorets nettoutlåning för 2027 (avsnitt 7.2 och tabell 7.1).
11. Riksdagen godkänner beräkningen av den kassamässiga korrigeringen för 2027 (avsnitt 7.2 och tabell 7.1).
12. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2027 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 74 300 000 000 kronor (avsnitt 9.2).
13. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2027 besluta om krediter för myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjade krediter uppgår till högst 22 500 000 000 kronor (avsnitt 9.2).
14. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2027, med de begränsningar som följer av 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen (2011:203), besluta att ett anslag som inte avser förvaltningsändamål får överskridas om ett riksdagsbeslut om ändring av anslaget inte hinner inväntas och överskridandet ryms inom det fastställda utgiftstaket för staten (avsnitt 9.7).

Förslag som ligger till grund för beräkningen av statens inkomster

15. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) (avsnitt 11.1 och 12.1).

3 Den makroekonomiska utvecklingen

I detta avsnitt redovisas prognosen för den makroekonomiska utvecklingen i Sverige och i omvärlden 2026–2029. Tyngdpunkten i avsnittet ligger på utvecklingen 2026 och 2027. Prognosen är baserad på de regelverk för skatter och transfereringar och de anslagsnivåer som har beslutats av riksdagen och som föreslås eller aviseras i denna proposition eller i propositionen Höständringsbudget för 2026 (prop. 2026/27:2). Prognosen baseras inte på några framtida finanspolitiska regel- eller anslagsändringar därutöver. Särskilda principer har tillämpats vid utformningen av propositionen (se avsnitt 1.1). Information om omvärldshändelser och statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. den 20 oktober 2026 har beaktats. Tabeller med prognosens innehåll i detalj redovisas i bilaga 2.

Sammanfattning

- Konjunkturåterhämtningen i svensk ekonomi fortsätter, vilket beror på såväl stark inhemsk efterfrågan som en fortsatt god exportutveckling. Stigande reallöner, en gradvis återhämtning på arbetsmarknaden och en stöttande finanspolitik bidrar till att hushållens konsumtion fortsätter att öka i god takt. Ekonomin bedöms vara i konjunkturell balans 2027.
- Konflikten i Mellanöstern präglar världsekonomin och har bidragit till stigande energipriser. De negativa effekterna på den globala ekonomin har dock delvis dämpats av omfattande investeringar kopplade till utvecklingen av artificiell intelligens (AI) som även har stöttat den globala varuhandeln.
- Inflationen i Sverige var låg under första halvåret 2026, inte minst jämfört med andra länder, men väntas stiga mot Riksbankens inflationsmål mot slutet av 2026. Riksbanken väntas höja styrräntan ytterligare en gång under våren 2027, efter höjningen i november.
- Återhämtningen på arbetsmarknaden sker med viss fördröjning. Sysselsättningen bedöms öka och arbetslösheten minska i slutet av 2026 och 2027.
- Prognosen för den ekonomiska utvecklingen är omgärdad av osäkerhet som bl.a. är kopplad till effekterna av konflikten i Mellanöstern, förändringar i säkerhets- och handelspolitiken i omvärlden och till förväntningarna på produktivitetsvinster från AI-investeringarna.

3.1 Utsikterna i omvärlden 2026 och 2027

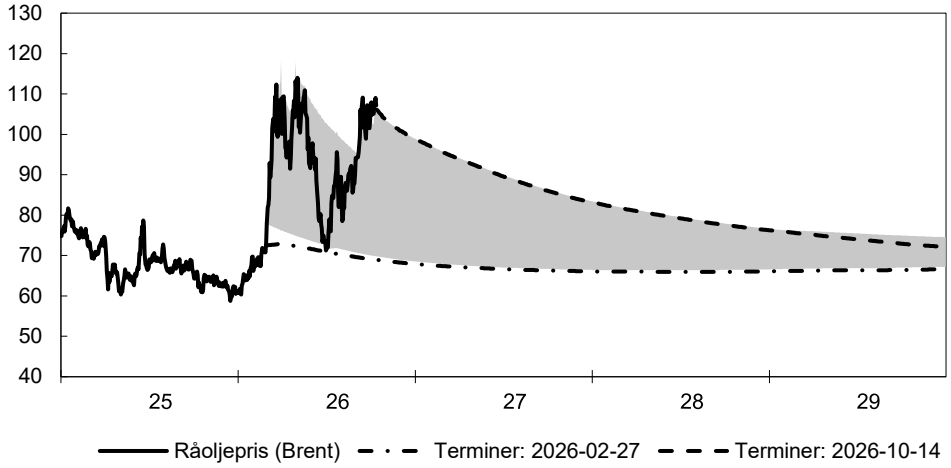
Fortsatt fokus på konflikten i Mellanöstern

Efter en tillfällig nedgång under sommaren 2026 har energipriserna åter stigit, till följd av konflikten i Mellanöstern och förnyade spänningar kring Hormuzsundet. Energiprisökningens genomslag på inflationen beror både på hur mycket de högre energikostnaderna påverkar andra priser i ekonomin och på den fortsatta utvecklingen av konflikten. Osäkerheten är stor, vilket återspeglas i det ovanligt breda spann inom vilket oljeterminspriserna har rört sig sedan konflikten inleddes (se diagram 3.1). De finansiella förhållandena har stramats åt sedan våren 2026, särskilt i euroområdet där kreditvillkoren har blivit mer restriktiva, medan de i USA fortsatt är relativt gynnsamma. Konfliktens negativa effekter på den globala ekonomin har delvis dämpats av omfattande investeringar kopplade till utveckling av AI, som har bidragit

till stigande aktiekurser, särskilt i USA. Den globala varuhandeln har också utvecklats väl, bl.a. till följd av en ökad efterfrågan på halvledare och annan högteknologisk utrustning.

Diagram 3.1 Råoljepris (Brent) och terminer

US-dollar per fat

Anm.: Det skuggade området visar det lägsta respektive högsta värdet för varje kalenderdatum bland de terminskurvor som har observerats t.o.m. den 14 oktober 2026. Dagliga värden mellan kontraktsmånaderna har beräknats genom linjär interpolation och ingår i intervallet. De streckade linjerna visar terminskurvorna vid utvalda tidpunkter. Terminskurvan den 27 februari 2026 visar marknadens prissättning innan utbrottet av konflikten i Mellanöstern, motsvarande terminskurva för den 14 oktober 2026 är prissättning som denna prognos baseras på.

Källor: International Exchange (ICE) och Macrobond.

Under de första tre kvartalen växte den amerikanska ekonomin något snabbare än sitt historiska genomsnitt sedan 2000 samtidigt som utvecklingen på arbetsmarknaden har varit stabil. De ekonomiska utsikterna påverkas av faktorer som verkar i olika riktningar. Osäkerheten kring handelspolitiken och säkerhetsläget verkar återhållande på ekonomin, samtidigt som AI-relaterade investeringar väntas fortsätta bidra till tillväxten. Sammantaget väntas den amerikanska tillväxten under de kommande åren ligga nära sitt historiska genomsnitt sedan 2000. Inflationen, som förvisso dämpades något från toppnivåer under våren, har legat över den amerikanska centralbankens inflationsmål i mer än fem år. I ljuset av den motståndskraftiga arbetsmarknaden och den förhöjda inflationen har den amerikanska centralbanken höjt styrräntan under hösten. Ytterligare en höjning väntas under vintern 2026, vilket bedöms vara den sista höjningen i den nuvarande räntehöjningscykeln. Därefter väntas styrräntan ligga kvar på denna nivå fram till andra halvåret 2027, då en första räntesänkning bedöms äga rum.

Trots stora importbehov av energi har euroområdets ekonomi uppvisat motståndskraft under de första tre kvartalen 2026. Spanien fortsätter att vara euroområdets tillväxtmotor, medan bl.a. Tyskland och Italien hittills har uppvisat mer måttliga tillväxttakter. Framåtblickande indikatorer pekar på att euroområdets ekonomi fortsätter att växa i närtid. För att motverka den förhöjda inflationen har europeiska centralbanken gradvis stramat åt penningpolitiken under 2026 och väntas höja styrräntan vid ytterligare ett tillfälle i slutet av året. Under 2027 bedöms effekterna av de högre energipriserna klinga av, inflationen falla tillbaka och euroområdets ekonomi stärkas.

Under det första halvåret 2026 växte den kinesiska ekonomin i linje med den kinesiska regeringens tillväxtmål om 4,5–5 procent. Exporten fortsätter att utgöra den främsta drivkraften för tillväxten, medan den inhemska efterfrågan utvecklas förhållandevis svagt. I takt med att exporttillväxten väntas dämpas bedöms även BNP-tillväxten gradvis avta framöver.

Sammantaget väntas den sammanvägda BNP-tillväxten för Sveriges viktigaste handelspartner (s.k. KIX-BNP) gradvis stiga under kommande år (se tabell 3.1).

Tabell 3.1 Nyckeltal internationella variabler

Procentuell förändring om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
BNP, euroområdet	1,2	1,0	1,2	1,3	1,3
BNP, USA	2,3	2,2	2,1	2,0	2,0
BNP, Kina	5,0	4,6	4,3	4,1	4,1
BNP i världen, PPP-vägd[1]	3,5	2,9	3,1	3,2	3,2
BNP i världen, KIX-vägd[2]	1,9	1,6	1,7	1,7	1,8
Inflation, euroområdet[3]	2,1	3,1	2,7	2,0	2,0
Inflation, USA[4]	2,7	3,5	2,7	2,3	2,3
Dagslåneränta, euroområdet[5]	2,2	2,1	2,7	2,2	2,2
Styrränta, USA[6]	4,4	3,8	4,2	3,5	3,3
Råoljepris[7]	69,1	95,2	87,5	77,9	73,4

[1] BNP sammanviktad med köpkraftsjusterade (PPP) BNP-vikter enligt Internationella valutafonden.

[2] BNP sammanviktad med KIX-vikter, ett mått på respektive lands betydelse för svensk utrikeshandel. De senast beräknade vikterna används för 2026 och därefter skrivs de fram med trenden från de föregående fem åren.

[3] Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP).

[4] Konsumentprisindex (KPI).

[5] Procent, årsgenomsnitt. Avser Estr, dvs. den referensränta som ska återspegla kostnader mellan banker i euroområdet för osäkrade lån från en bankdag till nästa.

[6] Procent, årsgenomsnitt. Federal funds ränta.

[7] Brent, US-dollar per fat. Prognos avser 10-dagars genomsnitt för terminsprissättningen 2026-10-14.

Källor: Bureau of Economic Analysis, Eurostat, Europeiska centralbanken, Federal Reserve, Macrobond, U.S. Bureau of Labor Statistics och egna beräkningar.

3.2 Utsikterna i Sverige 2026 och 2027

Återhämtningen bygger på bred uppgång i efterfrågan

Trots ett alltjämt utmanande omvärldsläge fortsatte konjunkturåterhämtningen i svensk ekonomi under första halvåret 2026. Återhämtningen väntas fortgå under andra halvåret 2026 och 2027, men tillväxttakten bedöms successivt avta. Den avtagande tillväxttakten förklaras dels av en dämpad omvärldsutveckling, dels av att ekonomin gradvis närmar sig konjunkturell balans.

År 2026 och 2027 väntas tillväxten förklaras av såväl stärkt inhemsk efterfrågan som en fortsatt god exportutveckling. Hushållskonsumtion, investeringar och offentlig konsumtion väntas bidra till att den inhemska efterfrågan fortsätter att stärkas. Utsikterna för svensk export är alltjämt relativt goda, trots fortsatt osäkerhet i omvärlden (se tabell 3.2).

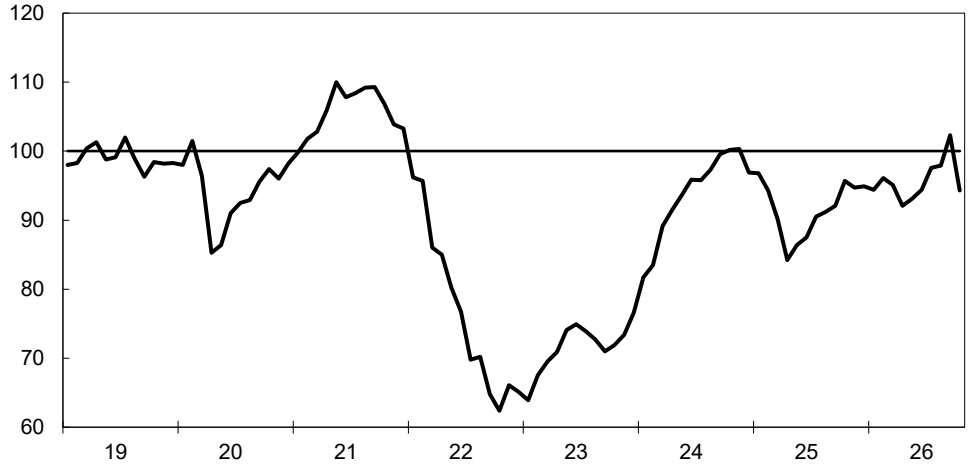
Hushållens konsumtion väntas öka i god takt 2026 och 2027

Återhämtningen i hushållens konsumtion fortsatte det första halvåret 2026. Utvecklingen berodde både på ökade reala disponibla inkomster och att hushållen sparade i mindre utsträckning än tidigare. Konsumtionen av dagligvaror ökade snabbt i samband med att mervärdesskatten på livsmedel sänktes våren 2026, samtidigt som konsumtionen av sällanköpsvaror har fortsatt att öka under året.
Konsumentförtroendet återhämtade sig snabbt till en normal nivå efter att ha försvagats något under våren 2026 mot bakgrund av högre förväntningar på inflation och räntor till följd av en ökad global osäkerhet. I oktober 2026 försvagades dock konsumentförtroendet på nytt (se diagram 3.2), vilket även det sannolikt beror på högre ränte- och inflationsförväntningar. Sammantaget väntas hushållens konsumtion

öka i god takt 2026 och 2027 (se tabell 3.2). Utvecklingen orsakas av stigande reallöner, en stöttande finanspolitik och en tilltagande återhämtning på arbetsmarknaden.

Diagram 3.2 Hushållens konfidensindikator

Index, medelvärde = 100 och standardavvikelse = 10

Källa: Konjunkturinstitutet.

Måttlig ökning för offentlig konsumtion 2027

Den offentliga konsumtionen väntas öka 2026, främst till följd av en stark ökning av den statliga konsumtionen (se tabell 3.2). Utbyggnaden av försvaret är den största drivkraften bakom ökningen, men även satsningar på rättsväsendet bidrar positivt 2026. År 2027 avtar tillväxttakten. Det beror främst på en svagare tillväxttakt för statlig konsumtion. Konsumtionen i kommunsektorn väntas stiga både 2026 och 2027, även om den svaga demografiska utvecklingen, med mindre barnkullar i förskole- och skolåldern, väntas dämpa utvecklingen i viss utsträckning.

Återhämtning i bostadsinvesteringarna

Efter flera år av svag utveckling väntas bostadsinvesteringarna gradvis öka från dagens låga nivåer. Höga byggkostnader och en svagare befolkningsutveckling talar dock för att bostadsbyggandet långsiktigt kommer att ligga under de höga nivåer som präglade perioden fram t.o.m. 2022. De fasta bruttoinvesteringarna i näringslivet, exklusive bostäder, och de offentliga investeringarna ligger samtidigt på historiskt höga nivåer.

Näringslivets investeringar väntas fortsätta öka framöver. Under 2026 bedöms tillväxten främst drivas av tjänstesektorn, medan både tjänste- och varusektorn väntas bidra till tillväxten 2027. De offentliga investeringarna bedöms öka 2026, bl.a. till följd av stora satsningar på försvar och infrastruktur, men dämpas tillfälligt av donationer av flygmateriel till Ukraina. Sammantaget väntas de fasta bruttoinvesteringarna växa snabbare än sitt historiska genomsnitt 2026 och 2027 (se tabell 3.2).

Stark utveckling för svensk export

Svensk export utvecklades starkt under inledningen av 2026, framför allt till följd av tydliga uppgångar i exporten av tjänster. Orderläget och andra indikatorer pekar på en fortsatt relativt god utveckling i närtid, om än något dämpad på grund av konflikten i Mellanöstern och svagare tillväxtutsikter på viktiga exportmarknader. Den starka inhemska efterfrågan bidrar samtidigt till högre importtillväxt, vilket håller tillbaka nettoexportens bidrag till BNP-tillväxten (se tabell 3.2).

Tabell 3.2 Nyckeltal försörjningsbalansen

Procentuell förändring om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
BNP	1,4	3,0	2,3	1,1	1,4
BNP, kalenderkorrigerad	1,6	2,8	2,0	1,4	1,5
Hushållens konsumtion	2,0	2,8	2,5	1,7	1,8
Offentlig konsumtion	1,2	2,6	0,8	0,0	-0,1
Fasta bruttoinvesteringar	2,2	4,0	3,0	1,7	1,7
Lagerinvesteringar[1]	0,0	-0,2	0,2	0,0	0,0
Export	3,7	4,4	2,8	2,0	2,4
Import	4,6	4,0	3,0	2,2	2,1
BNP per invånare[2]	1,1	2,9	2,4	1,2	1,3
BNP i löpande pris	3,1	4,7	4,6	3,8	3,6

Anm.: Fasta priser, referensår 2025, inte kalenderkorrigerade värden om inte annat anges. Prognoserna är baserade på de regelverk för skatter och transfereringar och de anslagsnivåer som har beslutats av riksdagen och som föreslås eller aviseras i denna proposition eller i propositionen Höständringsbudget för 2026 (prop. 2026/27:2).

[1] Bidrag till BNP-tillväxten, förändring i procent av BNP föregående år.

[2] BNP per person i totala befolkningen.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Konjunkturell balans 2027

Svensk ekonomi bedöms ha varit i en lågkonjunktur sedan 2023. Det speglas i att det s.k. BNP-gapet, som är ett samlat mått på resursutnyttjandet i ekonomin, bedöms vara negativt (se tabell 3.3). Under 2026 bedöms konjunkturläget ha förbättrats väsentligt, vilket stöds av indikatorer såsom efterfrågeläget i näringslivet enligt Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer. Stigande reallöner, lägre räntekostnader och en stöttande finanspolitik bedöms ha bidragit till en stigande efterfrågan. Företagen har främst mött den stigande efterfrågan genom att skala upp användningen av befintliga resurser, vilket har ökat produktiviteten. År 2027 bedöms lågkonjunkturen i stort vara över, även om vissa obalanser på arbetsmarknaden väntas kvarstå.

Tabell 3.3 Nyckeltal potentiella variabler och resursutnyttjande

Procentuell förändring om inte annat anges

	2025	2026	2027	2028	2029
Potentiell BNP	1,7	1,6	1,4	1,4	1,5
Potentiell produktivitet	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0
Potentiellt arbetade timmar	0,5	0,4	0,3	0,3	0,5
Jämviktsarbetslöshet[1]	7,5	7,5	7,5	7,4	7,3
Potentiell BNP i löpande pris[2]	4,4	4,3	3,9	3,3	3,5
BNP-gap[3]	-1,8	-0,6	0,0	0,0	0,0
Produktivitetsgap[3]	-0,3	0,8	0,2	0,0	0,0
Timgap[3]	-1,5	-1,4	-0,2	0,0	0,0

Anm.: Fasta priser, referensår 2025, kalenderkorrigerade värden, om inte annat anges. Med potentiell avses den nivå på respektive variabel som skulle uppnås vid ett balanserat konjunkturläge. Potentiella variabler går inte att observera, utan bedöms utifrån statistiska modeller och indikatorer.

[1] Andel av potentiell arbetskraft.

[2] Beräknad som potentiell BNP till marknadspris (fasta priser, referensår 2025) multiplicerad med en trendkomponent i BNP-deflatorn, som är ett prisindex för producerade varor och tjänster. För en närmare beskrivning av metoden för att beräkna potentiell BNP, se Finansdepartementets rapport Metod för beräkning av potentiella variabler november 2022 på regeringen.se.

[3] Skillnaden mellan den faktiska och potentiella nivån i respektive variabel i procent av den potentiella nivån.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Återhämtningen på arbetsmarknaden sker med fördröjning

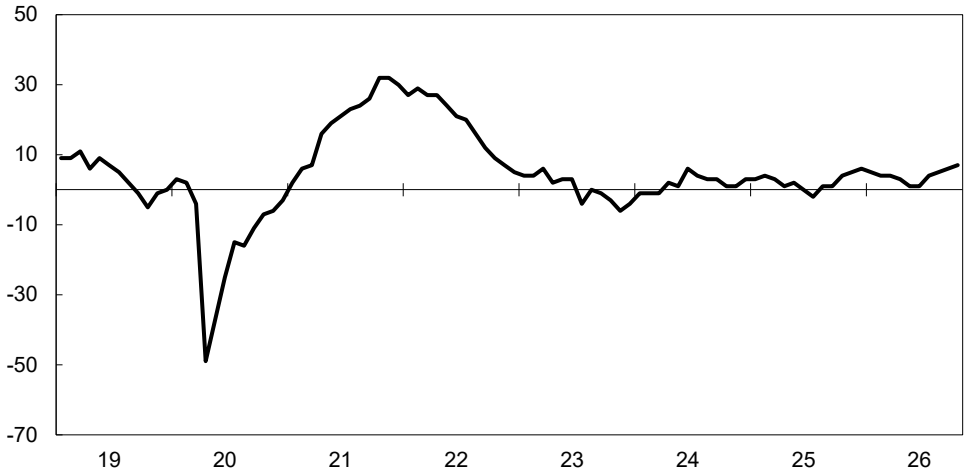
Arbetsmarknaden befinner sig i en långsam återhämtning. Sysselsättningsgraden har börjat öka, och ökningen beror främst på att fler kvinnor har blivit sysselsatta. Sysselsättningsgraden bland män är fortfarande lägre än 2023, vilket kan förklaras av att fler män än kvinnor arbetar i konjunkturkänsliga branscher. Sysselsättningsgraden bland män är dock högre än bland kvinnor (se tabell 3.4). Uppdelat på födelseregion har såväl sysselsättningsminskningen under pandemiåren som nuvarande uppgång varit tydligast bland utrikes födda.

Under första halvåret 2026 började arbetslösheten i åldersgruppen 15–74 år minska, framför allt bland kvinnor. Arbetslösheten i åldersgruppen 20–64 år, som kan ge en mer representativ bild av arbetslösheten bland personer i arbetsför ålder, har minskat desto mer och är ungefär 1,5 procentenhet lägre än i åldersgruppen 15–74 år. Unga i åldern 15–19 år tenderar att ha en högre arbetslöshet än genomsnittet av arbetskraften. Eftersom många unga studerar på heltid och söker arbete utöver studierna bedöms detta inte utgöra något allvarligt problem på arbetsmarknaden. Andelen unga (15–24 år) som varken arbetar eller studerar uppgick till 5 procent 2025, vilket var bland de lägsta nivåerna i EU.

Antalet inskrivna arbetslösa vid Arbetsförmedlingen har minskat sedan mitten av 2025. Efter en viss inbromsning under inledningen av året har nedgången fortsatt sedan sommaren 2026. Framåtblickande indikatorer tyder på att efterfrågan på arbetskraft kommer att öka framöver. Företagens anställningsplaner enligt Konjunkturbarometern är positiva (se diagram 3.3), vilket tyder på en ökad benägenhet att nyanställa. Samtidigt har antalet konkurser och varsel minskat under första halvåret 2026. Sysselsättningen bedöms därför fortsätta att öka i slutet av 2026 och under 2027, vilket bidrar till att arbetslösheten minskar.

Diagram 3.3 Anställningsplaner i näringslivet

Nettotal, säsongsrensade månadsvärden

Anm.: Nettotal är skillnaden mellan andelen respondenter som har svarat att de planerar att öka respektive minska antalet anställda under kommande tre månader. Ett positivt nettotal visar alltså att fler företag förväntar sig att öka antalet anställda än minska.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 3.4 Nyckeltal produktivitet, arbetsmarknad och löner

Procentuell förändring om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Produktivitet[1]	1,9	2,2	0,6	0,8	1,0
Arbetade timmar[1, 2]	-0,3	0,5	1,5	0,6	0,5
Medelarbetstid[1, 3]	-0,7	-0,3	0,2	0,1	0,1

	2025	2026	2027	2028	2029
Sysselsättning[4]	0,4	0,7	1,3	0,5	0,4
varav kvinnor[4]	*0,5*	*1,2*	*1,2*		
varav män[4]	*0,3*	*0,3*	*1,3*		
Sysselsättningsgrad[4, 5]	69,0	69,4	70,2	70,6	70,7
varav kvinnor[4, 5]	*66,8*	*67,4*	*68,2*		
varav män[4, 5]	*71,1*	*71,2*	*72,2*		
Arbetslöshet[4, 6]	8,8	8,5	7,7	7,4	7,3
varav kvinnor[4, 6]	*8,8*	*8,4*	*7,6*		
varav män[4, 6]	*8,9*	*8,7*	*7,8*		
Arbetskraft[4]	0,9	0,4	0,4	0,1	0,3
varav kvinnor[4]	*0,8*	*0,7*	*0,4*		
varav män[4]	*1,0*	*0,1*	*0,4*		
Arbetskraftsdeltagande[4, 5]	75,7	75,8	76,1	76,2	76,2
varav kvinnor[4, 5]	*73,3*	*73,6*	*73,8*		
varav män[4, 5]	*78,0*	*78,0*	*78,3*		
Befolkning, total[7]	0,3	0,1	-0,1	-0,1	0,1
Befolkning[4]	0,4	0,2	0,0	0,0	0,2
varav kvinnor[4]	*0,5*	*0,3*	*0,0*		
varav män[4]	*0,2*	*0,1*	*0,0*		
Timlön enligt KL[8]	3,6	3,5	3,4	3,5	3,5
Reallön[9]	2,9	2,6	0,4	0,3	1,4

Anm.: Prognoserna är baserade på de regelverk för skatter och transfereringar och de anslagsnivåer som har beslutats av riksdagen och som föreslås eller aviseras i denna proposition eller i propositionen Höständringsbudget för 2026 (prop. 2026/27:2). Prognos för män och kvinnor separat görs enbart för innevarande och efterföljande år.

[1] Avser kalenderkorrigerade data.

[2] Enligt nationalräkenskaperna (NR).

[3] Avser antal arbetade timmar per år enligt NR (kalenderkorrigerat) dividerat med årsmedeltal för antal sysselsatta enligt arbetskraftsundersökningarna (AKU).

[4] Avser åldersgruppen 15–74 år.

[5] Procent av befolkningen.

[6] Procent av arbetskraften.

[7] Utfall för 2025 är ett beräknat årsmedelvärde.

[8] Nominell löneutveckling enligt konjunkturlönestatistiken (KL). År 2025 avser prognos.

[9] Reallön beräknas som timlön enligt konjunkturlönestatistiken korrigerad för prisförändringar enligt konsumentprisindex.

Källor: Medlingsinstitutet, Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Fortsatt återhämtning av reallönerna

Nya kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter som berör strax över 3 miljoner löntagare förväntas ingås 2027. Avtalet inom industrin sätter det s.k. märket som är normerande för resten av arbetsmarknaden. Parterna inom industrin enades 2025 om ett tvåårigt avtal med löneökningar på totalt 6,4 procent, varav 3,4 procent fr.o.m. det andra kvartalet 2025 och 3,0 procent fr.o.m. det andra kvartalet 2026. Löneökningstakten enligt konjunkturlönestatistiken väntas uppgå till 3,5 procent 2026, vilket är en marginell minskning jämfört med 2025 (se tabell 3.4). Reallöneutvecklingen, mätt som den nominella löneökningstakten korrigerad för konsumentprisindex (KPI), var kraftigt negativ både 2022 och 2023 till följd av den höga inflationen, men har därefter stigit. Ungefär två tredjedelar av reallönetappet väntas ha återhämtats 2026, men det bedöms ta flera år innan reallönerna är återställda till samma nivå som 2021.

Inflationen något över målet 2027

Inflationen i Sverige har varit låg under större delen av 2026. Det förklaras till stor del av tillfälliga finanspolitiska åtgärder såsom sänkt mervärdesskatt på livsmedel, nytt

tandvårdsstöd för äldre, skattesänkningar på drivmedel och halverad taxa på månadskort i kollektivtrafiken. Samtidigt har den underliggande inflationen varit dämpad, medan högre el- och drivmedelspriser periodvis har bidragit till att höja den faktiska inflationen. Inflationen har varit lägre i Sverige än i omvärlden. Det beror delvis på att Sverige har en lägre andel fossila bränslen i sin totala energianvändning än många andra länder, och på tillfälliga skattesänkningar. Inflationen enligt KPIF, dvs. KPI med fast ränta, väntas öka under slutet 2026 och överstiga inflationsmålet något 2027 (se tabell 3.5). Det beror på att en del av de tillfälliga skattesänkningarna upphör och att kronan har försvagats 2026 vilket leder till högre priser på importerade varor. Dessutom bidrar högre energipriser indirekt till inflationen genom ökade transport- och produktionskostnader. Kostnadsökningarna väntas till viss del slå igenom på priserna i konsumentledet.

Tabell 3.5 Nyckeltal priser

Procentuell förändring om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
KPI[1]	0,7	0,9	2,9	3,2	2,1
KPIF[2]	2,6	1,5	2,3	2,8	2,0
KPIF exkl. energi	2,8	0,8	2,2	2,8	2,0

Anm.: Prognoserna är baserade på de regelverk för skatter och transfereringar och de anslagsnivåer som har beslutats av riksdagen och som föreslås eller aviseras i denna proposition eller i propositionen Höständringsbudget för 2026 (prop. 2026/27:2).

[1] Konsumentprisindex.

[2] Konsumentprisindex med fast ränta.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Riksbanken stramar åt penningpolitiken

Mot bakgrund av lågt inflationstryck och fortsatt svagt resursutnyttjande höll Riksbanken styrräntan oförändrad på 1,75 procent under större delen av 2026. Det är en nivå som bedöms ha stöttat den ekonomiska tillväxten. I november höjdes dock styrräntan till 2 procent och i takt med att konjunkturläget balanseras och inflationen ökar väntas styrräntan höjas ytterligare under 2027.

De svenska statsobligationsräntorna har, i likhet med räntorna i många andra länder, stigit under 2026. Uppgången i internationella marknadsräntor förklaras bl.a. av ökade inflationsrisker till följd av konflikten i Mellanöstern och högre offentlig skuldsättning i vissa länder.

De geopolitiska spänningarna har också bidragit till att förstärkningen av kronan som inleddes 2025 har avbrutits. Under 2026 har kronan försvagats, inte minst mot den amerikanska dollarn. På längre sikt väntas kronan åter stärkas bl.a. till följd av fortsatt starka statsfinanser och ett minskande överskott i bytesbalansen (se tabell 3.6).

Tabell 3.6 Nyckeltal finansiella variabler

Procent, årsgenomsnitt, om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Styrränta	2,08	1,78	2,19	2,25	2,25
Statsobligationsränta 10 år	2,5	2,9	3,0	2,9	2,9
Statsobligationsränta 5 år	2,2	2,6	2,8	2,8	2,8
Växelkurs, kronindex KIX[1]	119,7	118,5	120,1	118,2	116,7
Växelkurs SEK per EUR	11,1	11,0	11,0	10,8	10,7

Anm.: Prognoserna är baserade på de regelverk för skatter och transfereringar och de anslagsnivåer som har beslutats av riksdagen och som föreslås eller aviseras i denna proposition eller i propositionen Höständringsbudget för 2026 (prop. 2026/27:2).

[1] Den 18 november 1992 = 100.

Källor: Riksbanken, Macrobond och egna beräkningar.

3.3 Osäkerhet i prognosen

Bedömningen av den framtida ekonomiska utvecklingen i Sverige är osäker och flera faktorer kan medföra att tillväxten blir starkare eller svagare än regeringens prognos.

Konflikten i Mellanöstern har bidragit till stigande energipriser. En mer allvarlig eskalering av konflikten skulle kunna innebära ännu högre energipriser, vilket riskerar att leda till högre inflation och räntor samt dämpa BNP-tillväxten i Sverige och i omvärlden i större utsträckning än väntat. Effekterna kan dock bli mindre än befarat om energipriserna faller tillbaka snabbare än väntat.

Värmeböljan under sommaren 2026 har bl.a. bidragit till högre energipriser och försämrade skördar. Låga vattennivåer har försvårat godstransporter, inte minst i Tyskland. Dessa händelser förstärker effekterna av utbudsstörningar kopplade till konflikten i Mellanöstern och riskerar att öka inflationstrycket ytterligare.

En exportorienterad ekonomi som Sveriges påverkas i hög grad av utvecklingen i omvärlden. Förändringar i säkerhets- och handelspolitik i omvärlden utgör fortsatt en risk för både global och svensk ekonomi. De ökade försvarssatsningarna i Europa har lett till en kraftig ökning av exportorderingången till svensk försvarsindustri. Det är dock osäkert hur snabbt industrin kan skala upp produktionen och därmed hur stort genomslaget blir på exporten och BNP-tillväxten. Samtidigt är statsbudgetarna i flera av Sveriges handelspartners redan ansträngda, och de ökade utgifterna riskerar att leda till större underskott och växande skuldsättning. Det kan i sin tur innebära högre riskpremier och stigande obligationsräntor, vilket har varit fallet under hösten 2026 i ett antal länder. I förlängningen kan detta leda till finanspolitiska åtstramningar i berörda länder, vilket dämpar omvärldsefterfrågan och försämrar utsikterna för svensk export.

De omfattande investeringarna kopplade till utvecklingen av AI, främst i USA och Kina, har drivit på världshandeln och bidragit till högre aktiekurser i framför allt USA. Om de högt ställda förväntningarna på produktivitetsvinster inte infrias kan det leda till kraftiga korrigeringar på aktiemarknaderna och förnyad finansiell oro, med spridningseffekter till Europa och Sverige. Samtidigt kan investeringarna stärka tillväxten mer än väntat, och en framgångsrik AI-implementering kan dessutom lyfta produktivitetstillväxten. Effekterna på arbetsmarknaden är dock osäkra.

3.4 Utvecklingen 2028 och 2029

I detta avsnitt beskrivs ett scenario för svensk ekonomi 2028 och 2029, givet förutsättningen att inga nya störningar påverkar ekonomin. Scenariot baseras på regeringens principer om att endast beslutade och aviserade förändringar av skatteregler och statens utgifter beaktas. I scenariot antas de kommunala skattenivåerna vara oförändrade, samtidigt som kommuner och regioner antas redovisa resultat i linje med god ekonomisk hushållning.

Svensk ekonomi bedöms vara i konjunkturell balans 2028 och 2029. Eftersom mervärdesskatten på livsmedel återgår till 12 procent den 1 januari 2028 väntas inflationen stiga tillfälligt och bli klart högre än Riksbankens inflationsmål om 2 procent. År 2029 bedöms däremot inflationen vara i linje med inflationsmålet. Styrräntan bedöms ligga kvar på 2,25 procent under dessa år. Tillväxten i svensk ekonomi bedöms uppgå till knappt 1,5 procent per år 2028 och 2029 och drivs framför allt av inhemska faktorer. Positiva reallöneökningar väntas resultera i att hushållens köpkraft fortsätter att stärkas och konsumtionen att öka. Även fasta bruttoinvesteringar väntas bidra till tillväxten i svensk ekonomi, bl.a. genom fortsatta försvarsinvesteringar.

År 2028 och 2029 väntas den svenska tillväxten i huvudsak förklaras av ökad produktivitet. Befolkningen väntas öka i en betydligt långsammare takt än genomsnittet under 2000-talet, vilket medför att såväl arbetskraften som sysselsättningen väntas växa förhållandevis långsamt. Samtidigt bedöms arbetslösheten uppgå till 7,3 procent 2029. Sammantaget bidrar tillväxten i antalet arbetade timmar till den bedömda potentiella BNP-tillväxten, men i klart mindre utsträckning än tidigare under 2000-talet.

3.5 Alternativa scenarier

I detta avsnitt beskrivs två alternativa scenarier för den ekonomiska utvecklingen 2026–2029. Utvecklingen på de globala energimarknaderna är en väsentlig osäkerhetsfaktor för den makroekonomiska utvecklingen. Oljepriset påverkas av både utbuds- och efterfrågeförhållanden, men också av geopolitiska händelser. Konflikten i Mellanöstern, Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina eller eventuella handelspolitiska åtgärder och exportrestriktioner kan leda till betydande prisförändringar. För att illustrera hur detta kan påverka ekonomin presenteras två alternativa scenarier.

I det första scenariot antas oljepriset bli högre än i huvudscenariot under de kommande åren. Uppgången kan exempelvis orsakas av en eskalering av konflikten i Mellanöstern som ökar risken för störningar i oljeproduktionen eller i transporterna genom strategiskt viktiga farleder. Samtidigt kan en mer begränsad global oljeproduktion bidra till ett stramare utbud på världsmarknaden. De högre oljepriserna leder till ökade kostnader för transporter, uppvärmning och energikrävande produktion. Detta resulterar i en högre inflation i både Sverige och omvärlden jämfört med huvudscenariot. Mot bakgrund av det högre inflationstrycket höjer Riksbanken styrräntan mer än i huvudscenariot. Hushållens köpkraft försämras till följd av stigande priser och räntor, vilket dämpar hushållens konsumtion. För företagen bidrar högre inköpskostnader och lägre global efterfrågan till senarelagda investeringar. Den dämpade internationella efterfrågan resulterar även i en lägre efterfrågan på svensk export. Sammantaget väntas BNP-tillväxten bli lägre (se tabell 3.7). En svagare ekonomisk aktivitet leder till en lägre efterfrågan på arbetskraft och arbetslösheten blir högre jämfört med huvudscenariot. Lägre konsumtion och investeringar tillsammans med en svagare utveckling av lönesumman till följd av högre arbetslöshet medför att de offentliga finanserna försvagas jämfört med huvudscenariot.

I det andra scenariot antas oljepriset bli lägre än i huvudscenariot under de kommande åren. Detta kan exempelvis vara en följd av minskade geopolitiska spänningar, vilket bidrar till lägre riskpremier på energimarknaderna och ett ökat globalt oljeutbud. Därutöver kan högre produktion i större producentländer eller avvecklade exportrestriktioner bidra till att förstärka nedgången i oljepriset. Detta minskar kostnadstrycket för hushåll och företag och inflationen blir lägre än i huvudscenariot. Stärkt köpkraft bland hushållen bidrar till att konsumtionen utvecklas starkare än i huvudscenariot. Samtidigt väntas minskad osäkerhet och ökad global efterfrågan leda till stigande svenska investeringar och export. BNP-tillväxten blir därmed högre och arbetslösheten lägre jämfört med huvudscenariot. En högre ekonomisk aktivitet och en lägre arbetslöshet stärker de offentliga finanserna i förhållande till huvudscenariot.

Tabell 3.7 Alternativa scenarier

Procentuell förändring om inte annat anges. Utfall 2025 och prognos i fet stil för respektive variabel utifrån tidigare beslutade och aviserade samt nu föreslagna och aviserade reformer[1]

	2025	2026	2027	2028	2029
BNP[2]					
Huvudscenario	**1,6**	**2,8**	**2,0**	**1,4**	**1,5**
Scenario 1: Högre oljepris	1,6	2,6	1,3	1,2	2,0
Scenario 2: Lägre oljepris	1,6	2,9	2,5	1,6	1,2
Arbetslöshet[3]					
Huvudscenario	**8,8**	**8,5**	**7,7**	**7,4**	**7,3**
Scenario 1: Högre oljepris	8,8	8,5	8,1	7,9	7,6
Scenario 2: Lägre oljepris	8,8	8,5	7,4	7,0	7,0
KPIF[4]					
Huvudscenario	**2,6**	**1,5**	**2,3**	**2,8**	**2,0**
Scenario 1: Högre oljepris	2,6	1,7	3,1	3,0	2,0
Scenario 2: Lägre oljepris	2,6	1,3	1,7	2,6	2,0
BNP-gap[5]					
Huvudscenario	**-1,8**	**-0,6**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Scenario 1: Högre oljepris	-1,8	-0,8	-0,9	-1,1	-0,6
Scenario 2: Lägre oljepris	-1,8	-0,5	0,6	0,8	0,5
Finansiellt sparande[6]					
Huvudscenario	**-1,6**	**-2,3**	**-1,9**	**-0,7**	**-0,1**
Scenario 1: Högre oljepris	-1,6	-2,4	-2,4	-1,3	-0,4
Scenario 2: Lägre oljepris	-1,6	-2,2	-1,6	-0,3	0,2

[1] I alternativscenarierna har hänsyn även tagits till kompletterande penningpolitiska åtgärder.

[2] Kalenderkorrigerade värden.

[3] Årsgenomsnitt i procent.

[4] Konsumentprisindex med fast ränta.

[5] Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP.

[6] Procent av BNP.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

3.6 Prognosrevideringar

I detta avsnitt redovisas kortfattat några av de prognosrevideringar som har gjorts för 2025–2029 jämfört med 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100). Sedan dess har bl.a. två kvartalssammanställningar av nationalräkenskaperna, två kvartalsutfall för arbetskraftsundersökningarna och ett antal månadsutfall för KPI publicerats.

BNP-tillväxten utvecklades starkare än väntat under andra kvartalet 2026. BNP-tillväxten väntas stiga i en något högre takt 2026 än enligt bedömningen i vårpropositionen (se tabell 3.8). Potentiell BNP i fasta priser har reviderats upp i nivå till följd av trendmässigt högre utfall av produktiviteten. Utvecklingstakten i potentiell BNP har däremot reviderats ned 2027–2029 till följd av en långsammare befolkningsutveckling som ger en svagare utveckling av potentiell arbetskraft och potentiellt arbetade timmar.

Återhämtningen på arbetsmarknaden sker något långsammare än väntat, bl.a. till följd av omvärldsläget. Sysselsättnings- och arbetskraftsutvecklingen har reviderats ned 2026 och upp 2027.

Prognosen för inflationen enligt KPIF har reviderats upp både 2026 och 2027, bl.a. till följd av något högre utfall än väntat och ett högre inflationstryck på grund av konflikten i Mellanöstern.

Tabell 3.8 Jämförelse mellan regeringens prognoser

Procentuell förändring om inte annat anges. Siffrorna inom parentes avser prognos från 2026 års ekonomiska vårproposition

	2025	2026	2027	2028	2029
BNP	1,4 (1,5)	3,0 (2,8)	2,3 (2,5)	1,1 (1,4)	1,4 (1,5)
Potentiell BNP	1,7 (1,6)	1,6 (1,5)	1,4 (1,5)	1,4 (1,6)	1,5 (1,6)
BNP-gap[1]	-1,8 (-1,7)	-0,6 (-0,8)	0,0 (-0,1)	0,0 (0,0)	0,0 (0,0)
Arbetslöshet[2, 3]	8,8 (8,8)	8,5 (8,4)	7,7 (7,8)	7,4 (7,4)	7,3 (7,3)
Arbetskraft[2]	0,9 (0,9)	0,4 (0,7)	0,4 (0,2)	0,1 (0,4)	0,3 (0,4)
Sysselsättning[2]	0,4 (0,4)	0,7 (1,2)	1,3 (0,9)	0,5 (0,8)	0,4 (0,5)
Arbetade timmar[4]	-0,3 (-0,4)	0,5 (0,9)	1,5 (1,4)	0,6 (0,8)	0,5 (0,7)
Timlön enligt KL[5]	3,6 (3,7)	3,5 (3,5)	3,4 (3,2)	3,5 (3,3)	3,5 (3,3)
KPI[6]	0,7 (0,7)	0,9 (0,5)	2,9 (1,7)	3,2 (3,4)	2,1 (2,2)
KPIF[6]	2,6 (2,6)	1,5 (1,2)	2,3 (1,6)	2,8 (2,7)	2,0 (2,0)
Styrränta[7]	2,08 (2,08)	1,78 (1,75)	2,19 (1,82)	2,25 (2,19)	2,25 (2,25)

Anm.: Prognoserna är baserade på de regelverk för skatter och transfereringar och de anslagsnivåer som har beslutats av riksdagen och som föreslås eller aviseras i denna proposition eller i propositionen Höständringsbudget för 2026 (prop. 2026/27:2). I budgetpropositionen har information som fanns tillgänglig fram t.o.m. den 20 oktober 2026 beaktats.

[1] Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP.

[2] Avser åldersgruppen 15–74 år.

[3] Procent av arbetskraften.

[4] Kalenderkorrigerad.

[5] Nominell löneutveckling enligt konjunkturlönestatistiken (KL).

[6] Konsumentprisindex (KPI) resp. konsumentprisindex med fast ränta (KPIF), årsgenomsnitt.

[7] Procent, årsgenomsnitt.

Källor: Statistiska centralbyrån, Medlingsinstitutet, Riksbanken och egna beräkningar.

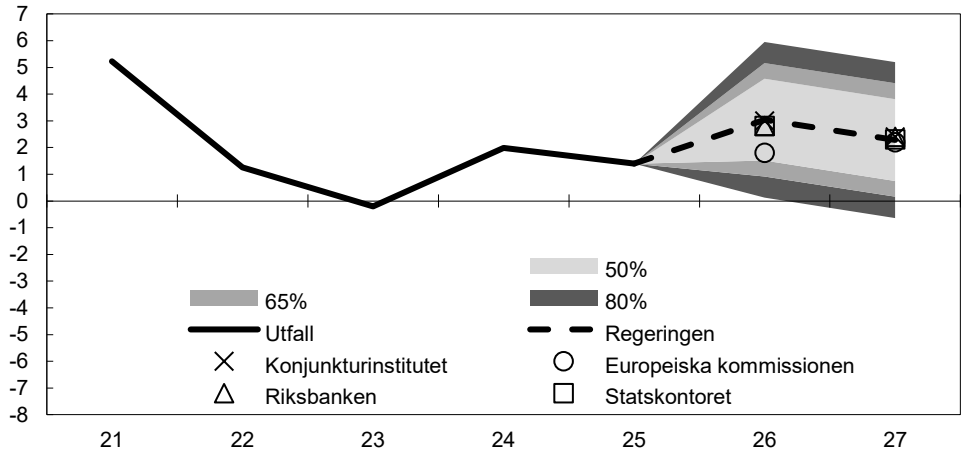
3.7 Utvecklingen enligt andra bedömare

I detta avsnitt jämförs regeringens prognos för några centrala makroekonomiska variabler med prognoser från Konjunkturinstitutet, Europeiska kommissionen, Riksbanken och Statskontoret (se tabell 3.9). Det är viktigt att notera att prognoserna publiceras vid olika tidpunkter, vilket gör att prognosmakarna inte har tillgång till samma information. Publiceringstillfället för olika prognoser blir särskilt relevant under perioder med ökad osäkerhet.

Regeringens prognos för BNP-tillväxten 2026 är i linje med Konjunkturinstitutets prognos men högre än övriga bedömares prognoser. För 2027 är regeringens prognos överlag i linje med Statskontorets, Konjunkturinstitutets och Riksbankens prognoser samtidigt som Europeiska kommissionens prognos är något lägre. Skillnaderna mellan de olika bedömarnas BNP-prognoser är små sett ur ett statistiskt perspektiv. I diagram 3.4 redovisas de olika bedömarnas prognoser tillsammans med symmetriska osäkerhetsintervall som täcker olika sannolikheter av regeringens historiska prognosfel, dvs. skillnader mellan utfall och prognoser. Bedömarnas prognoser ligger inom det intervall som täcker hälften av regeringens historiska prognosfel.

Diagram 3.4 BNP-prognosjämförelse med osäkerhetsintervall

Procentuell förändring

Anm.: Osäkerhetsintervallen är baserade på regeringens historiska prognosfel, i budgetpropositionerna 1994–2025 och bör inte förväxlas med en framåtblickande riskbild. För en beskrivning av hur osäkerhetsintervallen är beräknade, se Finansdepartementets rapport Utvärdering av makroekonomiska prognoser som publicerades i samband med 2018 års ekonomiska vårproposition (prop. 2017/18:100).

Källor: Statistiska centralbyrån, Europeiska kommissionen, Statskontoret, Konjunkturinstitutet, Riksbanken och egna beräkningar.

Regeringens prognos för arbetslösheten 2026 är i linje med Europeiska kommissionens prognos, men lägre än de övriga bedömarnas prognoser. För 2027 är Regeringens prognos något lägre än övriga bedömares prognoser.

Regeringens prognoser för inflation 2026, mätt med KPI, är i linje med Konjunkturinstitutets och Riksbankens prognoser men är något högre jämfört med Statskontorets prognos. Regeringens prognos för 2027 är lägre än Konjunkturinstitutets och Riksbankens prognoser och högre än Statskontorets prognos. För inflation, mätt med harmoniserat konsumentprisindex (HIKP), är regeringens prognos för 2026 lägre än Konjunkturinstitutets och Europeiska kommissionens prognoser samt högre än Riksbankens prognos. För 2027 är regeringens prognos högre än Europeiska kommissionens och Riksbankens prognoser, men lägre än Konjunkturinstitutets prognos.

Samtliga prognosmakare bedömer att BNP-gapet kommer att vara negativt 2026. Regeringens prognos för BNP-gapet 2026 är i linje med Riksbankens prognos och mindre negativ än övriga bedömares prognoser. För 2027 är regeringens prognos att BNP-gapet är noll, vilket är i linje med Statskontorets och Riksbankens prognoser. Konjunkturinstitutet och Europeiska kommissionen bedömer att BNP-gapet är fortsatt negativt 2027.

Tabell 3.9 Jämförelse mellan olika bedömares prognoser

Procentuell förändring om inte annat anges

	2026	2027
BNP[1]		
Regeringen	3,0	2,3
Konjunkturinstitutet	3,0	2,4
Europeiska kommissionen	1,8	2,2
Riksbanken	2,8	2,4
Statskontoret	2,8	2,3
Arbetslöshet[2]		
Regeringen	8,5	7,7
Konjunkturinstitutet	8,7	8,2
Europeiska kommissionen	8,5	7,9
Riksbanken	8,6	8,1
Statskontoret	8,7	7,8
Inflation (KPI/HIKP)[3]		
Regeringen	0,9/1,2	2,9/2,3
Konjunkturinstitutet	0,9/1,3	3,0/2,6
Europeiska kommissionen	-/1,5	-/1,8
Riksbanken	0,9/1,1	3,2/2,0
Statskontoret	0,6/-	2,0/-
BNP-gap[4]		
Regeringen	-0,6	0,0
Konjunkturinstitutet	-0,8	-0,2
Europeiska kommissionen	-1,4	-0,8
Riksbanken	-0,6	0,0
Statskontoret	-0,8	0,0

Anm.: Publiceringsdatum är för regeringen 2026-11-12, Konjunkturinstitutet 2026-09-30, Europeiska kommissionen 2026-05-21, Riksbanken 2026-09-24 och Statskontoret 2026-09-08.

[1] Fasta priser, ej kalenderkorrigerade värden.

[2] Procent av arbetskraften, 15–74 år.

[3] Årsgenomsnitt.

[4] Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP.

Källor: Konjunkturinstitutet, Europeiska kommissionen, Riksbanken, Statskontoret och egna beräkningar.

4 De budgetpolitiska målen

I detta avsnitt följer regeringen upp de budgetpolitiska målen. De budgetpolitiska målen består av ett mål för den offentliga förvaltningens finansiella sparande, ett riktmärke för den offentliga skulden (skuldankaret), ett utgiftstak och ett kommunalt balanskrav. Uppföljningen av målen sker enligt de regler och principer som anges i skrivelsen Det finanspolitiska ramverket (skr. 2025/26:76). I avsnittet redogörs även för den finanspolitiska konjunkturstabiliseringen och finanspolitikens hållbarhet. Denna proposition lämnas av en övergångsregering. Särskilda principer har tillämpats vid utformningen av propositionen (se avsnitt 1.1).

Sammanfattning

- Det strukturella sparandet bedöms avvika från målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande 2026 och 2027. Avvikelsen bedöms vara i linje med principerna i det finanspolitiska ramverket, då ramverket medger avvikelse för nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina 2026–2034. Avvikelsen 2026 motiveras därutöver med behovet av finanspolitisk konjunkturstabilisering. Det strukturella sparandet, exklusive nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina, når balans 2027.
- Den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld kommer enligt prognosen att uppgå till 36 respektive 37 procent av BNP 2026 och 2027, vilket är inom toleransmarginalen för skuldankaret.
- Regeringen föreslår att utgiftstakets nivå för 2029 ska uppgå till 2 105 miljarder kronor.
- En stor majoritet av kommuner och regioner redovisade ett balanskravsresultat som var positivt eller i balans 2025. Balanskravsresultatet för sektorn som helhet bedöms bli positivt 2026 och 2027.
- Den finanspolitiska konjunkturstabiliseringen bedöms bedrivas i linje med principerna i ramverket. Finanspolitiken bedöms bidra positivt till efterfrågan i ekonomin 2026 och 2027. Bidraget bedöms inte bli större än att penningpolitiken kan hantera dess effekt på inflationen.
- Regeringen bedömer att finanspolitiken är hållbar.

4.1 Uppföljning av målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande

Målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande 2026 är ett överskott på en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel. Från och med 2027 är målet att uppnå balans över en konjunkturcykel. Att målet är formulerat som ett genomsnitt över en konjunkturcykel beror på att den offentliga förvaltningens finansiella sparande i hög utsträckning påverkas av konjunkturläget. Målets formulering möjliggör stabilisering av konjunkturen via automatiska stabilisatorer och, vid behov, aktiv finanspolitik.

För att bedöma måluppfyllelsen i ett framåtblickande perspektiv används det strukturella sparandet. Det strukturella sparandet är en bedömning av vad det finansiella sparandet skulle vara om det inte påverkades av konjunkturläget, av skattebasernas sammansättning eller av engångseffekter. Regeringen ska i budgetpropositionen och i den ekonomiska vårpropositionen redovisa hur målet uppnås och, vid en avvikelse som överstiger 0,5 procentenheter av potentiell BNP

under det innevarande eller det närmast följande året, förklara vad som motiverar avvikelsen och redogöra för hur en återgång till målet ska ske. Det strukturella sparandet är inte en del av den officiella statistiken, och bedömningen av nivån på det strukturella sparandet kan skilja sig mellan olika bedömare (se avsnitt 8.7).

Regeringen bedömer att det strukturella sparandet kommer att avvika från målet både 2026 och 2027 (se tabell 4.1). Regeringen bedömer att avvikelsen är i linje med principerna i det finanspolitiska ramverket, då ramverket medger avvikelse för nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina 2026–2034. Avvikelsen 2026 motiveras därutöver med behovet av att stötta ekonomin i en långdragen lågkonjunktur med risk för långvarigt negativa effekter på ekonomin. Det strukturella sparandet, exklusive nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina, bedöms uppnå balans 2027. Förstärkningen beror främst på en s.k. automatisk budgetförstärkning. En automatisk budgetförstärkning uppstår i huvudsak genom att skatteintäkterna ökar ungefär i takt med BNP i löpande priser, medan de statliga utgifterna normalt ökar långsammare. Anledningen till detta är att statliga bidrag inte automatiskt räknas upp i samma takt som ekonomin växer och att anslag till de statliga myndigheterna inte fullt ut kompenseras för att lönerna ökar.

Tabell 4.1 Den offentliga förvaltningens finansiella sparande, strukturellt sparande, samt BNP-gap

Procent av BNP om inte annat anges

	2025	2026	2027	2028	2029
Finansiellt sparande	-1,6	-2,3	-1,9	-0,7	-0,1
Strukturellt sparande[1]	-0,3	-1,4	-1,4	-0,6	-0,1
Strukturellt sparande exkl. nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina[1, 2]	0,2	-0,5	0,0	0,2	0,3
BNP-gap[1]	-1,8	-0,6	0,0	0,0	0,0

[1] Andel av potentiell BNP.

[2] De belopp som exkluderas från det strukturella sparandet specificeras i tabell 6.17 och 6.18 i avsnitt 6.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

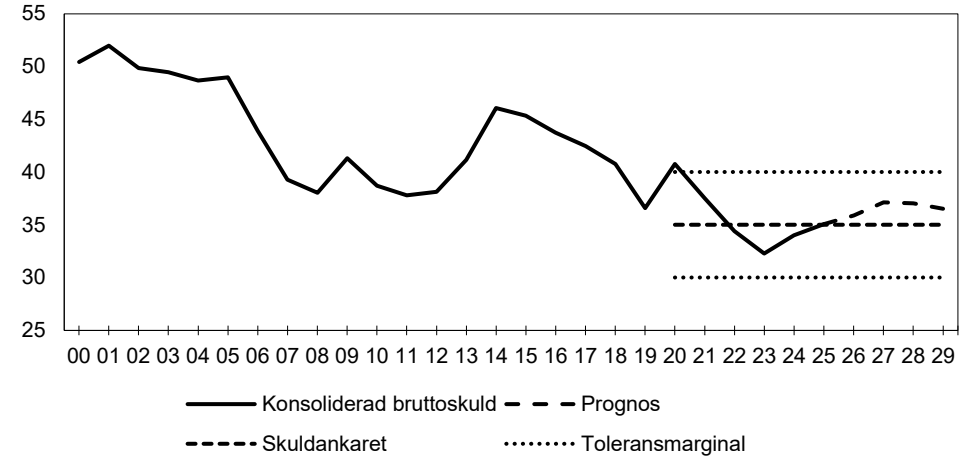
4.2 Uppföljning av skuldankaret

Skuldankaret är ett riktmärke för den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld (Maastrichtskulden). Skuldankaret är satt till 35 procent av BNP. Regeringen ska årligen i den ekonomiska vårpropositionen redogöra för den konsoliderade bruttoskuldens utveckling. Om skuldkvoten avviker, uppåt eller nedåt, från skuldankaret med mer än 5 procent av BNP enligt utfallet i nationalräkenskaperna för det föregående året, eller enligt prognoserna för det innevarande eller nästkommande budgetåret, ska regeringen i samband med den ekonomiska vårpropositionen i en skrivelse till riksdagen förklara vad som har orsakat avvikelsen och hur den ska hanteras.

Den konsoliderade bruttoskuldens andel av BNP uppgick till 35 procent 2025 (se diagram 4.1). Den konsoliderade bruttoskulden kommer enligt prognosen att uppgå till 36 respektive 37 procent av BNP 2026 och 2027, vilket är inom toleransmarginalen för skuldankaret. Bruttoskuldens utveckling analyseras mer i detalj i avsnitt 8.6.

Diagram 4.1 Offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld

Procent av BNP

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

4.3 Uppföljning av utgiftstaket samt tekniska justeringar och förslag för 2029

Utgiftstaket utgör en begränsning för hur stora statens utgifter får bli. Det omfattar samtliga utgiftsområden på statens budget, exklusive utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m., samt utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. I detta avsnitt följer regeringen upp taket för innevarande år och föreslår tekniska justeringar av utgiftstakets nivå de kommande två åren. I enlighet med 2 kap. 2 § budgetlagen (2011:203) föreslår regeringen också en nivå på utgiftstaket för det tredje tillkommande året.

Uppföljning av utgiftstaket

Utrymmet mellan utgiftstaket och de beräknade takbegränsade utgifterna kallas budgeteringsmarginal. Budgeteringsmarginalen ska i första hand fungera som en buffert om utgifterna på grund av konjunkturutvecklingen skulle utvecklas på ett annat sätt än vad som förväntades när utgiftstakets nivå fastställdes. I tabell 4.2 redovisas slutliga och nu gällande nivåer på utgiftstaket för 2019–2028 samt de nivåjusteringar som har gjorts sedan de först beslutades av riksdagen.

Regeringen har en riktlinje för hur stor budgeteringsmarginalen som minst behöver vara i budgeteringsfasen för att hantera osäkerheter. Enligt riktlinjen bör utrymmet till utgiftstaket uppgå till minst 1 procent av de takbegränsade utgifterna för det innevarande året (t), minst 1,5 procent för det följande året (t+1), minst 2 procent för det andra följande året (t+2) och minst 3 procent för det tredje följande året (t+3).

Regeringen anser att budgeteringsmarginalens storlek är tillräcklig för att hantera den osäkerhet som finns i bedömningen av utgiftsutvecklingen 2026. Budgeteringsmarginalen beräknas bli 68 miljarder kronor 2026, vilket motsvarar 3,7 procent av de takbegränsade utgifterna. Det är 31 miljarder kronor, motsvarande 1,7 procent av de takbegränsade utgifterna, större än enligt prognosen i 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100). I avsnitt 6 görs en närmare genomgång av hur prognosen för de takbegränsade utgifterna har förändrats sedan 2026 års ekonomiska vårproposition beslutades.

Tabell 4.2 Ursprungligt och faktiskt utgiftstak

Miljarder kronor om inte annat anges. Utfall 2019–2025 och prognos 2026–2028 för takbegränsade utgifter

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ursprungligt beslutade nivåer på utgiftstaket	1 392	1 471	1 430	1 502	1 539	1 595	1 825	1 866	1 938	2 105
Teknisk justering[1]	10	10	6	2	2	4	6	8	5	0
Reell justering[2]	-51	262	259	130	124	148	25	62	66	0
Slutgiltiga nivåer på utgiftstaket[3]	1 351	1 743	1 695	1 634	1 665	1 747	1 856	1 936	2 009	2 105
Takbegränsade utgifter	1 308	1 501	1 551	1 559	1 575	1 686	1 759	1 868	1 937	1 942
Budgeteringsmarginal	43	242	144	75	90	61	97	68	72	163
Budgeteringsmarginal, procent av takbegränsade utgifter	3,3	16,1	9,3	4,8	5,7	3,6	5,5	3,7	3,7	8,4

[1] De tekniska justeringar som redovisas här är de ackumulerade tekniska justeringarna för respektive år.

[2] Finanspolitiskt motiverade ändringar medför en reell förändring av utgiftstakets begränsande effekt på de takbegränsade utgifterna. De reella ändringar som redovisas här är de ackumulerade reella ändringarna för respektive år.

[3] Den slutgiltiga nivån på utgiftstaket är summan av den ursprungliga nivån och eventuella tekniska och reella justeringar.

Källor: Statskontoret och egna beräkningar.

Justeringar av utgiftstakets tidigare beslutade nivåer för 2027 och 2028

Tekniska justeringar av utgiftstakets nivå syftar till att bevara takets ursprungliga begränsande effekt på de offentliga finanserna. Finanspolitiskt motiverade ändringar av nivån medför tvärtom att takets begränsande effekt på de offentliga finanserna ändras. Tekniska justeringar genomförs regelbundet, medan finanspolitiskt motiverade ändringar endast bör genomföras under särskilda omständigheter. Utgiftstaket för ett specifikt år ska ha samma begränsande effekt från att det beslutas, normalt tre år i förväg, till dess att det aktuella budgetåret har passerats. Under en så lång period sker dock normalt budgettekniska förändringar av olika slag som förändrar de takbegränsade utgifterna, men som inte motsvaras av ett i sak förändrat offentligt åtagande. Omvänt kan förändringar genomföras som påverkar det offentliga åtagandet, men som av tekniska skäl inte påverkar de takbegränsade utgifterna. För att behålla utgiftstakets ursprungliga begränsande effekt på de statliga utgifterna görs i dessa fall tekniska justeringar av beslutade taknivåer så att budgetförändringar av detta slag neutraliseras. Tekniska justeringar har genomförts regelbundet sedan utgiftstaket infördes 1997 och föreslås normalt i budgetpropositionen.

Vissa budgetförändringar i denna proposition motiverar tekniska justeringar av de fastställda nivåerna på utgiftstaket 2027 och 2028. De påverkar också det förslag till nivå för 2029 som regeringen lämnar i denna proposition (tabell 4.3).

Tabell 4.3 Tekniska justeringar av utgiftstakets nivåer

Miljarder kronor

	2026	2027	2028	2029
Utgiftstak i 2026 års ekonomiska vårproposition	**1 936**	**2 009**	**2 105**	**2 105**
Justering av LSS-utjämningsbidrag	0,02	-0,12	-0,12	-0,12
Reglering av kommunalekonomisk utjämning: höjt utjämningsbelopp Sverige–Danmark		0,21	0,21	0,21
Summa tekniska justeringar (avrundat)	**0**	**0**	**0**	**0**
Nivå på utgiftstaket	**1 936**	**2 009**	**2 105**	**2 105**[1]

[1] Förslag på nivå för utgiftstaket för 2029.

Källa: Egna beräkningar.

Beräkningen av omslutningen i det kommunala utjämningssystemet för verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) bedöms

bli högre för 2026 och lägre fr.o.m. 2027 än tidigare beräknat, vilket medför en minskning av anslaget 1:2 *Utjämningsbidrag för LSS-kostnader* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner fr.o.m. 2027. Minskningen motsvaras dock av lägre avgifter från kommunerna till staten. Förändringen motiverar en sänkning av utgiftstaket och är i linje med tidigare tekniska justeringar vid förändrad omslutning i utjämningssystemet.

Utjämningsordningen för pendlare mellan Sverige och Danmark reglerar kompensation till det land där pendlaren bor för utnyttjande av skattefinansierad offentlig service. Hittills är de samlade skattebetalningarna från personer bosatta i Sverige som beskattas i Danmark större än den motsatta betalningsströmmen. Svenska staten får därmed en ersättning från Danmark som tillförs en inkomsttitel samtidigt som anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner ökas med motsvarande belopp. Anslaget föreslås ökas eftersom nettoomslutningen i utjämningsordningen ökar fr.o.m. 2027. Förändringen är neutral för de offentliga finanserna och motiverar därför en teknisk justering av utgiftstaket.

I enlighet med praxis avrundas de årsvisa tekniska justeringarna till hela miljarder kronor. Sammantaget motiverar de ovan nämnda justeringarna att de tidigare fastställda och bedömda nivåerna för utgiftstaket 2027–2029 inte bör ändras av tekniska skäl eftersom justeringarna avrundas till 0 miljarder kronor för 2027–2029.

Av riksdagen fastställda nivåer på utgiftstaket ändras normalt inte av andra orsaker än tekniska justeringar. Det finns emellertid inga formella hinder mot att riksdagen beslutar om en ändring av ett tidigare fastställt tak. Utan en sådan ordning skulle en ny regerings möjligheter att genomföra förändringar i finanspolitiken kraftigt begränsas, och finanspolitiken skulle inte heller kunna anpassas till nya eller ändrade yttre förutsättningar. En ny regering ska även anpassa utgiftstakets nivåer med hänsyn till de utgifter som enligt den parlamentariska överenskommelsen om finansiering av försvaret och stöd till Ukraina (Fi2026/00095) kan motivera en avvikelse från målet för den offentliga sektorns finansiella sparande.

Förslag till nivå på utgiftstaket 2029

Regeringens förslag

Utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget fastställs till 2 105 miljarder kronor för 2029.

Skälen för regeringens förslag

Regeringen ska i budgetpropositionen föreslå en nivå på utgiftstaket för det tredje tillkommande året. I enlighet med de principer som har tagits fram för övergångsregeringens budgetproposition bör innehållet inte vara politiskt kontroversiellt eller ha en partipolitisk inriktning. Att bestämma utgiftstakets nivå är emellertid ett politiskt beslut. För att undvika nya politiska ställningstaganden föreslår regeringen att utgiftstakets nivå för 2029 ska vara på samma nivå som i 2026 års ekonomiska vårproposition. Regeringen föreslår därför att nivån på utgiftstaket för 2029 ska fastställas till 2 105 miljarder kronor. Nedan beskrivs den föreslagna nivån på utgiftstaket för 2029 med utgångspunkt i de bestämningsfaktorer som redovisas i skrivelsen Det finanspolitiska ramverket.

De takbegränsade utgifterna beräknas uppgå till 1 960 miljarder kronor 2029 (se tabell 4.4). I förhållande till den föreslagna nivån på utgiftstaket för 2029 om 2 105 miljarder kronor kan de takbegränsade utgifterna därmed öka med maximalt 145 miljarder kronor. Samtidigt bör ett utrymme motsvarande minst 29 miljarder kronor lämnas

obudgeterat under utgiftstaket i budgetpropositionen för 2029 som en buffert för oförutsedda händelser under budgetåret, i enlighet med riktlinjen för budgeteringsmarginalens minsta storlek. I budgetpropositionen för 2029 bör därmed de takbegränsade utgifterna för 2029 som mest uppgå till 2 076 miljarder kronor, vilket är 115 miljarder kronor högre än enligt prognosen i denna proposition. Att det finns ytterligare utrymme under utgiftstaket betyder dock inte att det finns utrymme för reformer som ökar de takbegränsade utgifterna. Reformer på utgiftssidan kan genomföras först efter avstämning mot balansmålet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande med hänsyn tagen till eventuella inkomstförändringar.

De takbegränsade utgifterna kan av flera skäl komma att bli högre än den aktuella utgiftsprognosen. Oavsett vad som föranleder de högre utgifterna påverkas budgeteringsmarginalen. Måluppfyllelsen för det finansiella sparandet påverkas dock inte alltid på samma sätt. Dels är målet formulerat så att det normalt tillåter utgiftsökningar som följer av de automatiska stabilisatorerna vid en försvagning av konjunkturen, dels tenderar generella förändringar av pris-och lönenivån på några års sikt att påverka den offentliga förvaltningens inkomster och utgifter i ungefär samma utsträckning.

Tabell 4.4 Utgiftstak och takbegränsade utgifter

Miljarder kronor om inget annat anges. Utfall 2025 och prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Av riksdagen beslutade nivåer på utgiftstaket	1 856	1 936	2 009	2 105	2 105[1]
Regeringens förslag till nivå på utgiftstaket					2 105
Utgiftstak, procent av BNP	27,9	27,8	27,6	27,9	26,9
Utgiftstak, procent av potentiell BNP	27,5	27,5	27,5	27,9	26,9
Utgiftstak, fasta priser[2]	1 810	1 852	1 880	1 914	1 869
Takbegränsade utgifter	1 759	1 868	1 937	1 942	1 960
Takbegränsade utgifter, procent av BNP	26,5	26,9	26,6	25,7	25,1
Takbegränsade utgifter, fasta priser[3]	1 715	1 786	1 813	1 765	1 740
Budgeteringsmarginal	97	68	72	163	145
Budgeteringsmarginal, procent av takbegränsade utgifter	5,5	3,7	3,7	8,4	7,4
Budgeteringsmarginal, procent av BNP	1,5	1,0	1,0	2,2	1,9
Finansiellt sparande, procent av BNP	-1,6	-2,3	-1,9	-0,7	-0,1
Strukturellt sparande, procent av potentiell BNP	-0,3	-1,4	-1,4	-0,6	-0,1
Strukturellt sparande exkl. nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina[4]	0,2	-0,5	0,0	0,2	0,3
Offentliga förvaltningens utgifter, procent av BNP	48,5	48,9	48,8	48,3	47,9

[1] Bedömning av utgiftstakets nivå i 2026 års ekonomiska vårproposition.

[2] Beräkningen i fasta priser är utförd med en schabloniserad metod. Utgifter motsvarande andelen transfereringsanslag (känsliga för förändringar i volymer och makroekonomiska förutsättningar) är omräknade med implicitprisindex för hushållens konsumtionsutgifter. Utgifter motsvarande andelen förvaltningsanslag (pris- och löneomräknade anslag) är omräknade med implicitprisindex för statliga konsumtionsutgifter och utgifter motsvarande andelen anslag som inte är indexerade är omräknade med prisindex för BNP. Av de takbegränsade utgifterna har 1 procent, motsvarande riktlinjen för budgeteringsmarginalens storlek för innevarande år, behandlats som transfereringsanslag.

[3] Samma metod har använts som vid beräkningen av utgiftstaket (se not 2) med undantag för att 1 procent av de takbegränsade utgifterna inte behandlats som transfereringsanslag.

[4] De belopp som exkluderas från det strukturella sparandet specificeras i tabell 6.17 och 6.18 i avsnitt 6.

Källa: Egna beräkningar.

Utgiftstakets nivå för 2029 är oförändrad jämfört med året innan i löpande priser (se tabell 4.4). Nivån uppgår till 26,9 procent av både BNP och potentiell BNP, vilket är lägre än motsvarande andelar 2025–2028. Förändringen av utgiftstakets nivå för 2029 i fasta priser innebär en minskning på 45 miljarder kronor jämfört med 2028. Att utgiftstakets nivå minskar i fasta priser men inte i löpande priser beror på att priser och löner beräknas öka.

Budgeteringsmarginalen 2029 beräknas uppgå till 7,4 procent av de takbegränsade utgifterna. Det är ett större utrymme än den säkerhetsmarginal på 3,0 procent som anges som riktlinje för budgeteringsmarginalens minsta storlek. Om det bedöms förenligt med målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande är det möjligt att genomföra reformer på budgetens utgiftssida.

4.4 Uppföljning av det kommunala balanskravet

Kommuner och regioner ska enligt kommunallagen (2017:725) ha en god ekonomisk hushållning och budgetera så att intäkterna överstiger kostnaderna, det s.k. balanskravet. Balanskravet redovisas med hjälp av resultatmåttet balanskravsresultat som definieras i lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Statistiska centralbyrån redovisar utfall för detta mått efter räkenskapsårets slut. Negativa balanskravsresultat ska enligt kommunallagen som huvudregel återställas inom tre år. Ett resultat där intäkterna i stort sett endast täcker kostnaderna är förenligt med balanskravet, men för att uppnå kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning behöver resultatet i regel vara högre.

År 2025 redovisade 90 procent av kommunerna och 85 procent av regionerna ett balanskravsresultat som var positivt eller i balans. Av de 29 kommuner som 2025 redovisade ett negativt balanskravsresultat anförde 6 kommuner synnerliga skäl för att inte behöva återställa hela eller delar av det negativa resultatet. Av de 3 regioner som redovisade ett negativt balanskravsresultat, var det ingen region som anförde synnerliga skäl. Balanskravsresultatet uppgick för kommunsektorn som helhet till 29,4 miljarder kronor 2025, varav 24,8 miljarder kronor avsåg kommunerna. Resultatet för sektorn som helhet uppgick till 43,8 miljarder kronor. Differensen mellan balanskravsresultatet och årets resultat bestod främst av ökad avsättning till resultatreserven. Under 2025 gjorde 101 kommuner avsättningar om 8,6 miljarder kronor till resultatreserver och 4 regioner avsättningar om 4,8 miljarder kronor (se vidare utg.omr. 25 avsnitt 2.6.1).

År 2026 och 2027 bedöms balanskravsresultatet för kommunsektorn som helhet bli positivt. Kommunsektorns resultat efter finansiella poster bedöms uppgå till omkring 45 miljarder kronor båda dessa år. Det motsvarar 3,8 procent av kommunsektorns intäkter från skatter och generella statsbidrag. Det innebär att sektorn som helhet väntas uppvisa ett resultat som är förenligt med god ekonomisk hushållning.
I avsnitt 8.5 beskrivs de antaganden och bedömningar som ligger till grund för prognosen för kommunsektorns finanser.

4.5 Finanspolitisk konjunkturstabilisering

Skrivelsen Det finanspolitiska ramverket anger principer för finanspolitisk konjunkturstabilisering som syftar till att vägleda stabiliseringspolitiska beslut. Vid normala konjunktursvängningar är penningpolitiken det huvudsakliga verktyget för att stabilisera ekonomin, medan finanspolitiken främst verkar genom s.k. automatiska stabilisatorer. I låg- och högkonjunkturer kan penningpolitiken behöva kompletteras med en aktiv finanspolitik för att stabilisera ekonomin. Beslut om aktiv finanspolitisk konjunkturstabilisering bör baseras på bedömningar av resursutnyttjandet, inflationstrycket och penningpolitikens handlingsutrymme. Den finanspolitiska konjunkturstabiliseringen bör samspela med penningpolitiken för att uppnå en effektiv sammantagen stabiliseringspolitik.

Bedömningar av den finanspolitiska konjunkturstabiliseringen utgår i första hand från den offentliga förvaltningens finansiella sparande och det strukturella sparandet i

förhållande till målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande, samt hur sparandet förändras mellan åren. Det finansiella sparandet påverkas både av aktiva beslut och av att skatteintäkter och utgifter för transfereringar varierar med konjunkturläget (automatiska stabilisatorer) och ger därmed en indikation på den samlade finanspolitikens bidrag till konjunkturstabiliseringen. Det strukturella sparandet ger en indikation på den aktiva finanspolitikens bidrag.

Finansiellt och strukturellt sparande i förhållande till målnivån

Den offentliga förvaltningens finansiella sparande beräknas uppgå till -2,3 procent 2026 och -1,9 procent 2027 (se tabell 4.5). Till och med 2026 är målnivån en tredjedels procent av BNP över en konjunkturcykel. Från och med 2027 är målet 0 procent av BNP över en konjunkturcykel (se avsnitt 4.1). Att det finansiella sparandet ligger under målnivån innebär att den samlade finanspolitiken är expansiv och därmed bidrar positivt till resursutnyttjandet dessa år. Det strukturella sparandet bedöms uppgå till -1,4 procent av potentiell BNP såväl 2026 som 2027, vilket indikerar att den aktiva finanspolitiken dessa år bidrar positivt till resursutnyttjandet. Skillnaden mellan finansiellt och strukturellt sparande utgörs i huvudsak av de automatiska stabilisatorerna som bedöms ge ett betydande konjunkturstöd, framför allt 2026. Även skattebasernas sammansättning väntas ge stöd till konjunkturen.

Tabell 4.5 Den offentliga förvaltningens finansiella sparande och strukturellt sparande

Procent av BNP om inte annat anges

	2025	2026	2027	2028	2029
Finansiellt sparande	**-1,6**	**-2,3**	**-1,9**	**-0,7**	**-0,1**
Automatiska stabilisatorer[1]	-0,8	-0,6	-0,3	0,0	0,0
Skattebasernas sammansättning	-0,4	-0,2	-0,2	-0,1	0,1
Engångseffekter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Strukturellt sparande[2]	**-0,3**	**-1,4**	**-1,4**	**-0,6**	**-0,1**
BNP-gap[2]	-1,8	-0,6	0,0	0,0	0,0

[1] Inkluderar tillfälliga avvikelser från trendpriser.

[2] Procent av potentiell BNP.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Förändring av finansiellt och strukturellt sparande jämfört med föregående år

År 2026 beräknas den offentliga förvaltningen finansiella sparande försvagas med 0,7 procentenheter, vilket indikerar att den samlade finanspolitiken är mer expansiv jämfört med föregående år (se tabell 4.6). Det strukturella sparandet försvagas eftersom omfattningen av tidigare vidtagna aktiva finanspolitiska åtgärder överstiger den automatiska budgetförstärkningen (som ingår i posten övrigt). Samtidigt ger de automatiska stabilisatorerna mindre stöd än föregående år till följd av att konjunkturläget förbättras. År 2027 stärks det finansiella sparandet med 0,4 procentenheter, vilket indikerar att den samlade finanspolitiken blir mindre expansiv än föregående år. Tidigare beslutade aktiva finanspolitiska åtgärder, i huvudsak nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina, försvagar det strukturella sparandet 2027, men motverkas av den automatiska budgetförstärkningen. Samtidigt ger de automatiska stabilisatorerna mindre stöd än föregående år.

Tabell 4.6 Förändring av den offentliga förvaltningens finansiella sparande och strukturellt sparande

Förändring jämfört med föregående år, procent av BNP

	2026	2027	2028	2029
Förändring av finansiellt sparande	**-0,7**	**0,4**	**1,1**	**0,6**
Förändring av automatiska stabilisatorer	0,2	0,4	0,2	0,0
Förändring av skattebasernas sammansättning	0,1	0,1	0,1	0,1
Förändring av engångseffekter	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring av strukturellt sparande[1]	**-1,0**	**0,0**	**0,8**	**0,5**
varav aktiv finanspolitik (staten)[2]	*-1,8*	*-0,4*	*0,6*	*0,2*
varav kapitalnetto[1]	*0,0*	*-0,1*	*0,0*	*0,0*
varav kommunsektorn[1]	*0,0*	*0,0*	*-0,1*	*0,0*
varav ålderspensionssystemet[1]	*0,1*	*0,0*	*-0,1*	*0,0*
varav övrigt[3]	*0,7*	*0,5*	*0,4*	*0,3*

[1] Procent av potentiell BNP.

[2] Se tabell 8.2 för en redovisning av samlade budgeteffekter av tidigare beslut och nu aktuella förslag och aviseringar i förhållande till det närmast föregående året.

[3] Posten Övrigt omfattar effekten av den automatiska budgetförstärkningen och inkomstförändringar som inte bedöms bero på konjunkturen.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Sammantagen bedömning av den finanspolitiska konjunkturstabiliseringen 2026 och 2027

Sammanfattningsvis bedöms finanspolitiken vara tydligt expansiv 2026. De automatiska stabilisatorerna bidrar till att hålla uppe efterfrågan i lågkonjunkturen, samtidigt som aktiva åtgärder förstärker konjunkturuppgången. År 2027 bedöms finanspolitiken fortsätta att bidra positivt till efterfrågan i ekonomin, men i mindre utsträckning än föregående år. Den expansiva finanspolitiken bedöms inte vara större än att penningpolitiken kan hantera dess effekt på inflationen.

Efter att ha hållit styrräntan på 1,75 procent under drygt ett år, höjde Riksbanken räntan till 2 procent i november 2026. I samband med sitt penningpolitiska beslut bedömde Riksbanken att det är sannolikt att styrräntan höjs ytterligare det närmaste året. Enligt Riksbankens bedömning bidrar den förda penningpolitiken till att inflationen på sikt stabiliseras kring målet på 2 procent.

Sammantaget bedömer regeringen att finans- och penningpolitiken samverkar på ett ändamålsenligt sätt och bidrar till en effektiv stabilisering av ekonomin.

4.6 Finanspolitikens hållbarhet

För att medborgarna och de finansiella marknaderna ska ha förtroende för finanspolitiken måste den vara hållbar. Med detta menas att den offentliga förvaltningens inkomster och utgifter inte kommer att behöva genomgå omfattande och oväntade förändringar som en följd av att statens finansiella ställning försämrats. En hållbar finanspolitik är en förutsättning för att på ett ordnat sätt kunna hantera temporära nedgångar i den ekonomiska aktiviteten.

En indikator på marknadens förtroende för finanspolitiken är den svenska statens upplåningskostnader. Räntorna på statsobligationer har stigit globalt de senaste åren och i många länder utgör statens ränteutgifter en betydande utgiftspost. Räntan på svenska statsobligationer är dock alltjämt relativt låg och lägre än den tyska statslåneräntan, vilken ofta används som jämförelse för att bedöma hur riskfyllda svenska statsobligationer bedöms vara (se tabell 4.7). En annan indikator är den bedömning av

svenska statens kreditvärdighet som görs av kreditinstituten. Fitch, Moody´s och S&P Global Ratings ger samtliga Sverige högsta kreditbetyg.

Tabell 4.7 Finanspolitiska nyckeltal

Procent av BNP om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Konsoliderad bruttoskuld	35,1	35,9	37,1	37,0	36,5
Finansiell nettoställning	30,1	29,0	27,5	27,7	28,7
Kapitalavkastning, netto	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6
Tioårig statsobligationsränta, slutvärde[1]	2,8	3,2	2,9	2,9	2,9
Räntedifferens mot Tyskland, tioårig statsobligation[2]	-0,1	-0,3	-0,3	-0,1	-0,1

[1] Procent.

[2] Procentenheter. Ett negativt värde innebär att den svenska statsobligationsräntan är lägre än den tyska.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Ett viktigt skäl till marknadens förtroende för de svenska offentliga finanserna är att den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld är låg i en internationell jämförelse. Den svenska bruttoskulden 2026–2029 bedöms uppgå till 36–37 procent av BNP, vilket kan jämföras med att genomsnittet i EU motsvarade ca 83 procent av BNP 2025. Kapitalnettot, dvs. skillnaden mellan den offentliga förvaltningens kapitalinkomster och kapitalutgifter, är positivt och bedöms utgöra en stabil andel av BNP framöver. Det visar att de finansiella tillgångarna genererar marknadsmässiga kapitalinkomster som överstiger kapitalutgifterna, vilket bidrar till förtroendet för de offentliga finanserna.

Regeringen gör även framåtblickande bedömningar av finanspolitikens hållbarhet med hjälp av ekonomiska modeller (se prop. 2025/26:100 avsnitt 10). Syftet med dessa bedömningar är att tidigt fånga upp tecken på att finanspolitiken inte är hållbar så att åtgärder för att säkerställa hållbarheten och upprätthålla förtroendet för finanspolitiken kan vidtas i god tid. Ett sätt att bedöma finanspolitikens hållbarhet är att beräkna hur mycket den offentliga förvaltningens finansiella sparande permanent behöver ändras 2027 för att den konsoliderade offentliga bruttoskulden ska motsvara EU:s gränsvärde på 60 procent av BNP 2070 (S1-indikatorn). Enligt beräkningen kan sparandet försvagas med motsvarande 0,3 procent av BNP 2027. Om samma beräkning görs utifrån att bruttoskulden ska vara i linje med skuldankaret på 35 procent av BNP 2040, blir värdet 0,0 procent av BNP, dvs. ingen anpassning av sparandet behöver ske för att nå målet. Om i stället den offentliga finansiella nettoställningen ska vara stabil som andel av BNP (S2-indikatorn) beräknas sparandet kunna försvagas med 0,6 procent. Då beräkningarna bygger på antaganden om finanspolitikens och ekonomins utveckling är de behäftade med betydande osäkerhet. Beräkningarna ska därför inte ses som rekommendationer om hur sparandet bör ändras, utan endast som indikatorer på om dagens finanspolitik är i linje med en hållbar skuldutveckling.

Utifrån ovan beräkningar, samt de andra indikatorer som presenterats i detta avsnitt, bedömer regeringen att finanspolitiken är hållbar.

5 Inkomster

I detta avsnitt lämnas förslag till beräkning av inkomsterna i statens budget för 2027 och en preliminär beräkning av inkomsterna för 2028 och 2029. Även prognosen för den offentliga förvaltningens skatteintäkter redovisas. En jämförelse görs mellan nuvarande prognos och prognosen i 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100). Det görs även en uppföljning av inkomsterna som beräknades i de av riksdagen ursprungligen beslutade budgetarna för 2025 respektive 2026. Denna proposition lämnas av en övergångsregering och särskilda principer har tillämpats vid utformningen av propositionen (se avsnitt 1.1). Att propositionen har lämnats av en övergångsregering medför att prognoserna är förknippade med en större osäkerhet än normalt.

Sammanfattning

- Tillväxten i skatteintäkterna var relativt dämpad under 2025. Det beror på en fortsatt svag utveckling av viktiga skattebaser som hushållens konsumtion och på genomförda skattesänkningar som påverkar intäkter från skatt på arbete och mervärdesskatt.
- År 2026 väntas tillväxten i skatteintäkterna öka, trots betydande tillfälliga skattesänkningar. En väntad återhämtning på arbetsmarknaden under det andra halvåret medför att lönesumman bedöms stiga i snabbare takt, vilket bidrar till ökade intäkter från skatt på arbete. Samtidigt väntas tillväxten i hushållens konsumtion och bostadsinvesteringarna tillta, vilket leder till ökade skatteintäkter från mervärdesskatt.
- Även 2027 väntas skatteintäkterna öka i en tilltagande takt. Återhämtningen på arbetsmarknaden bedöms stärkas och även hushållens konsumtion och bostadsinvesteringar väntas öka i en tilltagande takt.
- Skattekvoten, dvs. de totala skatteintäkterna som andel av BNP, väntas 2026 sjunka till en historiskt låg nivå. Skattekvoten påverkas både av tillfälliga skattesänkningar som minskar skatteintäkterna och en fortsatt förbättring av ekonomin som stärker BNP. År 2027 väntas kvoten stiga något då bl.a. intäkter från skatt på arbete väntas öka snabbare än BNP.
- Skatteintäkterna väntas bli sammanlagt ca 4 miljarder kronor högre 2027 till följd av beslutade och aviserade förändringar på skatteområdet.

5.1 Regeringens förslag till beräkning av inkomster i statens budget

Regeringens förslag

Den beräkning av inkomster i statens budget för 2027 som sammanställts i bilaga 1 avsnitt 2 godkänns.

Den preliminära beräkningen av inkomster i statens budget för 2028 och 2029 enligt tabell 5.1 godkänns som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Skälen för regeringens förslag

Enligt 9 kap. 5 § riksdagsordningen ska regeringen lämna ett förslag till statens inkomster för det kommande budgetåret. Regeringens förslag till inkomstberäkning

för 2027 redovisas i bilaga 1 avsnitt 2. Regeringen ska i budgetpropositionen också lämna förslag till preliminära inkomstberäkningar för det andra och tredje tillkommande budgetåret, se 2 kap. 3 § budgetlagen (2011:203). Regeringens förslag till preliminära inkomstberäkningar för 2028 och 2029 redovisas i tabell 5.1.

5.2 Offentliga förvaltningens skatteintäkter

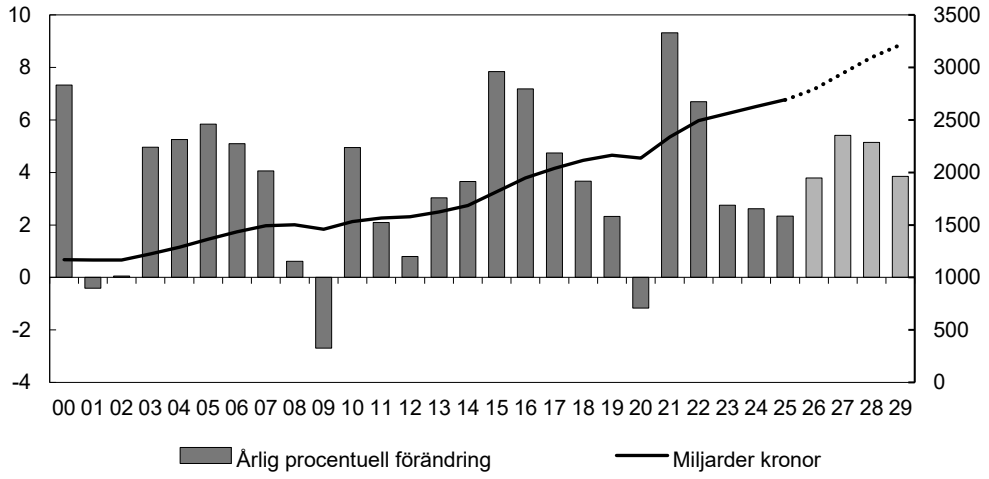
Den offentliga förvaltningens skatteintäkter, dvs. de totala skatteintäkterna efter att avdrag har gjorts för de skatter som tillfaller EU, ska i enlighet med budgetlagen redovisas under det år som den skattepliktiga händelsen ägde rum. Statens skatteintäkter erhålls från den offentliga förvaltningens skatteintäkter där avdrag görs för de skatter som tillhör kommuner och regioner samt för ålderspensionssystemet.

Tillväxten i svensk ekonomi bedöms öka under 2026 samtidigt som arbetsmarknaden stärks något. Viktiga skattebaser, såsom lönesumman, hushållens konsumtion och bostadsinvesteringar, väntas växa snabbare än föregående år, vilket bidrar till att skatteintäkterna bedöms öka med 3,8 procent 2026 (se diagram 5.1). Trots den tillfälliga sänkningen av mervärdesskatt på livsmedel bedöms intäkterna från mervärdesskatten öka i en snabbare takt än 2025. Den starkare ekonomiska utvecklingen väntas även leda till högre vinstutveckling och stigande tillgångspriser, vilket bidrar till ökade intäkter från skatt på företagsvinster och hushållens kapitalvinster.

Diagram 5.1 Totala skatteintäkter

Utfall 2000–2025, prognos 2026–2029

Årlig procentuell förändring

Källor: Skatteverket, Statskontoret och egna beräkningar.

År 2027 bedöms svensk ekonomi vara i konjunkturell balans och tillväxten i skatteintäkterna väntas stiga till 5,4 procent. Det beror på en fortsatt gynnsam utveckling för skattebaserna för inkomstskatter och mervärdesskatt. Även tidigare tillfälliga skattesänkningar, främst på drivmedel, som upphör och inte längre dämpar ökningen av skatteintäkterna, väntas bidra till en stigande ökningstakt.

Tabell 5.1 Offentliga förvaltningens skatteintäkter och inkomsterna i statens budget

Miljarder kronor. Utfall 2024 och 2025, prognos 2026–2029

Inkomsthuvudgrupp		2024	2025	2026	2027	2028	2029
	Skatt på arbete	**1 525,0**	**1 549,2**	**1 604,1**	**1 693,8**	**1 767,8**	**1 837,2**
1100	**Direkta skatter**	**769,3**	**771,8**	**799,6**	**848,0**	**881,4**	**915,7**
	varav kommunal inkomstskatt	*928,4*	*962,1*	*1 000,2*	*1 052,2*	*1 093,2*	*1 136,8*

Inkomsthuvudgrupp		2024	2025	2026	2027	2028	2029
	varav statlig inkomstskatt	*63,9*	*64,2*	*68,2*	*73,4*	*74,7*	*75,4*
	varav jobbskatteavdrag	*-181,3*	*-202,0*	*-224,8*	*-231,7*	*-239,6*	*-248,4*
	varav avdrag för hushållsarbete	*-20,2*	*-30,3*	*-22,0*	*-23,5*	*-24,5*	*-25,5*
	varav övrigt	*-21,6*	*-22,2*	*-22,0*	*-22,4*	*-22,5*	*-22,7*
1200	**Indirekta skatter**	**755,7**	**777,4**	**804,5**	**845,8**	**886,4**	**921,5**
	varav arbetsgivaravgifter	*734,5*	*759,8*	*792,7*	*833,5*	*867,7*	*902,4*
	varav egenavgifter	*11,4*	*11,8*	*11,5*	*11,5*	*11,5*	*11,5*
	varav särskild löneskatt	*65,1*	*62,6*	*66,5*	*69,6*	*72,4*	*75,2*
	varav nedsättningar	*-5,3*	*-5,4*	*-12,4*	*-12,4*	*-6,5*	*-6,7*
	varav skatt på tjänstegruppliv	*0,5*	*0,6*	*0,6*	*0,6*	*0,6*	*0,6*
	varav avgifter till premiepensionssystemet	*-50,5*	*-52,0*	*-54,3*	*-57,0*	*-59,3*	*-61,7*
1300	**Skatt på kapital**	**389,8**	**410,1**	**446,7**	**474,9**	**493,9**	**514,3**
	varav skatt på kapital, hushåll	*85,3*	*93,5*	*108,2*	*112,9*	*115,0*	*119,8*
	varav skatt på företagsvinster	*202,9*	*212,7*	*226,7*	*238,4*	*250,8*	*263,1*
	varav avkastningsskatt	*31,6*	*30,3*	*36,5*	*45,3*	*47,6*	*49,2*
	varav fastighetsskatt och kommunal fastighetsavgift	*41,6*	*45,6*	*46,7*	*48,0*	*49,2*	*50,3*
	varav stämpelskatt	*10,6*	*12,3*	*13,3*	*13,9*	*14,3*	*14,7*
	varav kupongskatt m.m.	*11,1*	*9,0*	*8,5*	*9,7*	*10,2*	*10,4*
	varav riskskatt för kreditinstitut	*6,7*	*6,7*	*6,7*	*6,7*	*6,7*	*6,7*
1400	**Skatt på konsumtion och insatsvaror**	**703,6**	**714,4**	**729,0**	**761,5**	**813,5**	**845,9**
	varav mervärdesskatt	*561,9*	*584,8*	*612,9*	*634,8*	*682,7*	*706,6*
	varav skatt på tobak	*14,8*	*9,8*	*12,3*	*12,4*	*12,7*	*13,0*
	varav skatt på etylalkohol	*5,4*	*5,6*	*5,6*	*5,7*	*5,7*	*5,8*
	varav skatt på vin m.m.	*7,2*	*6,9*	*6,8*	*6,9*	*7,0*	*7,0*
	varav skatt på öl	*5,4*	*5,2*	*5,2*	*5,2*	*5,3*	*5,3*
	varav energiskatt	*46,5*	*43,1*	*34,9*	*37,7*	*40,4*	*42,5*
	varav koldioxidskatt	*24,6*	*23,4*	*16,1*	*23,4*	*23,3*	*23,2*
	varav övriga skatter på energi och miljö	*9,3*	*6,8*	*5,6*	*5,1*	*5,4*	*10,9*
	varav skatt på vägtrafik	*21,6*	*21,4*	*21,6*	*22,0*	*22,4*	*22,7*
	varav övriga skatter	*6,9*	*7,3*	*7,9*	*8,2*	*8,6*	*8,9*
1500	**Skatt på import**	**8,5**	**9,1**	**8,8**	**9,3**	**9,6**	**9,9**
1600	**Restförda och övriga skatter**	**2,1**	**7,8**	**4,0**	**4,3**	**10,3**	**6,7**
	varav restförda skatter	*-16,5*	*-10,9*	*-13,0*	*-12,0*	*-11,0*	*-10,2*
	varav övriga skatter	*18,6*	*18,8*	*17,1*	*16,3*	*21,3*	*16,9*
	Totala skatteintäkter	**2 629,1**	**2 690,6**	**2 792,6**	**2 943,7**	**3 095,0**	**3 214,0**
1700	**Avgående poster, skatter till EU**	**-8,5**	**-9,1**	**-8,8**	**-9,3**	**-9,6**	**-9,9**
	Offentliga förvaltningens skatteintäkter	**2 620,6**	**2 681,5**	**2 783,8**	**2 934,4**	**3 085,4**	**3 204,1**
1800	**Avgående poster till andra sektorer**	**-1 279,2**	**-1 327,0**	**-1 380,8**	**-1 451,3**	**-1 508,0**	**-1 567,5**
	varav kommunala skatter	*-952,5*	*-987,3*	*-1 026,1*	*-1 079,2*	*-1 121,2*	*-1 165,6*
	varav avgifter till ålderspensionssystemet	*-326,7*	*-339,8*	*-354,6*	*-372,0*	*-386,8*	*-401,9*
	Statens skatteintäkter	**1 341,4**	**1 354,5**	**1 403,0**	**1 483,2**	**1 577,5**	**1 636,5**
1900	**Periodiseringar**	**-10,1**	**-5,1**	**-17,0**	**2,4**	**16,2**	**6,9**
	Uppbördsförskjutningar	13,7	26,7	4,3	1,8	19,4	20,2
	Betalningsförskjutningar	-39,4	-46,1	-29,8	-4,1	-3,5	-13,3
	varav kommuner och regioner	*-17,9*	*-12,0*	*-9,8*	*9,4*	*10,2*	*-0,7*
	varav ålderspensionssystemet	*-2,4*	*-0,4*	*2,2*	*2,9*	*1,1*	*1,1*
	varav privat sektor	*-19,1*	*-33,4*	*-21,8*	*-15,8*	*-14,8*	*-13,8*

Inkomsthuvudgrupp		2024	2025	2026	2027	2028	2029
	varav kyrkosektorn	*-0,2*	*-0,3*	*-0,3*	*-0,7*	*0,0*	*0,0*
	varav EU	*0,2*	*0,0*	*-0,1*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
	Anstånd	15,6	14,2	8,5	4,6	0,2	0,0
1000	**Statens skatteinkomster**	**1 331,3**	**1 349,4**	**1 386,0**	**1 485,5**	**1 593,7**	**1 643,4**
	Övriga inkomster	**-58,6**	**-45,5**	**-51,2**	**-77,5**	**-87,2**	**-87,9**
2000	Inkomster av statens verksamhet	47,6	51,7	49,8	48,8	51,2	54,1
3000	Inkomster av försåld egendom	1,2	0,5	5,0	5,0	5,0	5,0
4000	Återbetalning av lån	0,4	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5
5000	Kalkylmässiga inkomster	21,9	25,1	25,3	24,7	24,7	21,8
6000	Bidrag m.m. från EU	16,4	32,0	35,9	14,8	13,9	11,8
7000	Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-146,1	-155,5	-167,7	-171,3	-182,5	-181,1
8000	Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekontot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	Statsbudgetens inkomster	**1 272,7**	**1 303,9**	**1 334,8**	**1 408,0**	**1 506,4**	**1 555,5**

Anm.: Samtliga år är redovisade enligt den struktur som gäller för statens budget för 2027. År 2025 är enligt preliminära utfall från Skatteverket och kan skilja sig mot skatteintäkter redovisade i avsnitt 8 där utfall baseras på nationalräkenskaperna från Statistiska centralbyrån. Statistikutfall t.o.m. 2026-10-23 har beaktats.

Källor: Skatteverket, Statskontoret och egna beräkningar.

Skattekvoten väntas vara historiskt låg 2026 och 2027

Skattekvoten, dvs. de totala skatteintäkterna som andel av BNP, väntas under 2026 minska till 40,2 procent av BNP, vilket är den lägsta nivån sedan 1975. Förändringar i skattekvoten påverkas huvudsakligen av förändringar i skattesystemet, men även intäkternas sammansättning och utvecklingen av BNP har betydelse. År 2026 väntas minskningen främst bero på beslutade skattereformer. Skattekvoten förväntas därefter stiga successivt 2027–2029, bl.a. till följd av att tillfälliga reformer upphör (se tabell 5.2).

Tabell 5.2 Skattekvot

Procent av BNP. Utfall 2024 och 2025, prognos 2026–2029

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Skattekvot	**40,8**	**40,5**	**40,2**	**40,5**	**41,0**	**41,1**
varav skatt på arbete	*23,7*	*23,3*	*23,1*	*23,3*	*23,4*	*23,5*
varav skatt på kapital	*6,1*	*6,2*	*6,4*	*6,5*	*6,5*	*6,6*
varav skatt på konsumtion och insatsvaror	*11,1*	*10,9*	*10,6*	*10,6*	*10,9*	*10,9*
varav övriga skatter	*0,0*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*

Källor: Statistiska centralbyrån, Skatteverket och egna beräkningar.

Största delen av skatteintäkterna kommer från skatt på arbete

Skatteintäkterna på arbete utgör ca 60 procent av de offentliga skatteintäkterna och kan delas in i direkta och indirekta skatter. De direkta skatterna på arbete består i huvudsak av kommunal och statlig inkomstskatt, medan de indirekta skatterna på arbete främst utgörs av arbetsgivaravgifter. De totala skatteintäkterna minskas av ett antal skattereduktioner.

Kommunal inkomstskatt bedöms öka i en stigande takt

En återhämtning på arbetsmarknaden väntas under andra halvåret 2026 och 2027, och lönesumman bedöms därför öka i en tilltagande takt. Därmed väntas det kommunala skatteunderlaget, liksom de kommunala inkomstskatterna, öka i en snabbare takt 2026 och 2027 än 2025, trots en sänkt genomsnittlig kommunalskattesats för 2026.

Den faktiska utvecklingen av det kommunala skatteunderlaget påverkas av regeländringar. Rensat för effekter av regeländringar bedöms utvecklingen ha varit starkare än den faktiskt redovisade för perioden 2024–2027 (se tabell 5.3). Detta är ett resultat av tidigare beslutade förstärkningar av det förhöjda grundavdraget, senareläggning av höjd åldersgräns för rätt till förhöjt grundavdrag och sänkt särskild inkomstskatt för utomlands bosatta.

Tabell 5.3 Faktisk och underliggande utveckling av kommunsektorns skatteunderlag

Årlig procentuell förändring. Utfall 2024 och 2025, prognos 2026–2029

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Faktisk utveckling	3,5	3,6	3,9	5,2	3,9	4,0
Underliggande utveckling	3,7	3,8	4,3	5,3	3,9	4,0

Källor: Skatteverket och egna beräkningar.

Statlig inkomstskatt väntas öka snabbare än BNP

Intäkter från statlig inkomstskatt väntas öka i snabbare takt 2026 och 2027 än genomsnittet för de tio senaste åren och snabbare än BNP. I genomsnitt bedöms intäkterna öka med 7 procent för de båda åren. Skiktgränsen för statlig inkomstskatt har för dessa år räknats upp i en långsammare takt än normalt till följd av en dämpad allmän prisutveckling 2025 och 2026. Ju lägre skiktgräns, desto fler personer hamnar över skiktgränsen för att betala statlig inkomstskatt, vilket i sin tur innebär högre skatteintäkter.

Skattereduktionerna för inkomstskatter bedöms öka i en avtagande takt

Skattereduktionerna bedöms totalt sett öka i en avtagande takt 2026 och 2027 (se tabell 5.4). Efter en ökning med 10 procent 2025 väntas ökningstakten gradvis avta och nå knappt 4 procent 2027. Ökningstakten dämpas främst av att den tillfälligt höjda subventionsgraden för avdrag för hushållsarbete upphörde vid utgången av 2025 samt att jobbskatteavdraget förstärktes 2025 och 2026. I övrigt följer skattereduktionerna utvecklingen av skatteunderlaget relativt väl.

Tabell 5.4 Skattereduktioner

Miljarder kronor. Utfall 2024 och 2025, prognos 2026–2029

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Allmän pensionsavgift	-158,0	-164,5	-171,7	-180,0	-187,0	-194,2
Jobbskatteavdrag	-181,3	-202,0	-224,8	-231,7	-239,6	-248,4
Avdrag för hushållsarbete	-20,2	-30,3	-22,0	-23,5	-24,5	-25,5
Övriga skattereduktioner	-21,6	-22,2	-22,0	-22,4	-22,6	-22,7
Summa	**-381,1**	**-419,0**	**-440,5**	**-457,8**	**-473,7**	**-490,7**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan. Övriga skattereduktioner innehåller bl.a. skattereduktioner för förvärvsinkomster, sjuk- och aktivitetsersättning, grön teknik och boende i vissa områden.

Källor: Skatteverket och egna beräkningar.

Intäkterna från indirekt skatt på arbete väntas öka successivt

Intäkterna från de indirekta skatterna på arbete väntas öka med drygt 3 procent 2026. Den tillfälliga nedsättningen av arbetsgivaravgifter för unga bidrar till att dämpa utvecklingstakten. Samtidigt väntas läget på arbetsmarknaden förbättras och lönesumman stiga i successivt snabbare takt 2026 och 2027 jämfört med 2025, vilket bidrar till ökade intäkter. År 2027 väntas därför utvecklingstakten tillta och uppgå till drygt 5 procent.

Fler skattebaser väntas bidra till ökade intäkter från skatt på kapital

Skatteintäkterna på kapital består främst av intäkter från hushållens kapitalskatter och skatt på företagens vinster, men inkluderar även intäkter från stämpelskatt, avkastningsskatt på pensioner samt fastighetsskatt och fastighetsavgift.

Intäkterna från skatt på hushållens kapitalinkomster väntas fortsätta stiga

Underlaget för hushållens skatt på kapital utgörs av nettot av kapitalinkomster och kapitalutgifter. De största posterna utgörs av realiserade kapitalvinster, utdelningsinkomster, avdrag för hushållens ränteutgifter och schablonintäkter. Nettot från kapitalinkomsterna, och därmed hushållens skatt på kapital, väntas fortsätta att öka successivt från och med 2026.

Utvecklingen av realiserade kapitalvinster påverkas i stor utsträckning av tillgångspriser på finansiella och reala tillgångar samt av omsättningen av hus och bostadsrätter. Läget på bostadsmarknaden har varit dämpat under flera år, men väntas förbättras gradvis fr.o.m. 2026. Samtidigt bedöms börsutvecklingen vara stark under 2026 för att därefter mattas av något. Realiserade kapitalvinster väntas sammantaget utvecklas väl 2026–2029.

Marknadsräntorna sjönk 2025 och bedöms fortsätta falla något även 2026. Trots ökade räntebärande tillgångar väntas därför ränteinkomsterna ligga kvar på en lägre nivå än 2024 under 2025–2029. Bolåneräntorna har sjunkit i mindre utsträckning, men väntas i genomsnitt vara lägre 2026 än 2025. Trots att bolånestocken förväntas öka bedöms ränteutgifterna ändå minska till följd av det avtrappade ränteavdraget för lån utan säkerhet. Från och med 2027 väntas bolåneräntorna stiga igen, men ränteutgifterna bedöms ändå förbli lägre än 2024 års nivå 2026–2029. Även utdelningsinkomsterna minskade 2025, men väntas öka tydligt framöver. Redan 2027 väntas nivån överstiga den för 2024. Utvecklingen dämpas något av förslaget om ändrade skatteregler för delägare i fåmansföretag.

Intäkterna från skatt på företagsvinster väntas öka genomsnittligt 2026

Skatteintäkterna från företagsvinster ökade med 5 procent 2025 och väntas öka med 7 procent 2026, vilket är i nivå med genomsnittet de senaste tio åren. Trots global osäkerhet har många större bolag redovisat starka kvartalsrapporter under året. Vinstutvecklingen väntas därför vara god 2026, och även 2027 då näringslivets resultat bedöms stärkas i takt med att den ekonomiska aktiviteten ökar. Under perioden 2026–2029 väntas skatteintäkterna öka med i genomsnitt 5,5 procent per år. Även som andel av BNP bedöms skatteintäkterna från företagsvinster öka i linje med ett historiskt genomsnitt under kommande år.

Riskskatt betalas av stora kreditinstitut

Riskskatt för kreditinstitut ska betalas av stora kreditinstitut som riskerar att orsaka kostnader för samhället vid en finansiell kris. Riskskatt betalas om summan av kreditinstitutets skulder vid beskattningsårets ingång överstiger ett gränsvärde. För beskattningsår som påbörjas under 2026 är gränsvärdet 197 miljarder kronor. Intäkterna från riskskatten väntas uppgå till ca 6,7 miljarder kronor per år 2026–2029.

Intäkterna från avkastningsskatt fortsätter mot historiskt höga nivåer

Intäkterna från avkastningsskatten påverkas främst av statslåneräntan året före beskattningsåret. Efter de senaste årens ränteuppgång är skatteintäkterna historiskt

höga och bedöms fortsätta öka både 2026 och 2027. Avkastningsskatten väntas uppgå till i genomsnitt 45 miljarder kronor per år 2026–2029.

Skatteintäkterna från konsumtion och insatsvaror bedöms öka svagt 2026

Skatt på konsumtion och insatsvaror består av mervärdesskatt och punktskatter. Sammantaget väntas intäkterna från dessa skatter öka med 2 procent, eller 15 miljarder kronor, 2026. Utvecklingen hålls tillbaka av de skattesänkningar som har genomförts avseende både mervärdesskatt och punktskatter. Ökningstakten väntas därefter stiga betydligt 2027, till 4,5 procent, främst till följd av att tillfälliga skattesänkningar på bensin och diesel upphör.

Intäkterna från mervärdesskatt bedöms öka stabilt 2026 och 2027

Intäkterna från mervärdesskatt väntas öka med 5 procent 2026 och 4 procent 2027, vilket motsvarar genomsnittet de senaste tio åren. Ökningen motsvarar i genomsnitt 25 miljarder kronor per år i skatteintäkter. Återhämtningen i svensk ekonomi har pågått under 2026 och viktiga skattebaser som hushållens konsumtion och bostadsinvesteringar väntas öka i snabbare takt. Det medför att skatteintäkterna från mervärdesskatt också ökar i snabbare takt, även om utvecklingen dämpas av den tillfälliga sänkningen av mervärdesskatt på livsmedel under perioden den 1 april 2026–31 december 2027. Den kraftiga ökningen av mervärdesskatteintäkterna 2028 förklaras till stor del av att den tillfälliga skattesänkningen då upphör.

Punktskatteintäkterna minskar 2026

Punktskatteintäkterna bedöms minska med 10 procent 2026, motsvarande 14 miljarder kronor. Minskningen beror främst på skattesänkningar inom energiområdet som sänkningen av skatt på elektrisk kraft och tillfälliga skattesänkningar på bensin och diesel. Även 2024 och 2025 minskade intäkterna i motsvarande takt, främst till följd av skattesänkningar på bensin och diesel samt att vissa punktskatter inte indexeras. Det gäller exempelvis fordonsskatter och alkoholskatt. Punktskatternas andel av BNP har minskat trendmässigt över tid. Jämfört med 2010 har andelen 2026 halverats, från 3,5 procent till 1,7 procent av BNP.

Restförda och övriga skatter påverkas av anstånd

Restförda och övriga skatter består främst av uppbördsförluster, omprövningar och anstånd från hushåll och företag, avgifter till public service samt intäkter som förs till fonder. Intäkterna väntas uppgå till 4 miljarder kronor 2026 och 2027. Under dessa år väntas skatteintäkterna vara lägre än normalt till följd av höga uppbördsförluster kopplade till återbetalning av de tillfälliga skatteanstånd som beviljades under pandemin (se tabell 5.1). Resolutionsavgifter från banker och kreditinstitut väntas tillföras resolutionsreserven under 2026 och 2028, men inte under 2027. Resolutionsavgifter redovisas som skatteintäkter i nationalräkenskaperna.

Skatteintäkterna ökar något långsammare 2028–2029

Under 2028 och 2029 väntas de totala skatteintäkterna öka med i genomsnitt 4,5 procent per år, vilket är i linje med de senaste tio åren men svagare än 2027. Utvecklingen påverkas bl.a. av konsumtionsskatterna, då mervärdesskatten på livsmedel återgår till den tidigare skattesatsen om 12 procent 2028. Även skatt på arbete bidrar med en genomsnittlig ökningstakt, medan skatt på kapital i stället ökar långsammare än de senaste tio åren och dämpar utvecklingen av de totala skatteintäkterna.

5.3 Offentligfinansiella effekter av samtliga ändrade skatte- och avgiftsregler

De bedömda effekterna av samtliga ändrade skatte- och avgiftsregler 2024–2029 redovisas i tabell 5.6. Tabellen visar alla regeländringar sammantaget, såväl ändringar som tidigare har beslutats av riksdagen och aviserats av regeringen som förslag och aviseringar i denna proposition. Även ett urval av enskilda regeländringar redovisas. Regeländringarna visas i förhållande till det närmast föregående året. Den samlade offentligfinansiella effekten av ändrade skatte- och avgiftsregler beräknas öka skatteintäkterna med drygt 4 miljarder kronor 2027. Detta inkluderar effekter av föreslagna regeländringar i denna proposition samt regeländringar som aviserades i budgetpropositionen för 2026, men som inte lämnas i denna proposition.

Tabell 5.5 Offentligfinansiella effekter av samtliga ändrade skatte- och avgiftsregler

Miljarder kronor, bruttoeffekt i förhållande till det närmast föregående året

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Skatt på arbete	**3,5**	**-20,5**	**-23,5**	**-0,4**	**6,5**	**-0,1**
Kommunalskatt	2,3	-1,5	-4,5	-0,2	-0,1	-0,1
varav förändrad medelutdebitering	*3,6*	*1,2*	*-0,9*			
varav olika förstärkningar av grundavdragen		*-2,4*	*-3,9*			
varav övrigt, kommunalskatt	*-1,4*	*-0,3*	*0,3*	*-0,2*	*-0,1*	*-0,1*
Statlig skatt	12,4		-0,5	-0,3		
varav pausad uppräkning av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024	*12,3*					
varav övrigt, statlig skatt	*0,0*		*-0,5*	*-0,3*		
Skattereduktioner	-14,2	-18,9	-12,8	-0,1		
varav slopad avtrappning i jobbskatteavdraget och jobbskatteavdraget för äldre		*-4,4*				
varav förstärkt jobbskatteavdrag	*-11,0*	*-11,1*	*-17,4*			
varav tillfälligt höjd subventionsgrad för rotavdrag		*-4,4*	*4,4*			
varav övrigt, skattereduktioner	*-3,2*	*0,9*	*0,2*	*-0,1*		
Socialavgifter	3,1	-0,1	-5,6	0,3	6,6	
varav tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter för 19–23-åringar	*1,7*		*-7,1*	*0,5*	*6,6*	
varav höjda åldersgränser i skattesystemet			*1,9*			
varav övrigt, socialavgifter	*1,5*	*-0,1*	*-0,4*	*-0,3*		
Skatt på kapital	**2,4**	**0,8**	**1,2**	**0,4**	**0,0**	**0,0**
Inkomstskatt, företag	2,2	0,3	0,3	0,4	-0,1	0,0
Övriga skatter på kapital	0,2	0,5	0,9		0,0	0,0
varav en skattefri grundnivå för sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring		*-4,4*	*-2,6*			
varav avtrappat ränteavdrag för lån utan säkerhet		*4,3*	*4,3*			
varav övrigt, övriga skatter på kapital	*0,2*	*0,6*	*-0,8*		*0,0*	*0,0*
Skatt på konsumtion	**-3,7**	**-6,1**	**-34,8**	**4,3**	**21,3**	
Mervärdesskatt	0,0	-0,3	-16,1	-5,4	21,3	
varav tillfälligt sänkt mervärdesskatt på livsmedel			*-15,9*	*-5,3*	*21,3*	
varav övrigt, mervärdesskatt	*0,0*	*-0,3*	*-0,2*	*-0,1*	*0,1*	
Punktskatter	-3,7	-5,8	-18,7	9,7	-0,1	
varav sänkt energi- och koldioxidskatt på bensin och diesel	*-5,5*	*-4,8*	*-11,8*	*9,7*	*0,0*	
varav sänkt energiskatt på el			*-5,9*	*-0,1*	*-0,1*	
varav övrigt, punktskatter	*1,8*	*-1,0*	*-1,0*	*0,1*	*0,0*	
Restförda och övriga skatter	**0,8**	**0,7**	**0,5**	**0,1**		

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Totala skatteintäkter	**3,0**	**-25,1**	**-56,5**	**4,3**	**27,7**	**-0,1**
Totala skatteintäkter, exkl. kommunal utdebitering	**-0,7**	**-26,3**	**-55,6**	**4,3**	**27,7**	**-0,1**

Anm.: I tabell 8.2 motsvaras totala skatteintäkter exkl. kommunal utdebitering av skattereformer, brutto.
Källa: Egna beräkningar.

5.4 Statens inkomster

Skatteinkomster redovisas när in- och utbetalningarna sker

Skillnaden mellan skatteintäkter och skatteinkomster utgörs av periodiseringar. Periodiseringarna består i sin tur av uppbörds- och betalningsförskjutningar. Inkomsterna i statens budget, dvs. statens skatteinkomster och övriga inkomster, ska enligt budgetlagen redovisas kassamässigt, dvs. när de faktiska in- och utbetalningarna sker. Utfall och prognoser för periodiseringar och övriga inkomster redovisas i tabell 5.1.

Skatteintäkter och skatteinkomster har olika påverkan på de offentliga finanserna. Exempelvis påverkar kapitalplaceringar på skattekontot och förändringar av möjligheterna att ansöka om tillfälliga anstånd statens budgetsaldo, men inte statens finansiella sparande.

Övriga inkomster påverkas av utdelningar från statliga bolag

Utfall och prognoser för de inkomster som redovisas under inkomsttyp Övriga inkomster i statens budget framgår av tabell 5.1. I dessa inkomster ingår avräkningar, som främst avser kompensation för statlig och kommunal mervärdesskatt.

Inkomster av statens verksamhet utgör merparten av Övriga inkomster och väntas uppgå till 49–54 miljarder kronor per år 2026–2029. En betydande del av dessa inkomster utgörs av utdelningar från statligt ägda bolag. För inkomster av försåld egendom görs ett antagande om försäljningsinkomster om 5 miljarder kronor per år under kommande år. Bidragen från EU ökade kraftigt 2025 och väntas fortsatt vara på en förhöjd nivå även 2026 till följd av utbetalningar från faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF). Därefter väntas bidrag från EU återgå till tidigare nivåer.

Ändrad redovisning av inkomsttitlar

Följande inkomsttitel läggs till:

1468 Intäkter från mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen (CBAM)

5.5 Jämförelse med 2026 års ekonomiska vårproposition och uppföljning av statens budget för 2025 och 2026

I detta avsnitt jämförs prognosen för skatteintäkterna och övriga inkomster i denna proposition med prognosen i 2026 års ekonomiska vårproposition. Prognosskillnaderna finns redovisade i den högra delen av tabell 5.6. Vidare görs en uppföljning av inkomsterna i statens budget för 2025 och 2026, där prognosskillnaderna redovisas i den vänstra delen av tabell 5.6.

Tabell 5.6 Utfall och aktuell prognos jämfört med statens budget för 2025 och 2026 samt en jämförelse med prognosen i 2026 års ekonomiska vårproposition

Miljarder kronor

	Utfall 2025	Jfr med SB25 2025	Prognos 2026	Jfr med SB26 2026	Jfr med VÅP26 2025	Jfr med VÅP26 2026	Jfr med VÅP26 2027	Jfr med VÅP26 2028	Jfr med VÅP26 2029
Skatt på arbete	**1 549,2**	**-28,7**	**1 604,1**	**-18,9**	**-1,8**	**-9,5**	**-3,5**	**-6,6**	**-4,9**
Direkta skatter	771,8	-15,2	799,6	-9,4	2,7	-3,9	0,2	-2,0	0,3
varav kommunal inkomstskatt	*962,1*	*-7,5*	*1 000,2*	*-8,1*	*2,8*	*-0,6*	*2,3*	*1,5*	*2,2*
varav statlig inkomstskatt	*64,2*	*0,0*	*68,2*	*-0,9*	*0,2*	*-0,1*	*-0,5*	*-1,2*	*-0,4*
varav jobbskatteavdrag	*-202,0*	*2,4*	*-224,8*	*1,4*	*-0,5*	*0,3*	*-0,9*	*-1,5*	*-0,7*
varav avdrag för hushållsarbete	*-30,3*	*-10,4*	*-22,0*	*-0,8*	*0,2*	*-2,9*	*-0,1*	*-0,1*	*-0,1*
varav övrigt	*-22,2*	*0,4*	*-22,0*	*-0,9*	*0,0*	*-0,6*	*-0,7*	*-0,7*	*-0,7*
Indirekta skatter	777,4	-13,6	804,5	-9,6	*-4,5*	-5,6	-3,7	-4,6	-5,2
varav arbetsgivaravgifter	*759,8*	*-11,3*	*792,7*	*-7,7*	*0,1*	*-1,8*	*0,4*	*0,1*	*-0,3*
varav egenavgifter	*11,8*	*0,1*	*11,5*	*-0,5*	*0,1*	*-0,1*	*-0,1*	*0,0*	*0,0*
varav särskild löneskatt	*62,6*	*-5,0*	*66,5*	*-3,2*	*-4,7*	*-4,1*	*-4,1*	*-4,3*	*-4,5*
varav nedsättningar	*-5,4*	*1,4*	*-12,4*	*0,9*	*0,0*	*0,3*	*0,1*	*-0,5*	*-0,5*
varav skatt på tjänstegruppliv	*0,6*	*0,0*	*0,6*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
varav avgifter till premiepensionssystemet	*-52,0*	*1,3*	*-54,3*	*0,9*	*0,0*	*0,1*	*-0,1*	*0,0*	*0,0*
Skatt på kapital	**410,1**	**-8,5**	**446,7**	**4,9**	**-2,1**	**3,5**	**10,5**	**9,4**	**11,8**
varav skatt på kapital, hushåll	*93,5*	*1,4*	*108,2*	*6,9*	*5,3*	*7,2*	*8,7*	*5,2*	*5,7*
varav skatt på företagsvinster	*212,7*	*-12,5*	*226,7*	*-6,4*	*-9,3*	*-5,6*	*-5,3*	*-3,1*	*-0,3*
varav avkastningsskatt	*30,3*	*0,3*	*36,5*	*4,0*	*-0,1*	*0,9*	*4,8*	*4,8*	*3,8*
varav fastighetsskatt och kommunal fastighetsavgift	*45,6*	*2,5*	*46,7*	*1,8*	*2,0*	*1,8*	*1,8*	*1,8*	*1,9*
varav stämpelskatt	*12,3*	*-0,6*	*13,3*	*0,9*	*0,0*	*0,6*	*0,6*	*0,6*	*0,6*
varav kupongskatt m.m.	*9,0*	*-0,3*	*8,5*	*-2,2*	*0,0*	*-1,3*	*-0,3*	*0,0*	*0,0*
varav riskskatt för kreditinstitut	*6,7*	*0,7*	*6,7*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Skatt på konsumtion och insatsvaror	**714,4**	**-13,9**	**729,0**	**-0,2**	**1,1**	**-0,5**	**4,1**	**4,9**	**3,9**
varav mervärdesskatt	*584,8*	*-4,8*	*612,9*	*10,7*	*1,6*	*8,6*	*6,2*	*4,8*	*5,0*
varav skatt på tobak och alkohol	*27,6*	*-4,2*	*29,9*	*-1,5*	*0,0*	*-0,9*	*-1,0*	*-0,9*	*-1,0*
varav energiskatt	*43,1*	*-1,4*	*34,9*	*-1,2*	*-0,1*	*0,2*	*0,2*	*1,5*	*1,5*
varav koldioxidskatt	*23,4*	*-1,1*	*16,1*	*-8,2*	*0,0*	*-8,5*	*-0,5*	*0,0*	*0,1*
varav övriga skatter på energi och miljö	*6,8*	*-0,7*	*5,6*	*0,6*	*0,0*	*0,0*	*-0,9*	*-0,4*	*-1,6*
varav skatt på vägtrafik	*21,4*	*-1,1*	*21,6*	*0,2*	*0,0*	*0,1*	*0,0*	*-0,1*	*-0,1*
varav övriga skatter	*7,3*	*-0,5*	*7,9*	*-0,8*	*-0,4*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Skatt på import	**9,1**	**1,1**	**8,8**	**0,0**	**0,0**	**-0,4**	**-0,3**	**-0,3**	**-0,3**
Restförda och övriga skatter	**7,8**	**-2,9**	**4,0**	**-3,6**	**-5,7**	**-3,4**	**-0,4**	**-0,2**	**0,3**
varav restförda skatter	*-10,9*	*1,8*	*-13,0*	*2,0*	*0,0*	*1,0*	*0,3*	*0,5*	*1,0*
varav övriga skatter	*18,8*	*-4,6*	*17,1*	*-5,5*	*-5,7*	*-4,4*	*-0,7*	*-0,7*	*-0,7*
Totala skatteintäkter	**2 690,6**	**-52,9**	**2 792,6**	**-17,8**	**-8,6**	**-10,4**	**10,4**	**7,1**	**10,8**
Avgående poster, skatter till EU	**-9,1**	**-1,1**	**-8,8**	**0,0**	**0,0**	**0,4**	**0,3**	**0,3**	**0,3**
Offentliga förvaltningens skatteintäkter	**2 681,5**	**-54,0**	**2 783,8**	**-17,8**	**-8,6**	**-9,9**	**10,7**	**7,4**	**11,1**
Avgående poster till andra sektorer	**-1 327,0**	**9,4**	**-1 380,8**	**11,4**	**-3,3**	**1,4**	**-2,8**	**-1,8**	**-2,4**
varav kommunala skatter	*-987,3*	*4,8*	*-1 026,1*	*7,9*	*-2,8*	*0,6*	*-2,4*	*-1,6*	*-2,4*
varav avgifter till ålderspensionssystemet	*-339,8*	*4,7*	*-354,6*	*3,5*	*-0,6*	*0,8*	*-0,4*	*-0,2*	*0,0*

	Utfall 2025	Jfr med SB25 2025	Prognos 2026	Jfr med SB26 2026	Jfr med VÅP26 2025	Jfr med VÅP26 2026	Jfr med VÅP26 2027	Jfr med VÅP26 2028	Jfr med VÅP26 2029
Statens skatteintäkter	**1 354,5**	**-44,6**	**1 403,0**	**-6,4**	**-11,9**	**-8,6**	**7,9**	**5,6**	**8,7**
Periodiseringar	**-5,1**	**-8,2**	**-17,0**	**-27,2**	**11,9**	**-11,6**	**-10,5**	**-0,3**	**-7,1**
Statens skatteinkomster	**1 349,4**	**-52,8**	**1 386,0**	**-33,6**	**0,0**	**-20,2**	**-2,6**	**5,3**	**1,7**
Övriga inkomster	**-45,5**	**-17,2**	**-51,2**	**-6,5**	**0,0**	**-2,3**	**-4,1**	**-3,5**	**-5,4**
2000 Inkomster av statens verksamhet	51,7	3,9	49,8	-0,8	0,0	-0,4	-0,7	-0,9	-1,0
3000 Inkomster av försåld egendom	0,5	-4,5	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4000 Återbetalning av lån	0,7	0,1	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5000 Kalkylmässiga inkomster	25,1	1,2	25,3	0,9	0,0	0,3	0,2	0,3	0,1
6000 Bidrag m.m. från EU	32,0	-16,8	35,9	0,2	0,0	1,4	-0,3	0,3	0,7
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-155,5	-1,1	-167,7	-6,8	0,0	-3,5	-3,3	-3,3	-5,2
8000 Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekontot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Statsbudgetens inkomster	**1 303,9**	**-70,0**	**1 334,8**	**-40,1**	**0,0**	**-22,4**	**-6,7**	**1,8**	**-3,7**

Anm.: SB25 och SB26 avser statens budget för 2025 respektive 2026. År 2025 är enligt preliminära utfall från Skatteverket och kan skilja sig mot skatteintäkter redovisade i avsnitt 8 där utfall baseras på nationalräkenskaperna från Statistiska centralbyrån. Statistikutfall t.o.m. 2026-10-23 har beaktats.

Källor: Skatteverket, Statskontoret och egna beräkningar.

Jämförelse med prognosen i 2026 års ekonomiska vårproposition

De totala skatteintäkterna har reviderats ned med 10 miljarder kronor 2026, men reviderats upp med 7–11 miljarder kronor 2027–2029 jämfört med prognosen i 2026 års ekonomiska vårproposition. Nedrevideringen 2026 beror delvis på svagare utfall än väntat enligt det preliminära beskattningsutfallet för inkomstår 2025, främst för skatt på företagsvinster och särskild löneskatt. Delvis beror nedrevideringen även på den tillfälligt sänkta koldioxidskatten på bensin och diesel som beslutades efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern (prop. 2025/26:275, bet. 2025/26:FiU47, rskr. 2025/26:424). Upprevideringarna 2027–2029 beror främst på högre intäkter från mervärdesskatt, hushållens kapitalskatter samt avkastningsskatt bl.a. till följd av högre räntenivåer.

Statsbudgetens inkomster påverkas även av övriga inkomster och periodiseringar. Övriga inkomster har reviderats ned 2026–2029, främst till följd av högre avräkningar för statliga myndigheters mervärdesskatt. Periodiseringarna har reviderats ned 2026–2029, huvudsakligen till följd av uppbördsförskjutningar och ändrade antaganden om kapitalplaceringar på skattekonton.

Jämförelse med prognosen i statens budget för 2025

De totala skatteintäkterna har reviderats ned med 53 miljarder kronor 2025 jämfört med prognosen i statens budget för 2025, och avser samtliga skatteslag. Nedrevideringen förklaras främst av ett svagare konjunkturläge och en mer dämpad arbetsmarknad än tidigare bedömt.

Statsbudgetens totala inkomster har reviderats ned med 70 miljarder kronor. Det beror, utöver lägre skatteintäkter, också på lägre försäljningsinkomster och senarelagda utbetalningar av EU-bidrag från RRF. Även periodiseringseffekter kopplade till uppbördsförskjutningar, kapitalplaceringar på skattekonton och inbetalningar av anstånd bidrar till nedrevideringen.

Jämförelse med prognosen i statens budget för 2026

De totala skatteintäkterna 2026 har reviderats ned med 18 miljarder kronor jämfört med prognosen i statens budget för 2026. Nedrevideringen avser främst skatt på arbete och beror på en mer dämpad utveckling på arbetsmarknaden än tidigare bedömt. Nedrevideringen 2026 beror även på den tillfälligt sänkta koldioxidskatten på bensin och diesel som beslutades efter förslag i Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern.

Statsbudgetens totala inkomster har reviderats ned med 40 miljarder kronor. Utöver lägre skatteintäkter beror detta på högre avräkningar för statliga myndigheters mervärdesskatt samt periodiseringseffekter kopplade till uppbördsförskjutningar, kapitalplaceringar på skattekonton och inbetalningar av anstånd.

6 Utgifter

I detta avsnitt lämnas förslag om utgiftsramar, förändring av anslagsbehållningar och utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2027 samt preliminära utgiftsramar för 2028 och 2029. Förslagen grundar sig på en redovisning och analys av utvecklingen av utgifterna inom utgiftsområdena i statens budget samt de utgifter som omfattas av utgiftstaket, de s.k. takbegränsade utgifterna. Denna proposition lämnas av en övergångsregering. Särskilda principer har tillämpats vid utformningen av propositionen (se avsnitt 1.1).

Sammanfattning

- Utgiftsramarna för de 27 utgiftsområdena i statens budget beräknas uppgå till totalt 1 573 miljarder kronor 2027. Det är 30 miljarder kronor mer än utgiftsramarna 2026 i den av riksdagen ursprungligen beslutade budgeten för samma år. Utgiftsramarna 2027 har beräknats i enlighet med de särskilda principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition.
- De takbegränsade utgifterna beräknas uppgå till 1 937 miljarder kronor 2027. Det är en ökning med 70 miljarder kronor jämfört med 2026. Ökningen beror främst på tidigare beslutade åtgärder.
- Utgifterna för ålderspensionssystemet beräknas uppgå till 411 miljarder kronor 2027. Det är en ökning med 15 miljarder kronor jämfört med 2026.
- Nivån på de takbegränsade utgifterna 2027 beräknas motsvara 26,6 procent av BNP. Det är något lägre än nivån 2026.
- Efter det ursprungliga beslutet om statens budget har riksdagen beslutat om ändringar i statens budget för 2026 som tillsammans med regeringens förslag i propositionen Höständringsbudget för 2026 (prop. 2026/27:2) medför minskade utgiftsramar med 11 miljarder kronor. För 2026 beräknas utgifterna i statens budget bli 30 miljarder kronor lägre jämfört med utgifterna i den av riksdagen ursprungligen beslutade budgeten för 2026.
- Jämfört med bedömningen i 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100) beräknas de takbegränsade utgifterna bli 2 miljarder kronor högre 2027, 6 miljarder kronor högre 2028 och 2 miljarder kronor lägre 2029.

6.1 Inledning

Statens budget delas in i 27 utgiftsområden. Utgiftsramarna för utgiftsområdena är summan av anvisade medel för de anslag som ingår i respektive utgiftsområde. Utgifterna, däremot, utgörs av prognoser för faktiskt förbrukade medel. Posten Minskning av anslagsbehållningar är skillnaden mellan anvisade medel och prognosen för faktiskt förbrukade medel. Till utgifterna i statens budget hör även Riksgäldskontorets nettoutlåning och den kassamässiga korrigeringen (se avsnitt 7). De takbegränsade utgifterna, dvs. de utgifter som omfattas av utgiftstaket, består av utgifterna inom utgiftsområdena 1–25 och 27 samt utgifterna i ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. Utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. ingår inte i de takbegränsade utgifterna.

Regeringens förslag till utgiftsramar och beräkning av de takbegränsade utgifterna baseras på prognosen för den makroekonomiska utvecklingen i avsnitt 3, volymutvecklingen i transfereringssystemen samt pris- och löneomräkningen av förvaltnings- och investeringsanslag. Förslaget har beräknats i enlighet med de

särskilda principer som har tillämpats vid utformningen av propositionen. Detta innebär bl.a. att ett antal tidigare aviserade åtgärder på budgetens utgiftssida har justerats eller inte längre föreslås. Därutöver bygger förslaget på de nya åtgärder som föreslås eller aviseras i denna proposition. I beräkningarna antas inga ytterligare finanspolitiska regel- eller anslagsändringar genomföras under den redovisade prognosperioden.

6.2 Utgiftsramar för 2027

Regeringens förslag

Utgifterna för 2027 fördelas på utgiftsområden enligt tabell 6.1.

Skälen för regeringens förslag

Enligt 9 kap. 5 § riksdagsordningen ska förslaget till statens budget innehålla en fördelning av anslagen på utgiftsområden.

Tabell 6.1 Utgiftsramar, anslagsbehållningar och utgifter för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget 2027

Tusental kronor Utgiftsområde	
1 Rikets styrelse	21 330 986
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	21 859 496
3 Skatt, tull och exekution	15 991 342
4 Rättsväsendet	101 001 838
5 Internationell samverkan	5 212 641
6 Försvar och samhällets krisberedskap	234 555 614
7 Internationellt bistånd	45 131 854
8 Migration	12 734 107
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	128 503 121
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	121 356 871
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	57 460 145
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	99 933 519
13 Integration och jämställdhet	3 764 260
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	90 593 964
15 Studiestöd	36 188 874
16 Utbildning och universitetsforskning	106 946 784
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	17 233 411
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	2 070 704
19 Regional utveckling	4 567 201
20 Klimat, miljö och natur	19 155 227
21 Energi	7 640 433
22 Kommunikationer	113 058 515
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	22 175 007
24 Näringsliv	10 470 374
25 Allmänna bidrag till kommuner	181 861 055
26 Statsskuldsräntor m.m.	30 755 200
27 Avgiften till Europeiska unionen	61 638 270
Summa utgiftsområden	**1 573 190 813**
Minskning av anslagsbehållningar	-15 857 226

Utgiftsområde	
Summa utgifter	**1 557 333 587**
Summa utgifter exkl. statsskuldsräntor[1]	**1 526 644 626**
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	410 679 000
Takbegränsade utgifter	**1 937 323 626**
Budgeteringsmarginal	71 676 374
Utgiftstak[2]	**2 009 000 000**

[1] Summa utgifter exkl. utg.omr. 26 Statsskuldsräntor m.m. med tillhörande minskning av anslagsbehållning för statsskuldsräntor.

[2] Regeringens förslag till nivå på utgiftstaket för 2027 i denna proposition (se avsnitt 4.3).

Källa: Egna beräkningar.

Som framgår av tabell 6.1 uppgår utgiftsramarna för 2027 sammantaget till 1 573 miljarder kronor. Det är en ökning med 30 miljarder kronor jämfört med ramarna för 2026 i den av riksdagen ursprungligen beslutade budgeten för 2026 (bet. 2025/26:FiU10, rskr. 2025/26:137). Förändringen av utgiftsramarna preciseras i tabell 6.2.

Tabell 6.2 Härledning av de sammanlagda utgiftsramarna 2027

Miljarder kronor

Summa utgiftsramar i ursprungligen beslutad budget för 2026[1]	**1 543**
Pris- och löneomräkning	4
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	20
Makroekonomisk utveckling	0
Volymer	-8
Övrigt	13
Summa nya utgiftsramar för 2027	**1 573**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

[1] Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2025 (bet. 2025/26:FiU10, rskr. 2025/26:137). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Källa: Egna beräkningar.

Den årliga pris- och löneomräkningen av anslag för förvaltnings- och investeringsändamål leder till att utgiftsramarna för 2027 ökar med 4 miljarder kronor.

Tidigare beslutade samt nu föreslagna och aviserade åtgärder ökar utgiftsramarna med 20 miljarder kronor. Detta är en konsekvens av de åtgärder som föreslås i denna proposition och som följer av de särskilda principer som har tillämpats vid utformningen av propositionen. Tillämpningen av principerna leder bl.a. till att vissa anslagsförändringar som tidigare har aviserats nu har justerats eller inte längre föreslås.

Den utgiftsram som ökar mest till följd av beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder är ramen för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap. Därefter följer i storleksordning ramarna för utgiftsområdena 4 Rättsväsendet och 22 Kommunikationer. De ramar som minskar mest är utgiftsområdena 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 16 Utbildning och universitetsforskning och 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom.

Den makroekonomiska utvecklingen medför sammantaget oförändrade utgiftsramar för 2027, även om vissa utgiftsramar minskar och andra ökar. De utgiftsramar som ökar mest till följd av den makroekonomiska utvecklingen är ramarna för utgiftsområdena 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning, 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn och 15 Studiestöd. De utgiftsramar som

minskar är ramarna för utgiftsområdena 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom, 14 Arbetsmarknad och arbetsliv och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Volymförändringar, t.ex. i form av ett förändrat antal personer i olika transfereringssystem, bidrar till att utgiftsramarna minskar med 8 miljarder kronor. De utgiftsramar som minskar mest med anledning av volymförändringar är ramarna för utgiftsområdena 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn, 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning och 13 Integration och jämställdhet. De utgiftsramar som ökar mest är ramarna för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom och 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.

Övriga utgiftspåverkande faktorer bidrar till att utgiftsramarna ökar med 13 miljarder kronor. Den utgiftsram som ökar mest till följd av sådana faktorer är ramen för utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen och därefter ramen för utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m.

De förändringar av utgiftsramarna 2027 som beskrivs i detta avsnitt förhåller sig till de ursprungligen beslutade utgiftsramarna för 2026, vilket är den senaste gången riksdagen beslutade om hela statens budget. Efter det ursprungliga beslutet om statens budget för 2026 har riksdagen dock beslutat om ändringar av utgiftsramarna för 2026. Tillsammans med förslagen till ändrade ramar i propositionen Höständringsbudget för 2026 medför ändringarna minskade utgiftsramar om sammanlagt 11 miljarder kronor, jämfört med ramarna i det ursprungliga beslutet om statens budget (se vidare avsnitt 6.5).

I avsnitt 6.4 beskrivs förändringarna av utgiftsramarna 2027 i förhållande till den aktuella bedömningen av de faktiska utgifterna för 2026 i denna proposition. Förändringen av utgiftsramarna för 2027 jämfört med beräkningen i 2026 års ekonomiska vårproposition redovisas i avsnitt 6.6. Där redovisas även en sammanställning per utgiftsområde av tidigare aviserade anslagsförändringar som inte längre föreslås till följd av de särskilda principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition, samt en sammanställning av nya åtgärder som regeringen föreslår i denna proposition.

Regeringens förslag

Beräkningen av förändringen av anslagsbehållningar för 2027 enligt tabell 6.1 godkänns.

Skälen för regeringens förslag

Enligt 3 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska regeringens förslag till statens budget omfatta alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov. Anslagsbehållningar uppstår och förändras när prognoser över faktisk användning av medel är mindre eller större än motsvarade anslagsnivåer och kan t.ex. följa av att statliga myndigheter har vissa möjligheter att omfördela utgifter över tid. Anslagsbehållningarna ingår därför i beräkningen av lånebehovet. Bedömningen av hur anslagsbehållningarna kommer att förändras under ett år redovisas på utgiftssidan som en för alla anslag gemensam post, benämnd Minskning av anslagsbehållningar. För merparten av myndigheternas förvaltningsanslag och de sakanslag som budgeteras med bestämda nominella belopp ingår en beräkning av skillnaden mellan anslagsnivå och förbrukning av utgifter i enlighet med historiskt mönster. För 2027 beräknas minskningen av anslagsbehållningar uppgå till -15,9 miljarder kronor. Eftersom

beloppet är negativt innebär det att den faktiska användningen av medel beräknas bli mindre än de totala anslagsnivåerna 2027.

Regeringens förslag

Beräkningen av utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2027 enligt tabell 6.1 godkänns.

Skälen för regeringens förslag

Enligt 2 kap. 2 § budgetlagen ska den av riksdagen beslutade nivån på utgiftstaket användas i beredningen av förslaget till statens budget. Utgiftstaket omfattar bl.a. utgifterna inom ålderspensionssystemet som ligger vid sidan av statens budget. Utgifterna för ålderspensionssystemet beräknas öka med 15 miljarder kronor 2027 jämfört med prognosen för 2026 (tabell 6.3). Ökningen är huvudsakligen hänförlig till den makroekonomiska utvecklingen, men till viss del även av att antalet personer med inkomstpension ökar (se avsnitt 6.4).

6.3 Preliminära utgiftsramar för 2028 och 2029

Regeringens förslag

Den preliminära fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2028 och 2029 enligt tabell 6.3 godkänns som riktlinje för regeringens budgetarbete.

Skälen för regeringens förslag

Enligt 2 kap. 3 § budgetlagen ska regeringen i budgetpropositionen lämna förslag till preliminära inkomstberäkningar och utgiftsramar för det andra och tredje tillkommande budgetåret. Regeringens förslag till preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområden för 2028 och 2029 redovisas i tabell 6.3.

En utförligare redovisning av utgiftsutvecklingen lämnas i avsnitt 6.4. Förändringen av de preliminära utgiftsramarna för 2028 och 2029 jämfört med beräkningarna i 2026 års ekonomiska vårproposition redovisas i avsnitt 6.6.

Tabell 6.3 Utgiftsramar 2026–2029

Miljoner kronor

Utgiftsområde	2025 Utfall[1]	2026 Anslag[2]	2026 Prognos	2027 Förslag	2028 Förslag	2029 Förslag
1 Rikets styrelse	19 628	21 642	21 719	21 331	21 194	21 409
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	21 420	21 994	21 747	21 859	22 584	23 254
3 Skatt, tull och exekution	14 434	15 582	15 513	15 991	15 917	16 156
4 Rättsväsendet	86 140	94 998	93 815	101 002	104 643	107 957
5 Internationell samverkan	2 551	2 717	2 691	5 213	5 561	5 719
6 Försvar och samhällets krisberedskap	163 509	195 509	191 797	234 556	211 248	206 275
7 Internationellt bistånd	45 410	45 319	45 041	45 132	43 296	45 093
8 Migration	10 174	13 524	10 975	12 734	12 071	10 932
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	116 298	129 789	128 295	128 503	123 738	118 478
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	119 943	122 018	120 779	121 357	121 317	122 204
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	62 412	59 702	59 631	57 460	57 928	59 075
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	100 610	104 228	99 913	99 934	101 859	102 962
13 Integration och jämställdhet	5 839	5 851	5 403	3 764	3 915	3 767

Utgiftsområde	2025 Utfall[1]	2026 Anslag[2]	2026 Prognos	2027 Förslag	2028 Förslag	2029 Förslag
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	91 328	91 086	87 645	90 594	89 184	89 004
15 Studiestöd	30 610	35 788	31 684	36 189	36 681	38 454
16 Utbildning och universitetsforskning	101 957	107 126	105 464	106 947	106 509	106 516
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	16 862	17 395	17 255	17 233	16 832	16 538
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	2 976	1 775	2 146	2 071	2 090	1 723
19 Regional utveckling	3 686	4 874	4 782	4 567	3 923	3 713
20 Klimat, miljö och natur	13 447	26 125	23 895	19 155	18 884	13 888
21 Energi	5 125	11 415	11 264	7 640	7 410	7 627
22 Kommunikationer	89 110	107 771	102 945	113 059	123 708	130 936
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	21 181	24 638	23 764	22 175	21 118	19 121
24 Näringsliv	8 557	9 475	9 485	10 470	8 461	7 947
25 Allmänna bidrag till kommuner	173 190	180 746	180 746	181 861	183 731	184 514
26 Statsskuldsräntor m.m.	30 220	26 955	25 528	30 755	46 255	23 055
27 Avgiften till Europeiska unionen	45 714	54 200	53 387	61 638	62 177	64 417
Summa utgiftsområden	**1 402 331**	**1 532 244**	**1 497 310**	**1 573 191**	**1 572 236**	**1 550 734**
Minskning av anslagsbehållningar				-15 857	-11 453	-12 555
Summa utgifter	**1 402 331**		**1 497 310**	**1 557 334**	**1 560 783**	**1 538 180**
Summa utgifter exkl. statsskuldsräntor[3]	**1 372 111**		**1 471 782**	**1 526 645**	**1 514 583**	**1 515 144**
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	387 121		395 944	410 679	427 417	445 020
Takbegränsade utgifter	**1 759 232**		**1 867 726**	**1 937 324**	**1 942 000**	**1 960 164**
Budgeteringsmarginal	96 768		68 274	71 676	163 000	144 836
Utgiftstak[4]	**1 856 000**		**1 936 000**	**2 009 000**	**2 105 000**	**2 105 000**

[1] Anslagen är fördelade till de utgiftsområden de tillhör i statens budget för 2027.

[2] Inkluderar beslutade åtgärder i propositionerna Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina och vaccinberedskap (prop. 2025/26:143, bet. 2025/26:FiU46, rskr. 2025/26:179–181), Extra ändringsbudget för 2026 – Sänkt skatt på drivmedel samt el- och gaspristöd (prop. 2025/26:236, bet. 2025/26:FiU48, rskr. 2025/26:217 och 218), VÄB26 (prop. 2025/26:99, bet. 2025/26:FiU21, rskr. 2025/26:344–354), Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern (prop. 2025/26:275, bet. 2025/26:FiU47, rskr. 2025/26:424–428), samt föreslag i HÄB26 (prop. 2026/27:2).

[3] Summa utgifter exkl. utg.omr. 26 Statsskuldsräntor m.m. med tillhörande minskning av anslagsbehållning för statsskuldsräntor.

[4] Regeringens förslag till utgiftstak för 2029 (se avsnitt 4.3).

Källa: Egna beräkningar.

6.4 Utvecklingen av de takbegränsade utgifterna över tid

Under 2022 och 2023 minskade de takbegränsade utgifterna som andel av BNP i takt med att pandemirelaterade åtgärder fasades ut. År 2024 och 2025 ökade de takbegränsade utgifterna som andel av BNP – en ökning som beräknas fortsätta under 2026, för att sedan minska fram t.o.m. 2029 (se tabell 6.4). Minskningarna beror bl.a. på att det i beräkningarna antas att det inte kommer att genomföras några ytterligare finanspolitiska regel- eller anslagsändringar under den redovisade prognosperioden. Prognoserna vad gäller utvecklingen av de takbegränsade utgifterna 2027–2029 är förknippade med större osäkerhet än normalt eftersom denna proposition har lämnats av en övergångsregering.

Tabell 6.4 Utgifter inom budgetens utgiftsområden och takbegränsade utgifter i procent av BNP

Procent av BNP. Utfall 2022–2025, prognos 2026–2029

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Utgifter inom utgiftsområden exkl. statsskuldsräntor[1]	20,8	19,8	20,5	20,7	21,2	21,0	20,1	19,4

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Statsskuldsräntor m.m.[1]	0,5	0,5	0,7	0,5	0,4	0,4	0,6	0,3
Summa utgiftsområden	**21,3**	**20,3**	**21,2**	**21,1**	**21,5**	**21,4**	**20,7**	**19,7**
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	6,0	5,9	5,7	5,8	5,7	5,6	5,7	5,7
Takbegränsade utgifter[2]	**26,8**	**25,6**	**26,2**	**26,5**	**26,9**	**26,6**	**25,7**	**25,1**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

[1] Inklusive posten Minskning av anslagsbehållningar och utnyttjande av anslagskredit.

[2] Utgifter inom budgetens utgiftsområden (exkl. utg.omr. 26 Statsskuldsräntor m.m.) och ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.

Källa: Egna beräkningar.

Nedan beskrivs utvecklingen av de takbegränsade utgifterna genom att de för varje år jämförs med det närmast föregående året. Det innebär att för 2026 anges förändringen av utgifterna i jämförelse med 2025 osv. Den årliga förändringen redovisas i tabell 6.5. Sammantaget beräknas de takbegränsade utgifterna öka med 200,9 miljarder kronor 2026–2029.

De takbegränsade utgifterna beräknas öka med 69,6 miljarder kronor 2027 jämfört med 2026. Den främsta orsaken till ökningen är beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder. Den makroekonomiska utvecklingen, främst utvecklingen av priser och löner, medför att utgifterna ökar för flertalet transfereringsanslag under hela prognosperioden. Utvecklingen av priser och löner i ekonomin bidrar också till utgiftsökningen under prognosperioden i och med pris- och löneomräkningen av myndigheternas förvaltningsanslag och vissa investeringsanslag. Omräkningen baseras på utvecklingen av priser och löner två år tidigare.

År 2028 beräknas utgifterna till följd av beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder att minska, det beror till stor del på att ramen för utgifter avseende militärt stöd till Ukraina sträcker sig t.o.m. 2027. Även 2029 beräknas utgifterna att minska. Större förändringar beskrivs efter tabell 6.6.

Tabell 6.5 Förändring av takbegränsade utgifter jämfört med det närmast föregående året

Miljarder kronor

	2025	2026	2027	2028	2029
Takbegränsade utgifter	**73,2**	**108,5**	**69,6**	**4,7**	**18,2**
varav beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder[1]	*28,6*	*71,3*	*35,1*	*-24,7*	*-19,0*
varav pris- och löneomräkning	*16,5*	*8,6*	*4,1*	*5,7*	*9,8*
varav makroekonomiska förändringar	*30,0*	*9,3*	*19,7*	*21,2*	*21,4*
varav volymer	*-7,8*	*-3,9*	*-2,3*	*0,3*	*2,5*
varav tekniska justeringar[2]	*3,4*	*7,4*	*-3,2*	*0,0*	*0,0*
varav övrigt	*2,4*	*15,7*	*16,1*	*2,2*	*3,5*

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

[1] Exklusive ändringar i statens budget till följd av förändringar i volym och makroekonomiska förutsättningar på regelstyrda anslag.

[2] Utgiftsförändringar som motiverar teknisk justering av utgiftstakets nivå.

Källa: Egna beräkningar.

Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder

I detta avsnitt redovisas den samlade budgeteffekten på de takbegränsade utgifterna av alla beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder, i förhållande till det närmast föregående året. Därmed ingår även budgeteffekter av tidigare åtgärder som upphör eller minskar i omfattning. Utöver de åtgärder som riksdagen har beslutat om ingår i redovisningen även förslagen och aviseringarna i denna proposition, samt i

propositionen Höständringsbudget för 2026. De särskilda principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär bl.a. att ett antal tidigare aviserade anslagsförändringar inte längre föreslås. En sammanställning av dessa förändringar redovisas i avsnitt 6.6.

Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder bedöms sammantaget medföra att de takbegränsade utgifterna ökar med 71,3 miljarder kronor 2026. För 2027 väntas utgifterna öka med 35,1 miljarder kronor. För 2028 väntas utgifterna minska med 24,7 miljarder kronor och för 2029 med 19,0 miljarder kronor. Sammantaget uppgår ökningen av de takbegränsade utgifterna 2026–2029 till 62,8 miljarder kronor.

Efter tabell 6.6 kommenteras utgiftsområdena med störst förändringar under prognosåren till följd av beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder.

Tabell 6.6 Förändringar av takbegränsade utgifter jämfört med det närmast föregående året till följd av beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder

Miljarder kronor

Utgiftsområde	2025	2026	2027	2028	2029
1 Rikets styrelse	-0,2	1,1	-0,5	-0,3	-0,1
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	0,1	0,3	-0,4	0,0	0,0
3 Skatt, tull och exekution	-2,6	0,4	0,2	-0,3	0,0
4 Rättsväsendet	6,6	6,0	4,7	2,5	1,8
5 Internationell samverkan	0,0	0,4	2,5	0,3	0,1
6 Försvar och samhällets krisberedskap	33,0	25,6	39,2	-24,9	-8,4
7 Internationellt bistånd	-5,8	-0,6	-1,6	0,0	0,0
8 Migration	0,4	2,2	-0,1	-0,6	-0,2
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	1,8	7,5	-3,1	-6,7	-7,6
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	-1,0	0,3	1,8	0,1	0,0
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	0,6	-0,5	-0,7	-0,1	0,0
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	-1,5	0,3	-0,2	0,1	-0,2
13 Integration och jämställdhet	1,0	-1,1	-0,1	-0,5	0,0
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	-1,9	-0,3	0,4	-1,2	-0,5
15 Studiestöd	1,7	1,4	0,0	-0,1	0,0
16 Utbildning och universitetsforskning	2,8	1,2	-1,0	-1,0	-0,9
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	0,1	0,4	-0,2	-0,4	-0,4
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	-3,0	-1,4	0,3	0,0	-0,4
19 Regional utveckling	0,3	0,6	-0,3	-0,6	-0,2
20 Klimat, miljö och natur	-3,1	9,6	-7,0	-0,3	-5,0
21 Energi	0,9	4,8	-3,8	-0,2	0,2
22 Kommunikationer	3,7	9,8	3,7	10,5	4,4
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	-0,4	2,5	-2,1	-1,2	-1,8
24 Näringsliv	-0,2	-0,2	1,0	-2,0	-0,5
25 Allmänna bidrag till kommuner	-4,5	3,0	4,3	1,9	0,8
26 Statsskuldsräntor m.m.	-25,0	0,0	0,0	0,0	0,0
27 Avgiften till Europeiska unionen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa utgiftsområden	**3,7**	**73,2**	**36,9**	**-25,0**	**-19,0**
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	-0,1	-1,9	-1,8	0,3	0,0
Takbegränsade utgifter	**28,6**	**71,3**	**35,1**	**-24,7**	**-19,0**

Anm.: Anslagsförändringar som motiverar teknisk justering av utgiftstaket ingår inte. Vidare ingår inte medel som i HÄB26 (prop. 2026/27:2) eller tidigare propositioner om ändringar i statens budget föreslås tillföras anslag till följd av förändringar i volym och makroekonomiska förutsättningar (i första hand transfereringsanslag).

Källa: Egna beräkningar.

Utgifterna inom utgiftsområde 4 Rättsväsendet beräknas öka under hela prognosperioden 2026–2029. Ökningen beror bl.a. på tidigare beslut om tillskott med anledning av Kriminalvårdens expansion. Även ett antal andra förstärkningar av rättsväsendet kvarstår, framför allt som en följd av redan beslutade lagändringar.

Utgifterna inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan beräknas öka 2027 till följd av riksdagens beslut om inrättandet av Sveriges utrikes underrättelsetjänst. I huvudsak beror det på att anslaget i denna proposition föreslås tilldelas 2,2 miljarder kronor genom överföring av medel från utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Utgifterna inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap beräknas öka 2026 och 2027 samt minska 2028 och 2029. De ökade utgifterna 2026 och 2027 är huvudsakligen en följd av tidigare beslut såsom de s.k. läglighetsköpen, dvs. beställningar som kan göras där marknaden relativt snabbt kan möta krigsorganisationens behov, stöd till Ukraina och en gradvis höjning av den ekonomiska ramen för det militära och civila försvaret i enlighet med vad som anges i propositionen Totalförsvaret 2025–2030 (prop. 2024/25:34). Efter förslag i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1) tillfördes medel till den s.k. Ukrainaramen 2026 och ramen förlängdes t.o.m. 2027. Efter förslag i propositionerna Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina och vaccinberedskap (prop. 2025/26:143, bet. 2025/26:FiU46, rskr. 2025/26:179 och 180) och Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern (prop. 2025/26:275, bet. 2025/26:FiU47, rskr. 2025/26:424 och 425) togs Ukrainaramen för 2026 i anspråk, vilket minskar de takbegränsade utgifterna för 2026 och belastar i stället statens budget för de kommande åren. Därutöver föreslås nya åtgärder i denna proposition, som tillsammans med redan planerade satsningar bedöms nödvändiga för att kunna fortsätta uppbyggnaden av totalförsvaret med anledning av det allvarliga säkerhetspolitiska läget. Ökningen 2027 motverkas till viss del av flytt av medel fr.o.m. 2027 till utgiftsområde 5 Internationell samverkan till följd av inrättandet av Sveriges utrikes underrättelsetjänst. Utgifterna beräknas minska 2028 vilket huvudsakligen är en följd av att de tillskott som görs till Ukrainaramen sträcker sig t.o.m. 2027. Utgifterna för läglighetsköpen beräknas minska 2028 och sedan upphöra. Minskningen 2028 motverkas delvis av en omfördelning av tidigare beslutade medel från 2029 till 2028 för att möjliggöra en snabbare upprustning av försvaret. Omfördelningen bidrar till minskade utgifter 2029. Även den fortsatta etableringen av kommunikationsnätverket Radiokommunikation för effektiv ledning generation 2 (Rakel G2) motverkar till viss del utgiftsminskningarna 2028 och 2029.

Utgifterna inom utgiftsområde 8 Migration beräknas öka 2026, vilket främst beror på tidigare beslut om höjda bidrag för frivillig återvandring fr.o.m. 2026. Minskningen 2027 och 2028 beror bl.a. på att tidsbegränsade tillskott till Migrationsverket upphör och för 2029 främst på att tidsbegränsade tillskott till Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF) löper ut.

Utgifterna inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg beräknas öka 2026, men minska under återstoden av prognosperioden. Ökningen av utgifterna 2026 förklaras av stärkt högkostnadsskydd för tandvården, medel till läkemedelsförmånerna och tillfälliga insatser för att korta vårdköerna. Från och med 2027 väntas utgifterna minska, eftersom tillfälliga satsningar på psykiatrin, cancerområdet, socialtjänsten och för att korta vårdköerna löper ut.

Utgifterna inom utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur beräknas öka under 2026, för att sedan minska under resten av prognosperioden. Ökningen 2026 förklaras till stor del av det tillfälliga stödet för sänkta priser i kollektivtrafiken efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern. Det beror även på ett beslut om generellt tillskott till Klimatklivet till följd av förslag i budgetpropositionen för 2026 samt på tidigare förstärkning och förlängning av klimatpremier och en förstärkning av den riktade elbilspremien. Det tillfälliga stödet för sänkta priser i kollektivtrafiken löper ut den 31 december 2026, vilket förklarar minskningen mellan 2026 och 2027. Minskningen 2029 beror på att en tillfällig förstärkning av Klimatklivet upphör. Även tidigare satsningar på klimatpremierna, skydd av värdefull natur och åtgärder för havs- och vattenmiljö upphör under perioden, vilket också bidrar till lägre utgifter.

Utgifterna inom utgiftsområde 21 Energi beräknas öka 2026 och minska 2027. Ökningen 2026 förklaras av tillskott avseende ett högkostnadsskydd mot höga elpriser efter förslag i budgetpropositionen för 2026. Ökningen förklaras vidare av tillskott avseende ett tillfälligt el- och gasprisstöd för januari och februari 2026 efter förslag i propositionerna Extra ändringsbudget för 2026 – Sänkt skatt på drivmedel samt el- och gasprisstöd och Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern. Tillskotten var tillfälliga 2026, varför utgifterna beräknas minska 2027.

Utgifterna inom utgiftsområde 22 Kommunikationer beräknas öka under hela prognosperioden. De ökade anslagsnivåerna är en följd av riksdagens beslut om att bifalla regeringens förslag om en ny långsiktig ekonomisk ram för perioden 2026–2037 i propositionen Vägen till en pålitlig transportinfrastruktur – för att hela Sverige ska fungera (prop. 2024/25:28). Utöver detta ökar utgifterna till följd av förslag om tillskott i denna proposition för uppbyggnaden av det civila försvaret. Tillskotten är nödvändiga för att kunna fortsätta uppbyggnaden av totalförsvaret med anledning av det allvarliga säkerhetspolitiska läget.

Utgifterna inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel beräknas öka 2026 för att sedan minska resten av prognosperioden. Ökningen 2026 beror på tillfälliga stöd till jordbrukssektorn efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern. Ökningen beror även på bl.a. högre anslag för åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet samt på förslag i propositionen Vårändringsbudget för 2026 (prop. 2025/26:99) om tillskott av medel för bekämpning av smittsamma djursjukdomar. Minskningen 2027 beror dels på att det tillfälliga stödet till jordbrukssektorn upphör, dels på att förseningar i genomförandet av den strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken föranleder att de utbetalningar av stöd som planerades till 2027 flyttas till 2028 och 2029. Mot bakgrund av att den kommande programperioden för EU-finansierade program ännu inte har beslutats beräknas utgifterna sammantaget minska fr.o.m. 2028.

Utgifterna inom utgiftsområde 24 Näringsliv beräknas öka 2027 till följd av ökade kapitalinsatser i statligt ägda bolag i enlighet med de avtal som har ingåtts. Från 2028 beräknas inga kapitalinsatser vilket innebär att utgifterna minskar.

Utgifterna inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner minskade 2025 huvudsakligen som en följd av att tillfälliga förstärkningar av det generella statsbidraget upphörde. Under prognosperioden beräknas utgifterna öka något beroende på regleringar enligt den kommunala finansieringsprincipen. Ökningarna är en följd av tidigare bindande beslut som påverkar kommunsektorn.

Pris- och löneomräkning

Pris- och löneomräkningen baseras på utfallsstatistik och avspeglar pris- och löneförändringar i samhället med två års eftersläpning. Huvuddelen av de anslag som pris- och löneomräknas utgörs av myndigheternas förvaltningsanslag. Vid omräkningen av dessa används olika index som ska motsvara utvecklingen avseende löner, hyreskostnader och övriga förvaltningskostnader. Omräkningstalen för 2026 och 2027 redovisas i tabell 6.7. Omräkningstalet för löner motsvarar förändringen i ett arbetskostnadsindex för tjänstemän i tillverkningsindustrin, med avdrag för produktivitetsutvecklingen i den privata tjänstesektorn. Omräkningstalet för hyresindex beräknas enligt två olika metoder beroende på om avtalet för fastigheten i fråga kan omförhandlas under det kommande budgetåret eller inte.

Tabell 6.7 Omräkningstal i pris- och löneomräkningen av myndigheternas förvaltningsanslag

Procent

	2026	2027
Löneindex	1,73	1,83
varav arbetskostnadsindex	*2,86*	*3,14*
varav produktivitetsavdrag	*-1,13*	*-1,31*
Hyresindex	1,10	0,65
Index för övriga förvaltningsavgifter	2,84	0,68
Högskoleindex	1,84	1,36

Anm.: Omräkningstalet för lokalkostnader används i de fall myndigheter inte har hyresavtal som kan omförhandlas under aktuellt budgetår. För myndigheter med hyresavtal som kan omförhandlas används anslagsspecifika omräkningstal.

Källor: Statskontoret, Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

De fyra utgiftsområden där pris- och löneomräkningen leder till de beloppsmässigt största förändringarna är 4 Rättsväsendet, 6 Försvar och samhällets krisberedskap, 16 Utbildning och universitetsforskning samt 22 Kommunikationer. För utgiftsområdena 6 Försvar och samhällets krisberedskap och 22 Kommunikationer beror förändringarna främst på pris- och löneomräkningen av investeringsanslagen för försvarsmateriel respektive transportinfrastruktur.

Makroekonomiska förändringar

De statliga finanserna påverkas i hög grad av den makroekonomiska utvecklingen i Sverige och i omvärlden. Utgiftsutvecklingen påverkas t.ex. av förändringar i arbetslöshet, räntor, svenska kronans växelkurs och av att ersättningen inom flertalet transfereringssystem följer den allmänna pris- och löneutvecklingen med ett års eftersläpning. Sammantaget beräknas de takbegränsade utgifterna 2026–2029 öka med ca 72 miljarder kronor till följd av den makroekonomiska utvecklingen. I tabell 6.8 redovisas de utgiftsområden som påverkas av den makroekonomiska utvecklingen och områdena med störst beloppsmässiga förändringar kommenteras efter tabellen. Den makroekonomiska utvecklingen beskrivs närmare i avsnitt 3.

Tabell 6.8 Förändring av takbegränsade utgifter till följd av den makroekonomiska utvecklingen, jämfört med det närmast föregående året

Miljarder kronor

Utgiftsområde	2025	2026	2027	2028	2029
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	0,5	0,1	0,0	0,4	0,2
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	0,3	0,1	0,1	-0,1	-0,1
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	2,2	1,1	1,5	2,7	2,8
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	-1,2	-1,8	-1,9	0,3	0,6

Utgiftsområde	2025	2026	2027	2028	2029
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	1,7	1,3	1,4	2,1	2,3
13 Integration och jämställdhet	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	4,2	-5,3	3,0	-0,2	-0,3
15 Studiestöd	2,0	0,7	0,5	0,8	0,9
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	-0,4	-0,4	0,0	-0,2	-0,1
Summa utgiftsområden	**9,2**	**-4,3**	**4,7**	**5,8**	**6,3**
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	20,8	13,6	15,0	15,4	15,0
Takbegränsade utgifter	**30,0**	**9,3**	**19,7**	**21,2**	**21,4**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.
Källa: Egna beräkningar.

Utgifterna inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning beräknas öka under hela prognosperioden till följd av den makroekonomiska utvecklingen. Det är i huvudsak utgifterna för sjuk- och aktivitetsersättning samt sjukpenning som påverkar utgiftsutvecklingen över tid. Utgifterna för sjuk- och aktivitetsersättningen beräknas öka framför allt till följd av att ersättningen påverkas av den förväntade ökningen av prisbasbeloppet. Även utgifterna för sjukpenning påverkas av prisbasbeloppet. Därutöver innebär utvecklingen av timlöner att utgifterna för sjukpenning ökar över tid.

Utgifterna inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn beräknas öka under prognosperioden. Det beror huvudsakligen på att utgifterna för föräldraförsäkringen påverkas av den positiva timlöneutvecklingen och utvecklingen av prisbasbeloppet. Även utgifterna för omvårdnadsbidrag beräknas stiga med anledning av den förväntade ökningen av prisbasbeloppet. Utgifterna för pensionsrätt för barnår beräknas öka på grund av stigande timlöner.

Utgifterna inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv påverkas till stor del av den makroekonomiska utvecklingen genom antalet personer som är arbetslösa. Det medförde att utgifterna ökade 2025. I takt med att konjunkturen återhämtar sig 2026 beräknas utgifterna minska. År 2027 förväntas utgifterna för aktivitetsstödet att öka främst eftersom fler personer beräknas delta i jobb- och utvecklingsgarantin, vilket beror på en eftersläpningseffekt av den tidigare högre arbetslösheten.

Utgifterna i ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget påverkas i huvudsak av inkomstindex. Inkomstindex beräknas öka över tid, vilket medför att utgifterna för inkomstpension ökar. Enligt nuvarande prognos för balanstalet förväntas gasen i pensionssystemet aktiveras 2028 och 2029, vilket ökar utgifterna. Utgiftsökningen till följd av att gasen aktiveras är störst 2029.

Volymer

Med volymer avses antalet ersättningstagare i transfereringssystemen. I begreppet ingår också förändringar av styckkostnader i transfereringssystemen som varken kan kopplas direkt till den makroekonomiska utvecklingen eller är att betrakta som en åtgärd med budgeteffekter, t.ex. den genomsnittliga dagersättningen i sjukpenningen. Exempelvis kan den genomsnittliga styckkostnaden påverkas av att sammansättningen av mottagarna i ett transfereringssystem förändras.

År 2026–2029 beräknas de takbegränsade utgifterna sammantaget minska med ca 3,4 miljarder kronor till följd av volymrelaterade förändringar. I tabell 6.9 redovisas utgiftsområden med volymrelaterade utgiftsförändringar. Efter tabellen kommenteras utgiftsområdena med störst förändringar. I de fall utvecklingen av en volym påverkas av politiska beslut redovisas den utgiftsförändring som direkt kan härledas till beslutet

i tabell 6.6, medan den utgiftsförändring som kan härledas till resterande volymförändring redovisas i tabell 6.9. Utvecklingen av utvalda volymer i transfereringssystemen, uttryckt som antal personer, antal utbetalda dagar eller utbetalda timmar, redovisas i tabell 3.1 i bilaga 2.

Tabell 6.9 Förändring av takbegränsade utgifter jämfört med det närmast föregående året till följd av utvecklingen av volym

Miljarder kronor

Utgiftsområde	2025	2026	2027	2028	2029
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	0,0	0,0	0,3	0,2	0,4
8 Migration	-1,0	-2,2	0,5	-0,2	-1,0
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	0,3	2,9	1,1	1,9	2,3
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	-1,9	-1,4	-2,7	-3,0	-2,1
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	-0,6	-0,6	0,4	0,2	0,5
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	-2,3	-2,6	-1,2	-0,3	-1,0
13 Integration och jämställdhet	0,1	0,5	-1,5	0,2	-0,1
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	0,0	0,1	-0,3	-0,1	0,5
15 Studiestöd	-0,3	0,0	-0,1	0,1	0,6
22 Kommunikationer	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	0,1	0,2	-0,2	0,2	-0,2
Summa utgiftsområden	**-5,6**	**-3,2**	**-3,8**	**-0,7**	**-0,1**
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	-2,2	-0,7	1,5	1,0	2,6
Takbegränsade utgifter	**-7,8**	**-3,9**	**-2,3**	**0,3**	**2,5**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.
Källa: Egna beräkningar.

Utgifterna inom utgiftsområde 8 Migration beräknas minska under 2026, öka något 2027 och därefter minska 2028 och 2029. Minskningen 2026 beror bl.a. på att antalet asylsökande förväntas minska. För 2027–2029 följer områdets utgiftsutveckling i huvudsak det prognostiserade antalet tillfälligt skyddsbehövande från Ukraina, som beräknas vara som högst 2027 för att sedan minska de kommande åren.

Utgifterna inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg beräknas öka under prognosperioden. Ökningen förklaras av att det stärkta högkostnadsskyddet för tandvården bedöms öka efterfrågan på tandvård, och av att referenspriserna årligen skrivs upp. Utvecklingen under prognosperioden påverkas även av kostnaderna för den statliga assistansersättningen, där schablonbeloppet, antalet mottagare, samt antalet beviljade timmar per vecka beräknas öka.

Utgifterna inom utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom beräknas minska under prognosperioden. Till viss del motverkas minskningen 2026 av att den övre åldersgränsen för många av ersättningarna inom utgiftsområdet knyts till riktåldern för pension, vilket innebär att personer kan motta förmånerna i ytterligare ett år. Utgifterna för sjukpenning väntas minska. Det beror i huvudsak på ett minskat antal påbörjade sjukfall och på att långvariga sjukskrivningar avslutas i högre utsträckning än tidigare. De volymrelaterade utgifterna för sjukersättningen beräknas minska under prognosperioden. Det beror på att antalet personer som lämnar ersättningen till följd av att de uppnår den högsta tillåtna åldern är större än antalet tillkommande personer med sjukersättning. Minskningen motverkas något av att antalet personer med aktivitetsersättning ökar.

Utgifterna inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn beräknas minska under hela prognosperioden. Antalet uttagna föräldrapenningdagar har

minskat de senaste åren, vilket bl.a. beror på att barnafödandet har minskat. Även en regelförändring från 2014, som når full effekt 2026, påverkar utvecklingen genom att begränsa antalet uttagna dagar efter 4 års ålder. Från och med 2027 antas införandet av krav på en s.k. kvalificering för föräldrapenningen ha en sänkande effekt på antal uttagna dagar per barn. Det lägre barnafödandet leder även till lägre utgifter för barnbidraget. För omvårdnadsbidraget ökar i stället utgifterna till följd av ökande volymer. Ökningen grundar sig i att antalet barn med diagnoser som kan medföra ett särskilt vård- och tillsynsbehov beräknas öka under prognosperioden.

Utgifterna inom ålderspensionssystemet beräknas minska t.o.m. 2026, vilket beror på att antalet personer med tilläggspension minskar snabbare än det tillkommer personer med inkomstpension. Antalet personer med inkomstpension påverkas också av höjda åldersgränser i pensionssystemet. Från och med 2027 väntas utgifterna öka i och med att antalet personer med inkomstpension ökar.

Den samlade volymen inom vissa stöd för ohälsa och arbetsmarknad

Volymerna mäts på olika sätt i olika stödsystem, t.ex. som utbetalda dagar eller som genomsnittligt antal personer som får ersättning. Omräkning till helårsekvivalenter är ett sätt att göra volymerna jämförbara mellan olika transfereringssystem och över tid. En helårsekvivalent motsvarar exempelvis två personer som under ett år är sjukskrivna på halvtid eller två personer som har heltidsersättning från arbetslöshetsförsäkringen ett halvår vardera. I tabell 6.10 redovisas volymerna i stödsystem kopplade till ohälsa och arbetsmarknad omräknade till helårsekvivalenter. Det samlade nyttjandet av de redovisade stödsystemen beräknas minska under hela prognosperioden.

Tabell 6.10 Helårsekvivalenter inom vissa transfereringssystem

Tusental, andel av befolkningen 20–66 år i procent. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Sjukpenning[1]	232	227	226	225	225
Sjuk- och aktivitetsersättning	229	231	233	227	220
Arbetslöshetsersättning	106	99	88	84	84
Arbetsmarknadspolitiska program[2, 3]	161	150	155	155	154
Subventionerad anställning[2, 3]	22	21	24	26	27
Summa	**750**	**728**	**725**	**717**	**710**
Ekonomiskt bistånd	74	75	73	69	67
Summa inkl. ekonomiskt bistånd[4]	**824**	**803**	**798**	**786**	**777**
Befolkning 20–66 år	6 213	6 225	6 210	6 221	6 234
Andel av befolkningen, procent	**13**	**13**	**13**	**13**	**12**

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

[1] Inklusive sjuklön som betalas av arbetsgivaren.

[2] I redovisade stöd på arbetsmarknadsområdet ingår inte stöd specifikt riktade till personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Antalet personer med den typen av stöd, t.ex. lönebidrag och offentligt skyddat arbete hos Samhall, är relativt stabilt över tid. Vidare används för arbetsmarknadspolitiska program och subventionerade anställningar statistik över kvarstående sökande vid Arbetsförmedlingen. Eftersom de allra flesta har åtgärden på heltid antas antalet personer vara samma som antalet helårsekvivalenter.

[3] Introduktionsjobb ingår i posten Subventionerad anställning.

[4] Summeringen innehåller dubbelräkningar då individer som ingår i andra ersättningssystem också kan vara berättigade till ekonomiskt bistånd.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tekniska justeringar

När en utgiftsförändring inte har samma nettoeffekt på den offentliga förvaltningens utgifter eller den offentliga förvaltningens finansiella sparande som på de takbegränsade utgifterna kan det motivera en teknisk justering av utgiftstaket.

I tabell 6.5 framgår den samlade storleken på de utgiftsförändringar som, i förhållande till det närmast föregående året, motiverar en teknisk justering av utgiftstaket. Dessa utgiftsförändringar är i huvudsak hänförliga till ökningar eller minskningar av anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner i samband med förändringar av skattesystemet som påverkar kommunernas skatteunderlag. I avsnitt 4.3 finns en detaljerad genomgång av bakgrunden till tekniska justeringar, inklusive de förslag i denna proposition som motiverar en teknisk justering.

Övriga utgiftsförändringar

Övriga utgiftsförändringar är sådana förändringar som inte förklaras av beslut om åtgärder, pris- och löneomräkning, makroekonomiska förändringar eller volymförändringar. Det kan exempelvis handla om utgiftsförändringar som uppstår när Sveriges avgift till EU justeras. Även tidsförskjutningar i olika program eller utbetalningar, t.ex. senarelagda investeringar i transportinfrastrukturen, kategoriseras som övriga utgiftsförändringar.

Vidare ingår den förändring av anslagsbehållningar per år som följer av skillnaden mellan beräknade anslagsnivåer och prognoser för de faktiska utgifterna. Att anvisade medel inte förbrukas fullt ut ett visst år, och att det därför uppstår en anslagsbehållning, kan ha olika förklaringar. Det handlar ofta om faktorer som är svåra att förutse, t.ex. att personal säger upp sig och att det är svårt att hitta ersättare, eller att antalet ansökningar till nya program och utlysningar blir färre än förväntat.

Övriga utgiftsförändringar medför att utgifterna beräknas öka samtliga år under prognosperioden (se tabell 6.5). Ökningen är störst för 2026 och 2027 och beror till stor del på utvecklingen inom två utgiftsområden. Inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap förklaras ökningen 2026 och 2027 framför allt av senareläggning av utgifter, bl.a. för tidigare beslutat stöd till Ukraina. Även utgifterna inom utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen beräknas öka till följd av övriga utgiftsförändringar. Ökningen av Sveriges avgift till EU 2026 beror huvudsakligen på att takten i utbetalningar i EU-budgeten förväntas öka under slutet av genomförandeperioden. För efterföljande år ökar utgifterna inom utgiftsområdet med anledning av att Sveriges avgift till EU varierar mellan olika år i huvudsak i förhållande till EU:s utgifter och Sveriges bruttonationalinkomst som andel av EU:s medlemsländers sammantagna inkomst.

6.5 Uppföljning av utgifterna 2026

Utgiftsramarna för 2026 följer dels av det ursprungliga beslutet om statens budget för 2026, dels av de ändringar av ramarna som har beslutats av riksdagen efter detta. Därutöver föreslås ytterligare ändringar i propositionen Höständringsbudget för 2026. I tabell 6.11 redovisas de ursprungligen beslutade utgiftsramarna och de ändringar av ramarna som därefter har beslutats och föreslagits. Sammantaget medför ändringarna minskade utgiftsramar för 2026 med 11,1 miljarder kronor. Totalt uppgår de anvisade och föreslagna medlen för 2026 till 1 532 miljarder kronor.

Av tabell 6.11 framgår vidare att utgifterna inom budgetens utgiftsområden för 2026 beräknas uppgå till 1 497,3 miljarder kronor. De beräknade utgifterna för 2026 understiger därmed utgifterna i den ursprungligen beslutade budgeten med 29,8 miljarder kronor. Utgifterna understiger även de totalt anvisade och föreslagna medlen för 2026 med 34,9 miljarder kronor.

Tabell 6.11 Utgifter 2026

Miljarder kronor

Utgiftsområde	Urspr. budget[1]	Beslutade ändrings-budgetar[2, 3]	Förslag till ändrings-budget[4]	Totalt anvisat[1]	Prognos	Differens prognos urspr. budget	Differens prognos totalt anvisat
1 Rikets styrelse	21,6	0,0		21,6	21,7	0,1	0,1
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	22,0	0,1		22,1	21,9	-0,2	-0,2
3 Skatt, tull och exekution	15,5	0,1		15,6	15,5	0,0	-0,1
4 Rättsväsendet	94,7	0,3		95,0	93,8	-0,9	-1,2
5 Internationell samverkan	2,5	0,2		2,7	2,7	0,1	0,0
6 Försvar och samhällets krisberedskap	225,0	-28,3	-1,2	195,5	191,8	-33,2	-3,7
7 Internationellt bistånd	43,7	1,7	0,0	45,3	45,0	1,4	-0,3
8 Migration	13,5			13,5	11,0	-2,5	-2,5
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	127,7	0,5	1,6	129,8	128,3	0,6	-1,5
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	122,0	0,0		122,0	120,8	-1,2	-1,2
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	59,3		0,4	59,7	59,6	0,3	-0,1
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	104,2			104,2	99,9	-4,3	-4,3
13 Integration och jämställdhet	5,9	0,0		5,9	5,4	-0,5	-0,4
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	91,2	-0,1		91,1	87,6	-3,5	-3,4
15 Studiestöd	35,8			35,8	31,7	-4,1	-4,1
16 Utbildning och universitetsforskning	106,9	0,2		107,1	105,5	-1,5	-1,7
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	17,3	0,1		17,4	17,3	-0,1	-0,1
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	1,8		0,0	1,8	2,1	0,4	0,4
19 Regional utveckling	4,9			4,9	4,8	-0,1	-0,1
20 Klimat, miljö och natur	19,6	6,5		26,1	23,9	4,3	-2,2
21 Energi	7,9	3,5		11,4	11,3	3,3	-0,2
22 Kommunikationer	106,7	0,8	0,3	107,8	102,9	-3,8	-4,8
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	22,6	1,9	0,1	24,6	23,8	1,2	-0,9
24 Näringsliv	9,0	0,4	0,0	9,3	9,4	0,4	0,0
25 Allmänna bidrag till kommuner	180,7		0,0	180,7	180,7	0,0	0,0
26 Statsskuldsräntor m.m.	27,0			27,0	25,5	-1,4	-1,4
27 Avgiften till Europeiska unionen	54,2			54,2	53,4	-0,8	-0,8
Summa utgiftsområden	**1 543,3**	**-12,3**	**1,2**	**1 532,2**			
Minskning av anslagsbehållningar	-16,2						
Summa utgifter	**1 527,1**				**1 497,3**	**-29,8**	**-34,9**
Summa utgifter exkl. statsskuldsräntor	**1 502,1**				**1 471,8**	**-30,3**	**-33,5**
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	393,2				395,9	2,7	
Takbegränsade utgifter	**1 895,3**				**1 867,7**	**-27,5**	
Budgeteringsmarginal	40,7				68,3	27,5	
Utgiftstak för staten	**1 936**				**1 936**		

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan. Anslagen är fördelade till de utgiftsområden de tillhör i statens budget för 2026.

[1] Enligt den ursprungligen beslutade budgeten för 2026 (bet. 2025/26:FiU10, rskr. 2025/26:137).

[2] Inkluderar beslutade åtgärder i propositionerna Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina och vaccinberedskap (prop. 2025/26:143, bet. 2025/26:FiU46, rskr. 2025/26:179–181), Extra ändringsbudget för 2026 – Sänkt skatt på drivmedel samt el- och gasprisstöd (prop. 2025/26:236, bet. 2025/26:FiU48, rskr. 2025/26:217 och 218), VÄB26 (prop. 2025/26:99, bet. 2025/26:FiU21, rskr. 2025/26:344–354), Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern (prop. 2025/26:275, bet. 2025/26:FiU47, rskr. 2025/26:424–428).

[3] Där 0,0 anges uppgår beloppet till totalt mindre än 50 miljoner kronor.

[4] Förslag i HÄB26 (prop. 2026/27:2).

Källa: Egna beräkningar.

Större skillnader mellan prognos och ursprunglig budget

I detta avsnitt presenteras skillnaden mellan den aktuella prognosen och ursprungligen anvisade medel för 2026 för de fem utgiftsområden där skillnaden är som störst.

För utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap består skillnaden mellan prognos och ursprunglig budget i huvudsak av åtgärder som har vidtagits med anledning av fortsatt stöd till Ukraina efter förslag i propositionerna Extra ändrings-budget för 2026 – Stöd till Ukraina och vaccinberedskap och Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern. Ändringarna innebär framför allt att stora delar av Ukrainaramen för 2026 tas i anspråk och att utgifterna i stället ökar kommande år. Skillnaden består även av att utgifter senareläggs från 2026 till 2027 till följd av bl.a. leveransförseningar för tidigare beslutat stöd till Ukraina.

Inom utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn har utgifterna reviderats ned jämfört med ursprungligen anvisade medel till följd av ett lägre antal uttagna föräldrapenningdagar än väntat.

Inom utgiftsområde 15 Studiestöd väntas utgifterna bli lägre än de anvisade medlen eftersom antalet studerande med omställningsstudiestöd har blivit lägre än beräknat.

För utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur väntas utgifterna överstiga ursprungligen anvisade medel till följd av att medel har anvisats till stöd för sänkta priser i kollektivtrafiken efter förslag i propositionen Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern.

För utgiftsområde 22 Kommunikationer väntas utgifterna blir lägre än ursprungliga anvisade medel. Differensen beror till stor del på senareläggningar av större infrastrukturprojekt jämfört med vad som tidigare planerats, bl.a. av Tvärförbindelse Södertörn och Ostlänken.

6.6 Förändring av utgiftsramar och takbegränsade utgifter sedan 2026 års ekonomiska vårproposition

I denna proposition föreslår regeringen utgiftsramar för 2027. Vidare presenteras beräkningar av utgiftsramarna för 2028 och 2029. I detta avsnitt jämförs dessa ramar och de takbegränsade utgifterna med beräkningen i 2026 års ekonomiska vårproposition. I tabell 6.12 redovisas förändringarna av utgiftsramarna 2027–2029 jämfört med beräkningen i vårpropositionen. För 2027 är förändringen fördelad på samma förklaringsfaktorer som i avsnitt 6.4. De särskilda principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition innebär bl.a. att ett antal tidigare beslutade och aviserade åtgärder på budgetens utgiftssida har justerats eller inte längre föreslås. Förändringar av tidigare aviserade åtgärder tillsammans med nya åtgärder i denna proposition redovisas i tabell 6.14.

Tabell 6.12 Förändring av utgiftsramar jämfört med 2026 års ekonomiska vårproposition

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Total förändring 2027	*varav beslut om åtgärder*	*varav makro*	*varav volym*	*varav övrigt*	Total förändring 2028	Total förändring 2029
1 Rikets styrelse	119	*171*	*0*	*0*	*-52*	-46	-51
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	-199	*-105*	*80*	*-41*	*-131*	-34	220
3 Skatt, tull och exekution	147	*147*	*0*	*0*	*0*	-140	-71
4 Rättsväsendet	-2 628	*-2 628*	*0*	*0*	*0*	-2 858	-3 015
5 Internationell samverkan	2 280	*2 280*	*0*	*0*	*0*	2 329	2 364
6 Försvar och samhällets krisberedskap	433	*433*	*0*	*0*	*0*	5 529	-2 465
7 Internationellt bistånd	1 367	*0*	*0*	*0*	*1 367*	-766	-1 148
8 Migration	416	*410*	*0*	*6*	*0*	-97	-401
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	2 294	*166*	*0*	*2 128*	*0*	4 196	4 507
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	-1 585	*106*	*218*	*-1 908*	*0*	-1 488	-1 895
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	-80	*-36*	*-15*	*-29*	*0*	420	-343
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	-3 486	*0*	*164*	*-3 650*	*0*	-4 473	-5 532
13 Integration och jämställdhet	578	*-29*	*5*	*602*	*0*	1 370	1 300
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	1 912	*156*	*1 756*	*0*	*0*	1 408	1 948
15 Studiestöd	92	*-39*	*151*	*-179*	*159*	-21	197
16 Utbildning och universitetsforskning	280	*280*	*0*	*0*	*0*	-99	-46
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	7	*7*	*0*	*0*	*0*	-45	-52
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	-40	*-40*	*0*	*0*	*0*	-37	-3
19 Regional utveckling	-70	*-70*	*0*	*0*	*0*	-266	36
20 Klimat, miljö och natur	383	*383*	*0*	*0*	*0*	1 502	-140
21 Energi	-685	*-685*	*0*	*0*	*0*	-1 079	-1 088
22 Kommunikationer	1 696	*1 136*	*0*	*0*	*560*	2 656	3 600
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	-679	*-974*	*302*	*-6*	*0*	1 063	903
24 Näringsliv	-36	*-169*	*0*	*0*	*131*	-757	-881
25 Allmänna bidrag till kommuner	253	*168*	*0*	*0*	*85*	193	180
26 Statsskuldsräntor m.m.	100	*0*	*0*	*0*	*100*	7 600	-7 100
27 Avgiften till Europeiska unionen	3 949	*0*	*0*	*0*	*3 949*	-1 658	-1 904
Summa utgiftsområden	**6 819**	***1 067***	***2 660***	***-3 077***	***6 170***	**14 406**	**-10 880**
Minskning av anslagsbehållningar	-6 535		*0*	*0*	*-6 535*	-3 698	-4 566
Summa utgifter	**284**	***1 067***	***2 660***	***-3 077***	***-366***	**10 709**	**-15 446**
Summa utgifter exklusive statsskuldsräntor[1]	**183**	***1 067***	***2 660***	***-3 077***	***-467***	**3 108**	**-8 347**
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	1 419	*0*	*1 704*	*-285*	*0*	2 487	6 199
Takbegränsade utgifter	**1 602**	***1 067***	***4 364***	***-3 362***	***-467***	**5 595**	**-2 148**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

[1] Summa utgifter exkl. utg.omr. 26 Statsskuldsräntor m.m. med tillhörande minskning av anslagsbehållning för statsskuldsräntor.

Källa: Egna beräkningar.

Sammantaget beräknas utgiftsramarna bli 6,8 miljarder kronor högre 2027 och 14,4 miljarder kronor högre 2028 jämfört med 2026 års ekonomiska vårproposition. För 2029 beräknas utgiftsramarna bli 10,9 miljarder kronor lägre.

I de takbegränsade utgifterna ingår inte statsskuldsräntorna. Utöver förändringen av utgiftsramarna, exklusive statsskuldsräntor, påverkas de takbegränsade utgifterna av att posten Minskning av anslagsbehållningar och utgifterna i ålderspensionssystemet har reviderats. De takbegränsade utgifterna beräknas bli 1,6 miljarder kronor högre 2027,

5,6 miljarder kronor högre 2028 och 2,1 miljarder kronor lägre 2029 än enligt bedömningen i vårpropositionen.

I tabell 6.13 redovisas förändringen jämfört med vårpropositionen fördelad på samma förklaringsfaktorer som i avsnitt 6.4, större förändringar i tabellen kommenteras nedan.

Tabell 6.13 Förändring av takbegränsade utgifter jämfört med 2026 års ekonomiska vårproposition

Miljarder kronor

	2027	2028	2029
Takbegränsade utgifter i 2026 års ekonomiska vårproposition	**1 935,7**	**1 936,4**	**1 962,3**
Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder	1,1	10,0	2,4
Reviderad pris- och löneomräkning	0,0	-0,9	-1,1
Makroekonomiska förändringar	4,4	7,0	7,1
Volymförändringar	-3,4	-4,5	-3,5
Tekniska justeringar	0,1	0,1	0,1
Minskning av anslagsbehållningar	-6,5	-3,7	-4,6
Övriga utgiftspåverkande faktorer	6,0	-2,5	-2,6
Total utgiftsförändring	**1,6**	**5,6**	**-2,1**
Takbegränsade utgifter i budgetpropositionen för 2027	**1 937,3**	**1 942,0**	**1 960,2**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.
Källa: Egna beräkningar.

Den makroekonomiska utvecklingen bidrar till att utgifterna bedöms bli högre i denna proposition än i 2026 års ekonomiska vårproposition. Bland annat har utgifterna för arbetslöshetsförsäkringen reviderats upp för samtliga år. Därutöver har prognosen för balanstalet i ålderspensionssystemet reviderats. I vårpropositionen väntades gasen aktiveras tidigast 2029. Nuvarande prognos innebär att gasen aktiveras både 2028 och 2029, vilket framför allt ökar utgifterna 2029. Volymförändringar beräknas i stället bidra till att utgifterna i transfereringssystemen blir lägre än i prognosen i vårpropositionen. Främst beror det på att antalet uttagna föräldradagar väntas bli lägre till följd av en ny befolkningsprognos som visar på ett lägre barnafödande och på ett förändrat antagande om uttagsmönstret till följd av en regelförändring från 2014 som når full effekt 2026. Regeländringen innebär att föräldrar får ta ut föräldradagar t.o.m. att barnet är 12 år, men antalet dagar som kan tas ut efter 4 års ålder begränsas. Enligt utfallsdata har denna regeländring medfört att antalet uttagna dagar har minskat i stället för att öka, till skillnad mot vad som prognostiserades i tidigare antaganden. Även utgifterna inom sjukpenningen har reviderats ned. Nedrevideringen beror på ett minskat antal påbörjade sjukfall och på att antalet långvariga sjukskrivningar beräknas minska i högre utsträckning än i tidigare beräkningar.

Utgifterna för utveckling av statens transportinfrastruktur har reviderats ned efter fastställandet av en nationell plan, som har tydliggjort förutsättningarna för satsningar på transportinfrastruktur. Denna revidering redovisas under posten minskning av anslagsbehållningar. Övriga utgiftspåverkande faktorer bidrar till att utgifterna revideras upp 2027 och revideras ned 2028 och 2029. Revideringarna beror till stor del på utgifterna för avgiften till Europeiska unionen.

Beslutade, föreslagna och aviserade åtgärder

Beslutade och aviserade åtgärder samt förslag till nya åtgärder sammanfattas per utgiftsområde i tabell 6.14. I tabellen redovisas även den samlade effekten av förändringar av tidigare aviserade åtgärder, till följd av de särskilda principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition. Vad gäller förändringar av tidigare

aviserade åtgärder innebär ett positivt belopp i huvudsak att en tidigare aviserad minskning av anslaget inte genomförs. Ett negativt belopp innebär i huvudsak att en tidigare aviserad höjning av anslaget inte genomförs.

I tabellen ingår även de förslag om ändrade anslagsnivåer för innevarande budgetår som regeringen lämnar i propositionen Höständringsbudget för 2026. Därutöver ingår de åtgärder som har beslutats sedan 2026 års ekonomiska vårproposition med anledning av propositionen Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern. I tabellen redovisas enbart utgiftsområden där en förändring har skett.

Tabell 6.14 Beslutade och nya åtgärder samt förändringar av tidigare aviserade åtgärder

Miljoner kronor

Utgiftsområde	2026	2027	2028	2029
1 Rikets styrelse		**171**	**52**	**79**
Nya åtgärder		*211*	*191*	*191*
Förändringar av tidigare aviseringar		*-41*	*-140*	*-112*
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning		**-105**	**-89**	**-89**
Nya åtgärder		*-160*	*-148*	*-148*
Förändringar av tidigare aviseringar		*55*	*59*	*59*
3 Skatt, tull och exekution		**147**	**-99**	**1**
Nya åtgärder		*178*	*35*	*35*
Förändringar av tidigare aviseringar		*-31*	*-134*	*-34*
4 Rättsväsendet		**-2 628**	**-2 574**	**-2 502**
Nya åtgärder		*367*	*176*	*116*
Förändringar av tidigare aviseringar		*-2 995*	*-2 750*	*-2 618*
5 Internationell samverkan		**2 280**	**2 308**	**2 308**
Nya åtgärder		*2 276*	*2 311*	*2 311*
Förändringar av tidigare aviseringar		*4*	*-3*	*-3*
6 Försvar och samhällets krisberedskap	**-23 820**	**433**	**5 764**	**-2 326**
Nya åtgärder	*-23 820*	*433*	*5 764*	*-2 326*
Förändringar av tidigare aviseringar				
7 Internationellt bistånd	**-2**	**0**	**0**	**0**
Nya åtgärder	*-2*	*0*	*0*	*0*
Förändringar av tidigare aviseringar				
8 Migration		**410**	**216**	**521**
Nya åtgärder		*86*	*-101*	*16*
Förändringar av tidigare aviseringar		*324*	*317*	*505*
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	**1 629**	**166**	**2 074**	**2 331**
Nya åtgärder	*1 629*	*1 041*	*1 046*	*1 046*
Förändringar av tidigare aviseringar		*-875*	*1 028*	*1 285*
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning		**106**	**209**	**209**
Nya åtgärder		*99*	*98*	*98*
Förändringar av tidigare aviseringar		*7*	*111*	*111*
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	**380**	**-36**	**-15**	**-22**
Nya åtgärder	*380*	*14*	*14*	*14*
Förändringar av tidigare aviseringar		*-50*	*-29*	*-36*
13 Integration och jämställdhet		**-29**	**-42**	**-49**
Nya åtgärder				

Utgiftsområde	2026	2027	2028	2029
Förändringar av tidigare aviseringar		*-29*	*-42*	*-49*
14 Arbetsmarknad och arbetsliv		**156**	**-507**	**114**
Nya åtgärder		*321*	*-187*	*333*
Förändringar av tidigare aviseringar		*-165*	*-320*	*-220*
15 Studiestöd		**-39**	**-119**	**-110**
Nya åtgärder		*9*	*9*	*9*
Förändringar av tidigare aviseringar		*-48*	*-128*	*-119*
16 Utbildning och universitetsforskning		**280**	**32**	**177**
Nya åtgärder		*115*	*103*	*80*
Förändringar av tidigare aviseringar		*166*	*-71*	*96*
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid		**7**	**-36**	**-38**
Nya åtgärder				
Förändringar av tidigare aviseringar		*7*	*-36*	*-38*
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	**0**	**-40**	**-33**	**4**
Nya åtgärder	*0*	*7*	*9*	*9*
Förändringar av tidigare aviseringar		*-48*	*-43*	*-5*
19 Regional utveckling		**-70**	**-266**	**36**
Nya åtgärder			*-196*	*100*
Förändringar av tidigare aviseringar		*-70*	*-70*	*-64*
20 Klimat, miljö och natur	**6 500**	**383**	**1 507**	**-132**
Nya åtgärder	*6 500*	*59*	*75*	*85*
Förändringar av tidigare aviseringar		*324*	*1 433*	*-217*
21 Energi	**1 000**	**-685**	**-1 077**	**-1 084**
Nya åtgärder	*1 000*	*-67*	*-12*	*-9*
Förändringar av tidigare aviseringar		*-618*	*-1 065*	*-1 075*
22 Kommunikationer	**750**	**1 136**	**2 640**	**3 129**
Nya åtgärder	*750*	*1 128*	*2 632*	*3 121*
Förändringar av tidigare aviseringar		*8*	*8*	*8*
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	**1 782**	**-974**	**851**	**765**
Nya åtgärder	*1 782*	*-910*	*966*	*864*
Förändringar av tidigare aviseringar		*-64*	*-114*	*-99*
24 Näringsliv	**2**	**-169**	**-889**	**-990**
Nya åtgärder	*2*	*34*	*51*	*-73*
Förändringar av tidigare aviseringar		*-203*	*-940*	*-918*
25 Allmänna bidrag till kommuner	**22**	**253**	**193**	**180**
Nya åtgärder	*22*	*253*	*193*	*180*
Förändringar av tidigare aviseringar				
Summa anslagsförändringar[1, 2]	**-11 757**	**1 152**	**10 100**	**2 511**
Nya åtgärder	*-11 757*	*5 495*	*13 029*	*6 052*
Förändringar av tidigare aviseringar		*-4 342*	*-2 928*	*-3 541*
Summa ökning av takbegränsade utgifter	**-11 757**	**1 152**	**10 100**	**2 511**
Anslagsförändringar som motiverar teknisk justering av utgiftstaket[3]		*85*	*85*	*85*
Ökning av takbegränsade utgifter exkl. utgiftsförändringar som motiverar teknisk justering av utgiftstaket	**-11 757**	**1 067**	**10 015**	**2 426**

[1] Inklusive förslag i HÄB26 (prop. 2026/27:2) som främst avser regelstyrda transfereringsanslag till följd av ändrade volymer eller makroekonomiska förutsättningar utan att någon ny reform uppgår till sammanlagt 2,2 miljarder kronor. Se tabell 6.16.

[2] Inklusive Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern (prop. 2025/26:275, bet. 2025/26:FiU47, rskr. 2025/26:424–428).

[3] Se avsnitt 4.3 samt tabell 6.16.

Källa: Egna beräkningar.

Förändringar av tidigare aviserade åtgärder

I tabell 6.15 redovisas större förändringar av tidigare aviseringar, som följer av de särskilda principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition.

Tabell 6.15 Förändringar av tidigare aviseringar

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Anslag	2027	2028	2029
1 Rikets styrelse		**-41**	**-140**	**-112**
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning		**55**	**59**	**59**
3 Skatt, tull och exekution		**-31**	**-134**	**-34**
Motverka och förebygga brottslighet (BP24)	*1:2*			*100*
4 Rättsväsendet		**-2 995**	**-2 750**	**-2 618**
Fortsatt tillväxt polismyndigheten (BP25)	*1:1*	*-2 882*	*-2 882*	*-2 882*
Förstärkning Åklagarmyndigheten (BP25, BP26)	*1:3*	*-150*	*-150*	*-150*
Förstärkning Sveriges Domstolar (BP25)	*1:5*	*-200*	*-200*	*-200*
Hem- och områdesarrest (BP26)	*1:6*	*110*	*220*	*220*
Förkortad kvalifikationstid för särskilda utslussningsåtgärder (BP26)	*1:6*	*130*	*260*	*260*
Strafftidsförkortning för utvisningsdömda (BP26)	*1:6*		*130*	*260*
5 Internationell samverkan		**4**	**-3**	**-3**
8 Migration		**324**	**317**	**505**
Ökat frivilligt återvändande (BP25)	*1:3*	*505*	*505*	*505*
Genomförandet av miniminivåutredningens förslag (BP26)	*1:1, 1:4, 1:6*	*-183*	*-188*	
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg		**-875**	**1 028**	**1 285**
Inköp av vaccin mot covid-19 (VP25)	*1:6*	*300*		
Förlängd satsning på vuxenpsykiatrin (BP26)	*1:8*		*300*	
Ökad vårdkapacitet (BP25)	*1:11*	*-400*		
Fortsatt satsning på kortare vårdköer (BP26)	*1:11*		*250*	
Förlängning av äldreomsorgslyftet (BP24, BP26)	*4:5*	*-450*		
Omprioritering inom äldreområdet (BP26)	*4:5*		*1 000*	*1 000*
Förstärkning till ungdomsvården (BP25, BP26)	*4:6*	*47*	*163*	*516*
Brottsförebyggande skrivelse i socialtjänstlagen (BP25)	*4:7*	*-300*	*-300*	
Förstärkning och förlängning skolsociala team (BP26)	*4:7*		*-150*	
Forsknings- och innovationspolitiska propositionen (BP25)	*6:2*	*-62*	*-165*	*-165*
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning		**7**	**111**	**111**
Medel till Försäkringskassan (BP25)	*2:1*		*100*	*100*
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom		**-50**	**-29**	**-36**
13 Integration och jämställdhet		**-29**	**-42**	**-49**
14 Arbetsmarknad och arbetsliv		**-165**	**-320**	**-220**
Matchningstjänster (BP22, BP26)	*1:1, 1:3*	*-95*	*-195*	*-195*
Finansiering av skolsatsningar (BP26)	*1:13*	*-50*	*-100*	
15 Studiestöd		**-48**	**-128**	**-119**
Utbyggnad av Yrkeshögskolan (BP26)	*1:2, 1:4*	*-67*	*-152*	*-152*
16 Utbildning och universitetsforskning		**166**	**-71**	**96**
Förstärkning och förlängning av statsbidrag för skolsociala team (BP26)	*1:5*		*-150*	

Utgiftsområde	Anslag	2027	2028	2029
Förstärkning statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan (BP26)	*1:7*	*200*	*200*	*200*
Förstärkning av Kunskapsbidraget (BP26)	*1:15*	*961*	*2 762*	*2 762*
Förstärkning av Yrkeshögskolan (BP25, BP26)	*1:18, 1:19*	*-87*	*-255*	*-255*
Forsknings- och innovationspolitiska propositionen (BP25)	*2:64, 3:1*	*-973*	*-2 595*	*-2 595*
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid		**7**	**-36**	**-38**
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik		**-48**	**-43**	**-5**
19 Regional utveckling		**-70**	**-70**	**-64**
20 Klimat, miljö och natur		**324**	**1 433**	**-217**
Återvät nedlagd jordbruksmark (BP26)	*1:3*	*-50*	*-100*	*-100*
Beräknad ökning av anslaget till följd av höjt bemyndigande (VP25)	*1:16*	*-460*	*-460*	*-460*
Förstärkning och förlängning av Klimatklivet (BP24, BP25, BP26)	*1:16*	*960*	*1 960*	*460*
Förstärkning och förlängning av klimatpremier (BP24)	*1:17*	*223*	*1 023*	
Förläng klimatpremien för lätta lastbilar (BP26)	*1:17*	*-223*	*-800*	
21 Energi		**-618**	**-1 065**	**-1 075**
Stöd till produktion av biogas (BP24, BP25)	*1:9*	*-50*	*-250*	*-250*
Medel till Kraftlyftet (BP26)	*1:5*	*-500*	*-750*	*-750*
22 Kommunikationer		**8**	**8**	**8**
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel		**-64**	**-114**	**-99**
Forsknings- och innovationspolitiska propositionen (BP25)	*1:23*	*-57*	*-139*	*-139*
24 Näringsliv		**-203**	**-940**	**-918**
Förstärkt exportfrämjande (BP24)	*2:3*	*100*		
Forsknings- och innovationspolitiska propositionen (BP25)	*1:2, 1:3*	*-341*	*-914*	*-914*
Summa anslagsförändringar		**-4 342**	**-2 928**	**-3 541**

Anm.: Endast större anslagsförändringar som uppgår till minst 100 miljoner kronor ett enskilt år redovisas separat inom varje utgiftsområde.
Källa: Egna beräkningar.

Nya åtgärder

Av tabell 6.16 framgår större anslagsförändringar till följd av nya åtgärder som regeringen föreslår i denna proposition, samt de förslag som regeringen lämnar i propositionen Höständringsbudget för 2026. Förslagen till nya åtgärder motiveras i enlighet med de särskilda principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition.

Tabell 6.16 Nya åtgärder

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Anslag	2026	2027	2028	2029
1 Rikets styrelse			**211**	**191**	**191**
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning			**-160**	**-148**	**-148**
3 Skatt, tull och exekution			**178**	**35**	**35**
Medel till följd av fler konkurser	*1:4*		*143*		
4 Rättsväsendet			**367**	**176**	**116**
Omfördelning pga. skärpta regler om utvisning pga. brott	*1:6*		*117*	*117*	
Ökade medel till ersättning för skador pga. brott	*1:10*		*221*		
Omfördelning mellan år inom programram för gränsförvaltning och visering	*1:17*			*57*	*114*
5 Internationell samverkan			**2 276**	**2 311**	**2 311**
Flytt av medel för Sveriges utrikes underrättelsetjänst	*1:6*		*2 200*	*2 350*	*2 350*
6 Försvar och samhällets krisberedskap		**-23 820**	**433**	**5 764**	**-2 326**
Flytt av medel för Sveriges utrikes underrättelsetjänst	*1:1*		*-2 200*	*-2 350*	*-2 350*

Utgiftsområde	Anslag	2026	2027	2028	2029
Omfördelning för snabbare tillväxt	*1:3*			*3 700*	*-3 700*
Omfördelning av resurser till det militära försvaret	*1:1*		*-489*	*-220*	*-3 731*
Omfördelning av resurser till det militära försvaret	*1:3, 1:8, 1:11*		*489*	*220*	*3 731*
Flytt av medel för ökad förmåga i det militära förvaret	*1:1*		*200*		
Flytt av medel för ökad förmåga i det militära förvaret	*1:2*		*-200*		
Stödpaket 21 till Ukraina	*1:2, 1:8*		*213*	*39*	
Stödpaket 21 till Ukraina	*1:14*	*-259*			
Stödpaket 22 till Ukraina	*1:1, 1:2, 1:9, 1:11*		*484*	*151*	*80*
Stödpaket 22 till Ukraina	*1:14*	*-947*			
Stödpaket 22 till Ukraina[1]	*Flera*	*-22 614*	*1 796*	*3 738*	*2 873*
Fortsatt etablering av Rakel G2	*2:9*			*500*	*800*
7 Internationellt bistånd		**-2**	**0**	**0**	**0**
8 Migration			**86**	**-101**	**16**
Bidrag till EU:s solidaritetsmekanism	*1:3*		*129*		
Omfördelning pga. skärpta regler om utvisning pga. brott	*1:7*		*-117*	*-117*	
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg		**1 629**	**1 041**	**1 046**	**1 046**
Tillskott till högkostnadsskydd tandvård[2]	*1:4*	*1 609*			
Medel till läkemedelsförmånerna	*1:5*		*1 114*	*1 114*	*1 114*
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning			**99**	**98**	**98**
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom		**380**	**14**	**14**	**14**
Efterlevandepension för vuxna[2]	*1:2*	*380*			
14 Arbetsmarknad och arbetsliv			**321**	**-187**	**333**
Tillskott till Samhalls merkostnadsersättning	*1:4*		*277*		
Omfördelning mellan år inom programram för EU-medel	*1:7*		*46*	*-185*	*335*
15 Studiestöd			**9**	**9**	**9**
16 Utbildning och universitetsforskning			**115**	**103**	**80**
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik		**0**	**7**	**9**	**9**
19 Regional utveckling				**-196**	**100**
Omfördelning mellan år inom programram för EU-medel	*1:3*			*-196*	*100*
20 Klimat, miljö och natur		**6 500**	**59**	**75**	**85**
Tillskott till Industriklivet	1:18		350		
Finansiering av tillskott till Industriklivet genom neddragning av Klimatklivet	1:16		-350		
Halverad kostnad för pendlare i kollektivtrafik[1]	*1:23*	*6 500*			
21 Energi		**1 000**	**-67**	**-12**	**-9**
Förstärkning av tillfälligt elstöd samt högkostnadsskydd[1]	*1:12*	*1 000*			
22 Kommunikationer		**750**	**1 128**	**2 632**	**3 121**
Omfördelning av CEF-medel, projekt inom nationell plan	*1:1*	*548*			
Omfördelning av CEF-medel, projekt inom nationell plan	*1:10*	*-548*			
Finansiering EU: beviljade bidrag, projekt utanför nationell plan	*1:10*	*130*			
Återställning av anslagskredit och ökad bränslepriser sättning	*1:7*	*120*			
Civilt försvar: Investeringar utifrån försvarets behov	*1:1*		*1 001*	*2 483*	*2 939*
Infrastruktur för flygtrafiktjänst	*1:15*		*112*	*143*	*161*
Slopade *GAS-avgifter för flygbolag*[1]	*1:12*	*400*			
Upphandlade flyglinjer vid behov[1]	*1:7*	*100*			

Utgiftsområde	Anslag	2026	2027	2028	2029
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel		**1 782**	**-910**	**966**	**864**
Utbrott av smittsamma djursjukdomar[2]	*1:6*	*138*			
Krisstöd från jordbruksreserven 2026	*1:10*		*104*		
Omfördelning mellan år inom programram EU:s gemensamma jordbrukspolitik, nationell medfinansiering	*1:12*		*-916*	*520*	*283*
Omfördelning mellan år inom programram EU:s gemensamma jordbrukspolitik, EU:s medfinansiering	*1:13*		*7*	*105*	*305*
Fleråriga åtaganden inom den gemensamma jordbrukspolitiken 2028–2034	*1:12, 1:13*			*240*	*133*
Stöd till lantbrukare[1]	*1:17*	*1 615*			
24 Näringsliv		**2**	**34**	**51**	**-73**
Underskott i CIRR-systemet	*2:7*		*77*	*124*	
25 Allmänna bidrag till kommuner		**22**	**253**	**193**	**180**
Utjämningsbelopp skatteavtal Sverige Danmark[3]	*1:1*		*207*	*207*	*207*
Justering av LSS-utjämningsbidrag[2, 3]	*1:2*	*22*	*-122*	*-122*	*-122*
Summa anslagsförändringar		**-11 757**	**5 495**	**13 029**	**6 052**

Anm.: Endast större anslagsförändringar som uppgår till minst 100 miljoner kronor ett enskilt år redovisas separat inom varje utgiftsområde.

[1] Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern (prop. 2025/26:275, bet. 2025/26:FiU47, rskr. 2025/26:424–428).

[2] Förslag i HÄB26 (prop. 2026/27:2) som främst avser regelstyrda transfereringsanslag till följd av ändrade volymer eller makroekonomiska förutsättningar utan att någon ny reform uppgår till sammanlagt 2,2 miljarder kronor.

[3] I enlighet med de tekniska justeringar som redovisas i tabell 6.14.

Källa: Egna beräkningar.

6.7 Utgifter som medger en avvikelse från målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande

Enligt den parlamentariska överenskommelsen om finansiering av försvaret och stöd till Ukraina (Fi2026/00095) kan tillskott till det militära och civila försvaret samt stöd till Ukraina medge en avvikelse från målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande under perioden 2026–2034. I detta avsnitt redovisas en sammanställning över hittills beslutade och föreslagna tillskott av detta slag. Dessa satsningar bedöms nödvändiga för att kunna fortsätta uppbyggnaden av totalförsvaret med anledning av det allvarliga säkerhetspolitiska läget.

Tillskott till försvaret

Tillskott av medel till det militära försvaret inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap som har beslutas efter den försvarspolitiska propositionen hösten 2024 (propositionen Totalförsvaret 2025–2030) kan under perioden 2026–2034 medge en avvikelse från målet för det offentliga finansiella sparandet. Även tillskott i form av investeringar i fysisk infrastruktur och lagerhållning av livsmedel, läkemedel och drivmedel som en del av det civila försvaret kan medge en avvikelse under samma period. Tillskott av dessa slag får enligt överenskommelsen maximalt uppgå till 300 miljarder kronor. Av de 300 miljarder kronorna får maximalt 50 miljarder kronor avse investeringar i fysisk infrastruktur och lagerhållning av livsmedel, läkemedel och drivmedel som en del av det civila försvaret. Hittills har 267,9 miljarder kronor avsatts för tillskott som medger en avvikelse (se tabell 6.17).

Tabell 6.17 Tillskott till det militära och civila försvaret

Miljarder kronor

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Summa
Beslutade tillskott sedan den försvarspolitiska prop. 2024/25:34	**22,5**	**26,8**	**24,9**	**27,9**	**24,9**	**26,3**	**27,2**	**27,0**	**26,1**	**233,7**
varav militärt försvar	*20,2*	*24,5*	*21,5*	*26,2*	*24,2*	*25,6*	*26,5*	*26,3*	*25,4*	*220,5*
varav civilt försvar[1]	*2,3*	*2,4*	*3,4*	*1,7*	*0,7*	*0,7*	*0,7*	*0,7*	*0,7*	*13,2*
Föreslagna tillskott i BP27	**0,0**	**1,0**	**6,7**	**0,0**	**10,5**	**5,1**	**-1,7**	**-2,4**	**0,0**	**19,2**
varav militärt försvar	*0,0*	*0,0*	*3,7*	*-3,7*	*4,6*	*0,0*	*-2,1*	*-2,5*	*0,0*	*0,0*
varav civilt försvar[1]	*0,0*	*1,0*	*3,0*	*3,7*	*5,9*	*5,1*	*0,4*	*0,1*	*0,0*	*19,2*
Beslutade/föreslagna tillskott	**22,5**	**27,8**	**31,6**	**27,9**	**35,4**	**31,4**	**25,5**	**24,6**	**26,1**	**252,9**
Summa tillskott[2, 3]	**22,5**	**28,0**	**32,1**	**28,8**	**37,0**	**33,6**	**28,3**	**28,0**	**29,7**	**267,9**
varav militärt försvar	*20,2*	*24,7*	*25,7*	*23,4*	*30,2*	*27,5*	*26,8*	*26,8*	*29,0*	*234,3*
varav civilt försvar	*2,3*	*3,4*	*6,4*	*5,5*	*6,8*	*6,0*	*1,4*	*1,1*	*0,7*	*33,6*

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

[1] Avser investeringar i fysisk infrastruktur och lagerhållning av livsmedel, läkemedel och drivmedel som en del av det civila försvaret.

[2] För de tillskott som omfattas av pris- och löneområkning har en uppräkningsfaktor på 2 procent använts för att approximera pris-och löneområkningen.

[3] Dessa utgifter tillsammans med stöd till Ukraina i tabell 6.18 utgör de årliga belopp som exkluderas från det strukturella sparandet som redovisas i tabell 1.2 i avsnitt 1 och i tabell 4.1 i avsnitt 4.

Källa: Egna beräkningar.

Stöd till Ukraina

Sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har Sverige lämnat betydande militärt och civilt stöd till Ukraina. Sedan 2024 har en ram för det militära stödet till Ukraina införts. Ramen uppgår till 146,5 miljarder kronor, fördelat på 25 miljarder kronor för 2024, 41,5 miljarder kronor för 2025 och 40 miljarder kronor per år för 2026 och 2027.

I och med propositionen Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern som antogs av riksdagen den 17 juni 2026 har stora delar av ramen för 2026 tagits i anspråk.

Det militära stödet till Ukraina har bl.a. inkluderat upphandling för donation, ekonomiska donationer och donationer av befintlig försvarsmateriel. I de fall då stödet avser donationer av Försvarsmaktens befintliga försvarsmateriel belastas statens budget med utgifter för ersättningsanskaffningen. Eftersom leveranser av det som doneras till Ukraina och leveranser av ersättningsanskaffningar kommer att ske framåt i tiden beräknas belastningen av utgifterna på statens budget fördelas över en lång tidsperiod. Till följd av bl.a. leveransförseningar senareläggs en del av utgifterna för stöd till Ukraina från 2026 till 2027, vilket redovisas på den sista raden i tabell 6.18.

Vilken typ av stöd som kommer att lämnas framöver är svårt att förutse. Av denna anledning har utgifter för ramen 2026 och 2027, som ännu inte omfattas av några skarpa förslag, budgeterats på dessa år enligt tabell 6.18. I takt med att ytterligare militärt stöd beslutas kan den framtida belastningen på statens budget komma att ändras.

Utöver det militära stödet beräknas även civilt stöd till Ukraina, finansierat inom biståndsramen.

Tabell 6.18 Militärt och civilt stöd till Ukraina

Miljarder kronor

	2022–2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	**Summa**
Tidigare beslutade stöd	14,6	1,4	2,8	4,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	**23,4**

	2022–2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	**Summa**
Beslutade stöd inom ramen för 2024	7,8	5,4	4,5	3,6	2,1	1,5	0,1	0,0	0,0	0,0	**25,0**
Beslutade stöd inom ramen för 2025	22,3	12,9	2,8	2,0	0,7	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	**41,5**
Beslutade/föreslagna stöd inom ramen för 2026		9,5	5,9	5,8	3,0	3,0	3,2	3,8	3,3	1,2	**38,7**
Ej fördelat stöd inom ramen för 2026 och 2027		1,3	40,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	**41,3**
Totalt militärt Ukrainastöd	**44,7**	**30,5**	**56,1**	**16,0**	**5,8**	**5,2**	**3,3**	**3,8**	**3,3**	**1,2**	**169,9**
Civilt stöd inom biståndsramen[1]	**18,9**	**10,0**	**10,0**	**10,5**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**49,4**
Utgifter, stöd till Ukraina[2]	**59,5**	**37,7**	**73,0**	**26,5**	**5,8**	**5,2**	**3,3**	**3,8**	**3,3**	**1,2**	**219,3**

Anm.: Beloppen är avrundade och överensstämmer därför inte alltid med summan.

[1] I utfall för 2022–2025 ingår i huvudsak biståndsklassificerade utgifter i enlighet med den definition som används av OECD:s biståndskommitté DAC samt utgifter om totalt ca 975 miljoner kronor 2024 och 2025 för att förbättra levnadsvillkoren för ukrainska flyktingar i Sverige. Utfallet för 2025 baseras på tillgängliga uppgifter per den 6 mars 2026.

[2] Dessa utgifter tillsammans med tillskott till försvaret i tabell 6.17 utgör de årliga belopp som exkluderas från det strukturella sparandet som redovisas i tabell 1.2 i avsnitt 1 och i tabell 4.1 i avsnitt 4.

Källa: Egna beräkningar.

7 Statens budgetsaldo och statsskulden

I detta avsnitt lämnas förslag om att regeringen under 2027 ska bemyndigas att ta upp lån. Vidare lämnas förslag om Riksgäldskontorets nettoutlåning och den kassamässiga korrigeringen för 2027. Till grund för förslagen ligger en analys av utvecklingen av statens budgetsaldo, dvs. skillnaden mellan statens inkomster och utgifter. Därutöver presenteras beräkningar för statsskuldens utveckling som åtföljs av en jämförelse mellan den nuvarande prognosen för statens budgetsaldo och prognosen i 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100) respektive budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1). Beräkningarna baseras på antagandet att inga ytterligare regel- eller anslagsändringar, utöver de som föreslås och aviseras i denna proposition eller i propositionen Höständringsbudget för 2026 (prop. 2026/27:2) genomförs under prognosperioden. Särskilda principer har tillämpats vid utformningen av denna proposition (se avsnitt 1.1). Att propositionen lämnas av en övergångsregering medför att prognoserna är förknippade med en större osäkerhet än normalt.

Sammanfattning

- Budgetsaldot för 2026 beräknas uppvisa ett underskott på 143 miljarder kronor, vilket är en förbättring med 25 miljarder kronor jämfört med bedömningen i budgetpropositionen för 2026 och med 42 miljarder kronor jämfört med bedömningen i 2026 års ekonomiska vårproposition. Förbättringarna förklaras i båda fallen framför allt av en lägre nettoutlåning.
- Statens budget beräknas uppvisa ett underskott på i genomsnitt 105 miljarder kronor per år 2027–2029. De beräknade underskotten förklaras i huvudsak av tidigare beslutade åtgärder på inkomst- och utgiftssidan, vilket även inkluderar de satsningar på försvaret och stöd till Ukraina som medger avvikelse från målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande.
- Utvecklingen för budgetsaldot bidrar till att den konsoliderade statsskulden som andel av BNP väntas öka från 17 till 19 procent 2026 och vidare till i genomsnitt 20 procent av BNP 2027–2029.

7.1 Inledning

Statens budgetsaldo utgörs av skillnaden mellan inkomster och utgifter inklusive Riksgäldskontorets nettoutlåning och kassamässig korrigering. Budgetsaldot motsvaras av lånebehovet med omvänt tecken. Inkomsterna i statens budget, som redovisas i tabell 7.1 och beskrivs närmare i avsnitt 5, utgörs av statens skatteinkomster och övriga inkomster. Statens skatteintäkter beräknas genom att de skatter och avgifter som tillfaller EU, kommunala skatteintäkter och ålderspensionsavgifter avräknas från de totala skatteintäkterna. Därefter beräknas statens kassamässiga skatteinkomster genom att statens skatteintäkter justeras för periodiseringar. Till statens utgifter hör utgifterna inom utgiftsområde 1–25 och 27, som beskrivs närmare i avsnitt 6 och redovisas som utgifter exklusive statsskuldsräntor i tabell 7.1. Dessa poster utgör, tillsammans med utgifterna inom utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m., Riksgäldskontorets nettoutlåning (se tabell 7.2) och en post för kassamässig korrigering, de utgifter som påverkar statens budgetsaldo.

7.2 Statens budgetsaldo

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027 ta upp lån enligt 5 kap. budgetlagen.

Beräkningen av Riksgäldskontorets nettoutlåning för 2027 enligt tabell 7.1 godkänns.

Beräkningen av den kassamässiga korrigeringen för 2027 enligt tabell 7.1 godkänns.

Skälen för regeringens förslag

För att finansiera löpande underskott i statens budget och i övrigt förvalta statsskulden bör regeringen bemyndigas att enligt 5 kap. 1 § budgetlagen (2011:203) ta upp lån för staten.

Enligt 3 kap. 3 § budgetlagen ska regeringens förslag till statens budget omfatta alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov. Ett budgetöverskott är detsamma som ett negativt lånebehov för staten, dvs. en amorteringsmöjlighet, och därigenom minskar normalt statsskulden. Det motsatta förhållandet gäller vid ett budgetunderskott. För att statens budgetsaldo ska överensstämma med dess lånebehov redovisas Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost på utgiftssidan av statens budget.

Negativt budgetsaldo 2026–2029

Statens budget beräknas visa ett underskott på 143 miljarder kronor 2026 (se tabell 7.1). För 2027, 2028 och 2029 beräknas ett underskott om 192 miljarder kronor, 91 miljarder kronor respektive 32 miljarder kronor. De beräknade underskotten beror huvudsakligen på tidigare beslutade åtgärder på inkomst- och utgiftssidan. Åtgärderna inkluderar även de satsningar på försvaret och stöd till Ukraina som medger avvikelse från målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande.

Tabell 7.1 Statens budgetsaldo

Miljarder kronor. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomster[1]	1 304	1 335	1 408	1 506	1 555
Utgifter m.m.	1 406	1 478	1 600	1 597	1 588
varav utgifter exkl. statsskuldsräntor[2]	*1 372*	*1 472*	*1 527*	*1 515*	*1 515*
varav statsskuldsräntor m.m.[3]	*30*	*26*	*31*	*46*	*23*
varav Riksgäldskontorets nettoutlåning	*-1*	*-18*	*42*	*36*	*49*
varav kassamässig korrigering	*4*	*-2*	*0*	*0*	*0*
Statens budgetsaldo	**-102**	**-143**	**-192**	**-91**	**-32**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

[1] Summan av inkomsttyperna 1000–7000 (se avsnitt 5).

[2] Utgifterna inom utg.omr. 1–25 och 27, inkl. förändring av anslagsbehållningar (se avsnitt 6).

[3] Avser utgifterna inom utg.omr. 26 Statsskuldsräntor m.m. I utg.omr. 26 ingår utöver statsskuldsräntor även oförutsedda utgifter och Riksgäldskontorets provisionskostnader.

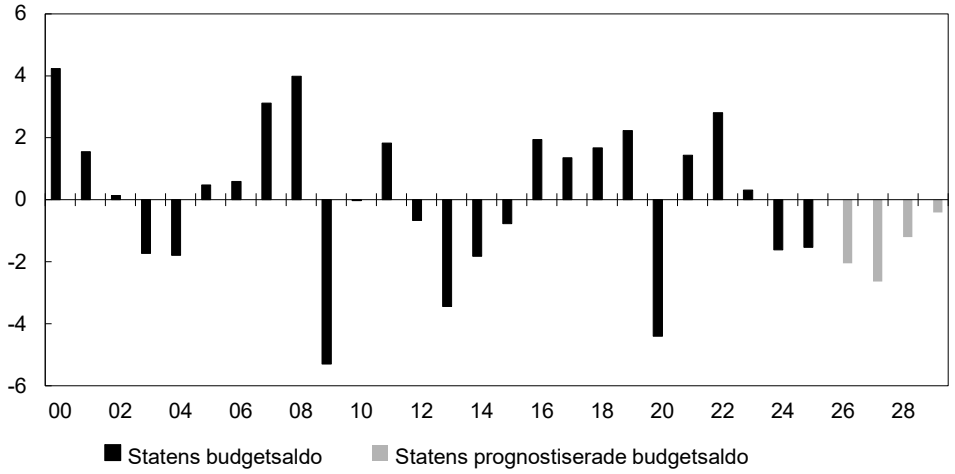
Källor: Statskontoret, Riksgäldskontoret och egna beräkningar.

Statens budgetsaldo uppvisade ett underskott motsvarande 1,5 procent av BNP 2025 (se diagram 7.1). Under 2026, då ekonomin fortfarande bedöms vara i lågkonjunktur, beräknas underskottet uppgå till 143 miljarder kronor eller 2,1 procent av BNP. Under 2027–2029 bedöms ekonomin vara i balans. Under denna period bedöms underskottet uppgå till i genomsnitt 105 miljarder kronor per år (motsvarande i genomsnitt 1,4 procent av BNP).

Diagram 7.1 Statens budgetsaldo

Utfall 2000–2025, prognos 2026–2029

Procent av BNP

Anm.: Underskotten 2009 (5 procent av BNP eller 176 miljarder kronor) och 2013 (3 procent av BNP eller 131 miljarder kronor) var till stor del en konsekvens av Riksbankens preventiva förstärkningar av valutareserven i samband med finanskrisen (100 miljarder kronor) respektive eurokrisen (100 miljarder kronor). Underskottet 2020 (4 procent av BNP eller 221 miljarder kronor) var till stor del en konsekvens av de omfattande tillfälliga åtgärder som vidtogs för att hantera covid-19-pandemins effekter på den svenska ekonomin.

Källor: Statskontoret och egna beräkningar.

Ett flertal faktorer påverkar statsskuldsräntorna

År 2026 beräknas utgifterna för räntor på statsskulden uppgå till 25 miljarder kronor, vilket är en minskning med 5 miljarder kronor jämfört med 2025. De sammantaget lägre ränteutgifterna förklaras av valutavinster, ett förbättrat räntenetto för den del av räntebetalningar på statsskulden som avser Riksgäldskontorets in- och utlåning till bl.a. myndigheter, samt något lägre inhemska och utländska räntor. Samtidigt beräknas underkurser vid emission av obligationer öka ränteutgifterna 2026, vilket dämpar den sammantagna minskningen av ränteutgifterna. År 2027 beräknas ränteutgifterna uppgå till 31 miljarder kronor, vilket är en ökning med 5 miljarder kronor jämfört med 2026. Ökningen förklaras i huvudsak av valutaförluster och högre inhemska räntor. Ränteutgifterna beräknas öka till 46 miljarder kronor 2028 och minska till 23 miljarder kronor 2029. Ökningen 2028 förklaras i huvudsak av att inflationskompensation för realobligationer förfaller till betalning under året. De lägre ränteutgifterna 2029 förklaras av att något motsvarande förfall inte belastar det året. Se utgiftsområde 26 Statsskuldsräntor m.m. avsnitt 2.3.1 för närmare beskrivning av de faktorer som påverkar räntorna på statsskulden.

Riksgäldskontorets nettoutlåning påverkas bl.a. av investeringar till försvaret

Riksgäldskontorets nettoutlåning är en post på budgetens utgiftssida som vid sidan om anslagsfinansierade utgifter påverkar budgetsaldot. Riksgäldskontoret lånar ut till, och ansvarar för inlåning från, bl.a. myndigheter och vissa bolag med statligt ägande samt fonder. Nettoutlåningen speglar den totala nettoförändringen av all in- och utlåning under en viss period. Ökad nettoutlåning kan därmed bero på ökad utlåning eller minskad inlåning under en given period. En större nettoutlåning medför ett större lånebehov samtidigt som statsskulden blir högre.

Nettoutlåningen omfattar både löpande statlig verksamhet, såsom in- och utbetalningar av studielån, och tillfälliga poster som ofta beslutas med kort varsel och som därför kan vara svåra att förutse. De tillfälliga posterna medför att netto-utlåningen kan variera kraftigt mellan olika år (se tabell 7.2).

Tabell 7.2 Riksgäldskontorets nettoutlåning

Miljarder kronor. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Premiepensionsmedel	4	1	3	2	2
Centrala studiestödsnämnden, studielån	15	15	13	13	13
Investeringslån till myndigheter	1	2	4	4	4
Myndigheternas räntekonton	-9	-8	0	0	0
Stabilitetsfonden	-1	-1	-1	-1	-1
Resolutionsreserven, avgifter	-4	-4	0	-5	0
Resolutionsreserven, räntor	-1	-1	-2	-2	-2
Insättningsgarantin	2	-2	0	0	0
Kärnavfallsfonden	0	0	0	0	0
Trafikverket, infrastrukturlån	2	2	2	5	4
Lån till Riksbanken[1]	4	4	2	2	2
Affärsverket svenska kraftnät	-15	-6	6	10	16
Exportkreditnämnden	0	-1	-1	-1	-1
Europeiska kommissionens betalningar	-3	0	0	0	0
Lån till ny kärnkraft	0	0	0	3	5
Övrigt	4	-18	16	6	6
Summa nettoutlåning	**-1**	**-18**	**42**	**36**	**49**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

[1] Avser lån som Riksgäldskontoret tar upp med anledning av Riksbankens utlåning till Internationella valutafonden i enlighet med 6 kap. 4 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank. I prognosen beaktas inte Riksbankens avsikt att finansiera en del av valutareserven med valutalån via Riksgäldskontoret i stället för med lån i svenska kronor.

Källor: Statskontoret, Riksgäldskontoret och egna beräkningar.

För 2026 beräknas nettoutlåningen till -18 miljarder kronor, vilket är en minskning med 17 miljarder kronor jämfört med 2025. Nettoutlåningen beräknas därefter öka och uppgå till i genomsnitt 43 miljarder kronor 2027–2029. In- och utbetalningar av studielån, resolutionsavgiften, lån till Affärsverket svenska kraftnät och posten Övrigt har en betydande påverkan för nettoutlåningen. Utvecklingen av intäkterna från resolutionsavgiften är en konsekvens av ett regelverk som gör att avgiften slår till och från beroende på hur fonderade medel förhåller sig till en målnivå som rör sig med underlaget för avgiften. Utvecklingen av lånen till Affärsverket svenska kraftnät illustrerar ett minskat inflöde av flaskhalsintäkter under 2026 samtidigt som investeringarna beräknas ta fart under den senare delen av prognosperioden. För 2026 uppgår posten Övrigt till -18 miljarder kronor, vilket till stor del förklaras av inlåning från Försvarets materielverk. Minskningen motverkas till viss del av ökad utlåning till Fortifikationsverket. Från och med 2027 belastas posten huvudsakligen av ökad utlåning till både Försvarets materielverk och Fortifikationsverket till följd av ökade investeringar kopplade till försvaret. Även lån till ny kärnkraft påverkar nettoutlåningen fr.o.m. 2027.

Kassamässig korrigering

För att budgetsaldot ska överensstämma med skillnaden mellan in- och utbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken görs en kassamässig korrigering. Detta behövs vid en tidsförskjutning mellan redovisning och betalning samt vid transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomsttitlar och omvänt. Utfallet av den kassamässiga korrigeringen räknas fram som en restpost. För 2025 har skillnader mellan redovisning och överföring av medel till Trafikverkets, Försvarsmaktens och Försvarets materielverks räntekonton gett upphov till kassamässiga korrigeringar. Utgångspunkten för prognosåren är att det inte uppstår kassamässiga korrigeringar om de inte sker till följd av redan kända periodiseringar.

Inbetalningar till statskassan med anledning av Post- och telestyrelsens auktioner och Mediemyndighetens lokalradioavgifter är exempel på periodiserade betalningar som ger upphov till kassamässiga korrigeringar under hela prognosperioden.

7.3 Statsskulden

Statens lånebehov, vilket motsvaras av budgetsaldot med omvänt tecken, beräknas uppgå till 143 miljarder kronor 2026, och den okonsoliderade statsskulden beräknas öka med 137 miljarder kronor (se tabell 7.3).

Tabell 7.3 Statsskuldens förändring

Miljarder kronor. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Okonsoliderad statsskuld vid ingången av året	1 151	1 244	1 381	1 565	1 638
Förändring av okonsoliderad statsskuld	93	137	184	72	35
varav lånebehov	*102*	*143*	*192*	*91*	*32*
varav skulddispositioner m.m.	*-9*	*-6*	*-8*	*-19*	*3*
Okonsoliderad statsskuld vid årets slut[1]	**1 244**	**1 381**	**1 565**	**1 638**	**1 673**
Eliminering av myndigheters innehav av statspapper	88	89	90	91	92
Konsoliderad statsskuld vid årets slut[2]	**1 156**	**1 292**	**1 476**	**1 547**	**1 581**
Konsoliderad statsskuld, procent av BNP[2]	**17**	**19**	**20**	**20**	**20**

[1] I den okonsoliderade statsskulden ingår statliga myndigheters innehav av statspapper.

[2] I den konsoliderade statsskulden har statliga myndigheters innehav av statspapper räknats bort.

Källor: Statskontoret, Riksgäldskontoret och egna beräkningar.

Anledningen till att statsskuldens utveckling inte helt följer lånebehovet är att posten skulddispositioner m.m. påverkar statsskulden, men inte budgetsaldot. Skuld-dispositionerna visar förändringen jämfört med det föregående året och består av valutakurseffekter, upplupen inflationskompensation, förändringar av Riksgäldskontorets förvaltningstillgångar och affärsdagsjusteringar m.m. (se tabell 7.4). Valutakurseffekterna utgörs av förändringen av utestående obligationer i utländsk valuta till följd av aktuell valutakurs jämfört med valutakursen vid upplåningstillfället. Upplupen inflationskompensation är förändringen av inflationskompensationen avseende utestående reala statsobligationer jämfört med upplåningstillfället. En realobligation är en obligation med eller utan fast real ränta och med ersättning för inflation. Det innebär att den eventuella årliga räntan respektive det belopp som betalas tillbaka på förfallodagen räknas upp med inflationen. Förvaltningstillgångarna består av medel som tillfälligt placeras på penningmarknaden till dess att de används för att betala utgifter i statsbudgeten eller obligationer som löper ut. Under 2026–2028 väntas skulddispositionerna bli negativa, i huvudsak beroende på minskad upplupen inflationskompensation. År 2029 väntas skulddispositionerna i stället bli positiva som en följd av valutakurseffekter och upplupen inflationskompensation.

Tabell 7.4 Skulddispositioner m.m.

Miljarder kronor. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Valutakurseffekter	-4	5	-2	0	0
Upplupen inflationskompensation	-10	-8	-5	-19	3
Förvaltningstillgångar	3	-5	0	0	0
Affärsdagsjustering m.m.	1	2	0	1	-1
Totala skulddispositioner	**-9**	**-6**	**-8**	**-19**	**3**

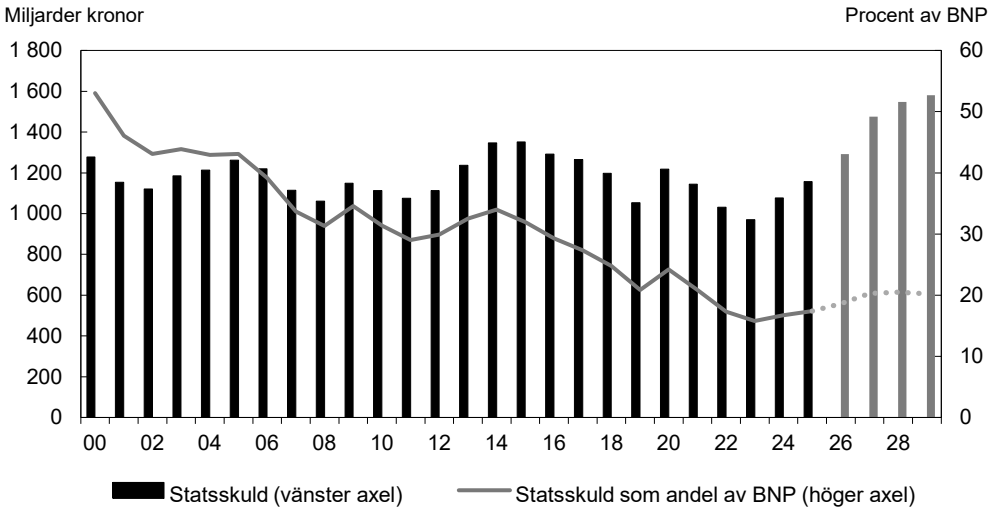
Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

Källa: Riksgäldskontoret.

Statsskulden som andel av BNP har sedan mitten av 1990-talet trendmässigt minskat från 74 procent till 16 procent 2023. År 2024 och 2025 har statsskulden ökat till 17 procent av BNP. Den beräknade utvecklingen för budgetsaldot bidrar till att den konsoliderade statsskulden som andel av BNP väntas öka till 19 procent vid utgången av 2026 och vidare till i genomsnitt 20 procent av BNP 2027–2029 (se diagram 7.2).

Diagram 7.2 Statsskuldens utveckling

Utfall 2000–2025, prognos 2026–2029

Anm.: I diagrammet redovisas den okonsoliderade statsskulden t.o.m. 2001. För åren därefter redovisas den konsoliderade statsskulden.

Källor: Statskontoret och egna beräkningar.

7.4 Uppföljning av statens budgetsaldo 2026

Jämfört med bedömningen i budgetpropositionen för 2026 har prognosen för budgetsaldot förstärkts med 25 miljarder kronor för 2026. Jämfört med 2026 års ekonomiska vårproposition har prognosen för budgetsaldot stärkts med 42 miljarder kronor (se tabell 7.5). Både skillnaden jämfört med budgetpropositionen och skillnaden jämfört med vårpropositionen förklaras i huvudsak av en lägre nettoutlåning. En närmare uppföljning av statens inkomster och utgifter finns i avsnitt 5 respektive 6.

Tabell 7.5 Uppföljning av statens budgetsaldo 2026

Miljarder kronor

	BP26	VÅP26	Prognos 2026	Jfr med BP26	Jfr med VÅP26
Inkomster[1]	1 375	1 357	1 335	-40	-22
Utgifter m.m.	1 542	1 542	1 478	-65	-64
varav utgifter exkl. statsskuldsräntor[2]	*1 502*	*1 502*	*1 472*	*-30*	*-31*
varav statsskuldsräntor m.m.[3]	*25*	*26*	*26*	*1*	*-1*
varav Riksgäldskontorets nettoutlåning	*17*	*15*	*-18*	*-35*	*-33*
varav kassamässig korrigering	*-2*	*-2*	*-2*	*0*	*0*
Statens budgetsaldo	**-167**	**-184**	**-143**	**25**	**42**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

[1] Summan av inkomsttyperna 1000–7000.

[2] Utgifterna inom utg.omr. 1–25 och 27, inkl. förändring av anslagsbehållningar.

[3] Avser utgifterna inom utg.omr. 26 Statsskuldsräntor m.m.

Källor: Statskontoret, Riksgäldskontoret och egna beräkningar.

8 Den offentliga förvaltningens finanser

I detta avsnitt redovisas prognoser för den offentliga förvaltningens finanser, däribland finansiellt sparande, finansiell nettoförmögenhet och skuldutveckling. Redovisningen görs för såväl den totala konsoliderade offentliga sektorn som delsektorerna staten, ålderspensionssystemet och kommunsektorn. Att den offentliga sektorn är konsoliderad innebär att transfereringar mellan de olika delsektorerna har räknats av. Avsnittet innehåller även en jämförelse mellan olika bedömares prognoser för det finansiella respektive det strukturella sparandet. Tabeller med prognosens innehåll i detalj redovisas i bilaga 2.

Regeringens prognoser för de offentliga finansernas utveckling baseras på prognosen för den makroekonomiska utvecklingen i avsnitt 3. Prognoserna för de offentliga finanserna baseras på antagandet att inga ytterligare regel- eller anslagsändringar, utöver de som föreslås och aviseras i denna proposition eller i propositionen Höständringsbudget för 2026 (prop. 2026/27:2) genomförs under prognosperioden. Särskilda principer har tillämpats vid utformningen av denna proposition (se avsnitt 1.1). Att propositionen har lämnats av en övergångsregering medför att prognoserna är förknippade med en större osäkerhet än normalt. Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. den 23 oktober 2026 har beaktats.

Sammanfattning

- Den till stor del inhemskt drivna återhämtningen i ekonomin väntas stärka de offentliga finanserna under 2026. Samtidigt har omfattande åtgärder genomförts för att stötta konjunkturåterhämtningen och stärka hushållens ekonomi samt stödja Ukraina. Tillsammans med satsningar inom försvar och rättsväsende medför detta att underskottet i de offentliga finanserna växer under 2026.
- Det starkare konjunkturläget bedöms fortsatt bidra till att stärka det finansiella sparandet 2027.
- För 2028 och 2029 innebär antagandena om den aktiva finanspolitiken att de offentliga finanserna stärks och bedöms vara nära balans 2029. Det är främst statens finanser som svarar för utvecklingen. Kommunsektorn väntas redovisa underskott medan ålderspensionssystemet väntas redovisa överskott, och den sammantagna effekten bedöms bli i stort sett neutral.
- Det strukturella sparandet väntas försvagas under 2026. Det strukturella underskottet väntas vara i stort sett oförändrat mellan 2026 och 2027 och därefter förstärkas och närma sig noll 2029. Det strukturella sparandet exklusive nya försvarsutgifter och stöd till Ukraina, bedöms dock nå balans redan 2027, då BNP-gapet väntas vara noll.
- Den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld väntas öka 2026 och 2027 till följd av underskotten i det finansiella sparandet. Därefter väntas bruttoskulden som andel av BNP minska något.

8.1 Inledning

Redovisningen av den offentliga förvaltningens finanser följer huvudsakligen principerna i nationalräkenskaperna (NR). Inom EU bygger NR på ENS 2010-manualen, som är en del av Europaparlamentets och rådets förordning (EU)

nr 549/2013 av den 21 maj 2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen. Skatter och statsbidrag redovisas dock i denna proposition enligt den ordning som gällde innan ENS 2010-manualen infördes. Genom att använda den tidigare redovisningsprincipen fås en högre grad av överensstämmelse med hur skatter och statsbidrag påverkar statens och kommunernas finanser enligt sektorernas egna redovisningar. Det finansiella sparandet för den offentliga förvaltningen och dess delsektorer påverkas inte av denna avvikelse. Redovisningen av inkomster och utgifter för den konsoliderade offentliga förvaltningen påverkas inte heller.

I samband med att NR fr.o.m. 2014 gick över till ENS 2010, ändrades benämningarna på flera sektorer i NR. Benämningen offentlig sektor har i budgetlagen (2011:203) ersatts med benämningen offentlig förvaltning (prop. 2025/26:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 5.5.3, bet. 2025/26:KU1, rskr. 2025/26:86). I denna proposition har motsvarande ändring genomförts. För den offentliga förvaltningens delsektorer använder regeringen dock inte benämningarna i ENS 2010, utan de äldre men vedertagna benämningarna stat (statlig förvaltning), ålderspensionssystem (sociala trygghetsfonder) och kommunsektor (kommunal förvaltning).

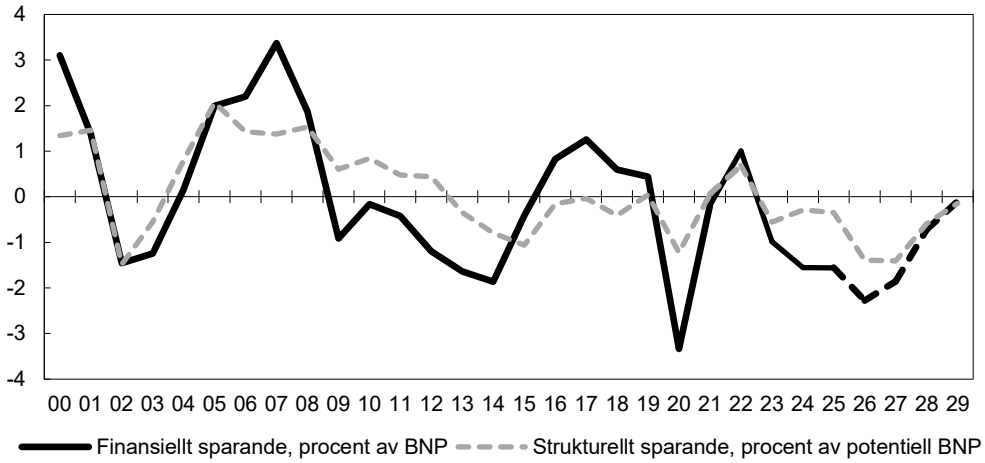
8.2 Den offentliga förvaltningens finanser

Finansiellt sparande mot balans i slutet av prognosperioden

De offentliga finanserna har stärkts under 2026, i takt med att den ekonomiska återhämtningen har tagit fart. Det är framför allt den inhemska efterfrågan som bedöms ha stärkts i jämförelse med de senaste åren. De åtgärder som har genomförts under 2026 tynger dock de offentliga finanserna i större utsträckning jämfört med 2025. Det finansiella sparandet väntas därför försvagas 2026 (se tabell 8.1 och diagram 8.1).

Diagram 8.1 Den offentliga förvaltningens finansiella och strukturella sparande

Procent av BNP resp. potentiell BNP. Utfall för det finansiella sparandet 2000–2025, prognos 2026–2029

Anm.: För det strukturella sparandet utgör hela perioden en bedömning och utfall saknas.
Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Underskottet i det finansiella sparandet väntas minska fr.o.m. 2027 och successivt närma sig balans 2029. Förstärkningen av de offentliga finanserna bedöms vara störst 2028 då flera tillfälliga åtgärder upphör. Därutöver innebär också principen att prognosen enbart baseras på tidigare beslutade och nu föreslagna eller aviserade åtgärder att de offentliga finanserna förstärks fr.o.m. 2028. Det strukturella sparandet

bedöms försvagas 2026 och därefter successivt förstärkas under perioden (se avsnitt 4.5).

Tabell 8.1 Den konsoliderade offentliga förvaltningens finanser

Miljarder kronor om inte annat anges. Utfall för det finansiella sparandet 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomster	**3 122**	**3 245**	**3 415**	**3 594**	**3 736**
Procent av BNP	47,0	46,7	46,9	47,6	47,8
Skatter och avgifter	2 682	2 784	2 935	3 086	3 205
Kapitalinkomster	107	107	115	124	128
Övriga inkomster	333	353	365	384	404
Utgifter	**3 225**	**3 403**	**3 550**	**3 648**	**3 744**
Procent av BNP	48,5	48,9	48,8	48,3	47,9
Utgifter exkl. räntor	3 168	3 345	3 480	3 571	3 661
Räntor[1]	57	59	70	78	83
Finansiellt sparande	**-103**	**-158**	**-135**	**-54**	**-8**
Procent av BNP	-1,6	-2,3	-1,9	-0,7	-0,1
Strukturellt sparande					
Procent av potentiell BNP	-0,3	-1,4	-1,4	-0,6	-0,1

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid till totalen.

[1] Inklusive utgifter för kapitalavkastning på pensionsskulden.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

I tabell 8.2 redovisas den samlade budgeteffekten av aktiva finanspolitiska åtgärder i förhållande till föregående år, dvs. de sammanräknade inkomsterna och utgifterna för alla åtgärder som har beslutats av riksdagen samt föreslås eller aviseras i denna proposition och i propositionen Höständringsbudget för 2026.

Tabell 8.2 Samlade budgeteffekter av tidigare beslut och nu aktuella förslag och aviseringar i förhållande till det närmast föregående året

Offentliga förvaltningens finansiella sparande. Miljarder kronor om inte annat anges

	2025	2026	2027	2028	2029
Förändring av takbegränsade utgifter[1]	28,6	71,3	35,1	-24,7	-19,0
Kapitaltillskott till Riksbanken	-25,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för olika redovisningsprinciper i statsbudgeten och nationalräkenskaperna	-1,0	-2,8	0,3	4,5	1,1
varav kapitaltillskott statliga bolag	*0,0*	*-0,4*	*-1,4*	*1,8*	*0,0*
varav lånefinansierade infrastrukturinvesteringar[2]	*-0,6*	*-0,9*	*0,1*	*2,2*	*-0,4*
varav lån till ny kärnkraft[3]	*0,0*	*0,0*	*0,4*	*2,2*	*2,3*
Summa utgiftsförändringar	**2,7**	**68,5**	**35,4**	**-20,2**	**-17,9**
Skattereformer, brutto[4]	-26,3	-55,6	4,3	27,7	-0,1
Indirekta effekter av skatter[4]	-1,1	0,8	-0,1	-1,0	0,0
Övriga inkomstreformer	-1,6	-0,1	0,0	0,0	0,0
Summa inkomstförändringar, netto[5]	**-29,0**	**-54,8**	**4,2**	**26,7**	**-0,1**
Utgifts- och inkomstförändringar, effekt på offentliga förvaltningens finansiella sparande	**-31,6**	**-123,3**	**-31,2**	**46,9**	**17,7**
Procent av BNP	-0,5	-1,8	-0,4	0,6	0,2

[1] I tabell 6.6 redovisas budgeteffekterna per utgiftsområde.

[2] Posten visar förändringen av nettoupplåningen (nyupplåning minus amortering) för väg- och järnvägsobjekt.

[3] Prognostiserade lån för investeringar i ny kärnkraft samt justering för subvention för förväntad kreditförlust.

[4] Bruttoeffekten beskriver den direkta förändringen av intäkterna från den skatt som regeländringen avser. En regeländring kan även ge upphov till indirekta effekter om skatteändringen påverkar underlaget för andra skatter eller offentliga utgifter. Se avsnitt 5.3.

[5] Exklusive indirekta effekter på inkomstsidan till följd av åtgärder på utgiftssidan.

Källa: Egna beräkningar.

Budgeteffekter av nya åtgärder sedan 2026 års ekonomiska vårproposition

Nedan följer en översiktlig redovisning av budgeteffekterna för de offentliga finanserna av nya finanspolitiska åtgärder i förhållande till 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100). I redovisningen ingår de förslag för 2027 och aviserade förändringar för 2028 och 2029 som lämnas i denna proposition, samt förslagen i propositionen Höständringsbudget 2026. Vidare ingår budgeteffekterna av propositionen Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern (prop. 2025/26:275).

I tabell 8.3 ingår de förslag i propositionerna som avser nya åtgärder och finansiering. Utgångspunkten för redovisningen är att beslutade, föreslagna och aviserade förändringar av anslag förbrukas till fullo som utgifter på de berörda anslagen.

Sammantaget medför de beslutade, föreslagna och aviserade åtgärderna att den offentliga förvaltningens finanser stärks 2026, jämfört med beräkningarna i vårpropositionen. För 2027–2029 väntas det finansiella sparandet försvagas.

Tabell 8.3 Budgeteffekter av föreslagna och aviserade åtgärder sedan 2026 års ekonomiska vårproposition

Offentliga förvaltningens finansiella sparande. Miljarder kronor om inte annat anges

	2026	2027	2028	2029
Förändring av takbegränsade utgifter[1]	-13,9	1,1	10,0	2,4
Justering för olika redovisningsprinciper i statens budget och nationalräkenskaperna	-0,1	0,9	-0,6	-1,4
Summa utgiftsförändringar	**-14,0**	**2,0**	**9,4**	**1,1**
Skatter, netto	-7,7	-1,4	-1,4	-1,4
Övriga inkomstreformer	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa inkomstförändringar, netto	**-7,7**	**-1,4**	**-1,4**	**-1,4**
Förändring offentliga förvaltningens finansiella sparande	**6,4**	**-3,4**	**-10,9**	**-2,5**
Procent av BNP	0,1	0,0	-0,1	0,0

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid till totalen.

[1] Se tabell 6.14 för en mer detaljerad genomgång per utgiftsområde av de förslag som påverkar budgetens utgiftssida. I tabell 8.3 ingår inte de budgeteffekter i tabell 6.14 om sammanlagt 2,2 miljarder kronor i HÄB26 som avser regelstyrda anslag och som följer av förändringar av volym och makroekonomiska förutsättningar.

Källa: Egna beräkningar.

8.3 Statens finanser

I detta avsnitt redovisas statens finanser enligt NR. Prognoserna utgår från de prognoser för statens budgetsaldo som redovisas i avsnitt 7. Skillnaden mellan de båda redovisningarna består främst i att statens budgetsaldo visar statens lånebehov med omvänt tecken och därmed dess påverkan på statsskulden. Statens finansiella sparande visar i stället förändringen av statens finansiella förmögenhet, exklusive effekten av värdeförändringar.

Från budgetsaldo till statens finansiella sparande

I tabell 8.4 redovisas de skillnader som förekommer mellan statens budgetsaldo enligt budgetredovisningen och det finansiella sparandet enligt NR. Det finansiella sparandet påverkas inte av försäljningar eller köp av finansiella tillgångar, t.ex. aktier, eller ökad utlåning eftersom sådana transaktioner inte förändrar den finansiella förmögenheten. Däremot påverkas budgetsaldot och statsskulden av sådana transaktioner.

Förutom denna skillnad avviker det finansiella sparandet också i flera andra avseenden från budgetsaldot. Bland annat redovisas budgetsaldot kassamässigt, medan det finansiella sparandet redovisas enligt NR:s principer, som innebär en periodiserad redovisning. Denna skillnad påverkar framför allt redovisningen av skatteinkomster och ränteutgifter.

Tabell 8.4 Statens budgetsaldo och finansiella sparande

Miljarder kronor. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Budgetsaldo	**-102**	**-143**	**-192**	**-91**	**-32**
Till finansiellt sparande					
Periodisering av skatter	5	17	-2	-16	-7
Räntor, periodisering, kursvinster/-förluster	29	8	13	24	-6
Köp och försäljning av aktier, extra utdelningar m.m.[1]	-5	-8	-3	-5	-5
Övriga finansiella transaktioner m.m.	-26	-36	38	26	35
Finansiellt sparande	**-100**	**-162**	**-147**	**-62**	**-15**

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid till totalen.

[1] Inkluderar justeringar avseende Riksbankens inlevererade överskott.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

År 2025 var budgetsaldot relativt lika det finansiella sparandet eftersom skillnader i de båda redovisningarna i stort sett tog ut varandra. Under 2026 väntas skattebetalningar och ränteperiodiseringar bli lägre enligt budgetredovisningen. Samtidigt medför förväntade extrautdelningar från bl.a. Telia Company AB att budgetsaldot i stället förstärks i förhållande till det finansiella sparandet. Övriga finansiella transaktioner m.m. förstärker också budgetsaldot i förhållande till det finansiella sparandet. Det rör till stor del betalningar från EU avseende faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF). I budgeten redovisas dessa betalningar kassamässigt när de genomförs, medan flödena periodiseras i NR så att intäkterna redovisas vid den tidpunkt då kostnaderna uppstår. Närmare hälften av medlen från RRF betalades ut från EU 2025 och resterande del har betalats ut under 2026 (se även avsnitt 8.9). Även behållningar på myndigheternas konton på Riksgäldskontoret stärker budgetsaldot i förhållande till det finansiella sparandet.

Under 2027–2029 medför ränteperiodiseringar och myndighetsupplåning att budgetsaldot enligt budgetredovisningen blir lägre än det finansiella sparandet enligt NR:s redovisning.

Den utlåning som väntas göras för investeringar i ny kärnkraft ökar lånebehovet något under 2028 och 2029. Det är osäkert hur utlåningen kommer att bedömas av EU:s statistikkontor. Av försiktighetsskäl antas i denna proposition att utbetalningarna av dessa lån kommer att redovisas som offentliga utgifter och därmed belasta det finansiella sparandet.

Tillfälligt stora underskott i staten

Underskottet i statens finanser väntas tillfälligt öka under 2026 i förhållande till 2025 (se tabell 8.5). Utvecklingen följer främst av den aktiva finanspolitiken bl.a. de

skattesänkningar som har genomförts för att stötta konjunkturåterhämtningen och stärka hushållens ekonomi.

Det finansiella sparandet förväntas ytterligare påverkas av de pågående leveranserna av försvarsmateriel enligt tidigare beslutade satsningar. Detta beror på att kostnaderna för denna typ av materiel redovisas som en utgift i NR först när slutleveransen av objektet genomförs. Ledtiden för denna typ av materiel är dock osäker och kan vara lång.

Från och med 2027 bedöms de offentliga finanserna gradvis förstärkas. Det beror delvis på att endast tidigare beslutade och nu föreslagna åtgärder i enlighet med denna proposition har beaktats i prognoserna. De offentliga finanserna väntas dock vara fortsatt ansträngda. Stöd till Ukraina och utökade satsningar som har gjorts inom försvar och rättsväsende belastar statens finanser och bidrar till ett fortsatt underskott 2027.

Mellan 2027 och 2028 väntas underskottet minska relativt snabbt, vilket till stor del hänger samman med att vissa tillfälliga stöd upphör. Det avser främst stöd till Ukraina och den tillfälliga sänkningen av mervärdeskatten på livsmedel. Därutöver förväntas den ökade ekonomiska aktiviteten leda till att statens inkomster gradvis stärks under perioden. Det finansiella sparandet i staten väntas dock vara negativt 2026–2029.

Tabell 8.5 Statens inkomster och utgifter

Miljarder kronor om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomster	**1 593**	**1 648**	**1 731**	**1 837**	**1 907**
Procent av BNP	24,0	23,7	23,8	24,3	24,4
Skatter och avgifter	1 356	1 404	1 484	1 578	1 637
Kapitalinkomster	37	35	35	37	39
Övriga inkomster	200	210	213	222	231
Utgifter	**1 693**	**1 810**	**1 878**	**1 899**	**1 923**
Procent av BNP	25,5	26,0	25,8	25,2	24,6
Utgifter exkl. räntor	1 666	1 782	1 843	1 862	1 882
Procent av BNP	25,1	25,6	25,3	24,7	24,1
Ränteutgifter[1]	27	28	35	37	41
Finansiellt sparande	**-100**	**-162**	**-147**	**-62**	**-15**
Procent av BNP	-1,5	-2,3	-2,0	-0,8	-0,2

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid till totalen.

[1] Inklusive utgifter för kapitalavkastning på pensionsskulden.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

8.4 Ålderspensionssystemets finanser

Det finansiella sparandet i ålderspensionssystemet bedöms uppgå till 0,5 procent av BNP 2026, vilket är något högre än 2025. Förstärkningen av sparandet beror på att pensionsutbetalningarna väntas öka långsammare än 2025 eftersom inkomstindex bedöms stiga i långsammare takt än 2025. Sparandet bedöms stärkas ytterligare 2027 och i genomsnitt uppgå till 0,5 procent av BNP 2027–2029 (se tabell 8.6).

I ålderspensionssystemet väntas ett negativt avgiftsnetto samtliga år i prognosen, dvs. avgiftsinkomsterna väntas vara lägre än pensionsutbetalningarna. Kapitalinkomsterna i ålderspensionssystemet väntas alltjämt bli högre än det negativa avgiftsnettot, vilket medför att det finansiella sparandet bedöms bli positivt hela perioden.

Tabell 8.6 Ålderspensionssystemets inkomster och utgifter

Miljarder kronor om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Avgifter	369	382	400	414	430
Pensioner	-384	-391	-405	-422	-439
Avgiftsnetto	**-15**	**-9**	**-6**	**-7**	**-9**
Räntor, utdelningar	48	50	51	54	55
Förvaltningsutgifter m.m.	-6	-7	-7	-7	-8
Finansiellt sparande	**26**	**34**	**39**	**39**	**38**
Procent av BNP	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid till totalen.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Utgifterna i ålderspensionssystemet bedöms öka de närmaste åren till följd av att pensionärerna väntas bli fler och att pensionerna i genomsnitt förväntas bli högre. År 2027–2029 bedöms pensionsutbetalningarna öka med i genomsnitt 4,0 procent per år. Utgifterna ökar också till följd av reglerna om automatisk utdelning av överskott i pensionssystemet, en s.k. gas, som förstärker pensioner och pensionsrätter om balanstalet, dvs. tillgångarna i förhållande till skulderna, överstiger nivån 1,15. Dessa regler tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2027 och väntas försvaga det finansiella sparandet med ca 1 miljard kronor 2029 (se utg.omr. 11). Avgiftsinkomsterna, som är starkt kopplade till lönesumman i ekonomin (summan av utbetalda löner inklusive företagarinkomster), bedöms öka i en något snabbare takt än pensionsutbetalningarna, i genomsnitt med drygt 4,0 procent per år under samma period. De avgiftsinkomster som finansierar systemet är ålderspensionsavgiften från arbetsgivare och egenföretagare samt den allmänna pensionsavgiften (se tabell 8.7).

Tabell 8.7 Ålderspensionssystemets avgiftsinkomster

Miljarder kronor. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Allmän pensionsavgift	166	172	180	187	194
Ålderspensionsavgift, arbetsgivare	172	180	189	196	204
Ålderspensionsavgift, egenföretagare	3	3	3	3	3
Statlig ålderspensionsavgift	28	27	28	28	28
Avgiftsinkomster	**369**	**382**	**400**	**414**	**430**

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid till totalen.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

8.5 Kommunsektorns finanser

Kommunsektorns finanser regleras av balanskravet och kravet på en god ekonomisk hushållning i kommunallagen (2017:725). Enligt balanskravet får kommuners och regioners resultat som huvudregel inte vara negativt. Balanskravet anger en miniminivå, men för att uppnå god ekonomisk hushållning behöver resultatet i regel vara högre (se avsnitt 4.4). Skillnaden mellan kommunernas resultat och finansiella sparande förklaras till största delen av att investeringar ingår som utgifter i det finansiella sparandet, men inte avskrivningar. Avskrivningar ingår däremot i resultatet, men inte investeringar. Det kan även finnas periodiseringsskillnader för olika inkomster och utgifter mellan det finansiella sparandet och resultatet.

I regeringens prognos för kommunsektorns finanser antas utgifterna framöver utvecklas på ett sätt som är förenligt med balanskravet och bedöms uppnå god ekonomisk hushållning. På några års sikt anpassas prognosen för den kommunala

konsumtionen så att kommunsektorn redovisar ett resultat i linje med det demografiskt bedömda behovet. Vidare antas den genomsnittliga kommunalskattesatsen vara oförändrad. Prognosen grundar sig även på ett antagande om oförändrad politik utöver tidigare beslutade och nu föreslagna eller aviserade förändringar av statsbidragen.

Kommunsektorns resultat har förbättrats

Efter två år med svaga kommunala finanser redovisade kommunsektorn ett starkare resultat och finansiellt sparande under 2025. Sektorn redovisade då ett preliminärt resultat efter finansiella poster om ca 44 miljarder kronor, vilket var en ökning med ca 38 miljarder kronor jämfört med 2024. Enligt redovisningen i NR var kommunsektorns utgifter större än inkomsterna 2025, och sektorns finansiella sparande uppgick till ca -30 miljarder kronor eller ca -0,4 procent av BNP. Det var en tydlig förbättring jämfört med 2023 och 2024, då det finansiella sparandet var ca -1 procent av BNP.

En stark tillväxt i svensk ekonomi bidrar till att de ekonomiska förutsättningarna i kommunsektorn bedöms fortsatt förbättras 2026. Återhämtningen på arbetsmarknaden väntas fortsätta i slutet av 2026 och under 2027, vilket innebär att de kommunala inkomstskatterna bedöms öka i en snabbare takt än 2025, trots en sänkt genomsnittlig kommunalskattesats för 2026. Resultatet i kommunsektorn väntas motsvara en nivå som är förenlig med god ekonomisk hushållning 2026–2029. Det finansiella sparandet har varit negativt sedan 2011, med undantag för 2021 och 2022 då sektorn fick stora finansiella tillskott till följd av pandemin. Även under kommande år, 2027–2029, bedöms det finansiella sparandet i kommunsektorn förbli negativt. Under denna period antas inkomster och utgifter utvecklas i ungefär samma takt, vilket gör att det finansiella sparandet bedöms ligga kvar på samma nivå.

Tabell 8.8 Kommunsektorns finanser

Miljarder kronor om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Totala inkomster	**1 522**	**1 591**	**1 653**	**1 708**	**1 757**
Utveckling i procent	2,3	4,6	3,9	3,3	2,9
Skatter[1]	959	1 000	1 052	1 093	1 137
Kommunal fastighetsavgift	25	26	27	28	29
Statsbidrag exkl. kompensation för mervärdesskatt	281	296	287	282	275
varav generella bidrag	*167*	*174*	*176*	*177*	*178*
varav riktade bidrag	*115*	*122*	*111*	*105*	*97*
Kapitalinkomster	23	23	29	33	35
Övriga inkomster[2]	233	246	258	271	281
varav kompensation för mervärdesskatt	*92*	*95*	*98*	*101*	*102*
Totala utgifter	**1 551**	**1 622**	**1 680**	**1 739**	**1 787**
Utveckling i procent	0,3	4,6	3,6	3,5	2,8
Konsumtion	1 245	1 302	1 358	1 394	1 433
Investeringar	178	179	183	192	197
Transfereringar	99	110	104	113	116
Övriga utgifter[3]	30	30	35	40	42
Finansiellt sparande	**-30**	**-31**	**-27**	**-31**	**-31**
Procent av BNP	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Resultat efter finansiella poster	44	44	47	45	45
Procent av skatter och generella statsbidrag	3,9	3,8	3,8	3,6	3,4

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid till totalen.

[1] Utfall 2025 enligt NR, vilket kan skilja sig från beskattningsutfallet som används för den offentliga förvaltningens skatteinkomster för 2025 som redovisas i avsnitt 5.

[2] Kommunsektorns kompensation för mervärdesskatt är inkluderad i övriga inkomster men inte i statsbidragen.

[3] Inkluderar nettoköp av fastigheter. Eftersom försäljningen vanligtvis överstiger köp är denna nettopost negativ, vilket minskar de redovisade utgifterna med några miljarder kronor per år.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Ökad aktivitet på arbetsmarknaden bidrar till ökade skatteinkomster i kommunsektorn

Kommunsektorns inkomster består framför allt av intäkter från skatt på arbete och statsbidrag. Lönesumman utvecklades svagt under 2025 och skatteinkomsterna ökade i långsammare takt än genomsnittet för de senaste tio åren. Till följd av att arbetsmarknaden bedöms fortsätta stärkas i slutet av 2026 och under 2027 väntas skatteinkomsterna växa i en snabbare takt framöver. Vid förändringar av skattelagstiftningen som påverkar det kommunala skatteunderlaget neutraliseras i regel effekterna av förändringarna genom att nivån på de generella statsbidragen höjs eller sänks (s.k. skattereglering). För att regeländringarna ska vara neutrala för kommunsektorns finanser justeras de generella statsbidragen med motsvarande belopp.

Kommuner och regioner får bidrag från staten i form av dels generella, dels riktade statsbidrag. Sammantaget väntas de totala statsbidragen öka 2026, och minska något 2027 och 2028. Minskningen beror på att tillfälliga stöd avvecklas, i kombination med prognosprincipen att enbart inkludera nu beslutade eller aviserade statsbidragsändringar.

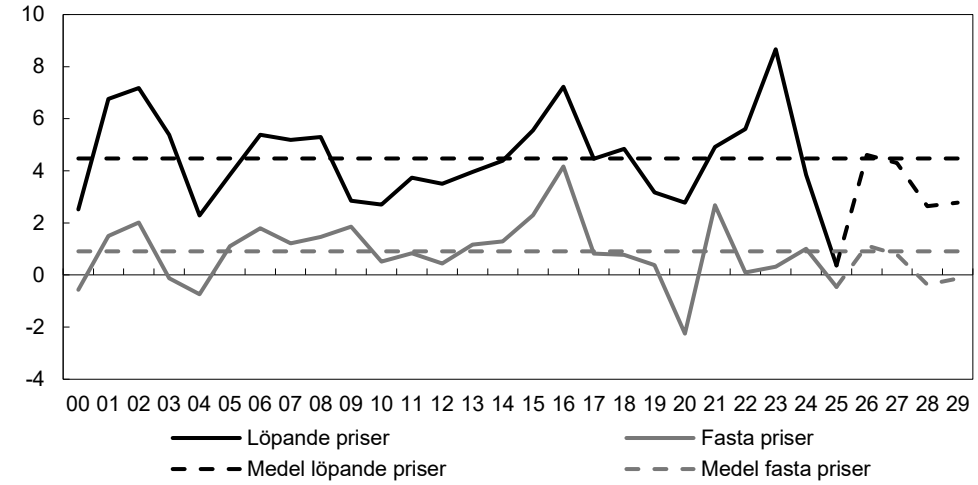
Lägre befolkningstillväxt ger en svagare utveckling av kommunsektorns konsumtionsutgifter

Av kommunsektorns totala utgifter utgör kommunal konsumtion den största delen, dvs. välfärdstjänster inom främst vård, skola och omsorg. Kommunerna och regionerna har därutöver huvudsakligen utgifter för investeringar och vissa transfereringar, t.ex. ekonomiskt bistånd. Den demografiska utvecklingen har stor betydelse för behovet av resurser inom olika välfärdstjänster. Befolkningstillväxten väntas vara svag 2026–2029 och bli betydligt lägre än genomsnittet sedan 2010.

Efter en svag konsumtionsutveckling 2025 bedöms konsumtionen i löpande priser 2026 öka i linje med den genomsnittliga utvecklingen under 2000-talet och möta de demografiska behoven (se diagram 8.2). Från och med 2028 väntas en svagare utveckling av konsumtionen i både löpande och fasta priser då behovet av kommunala och regionala tjänster bedöms minska av demografiska skäl.

Diagram 8.2 Kommunala konsumtionsutgifter

Årlig procentuell förändring. Utfall 2000–2025, prognos 2026–2029

Anm.: Kommunal konsumtion i fasta priser mäts till största delen med s.k. volymindex. Dessa påverkas främst av demografiska faktorer och är inte nödvändigtvis detsamma som hur mycket resurser kommunsektorn lägger på verksamheten.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Kommunernas investeringsutgifter har ökat kraftigt sedan 2020, vilket till viss del förklaras av den höga inflationen, i synnerhet 2023–2024. Samtidigt har många kommuner en växande äldre befolkning, vilket medför större behov inom sjukvården och äldreomsorgen. Äldre byggnader och infrastruktur behöver dessutom renoveras eller bytas ut. Investeringsutgifterna bedöms därför fortsätta att öka de närmaste åren, men ökningstakten väntas bli något lägre än genomsnittet under 2000-talet.

8.6 Den offentliga förvaltningens finansiella förmögenhet

Den offentliga förvaltningens nettoförmögenhet består av fasta produktionstillgångar och finansiella tillgångar, med avdrag för skulder. I detta avsnitt redovisas den finansiella förmögenheten, medan de reala tillgångarna redovisas i bilaga 2.

Den offentliga förvaltningens finansiella nettoförmögenhet är positiv, eftersom ålderspensionssystemets tillgångar i AP-fonderna överstiger de negativa ställningsvärden som staten och kommunsektorn tillsammans redovisar (se tabell 8.9). Den totala skulden inkluderar statens och kommunsektorns åtaganden för de förmånsbestämda tjänstepensionerna som har intjänats fr.o.m. 1998. De totala skulderna för de fonderade avgiftsbestämda tjänstepensionerna ingår inte i den offentliga sektorn, i likhet med premiepensionssystemet, utan redovisas i försäkringssektorn.

Den offentliga förvaltningens finansiella nettoförmögenhet väntas minska som andel av BNP under 2026–2029 i förhållande till 2025 års nivå. Det är huvudsakligen statens ökade upplåning som väntas belasta nettoförmögenheten.

Tabell 8.9 Den offentliga förvaltningens finansiella nettoförmögenhet

Procent av BNP. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Staten	1,1	-0,1	-1,7	-1,7	-1,0
Ålderspensionssystemet	34,9	35,0	34,8	34,9	35,1
Kommunsektorn	-6,0	-5,8	-5,7	-5,6	-5,5
Offentlig förvaltning	**30,1**	**29,0**	**27,5**	**27,7**	**28,7**
Förändring i förhållande till föregående år	0,4	-1,0	-1,6	0,2	1,0

	2025	2026	2027	2028	2029
varav bidrag till förändringen					
varav finansiellt sparande	*-1,6*	*-2,3*	*-1,9*	*-0,7*	*-0,1*
varav värdeförändringar m.m.	*2,9*	*2,6*	*1,6*	*1,9*	*2,0*
varav nominell BNP-förändring	*-0,9*	*-1,3*	*-1,3*	*-1,0*	*-1,0*

Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid till totalen.
Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Offentlig skuldsättning ökar men inom skuldankarets intervall

Den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld, den s.k. Maastrichtskulden, definieras av EU-regler och är det skuldbegrepp som används vid bedömningen av medlemsstaternas offentliga finanser inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten. För Sverige innebär definitionen att skulden består av den konsoliderade statsskulden samt kommunsektorns och ålderspensionssystemets skulder på kapitalmarknaden, med avdrag för AP-fondernas innehav av statsobligationer (se diagram 8.3).

Inför att Sverige den 1 januari 1995 blev medlem i EU uppgick Maastrichtskulden till närmare 70 procent av BNP (den s.k. skuldkvoten). Sedan dess har skuldkvoten minskat kraftigt och uppgick vid utgången av 2025 till ca 35 procent av BNP. Den svenska skuldkvoten tillhör därmed en av de lägsta i EU. Genomsnittet i EU uppgick till ca 83 procent av BNP 2025 (Eurostat, 2026-07-21).

Tabell 8.10 Den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld och bidrag till förändringen

Procent av BNP om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Miljarder kronor	**2 331**	**2 496**	**2 703**	**2 796**	**2 857**
Procent av BNP	35,1	35,9	37,1	37,0	36,5
Förändring	1,1	0,8	1,3	-0,1	-0,5
Bidrag till förändringen					
Primärt finansiellt sparande	0,9	1,7	1,1	-0,1	-0,7
Ränteutgifter	0,6	0,6	0,7	0,8	0,8
Stock-flöde	0,6	0,1	1,0	0,5	0,7
varav periodisering av räntor och skatter	*0,1*	*0,2*	*0,0*	*-0,2*	*-0,1*
varav försäljning av aktier m.m.	*0,0*	*-0,1*	*-0,1*	*-0,1*	*-0,1*
varav övrigt	*0,5*	*-0,1*	*1,1*	*0,8*	*0,8*
Nominell BNP-förändring	-1,0	*-1,6*	*-1,6*	*-1,3*	*-1,3*

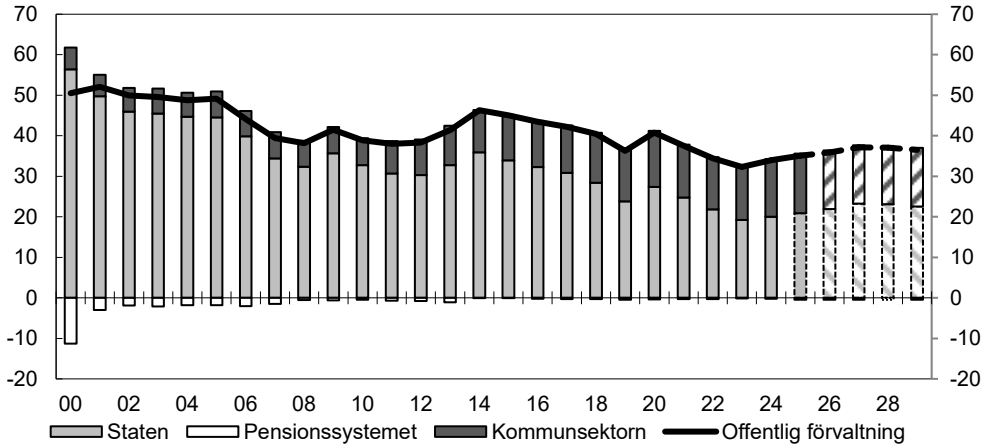
Anm.: Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid till totalen. I prognosen beaktas inte Riksbankens avsikt att finansiera en del av valutareserven med valutalån via Riksgäldskontoret i stället för med lån i svenska kronor.
Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Till följd av de förväntade underskotten i framför allt staten, ökar den offentliga skuldsättningen kraftigt mellan 2025 och 2029 (se tabell 8.10). I förhållande till den väntade BNP-tillväxten under åren är dock ökningen relativt långsam.

Bedömningen av bruttoskuldens utveckling kan relateras till skuldankaret som är ett riktmärke för hur stor den konsoliderade bruttoskulden ska vara på medellång sikt. Skuldankarets nivå är fastställt till 35 procent av BNP, med en tillåten avvikelse på 5 procentenheter. Skuldkvoten bedöms ligga inom skuldankarets övre intervall 2026–2029. Under dessa år är det i stort sett staten som ligger bakom utvecklingen av Maastrichtskulden. Såväl kommunsektorns del av skuldutvecklingen som ålderspensionssystemets innehav av statspapper väntas utvecklas i proportion till BNP-tillväxten.

Diagram 8.3 Delsektorernas bidrag till den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld

Utfall 2000–2025, prognos 2026–2029, procent av BNP

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Utvecklingen av den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld beror dels på det finansiella sparandet (som kan fördelas på primärt sparande och ränteutgifter), dels på faktorer som inte är relaterade till det finansiella sparandet. Det kan handla om periodiseringar och s.k. stock-flödesförändringar, som bl.a. utgörs av finansiella transaktioner i form av t.ex. köp och försäljning av finansiella tillgångar.

8.7 Finansiellt sparande enligt olika bedömare

I detta avsnitt redovisas en jämförelse mellan de senaste prognoserna för det finansiella och strukturella sparandet gjorda av regeringen i denna proposition, Konjunkturinstitutet, Statskontoret, Riksbanken och Europeiska kommissionen. Vid en jämförelse av de olika bedömningarna är det viktigt att beakta att de har gjorts vid olika tidpunkter och kan bygga på olika antaganden om den framtida politiken. Exempelvis gör Konjunkturinstitutet prognoser på aktiv finanspolitik för åren efter budgetåret, medan Statskontoret endast inkluderar beslutade och aviserade åtgärder, vilket kan försvåra prognosjämförelser. Vidare har myndigheterna inte kunnat beakta de åtgärder som regeringen föreslår i denna proposition och i propositionen Höständringsbudget för 2026 (se tabell 8.3).

Prognosjämförelse avseende det finansiella sparandet

Prognosen för de offentliga finanserna 2026 bedöms enligt Statskontoret och regeringen bli relativt lika. Konjunkturinstitutet gör en mer positiv bedömning av utvecklingen (se tabell 8.11). Konjunkturinstitutet prognostiserar högre skatteintäkter än regeringen, men även lägre utgifter i staten och kommunsektorn.

För 2027 gör Konjunkturinstitutet bedömningen att den aktiva finanspolitiken kommer att omfatta ca 27 miljarder kronor eller 0,4 procent av BNP mer i åtgärder än vad som har beslutats fram till denna proposition. Regeringen bedömer att återhämtningen i de offentliga finanserna blir något svagare än vad som prognostiseras av Statskontoret och Konjunkturinstitutet. Konjunkturinstitutet bedömer, i likhet med bedömningen för 2026, att intäkterna från skatter väntas öka snabbare än enligt regeringens prognos, vilket till stor del förklarar prognosskillnaden för det finansiella sparandet. Statskontoret gör en försiktigare bedömning av hur statens utgifter utvecklas än regeringen. Europeiska kommissionens bedömningar gjordes tidigare än

övriga bedömares prognoser. Kommissionen har därmed inte kunnat beakta den information fullt ut som legat till grund för övriga bedömares prognoser.

Tabell 8.11 Bedömningar av finansiellt sparande

Procent av BNP

	2026	2027	2028	2029
Regeringen	-2,3	-1,9	-0,7	-0,1
Statskontoret	-2,1	-1,2	-0,5	-0,1
Konjunkturinstitutet inkl. åtgärder[1]	-1,7	-1,8	-0,8	-0,7
Riksbanken	-2,4	-2,0	-1,2	–
Europeiska kommissionen	-2,8	-2,5	–	–

Anm.: Publiceringsdatum är för regeringen 2026-11-12, Statskontoret 2026-09-08, Konjunkturinstitutet 2026-09-30, Riksbanken 2026-09-24 och Europeiska kommissionen 2026-06-03.

[1] Konjunkturinstitutet räknar med åtgärder på ca 27, 23 resp. 24 miljarder kronor per år 2027–2029 utöver vad som har beslutats fram till prognoserna i denna proposition.

Källor: Konjunkturinstitutet, Statskontoret, Riksbanken, Europeiska kommissionen och egna beräkningar.

Prognosjämförelse avseende det strukturella sparandet

I tabell 8.12 redovisas olika bedömares prognoser för den offentliga förvaltningens strukturella sparande. Regeringens och andra bedömares prognoser för det strukturella sparandet kan, utöver skillnader i prognoserna för det finansiella sparandet, bl.a. bero på skillnader i bedömningen av ekonomins potentiella BNP-nivå och i beräkningsmetoder. En skillnad som kan få effekt på prognoserna enskilda år är att regeringen, till skillnad från andra bedömare, justerar för eventuella konjunktureffekter av prisnivån i ekonomin vid bedömningen av potentiell BNP i löpande priser. Denna skillnad bedöms dock ha en begränsad betydelse för skillnaderna mellan olika bedömare under 2026–2029.

Konjunkturinstitutet bedömer att en större del av skatteintäkterna väntas bero på konjunkturella faktorer 2026 och 2027. Då dessa justeras vid bedömningen av den strukturella utvecklingen blir skillnaden mellan Konjunkturinstitutets och regeringens prognos av det strukturella sparandet mindre än skillnaden i bedömningen av det finansiella sparandet. Beroende på prognosskillnader av potentiella variabler är Statskontorets prognos för det strukturella sparandet mer lik regeringens bedömning än den skillnad som kan ses vid jämförelsen av det finansiella sparandet både för 2026 och 2027. Europeiska kommissionens prognos för det strukturella sparandet skiljer sig från regeringens på motsvarande sätt som för det finansiella sparandet.

Tabell 8.12 Bedömningar av strukturellt sparande

Procent av potentiell BNP

	2026	2027	2028	2029
Regeringen	-1,4	-1,4	-0,6	-0,1
Statskontoret	-1,5	-1,1	-0,6	-0,1
Konjunkturinstitutet inkl. åtgärder[1]	-1,1	-1,6	-0,9	-0,9
Europeiska kommissionen	-2,0	-2,1	–	–

Anm.: Publiceringsdatum är för regeringen 2026-11-12, Statskontoret 2026-09-08, Konjunkturinstitutet 2026-09-30 och Europeiska kommissionen 2026-06-03.

[1] Konjunkturinstitutet räknar med åtgärder på ca 27, 23 resp. 24 miljarder kronor per år 2027–2029 utöver vad som har beslutats fram till prognoserna i denna proposition.

Källor: Konjunkturinstitutet, Statskontoret, Riksbanken, Europeiska kommissionen och egna beräkningar.

8.8 Uppföljning av den offentliga förvaltningens finanser

Finansiellt sparande jämfört med 2026 års ekonomiska vårproposition

Den offentliga förvaltningen redovisade ett negativt finansiellt sparande 2025 på ca 103 miljarder kronor eller 1,6 procent av BNP (se tabell 8.13). Det är närmare 20 miljarder kronor eller 0,3 procent av BNP lägre än det utfall som redovisades i samband med 2026 års ekonomiska vårproposition. Skillnaden beror dels på nedreviderade inkomster från bolagsskatter, dels utgifter för transfereringar till utlandet och räntor i kommunsektorn som har reviderats upp.

Prognosen för det finansiella sparandet för 2026 har reviderats upp i förhållande till prognosen i vårpropositionen. Det beror främst på att utgifterna inom Ukrainaramen har tagits i anspråk, vilket bedöms belasta finanserna kommande år. Även avgiften till EU väntas bli lägre. För 2027–2029 prognostiseras inkomsterna från skatt på kapital och mervärdesskatt bli högre. Samtidigt väntas dock utgifterna, bl.a. räntebetalningar och statliga investeringar, bli högre. Det finansiella sparandet väntas sammantaget, frånsett 2028, bli högre under perioden.

Tabell 8.13 Offentliga förvaltningens inkomster och utgifter. Aktuell prognos och förändringar jämfört med 2026 års ekonomiska vårproposition

Miljarder kronor om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
Finansiellt sparande i 2026 års ekonomiska vårproposition	**-85**	**-176**	**-146**	**-54**	**-12**
Procent av BNP	-1,3	-2,6	-2,0	-0,7	-0,2
Förändringar					
Inkomster	**-8**	**-8**	**16**	**16**	**19**
Skatter	-9	-10	11	7	11
varav staten	*-8*	*-9*	*8*	*6*	*9*
varav ålderspensionssystemet	*0*	*-1*	*0*	*0*	*0*
varav kommunsektorn	*0*	*-1*	*2*	*2*	*2*
Övriga inkomster	1	2	5	8	7
Utgifter	**10**	**-26**	**5**	**15**	**15**
Kommunal konsumtion	0	-3	1	-11	-12
Ålderspensioner	0	-1	1	2	6
Ränteutgifter[1]	2	-2	4	7	8
Övriga primära utgifter	9	-21	-1	17	13
Finansiellt sparande	**-18**	**18**	**11**	**0**	**4**
Procent av BNP	-0,3	0,3	0,2	0,0	0,1
Staten	-14	21	7	-8	-2
Ålderspensionssystemet	0	3	3	3	0
Kommunsektorn	-4	-6	1	5	6
Finansiellt sparande i budgetpropositionen för 2027	**-103**	**-158**	**-135**	**-54**	**-8**
Procent av BNP	-1,6	-2,3	-1,9	-0,7	-0,1

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. den 23 oktober 2026 har beaktats. Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid till totalen.

[1] Inklusive utgifter för kapitalavkastning på pensionsskulden.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Konsoliderad bruttoskuld och den finansiella nettoförmögenheten jämfört med 2026 års ekonomiska vårproposition

Prognosen för nettoförmögenheten för 2026–2029 har reviderats upp i förhållande till 2026 års ekonomiska vårproposition (se tabell 8.14). Detta rör huvudsakligen prognosen på tillgångarna i pensionssystemet.

Både statens och kommunsektorns del i Maastrichtskulden har reviderats upp 2025 jämfört med det utfall som redovisades i vårpropositionen. Samtidigt har BNP reviderats upp vilket har inneburit att skuldkvoten i stort sett är oförändrad.

För 2026 bedöms det starkare finansiella sparandet innebära att skulden minskar i förhållande till föregående prognos, medan lånebehovet i staten väntas öka 2027–2029 jämfört med prognosen i vårpropositionen.

Tabell 8.14 Offentliga förvaltningens finansiella nettoförmögenhet. Aktuell prognos och förändringar jämfört med 2026 års ekonomiska vårproposition

Miljarder kronor om inte annat anges. Utfall 2025, prognos 2026–2029

	2025	2026	2027	2028	2029
2026 års ekonomiska vårproposition					
Finansiell nettoförmögenhet	**1 998**	**1 919**	**1 862**	**1 916**	**2 009**
Procent av BNP	30,4	27,9	25,8	25,5	25,8
Maastrichtskulden	**2 305**	**2 500**	**2 694**	**2 777**	**2 844**
Procent av BNP	35,1	36,3	37,4	37,0	36,5
Förändringar					
Finansiell nettoförmögenhet	0	101	137	173	232
Konsoliderad skuld	25	-4	9	18	13
Budgetpropositionen för 2027					
Finansiell nettoförmögenhet	**1 998**	**2 020**	**1 999**	**2 088**	**2 241**
Procent av BNP	30,1	29,0	27,5	27,7	28,7
Maastrichtskulden	**2 331**	**2 496**	**2 703**	**2 796**	**2 857**
Procent av BNP	35,1	35,9	37,1	37,0	36,5

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. den 23 oktober 2026 har beaktats. Beloppen är avrundade och summerar därför inte alltid till totalen.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

8.9 Sveriges återhämtningsplan inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens

Inkomster från faciliteten för återhämtning och resiliens

För Sveriges del omfattar den nationella återhämtningsplanen åtgärder om totalt 3,45 miljarder euro. Sverige fick sin första utbetalning från RRF den 18 juli 2025 på totalt 1,65 miljarder euro. Den andra och tredje utbetalningen på 1,47 respektive 0,33 miljarder euro skedde den 1 oktober respektive den 14 oktober 2026. Utbetalningarna från EU periodiseras i efterhand i NR, då intäkter och kostnader från RRF redovisas löpande.

Sverige har, i och med utbetalningarna under 2026, fått samtliga tillgängliga medel i återhämtningsplanen, och blev därmed den andra medlemsstaten att slutföra genomförandet av sin nationella plan. För Sveriges del återstår viss fortsatt rapportering till Europeiska kommissionen och att delta vid eventuell revision av genomförda åtgärder.

9 Statens investeringar och finansiella befogenheter

I detta avsnitt redovisar regeringen en investeringsplan med de samlade investeringarna i staten. Planen ska ge riksdagen en bild av de planerade totala investeringarna i staten för de kommande tre åren. Avsnittet innehåller även regeringens förslag till låneram för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet och regeringens förslag till räntekontokreditram för myndigheternas rörelsekapital. Vidare presenteras sammanställningar över alla förslag i denna proposition till övriga kontokrediter inom staten, låneramar för samhällsinvesteringar i staten, statlig utlåning, statliga garantier och beställningsbemyndiganden. Avslutningsvis innehåller avsnittet regeringens förslag till bemyndigande att överskrida anslag. Omfattningen av investeringsverksamheten och beställningsbemyndigandenas sammantagna nivå är anpassade till föreslagna anslagsnivåer och låneramar inom ramen för de särskilda principer som har tillämpats vid utformningen av denna proposition (se avsnitt 1.1).

Sammanfattning

- Statens samlade investeringar, inklusive investeringar i forskning, beräknas uppgå till 322 miljarder kronor 2027. Investeringsvolymen beräknas till 346 miljarder kronor 2028 respektive 2029.
- Låneramen för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet föreslås uppgå till 74 miljarder kronor 2027.
- Räntekontokreditramen för myndigheternas rörelsekapital föreslås uppgå till 23 miljarder kronor 2027.
- För 2027 föreslår regeringen låneramar för samhällsinvesteringar som uppgår till totalt 188 miljarder kronor och övriga kontokrediter som uppgår till 888 miljarder kronor.
- För 2027 föreslår regeringen ramar för statlig utlåning som uppgår till sammanlagt 520 miljarder kronor.
- För 2027 föreslår regeringen ramar för statliga garantier som uppgår till sammanlagt 1 816 miljarder kronor.
- För 2027 föreslår regeringen beställningsbemyndiganden som uppgår till sammanlagt 1 059 miljarder kronor.

9.1 En samlad investeringsplan för staten

I den samlade investeringsplanen redovisas investeringar som används i samhällets infrastruktur (samhällsinvesteringar) och i statens egen verksamhet (se tabell 9.1). Som samhällsinvesteringar räknas vägar och järnvägar, försvarsmateriel och krisberedskap, fastigheter och markanläggningar samt affärsverkens investeringar i elförsörjning, flygtrafikledning och sjöfart. För dessa investeringar presenterar regeringen investeringsplaner inom respektive utgiftsområde. Med investeringar som används i statens verksamhet avses investeringar i tillgångar som myndigheter använder för att utföra sina uppgifter. Dessa tillgångar finansieras med en låneram som riksdagen beslutar om samlat för alla myndigheter (se tabell 9.2). En övervägande del av investeringarna redovisas som anläggningstillgångar, medan resterande del redovisas som löpande kostnader i statens bokföring.

I nationalräkenskaperna klassificeras forskning som en investering. I den samlade investeringsplanen ingår därför en beräkning av statens investeringar i forskning.

Tabell 9.1 Investeringsplan för staten

Miljoner kronor

	Utfall 2025	Prognos 2026	Beräknat 2027	Beräknat 2028	Beräknat 2029	Summa 2027–2029
Anskaffning och utveckling av nya investeringar	**138 661**	**167 918**	**179 583**	**195 032**	**188 347**	**562 963**
Vägar och järnvägar[1]	36 375	37 795	34 461	45 707	47 881	128 049
Försvarsmateriel och krisberedskap[2]	61 646	74 636	84 372	95 557	87 149	267 078
Fastigheter och markanläggningar[3]	18 697	20 389	18 248	15 803	16 434	50 485
Elförsörjning, flygtrafikledning, sjöfart (affärsverk)[4]	7 110	11 690	17 630	16 313	15 920	49 862
Statens egen verksamhet[5]	14 834	23 407	24 872	21 653	20 964	67 489
varav investeringar i anläggningstillgångar	*118 683*	*150 860*	*160 959*	*173 834*	*168 727*	*503 519*
Finansiering av nyanskaffning	**138 661**	**167 918**	**179 583**	**195 032**	**188 347**	**562 963**
Anslag	94 067	108 808	115 693	136 812	129 587	382 092
Låneram för samhällsinvesteringar (nyupplåning)	20 136	22 047	20 212	20 010	20 348	60 571
Lån i RGK för statens egen verksamhet (nyupplåning)	13 485	21 888	23 198[7]	20 209	19 736	63 144
Bidrag/medfinansiering	4 925	6 032	7 063	6 570	7 931	21 565
Egna medel (affärsverk)	280	815	662	525	367	1 554
Övrig finansiering	5 749	8 328	12 754	10 906	10 377	34 038
Vidmakthållande av befintliga investeringar	**73 448**	**85 649**	**91 000**	**99 852**	**105 557**	**296 409**
Vägar och järnvägar[1]	33 881	37 483	39 574	44 269	46 552	130 396
Försvarsmateriel och krisberedskap[2]	27 535	31 184	30 536	32 574	34 355	97 465
Fastigheter och markanläggningar[3]	6 485	9 677	11 077	10 539	10 284	31 900
Elförsörjning, flygtrafikledning, sjöfart (affärsverk)[4]	5 546	7 304	9 813	12 470	14 365	36 648
varav investeringar i anläggningstillgångar	*21 012*	*33 521*	*37 070*	*41 448*	*42 514*	*121 032*
Finansiering av vidmakthållande	**73 448**	**85 649**	**91 000**	**99 852**	**105 557**	**296 409**
Anslag	59 927	67 901	68 516	74 948	78 798	222 262
Låneram för samhällsinvesteringar (nyupplåning)	2 732	5 272	6 323	6 125	6 134	18 582
Bidrag/medfinansiering	77	40	26	52	10	88
Egna medel (affärsverk)	2 568	2 039	2 889	2 849	2 995	8 733
Övrig finansiering	8 144	10 396	13 247	15 878	17 620	46 745
Summa investeringar i nyanskaffning och vidmakthållande	**212 109**	**253 566**	**270 584**	**294 884**	**293 904**	**859 372**
varav investeringar i anläggningstillgångar	*139 695*	*184 381*	*198 028*	*215 282*	*211 241*	*624 551*
Statens investeringar i forskning[6]	**49 355**	**50 596**	**51 058**	**51 554**	**51 767**	**154 379**
Summa statens investeringar inklusive forskning	**261 464**	**304 163**	**321 641**	**346 439**	**345 671**	**1 013 751**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

[1] Investeringar hos Trafikverket.

[2] Investeringar hos Försvarsmakten, Myndigheten för civilt försvar, Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen.

[3] Investeringar hos Statens fastighetsverk, Fortifikationsverket, Naturvårdsverket och Riksdagsförvaltningen.

[4] Investeringar hos Affärsverket svenska kraftnät, Luftfartsverket och Sjöfartsverket.

[5] Investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet som finansieras med lån i Riksgäldskontoret (RGK) enligt 7 kap. 1 § budgetlagen (2011:203).

[6] Beräkningarna baseras på vissa antaganden. För anslagsfinansierad forskning baseras beräkningen på utfallet 2025 för anslagsmedel som användes till forskning som bedrivs i staten. Motsvarande andelar har applicerats på de beräknade anslagen för 2026–2029. För forskning som bedrivs i staten finansierad med externa bidrag har utfallet 2025 antagits gälla även för kommande år. För 2025 uppgår investeringsbeloppet i investeringsplanen till 49,4 miljarder kronor. Beloppet avser forskning som har bedrivits av statliga myndigheter, varav 36,5 miljarder kronor finansierats med anslag och 12,8 miljarder kronor med externa bidrag.

[7] Skillnaden mellan nyupplåning för 2027 i denna tabell och tabell 9.2 förklaras av att Riksdagsförvaltningen och Riksrevisionen inte ingår i tabell 9.2.

Källa: Egna beräkningar.

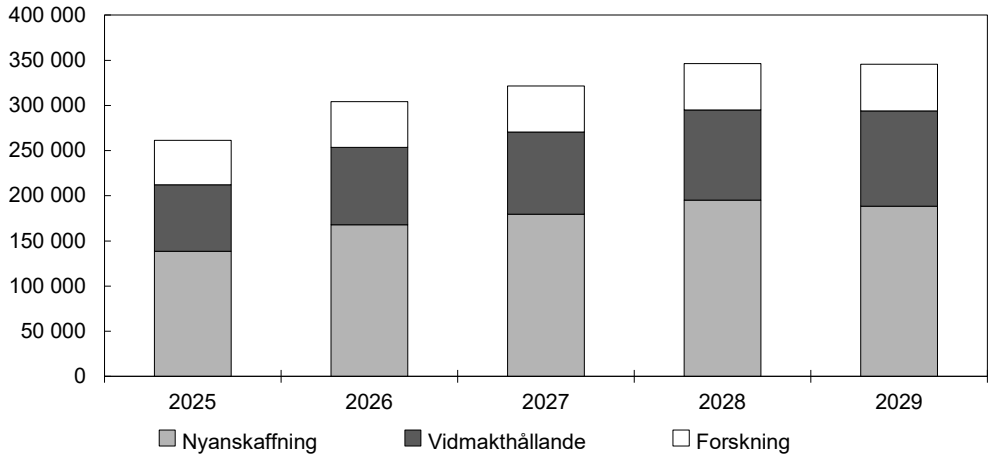
De sammanlagda investeringarna i staten i form av anskaffning och utveckling, vidmakthållande samt forskning beräknas i genomsnitt uppgå till 338 miljarder kronor per år och sammanlagt 1 014 miljarder kronor 2027–2029 (se tabell 9.1 och diagram 9.1). Av de sammanlagda investeringarna i staten 2027–2029 avser 563 miljarder kronor anskaffning och utveckling, 296 miljarder kronor vidmakthållande och 154 miljarder kronor forskning (se tabell 9.1). Investeringarna beräknas till 71,0 procent finansieras med anslag, till 14,0 procent med lån i Riksgäldskontoret och till 14,9 procent på annat sätt. Andelen finansiering med anslag, lån och övrigt är i princip oförändrad jämfört med beräkningen för perioden 2026–2028 i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 10.1).

Fördelningen av investeringarna i anskaffning och utveckling samt vidmakthållande 2027–2029 är 42,4 procent på försvarsmateriel och krisberedskap, 30,1 procent på vägar och järnvägar, 10,1 procent på affärsverk, 9,6 procent på fastigheter och 7,9 procent på statens egen verksamhet. Jämfört med fördelningen i budget-propositionen för 2026 har investeringarna i försvarsmateriel och krisberedskap minskat med 6,1 procentenheter och investeringarna i vägar och järnvägar ökat med 8,0 procentenheter. I övrigt är förändringarna marginella.

Investeringarna i anskaffning, utveckling och vidmakthållande beräknas sammantaget öka med 23,3 miljarder kronor (8,6 procent) i löpande priser mellan 2027 och 2029. Investeringarna i vägar och järnvägar beräknas öka med 20,4 miljarder kronor (27,6 procent), försvarsmateriel och krisberedskap med 6,6 miljarder kronor (5,7 procent) och affärsverken med 2,8 miljarder kronor (10,4 procent). Investeringarna i statens egen verksamhet och fastigheter beräknas däremot minska med 3,9 miljarder kronor (15,7 procent) respektive 2,6 miljarder kronor (8,9 procent).

Diagram 9.1 Statens investeringar

Miljoner kronor. Utfall 2025, prognos 2026–2029

Källa: Egna beräkningar.

Utfallet för 2025 blev 13,2 miljarder kronor högre jämfört med vad som prognostiserades i investeringsplanen i budgetpropositionen för 2026. Utfallet för investeringar i vägar och järnvägar samt forskning blev 24,1 miljarder kronor respektive 1,3 miljarder kronor högre än vad som prognostiserades i budgetpropositionen för 2026. Utfallet för investeringar i statens egen verksamhet, fastigheter och affärsverken blev 8,3 miljarder kronor, 1,9 miljarder kronor respektive 1,3 miljarder kronor lägre än vad som prognostiserades i budgetpropositionen för 2026. Detsamma gäller investeringarna i försvarsmateriel och krisberedskap som blev 0,7 miljarder kronor lägre.

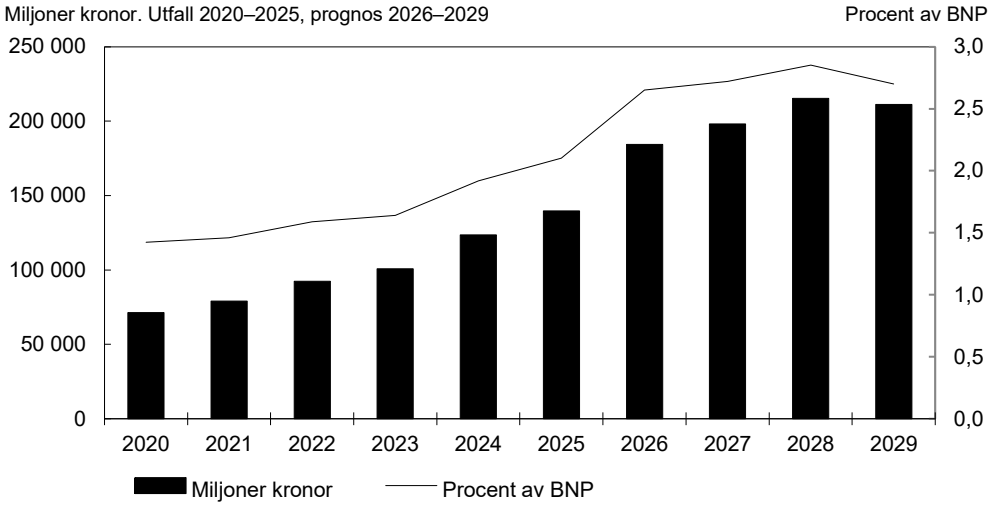
För 2026 beräknas de totala investeringarna öka med 20,7 miljarder kronor jämfört med vad som bedömdes i budgetpropositionen för 2026. Det beror främst på att investeringarna i vägar och järnvägar beräknas bli 22,5 miljarder kronor högre än vad som tidigare prognostiserats, men även på att investeringarna inom forskning beräknas bli 1,1 miljarder kronor högre. Investeringarna i försvarsmateriel och krisberedskap samt i statens egen verksamhet beräknas däremot bli omkring 2,2 miljarder kronor respektive 1,1 miljarder kronor lägre.

För en mer utförlig analys av investeringarna hänvisas till de investeringsplaner som redovisas inom respektive utgiftsområde i denna proposition.

Statens investeringar i anläggningstillgångar över tid

Utfallet för statens investeringar i anläggningstillgångar för 2020–2025 och planerade investeringar i anläggningstillgångar för 2026–2029 (motsvarande posten varav investeringar i anläggningstillgångar i tabell 9.1) framgår av diagram 9.2. Statens investeringar i anläggningstillgångar som andel av BNP uppgick till 1,4–2,1 procent 2020–2025 och beräknas öka till 2,7 procent 2029.

Diagram 9.2 Statens investeringar i anläggningstillgångar

Källor: Årsredovisningar för staten för åren 2020–2025, not om investeringar till finansieringsanalysen och egna beräkningar.

9.2 Finansiering av anläggningstillgångar och rörelsekapital i statens verksamhet

9.2.1 Låneram för 2027

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att för 2027 besluta om lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 74 300 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

Enligt 7 kap. 1 § budgetlagen (2011:203) får regeringen inom de låneramar som riksdagen har beslutat om för budgetåret besluta att anläggningstillgångar som används i statens verksamhet ska finansieras med lån i Riksgäldskontoret.

I tabell 9.2 redovisas regeringens förslag till låneram avseende investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet. Låneramen anger det högsta lånebeloppet, inklusive tidigare tagna lån, som myndigheterna och regeringen får ha i Riksgäldskontoret. Fördelningen på utgiftsområdesnivå är preliminär, eftersom regeringen normalt fastställer respektive myndighets låneram i samband med att regleringsbreven beslutas. Förslaget för 2027, om 74,3 miljarder kronor, är 0,6 miljarder kronor lägre än innevarande års låneram. Låneramen har, inklusive förslaget för 2027, i genomsnitt ökat med 6,8 procent per år 2018–2027. Myndigheternas totala skuld avseende investeringar i anläggningstillgångar som används i statens verksamhet uppgick den 31 december 2025 till 47,2 miljarder kronor. Regeringen eftersträvar en nyttjandegrad på omkring 80 procent. Myndigheternas (inklusive Riksdagsförvaltningen och Riksrevisionen) nyttjande av låneramen per den 31 december 2025 uppgick till 71 procent. Nyttjandegraden 2025 var 6 procentenheter lägre än 2024.

Den totala nyupplåningen beräknas uppgå till 23,2 miljarder kronor och utgör den huvudsakliga finansieringen av nya investeringar i statens egen verksamhet 2027, se tabell 9.1. Av den begärda låneramen kommer 0,4 miljarder kronor inledningsvis inte att fördelas till myndigheterna. Syftet med detta är att regeringen ska kunna hantera

situationer då lånebehov uppstår till följd av oförutsedda händelser i myndigheternas verksamheter.

Tabell 9.2 Låneramar för investeringar i anläggningstillgångar som används i statens egen verksamhet

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Beslutad låneram 2025[1]	Skuld 2025-12-31	Beslutad låneram 2026[1]	Begärd låneram 2027[2]	Beräknad amortering 2027	Beräknad nyupplåning 2027
1 Rikets styrelse	2 909	2 084	3 543	3 566	606	1 401
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1 855	1 237	2 205	1 873	442	595
3 Skatt, tull och exekution	3 200	2 522	3 400	3 600	886	1 237
4 Rättsväsendet	17 923	14 603	22 271	22 796	5 262	8 244
5 Internationell samverkan	47	28	47	53	9	15
6 Försvar och samhällets krisberedskap	9 270	3 705	9 786	8 240	796	1 537
7 Internationellt bistånd	96	44	87	86	23	25
8 Migration	762	489	1 162	1 347	400	831
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	1 310	747	1 300	1 384	343	536
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	2 404	1 919	2 404	2 404	727	874
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	750	670	800	820	159	216
13 Integration och jämställdhet	16	17	49	32	9	8
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	1 078	890	1 294	1 459	234	458
15 Studiestöd	602	465	602	602	78	102
16 Utbildning och universitetsforskning	10 339	7 291	9 924	10 153	2 185	2 698
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	976	739	1 086	1 194	173	304
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	467	367	491	574	130	207
20 Klimat, miljö och natur	446	287	422	593	108	284
21 Energi	139	121	154	168	43	64
22 Kommunikationer	8 493	5 996	9 776	9 097	968	2 701
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	2 953	2 537	3 050	3 060	411	488
24 Näringsliv	583	490	717	833	184	337
Inte fördelat	281		332	368		
Summa	**66 900**	**47 250**	**74 900**	**74 300**	**14 177**	**23 162**[3]

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

[1] Av riksdagen beslutad låneram exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Riksdagen beslutar om den totala ramen, som framgår av summaraden. Regeringen beslutar om fördelningen per myndighet.

[3] Skillnaden mellan nyupplåning för 2027 i denna tabell och tabell 9.1 förklaras av att Riksdagsförvaltningen och Riksrevisionen inte ingår i denna tabell.

Källa: Egna beräkningar.

9.2.2 Räntekontokreditram för 2027

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att för 2027 besluta om krediter för myndigheternas räntekonton i Riksgäldskontoret som inklusive tidigare utnyttjade krediter uppgår till högst 22 500 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag

Enligt 7 kap. 4 § budgetlagen får regeringen inom en kreditram som riksdagen har beslutat för budgetåret besluta att rörelsekapital i statens verksamhet ska finansieras med krediter i Riksgäldskontoret.

Myndigheterna placerar överskottslikviditet och finansierar eventuella behov av rörelsekapital via ett räntekonto med kredit i Riksgäldskontoret. Räntekonto-kreditramen nyttjas sammantaget i begränsad omfattning, men säkerställer myndigheternas betalningsförmåga i de fall utbetalningar inte skulle infalla jämnt fördelade under året. Den beräknade kreditramen för 2027 redovisas fördelad per utgiftsområde i tabell 9.3. Regeringen föreslår att kreditramen för myndigheternas räntekonton uppgår till 22,5 miljarder kronor för 2027. Av den begärda kreditramen kommer inledningsvis 0,2 miljarder kronor inte att fördelas till myndigheterna. Syftet med detta är att regeringen ska kunna hantera situationer om likviditetsproblem uppstår till följd av oförutsedda händelser i myndigheternas verksamheter.

Tabell 9.3 Räntekontokreditram för rörelsekapital i statens verksamhet

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Beslutad kreditram 2025[1]	Maximalt nyttjande 2025	Beslutad kreditram 2026[1]	Begärd kreditram 2027[2]
1 Rikets styrelse[3]	1 222	74	1 332	1 385
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1 141	281	1 121	1 124
3 Skatt, tull och exekution	942		942	882
4 Rättsväsendet	4 736	941	5 516	3 286
5 Internationell samverkan	7		7	287
6 Försvar och samhällets krisberedskap	4 594	254	5 228	6 350
7 Internationellt bistånd	34		38	38
8 Migration	250		250	250
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	677	261	730	735
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	504		504	504
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	540	259	540	613
13 Integration och jämställdhet	18		18	18
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	389	3	333	387
15 Studiestöd	77		77	77
16 Utbildning och universitetsforskning	609	76	604	607
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	497	242	655	654
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	261	107	262	263
20 Klimat, miljö och natur	124	67	124	144
21 Energi	32		32	32
22 Kommunikationer	3 490	25	3 692	3 598
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	1 091	814	1 097	946
24 Näringsliv	132		132	139
Inte fördelat	135		169	184
Summa	**21 500**	**3 404**	**23 400**	**22 500**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

[1] Av riksdagen beslutad låneram exklusive beslut om ändringar i statens budget.

[2] Riksdagen beslutar om den totala ramen, som framgår av summaraden. Regeringen beslutar om fördelningen per myndighet.

[3] Exklusive Riksdagsförvaltningen, Riksdagens ombudsmän och Riksrevisionen.

Källa: Egna beräkningar.

9.3 Låneramar för samhällsinvesteringar och övriga kontokrediter

I detta avsnitt (se tabell 9.4 och tabell 9.5) sammanställs de låneramar och övriga kontokrediter som regeringen föreslår inom respektive utgiftsområde med stöd av 7 kap. 6 § budgetlagen. De föreslagna låneramarna för samhällsinvesteringar uppgår till 188,2 miljarder kronor och de föreslagna övriga kontokrediterna uppgår till 887,6 miljarder kronor.

Tabell 9.4 Låneramar för samhällsinvesteringar

Miljoner kronor

Utgifts-område	Myndighet	Beslutade låneramar 2025[1]	Skuld 2025-12-31	Beslutade låneramar 2026[1]	Begärda låneramar 2027	Beräknad amortering 2027	Beräknad nyupplåning 2027
2	Fortifikationsverket	47 700	49 443	75 000	91 000	2 302	19 739
2	Statens fastighetsverk	15 200	11 389	15 200	15 200		1 500
6	Myndigheten för civilt försvar	1 300	1 115	1 200	1 100	183	134
9	Folkhälso-myndigheten	3 000	121	2 000	800	13	40
9	Socialstyrelsen	2 500	385	1 500	1 500	186	252
21	Affärsverket svenska kraftnät	1 650					
22	Luftfartsverket	1 500		1 500	1 500		
22	Sjöfartsverket	100		100	100		
22	Trafikverket	75 337	70 892	77 008	77 008	1 526	3 959
	Summa	**148 287**	**133 346**	**173 508**	**188 208**	**4 210**	**25 624**

[1] Av riksdagen beslutad låneram exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Källa: Egna beräkningar.

Tabell 9.5 Övriga kontokrediter i statens verksamhet

Miljoner kronor

Utgifts-område	Ändamål	Beslutad kreditram 2025[1]	Maximalt nyttjande 2025	Beslutad kreditram 2026[1]	Begärd kreditram 2027
2	Kammarkollegiets behov av likviditet för inrättande av nya myndigheter	250		250	250
2	Kammarkollegiets behov av likviditet i det statliga försäkringssystemet	100		100	100
2	Resolution av livförsäkringsföretag				300 000
2	Resolution av skadeförsäkringsföretag				100 000
2	Resolutionsreserven	100 000		100 000	100 000
2	Stabilitetsfonden	50 000		50 000	50 000
2	Statens tjänstepensionsverks behov av likviditet i pensionshanteringen	100	55	100	100
2	Statlig krigsförsäkring			200 000	200 000
6	Försvarets materielverks behov av rörelsekapital	44 500	12 820	37 000	44 500
6	Krig, krigsfara eller andra utomordentliga förhållanden	40 000		70 000	70 000
10	Försäkringskassans behov av likviditet i utbetalning av ersättning för vård i andra länder	170	154	170	170
11	Pensionsmyndighetens behov av likviditet vid handel med fondandelar	20 000	6 521	20 000	20 000
22	Transportstyrelsens behov av rörelsekapital för transfereringar	1 800	1 605	2 300	2 450

Utgifts-område	Ändamål	Beslutad kreditram 2025[1]	Maximalt nyttjande 2025	Beslutad kreditram 2026[1]	Begärd kreditram 2027
	Summa	**256 920**	**21 155**	**479 920**	**887 570**

[1] Av riksdagen beslutad övrig kontokredit exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Källa: Egna beräkningar.

9.4 Statlig utlåning

Regeringen får enligt 6 kap. 3 § budgetlagen besluta om utlåning som finansieras med lån i Riksgäldskontoret för det ändamål och intill det belopp som riksdagen har beslutat om. Den statliga utlåningen som helhet redovisas i skrivelsen Årsredovisning för staten 2025 (skr. 2025/26:101). Vid utgången av 2025 uppgick statens lånefordran till ca 67 procent av de beslutade ramarna.

Regeringens förslag till ramar för statlig utlåning under 2027 lämnas inom berörda utgiftsområden i denna proposition och sammanställs i tabell 9.6. De föreslagna utlåningsramarna uppgår till sammanlagt 520 miljarder kronor, vilket kan jämföras med 948 miljarder i den av riksdagen ursprungligen beslutade budgeten för 2026. Minskningen beror främst på att budgeten för 2026 omfattade förslag om bemyndiganden för utlåning till ny kärnkraft. Bemyndigandena gäller för 2026 och 2027.

Tabell 9.6 Ramar för statlig utlåning

Miljoner kronor

Utgifts-område	Ändamål	Beslutade utlåningsramar 2025[1]	Lånefordran 2025-12-31	Beslutade utlåningsramar 2026[1]	Begärda utlåningsramar 2027
15	Studielån	309 500	304 594	325 500	338 000
17	Kungliga Operan AB	130	73		
17	Stiftelsen Nordiska museet		38	100	100
17	Stiftelsen Skansen	80	54	80	80
17	Stiftelsen Tekniska museet	95	89	110	115
21	Delägarlån till bolag i vilka Affärsverket svenska kraftnät förvaltar statens aktier	500	208	500	500
22	Svensk-Danska Broförbindelsen Svedab AB	6 400	5 705	6 400	6 400
24	AB Svensk Exportkredit	150 000		175 000	175 000
	Summa	**466 705**	**310 761**	**507 690**	**520 195**

Anm.: Tabellen omfattar endast ändamål för vilka förslag lämnats i budgetpropositionen för 2027.

[1] Ramar för statlig utlåning för 2025 och 2026 redovisas exklusive beslutade och föreslagna ändringar som lämnats i propositioner om ändringar i statens budget.

Källor: Årsredovisning för staten 2025 och egna beräkningar.

9.5 Statliga garantier

Regeringen får enligt 6 kap. 3 § budgetlagen besluta om att ställa ut kreditgarantier och göra andra liknande åtaganden för det ändamål och intill det belopp som riksdagen har beslutat om. Garantiverksamheten som helhet redovisas i skrivelsen Årsredovisning för staten 2025.

Vid utgången av 2025 uppgick utfärdade garantier, exklusive resolutionsreserven och stabilitetsfonden, till ca 20 procent av de beslutade ramarna, vilket kan jämföras med utgången av 2024 då motsvarande andel uppgick till ca 33 procent.

Regeringens förslag till ramar för garantiverksamheten under 2027 lämnas inom respektive utgiftsområde i denna proposition och sammanställs i tabell 9.7. De begärda garantiramarna uppgår till sammanlagt 1 815,5 miljarder kronor.

Tabell 9.7 Ramar för statliga garantier

Miljoner kronor

Utgifts-område	Ändamål	Beslutade garantiramar 2025[1]	Utfärdade garantier 2025-12-31	Beslutade garantiramar 2026[1]	Begärda garantiramar 2027
2	Resolution av livförsäkringsföretag garantiram				100 000
2	Resolution av skadeförsäkringsföretag garantiram				50 000
2	Resolutionsreserven garantiram	200 000		200 000	200 000
2	Stabilitetsfonden garantiram	750 000		750 000	750 000
7	Garantier inom biståndsverksamheten	30 000	14 787	34 000	34 000
18	Kreditgarantier för nybyggnad och ändring av bostäder mm	8 000	2 797	8 000	8 000
24	Exportkreditgarantier	500 000	277 012	650 000	650 000
24	Exportkreditgarantier för försvarsexport till den ukrainska staten			500	500
24	Exportkreditgarantier till Ukraina	888	28	1 776	1 000
24	Investeringsgarantier	10 000	41	10 000	10 000
24	Råvarugarantier	12 000		12 000	12 000
	Summa	**1 510 888**	**294 666**	**1 666 276**	**1 815 500**

Anm.: Tabellen omfattar endast ändamål för vilka förslag lämnats i budgetpropositionen för 2027.

[1] Ramar för 2025 och 2026 redovisas exklusive beslutade och föreslagna ändringar som lämnats i propositioner om ändringar i statens budget.

Källor: Årsredovisning för staten 2025 och egna beräkningar.

9.6 Beställningsbemyndiganden

Regeringen får enligt 6 kap. 1 § budgetlagen för det ändamål och intill det belopp som riksdagen har beslutat för budgetåret, beställa varor eller tjänster samt besluta om bidrag, ersättning, lån eller liknande som medför utgifter under senare år än det budgeten avser. Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden lämnas inom respektive utgiftsområde i denna proposition.

I tabell 9.8 redovisas en sammanfattning av begärda bemyndiganden för 2027. I kolumnen Ekonomiska åtaganden vid årets början redovisas de åtaganden som staten vid ingången av 2027 beräknas ha till följd av beställningar av varor och tjänster samt beslut om bidrag m.m. I nästa kolumn redovisas nya ekonomiska åtaganden av denna typ som staten förväntas göra 2027. Kolumnen Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden visar åtaganden som regeringen har ingått tidigare år och som förväntas bli betalda 2027. Kolumnen Ekonomiska åtaganden vid årets slut utgör summan av ekonomiska åtaganden vid årets början och nya ekonomiska åtaganden, med avdrag för posten i kolumnen Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden. I kolumnen Begärda bemyndiganden redovisas omfattningen av de bemyndiganden som regeringen begär inom de olika utgiftsområdena i denna proposition.

Tabell 9.8 Sammanfattande redovisning av beställningsbemyndiganden för 2027

Miljoner kronor

Utgiftsområde	Ekonomiska åtaganden vid årets början 2027	Nya ekonomiska åtaganden 2027	Utgifter mot anslag till följd av ekonomiska åtagande 2027	Ekonomiska åtaganden vid årets slut 2027	Begärda bemyndi-ganden 2027
1 Rikets styrelse	1 196	1 146	1 196	1 146	1 146
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	100	100	100	100	100
4 Rättsväsendet	751	193	340	604	604
5 Internationell samverkan	162	31	100	94	94
6 Försvar och samhällets krisberedskap	416 770	90 584	100 213	407 140	407 140
7 Internationellt bistånd	75 470	48 995	29 465	95 000	95 000
8 Migration	1 096	879	648	1 328	1 328
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	3 524	6 165	1 531	8 157	8 157
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	16	48	16	48	48
13 Integration och jämställdhet	325	80	325	80	80
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	21 944	16 754	14 734	23 964	23 964
15 Studiestöd	4	4	4	4	4
16 Utbildning och universitetsforskning	72 779	25 644	30 699	67 724	67 724
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	1 171	886	871	1 186	1 186
19 Regional utveckling	8 248	2 206	3 628	6 826	6 826
20 Klimat, miljö och natur	55 888	7 165	9 308	53 745	53 745
21 Energi	12 770	5 995	3 680	15 085	15 085
22 Kommunikationer	292 018	122 957	55 574	359 401	361 109
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	10 565	5 323	5 132	10 757	10 757
24 Näringsliv	3 922	2 288	2 095	4 115	4 115
25 Allmänna bidrag till kommuner	487	507	244	750	750
Summa	**979 207**	**337 952**	**259 905**	**1 057 255**	**1 058 963**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summan.

Källa: Egna beräkningar.

Av tabell 9.8 framgår att regeringen i denna proposition föreslår beställnings-bemyndiganden som uppgår till totalt 1 059 miljarder kronor. Jämfört med beställningsbemyndiganden i den av riksdagen ursprungligen beslutade budgeten för 2026 innebär förslagen för 2027 sammantaget en ökning med 96,5 miljarder kronor, eller 10 procent. I förändringen ingår såväl ökningar som minskningar av enskilda bemyndiganden.

Regeringen begär vidare ett bemyndigande att under 2027 ingå de ekonomiska åtaganden som följer av EU-budgeten för budgetåret 2027 (se utg.omr. 27 avsnitt 2.7.1).

9.7 Bemyndigande att överskrida anslag

Regeringens förslag

Regeringen bemyndigas att under 2027, med de begränsningar som följer av 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen, besluta att ett anslag som inte avser förvaltningsändamål får överskridas om ett riksdagsbeslut om ändring av anslaget inte hinner inväntas och överskridandet ryms inom det fastställda utgiftstaket för staten.

Skälen för regeringens förslag

Enligt 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen får regeringen efter riksdagens bemyndigande besluta att ett anslag får överskridas om det är nödvändigt för att i en verksamhet täcka särskilda utgifter som inte var kända då anslaget anvisades eller för att ett av riksdagen beslutat ändamål med anslaget ska kunna uppfyllas. För de flesta anslag kan oundvikliga utgiftsökningar i förhållande till anvisade medel rymmas inom den högsta tillåtna anslagskrediten om 10 procent som föreskrivs i 3 kap. 8 § första stycket budgetlagen. Det finns ytterst sällan behov av att överskrida anslag för förvaltningsändamål med mer än vad som ryms inom denna kredit. Något särskilt bemyndigande som ger regeringen befogenhet att besluta om överskridande av anslag som anvisats för förvaltningsändamål behöver därför inte inhämtas. Vid behov kommer regeringen i stället att föreslå ändringar i budgeten. När det gäller övriga anslag, exempelvis anslag som har anvisats för regelstyrd verksamhet och icke påverkbara EU-relaterade utgifter, kan så stora förändringar inträffa att utgifterna inte ryms inom den högsta tillåtna anslagskrediten. Regeringen avser i sådana fall att i första hand återkomma till riksdagen med förslag om ändrade anslag. Förändringarna kan dock inträffa snabbt, och betalningarna kan behöva göras utan dröjsmål. Regeringen bör därför bemyndigas att, om beslut om ändring i budgeten inte hinner inväntas, besluta om överskridande när de förutsättningar som anges i 3 kap. 8 § andra stycket budgetlagen är uppfyllda. Överskridandet får inte vara större än att det ryms inom det fastställda utgiftstaket för staten. Bemyndigandet begärs för ett budgetår i taget. Regeringens avsikt är att, som tidigare har skett, föreslå ändringar av berörda anslag som ersätter de medgivna överskridandena.

I skrivelsen Årsredovisning för staten 2025 redovisas de överskridanden som regeringen har medgivit 2025.

Under 2026 har regeringen hittills medgett överskridande för anslaget 1:6 *Bekämpning av smittsamma djursjukdomar* inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Regeringen föreslår i propositionen Höständringsbudget för 2026 att det ovan angivna anslaget tillförs medel som täcker det medgivna överskridandet (prop. 2026/27:2).

10 Granskning och ekonomisk styrning

I detta avsnitt lämnas en redovisning av EU:s rekommendationer till Sverige inom ramen för den europeiska planeringsterminen. I avsnittet lämnas även en redovisning av arbetet med att utveckla den ekonomiska styrningen i staten. Vidare innehåller avsnittet information om Riksrevisionens granskning och riksdagens behandling av skrivelsen Årsredovisning för staten 2025 (skr. 2025/26:101). Denna proposition lämnas av en övergångsregering och särskilda principer har tillämpats vid utformningen av propositionen (se avsnitt 1.1). Regeringen redovisar därför inte sina bedömningar av EU:s rekommendationer i denna proposition.

10.1 Den europeiska planeringsterminen och EU:s rekommendationer till Sverige

Inom ramen för den europeiska planeringsterminen lämnade Europeiska kommissionen den 3 juni 2026 sina förslag till landsspecifika rekommendationer till EU:s medlemsstater. Samtliga medlemsstater fick rekommendationer inom det finanspolitiska området, i år med särskilt fokus på försvarsfinansiering och stödåtgärder på energiområdet. Vidare rekommenderades samtliga medlemsstater att säkerställa kontinuitet i reformer och investeringar som genomförs inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och upprätthålla takten i genomförandet av andra EU-program inom sammanhållningspolitiken. Därutöver har medlemsstaterna fått rekommendationer på andra områden, utifrån de utmaningar som har identifierats av kommissionen, såsom utbildning och arbetsmarknad, klimat och energi samt bostadsmarknad och hushållens skuldsättning. Rådet för ekonomiska och finansiella frågor godkände rekommendationerna den 10 juli 2026.

Sverige rekommenderas vidta följande åtgärder under 2026 och 2027:

1. Säkerställa att nettoutgifterna överensstämmer med de maximala ökningstakter som rådet rekommenderade den 21 januari 2025 mot bakgrund av den väsentliga avvikelse som kommissionen räknar med för 2026 i förhållande till det rekommenderade nettoutgiftstaket. Stärka försvarsberedskapen och samtidigt säkerställa skuldhållbarhet och utgiftseffektivitet och gradvis anpassa budgeten för att klara strukturellt högre försvarsutgifter. Säkerställa att de åtgärder som vidtas för att mildra effekterna av de höjda energipriserna är tillfälliga och inriktade på att skydda utsatta hushåll eller tillgodose energiintensiva företags-behov och bevarar incitamenten för energibesparingar och att deras finanspolitiska kostnader är förenliga med åtagandena enligt EU:s finanspolitiska ram.
2. Säkerställa kontinuitet i de reformer och investeringar som genomförs inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Upprätthålla takten i genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen, när så är lämpligt, på grundval av omfördelning till de strategiska prioriteringar som överenskommits i samband med halvtidsöversynen och den flexibilitet som medges inom den sammanhållningspolitiska ramen.
3. Förbättra effektiviteten på bostadsmarknaden, bl.a. genom reformer av hyresmarknaden. Stimulera investeringar i bostadsbyggande och undanröja de strukturella hindren för att minska bostadsbristen, särskilt i stadsområden.

Minska incitamenten för skuldackumulering, t.ex. genom att avskaffa eller minska skatteavdragen för räntekostnader på bolån.

4. Säkerställa att målen för utsläppsminskning och upptag av växthusgaser uppnås, framför allt genom att utsläppen från vägtransporter minskas. Bygga ut och uppgradera energiöverföringsnäten. Påskynda och effektivisera tillståndsförfarandena för utbyggnad av förnybar energi, särskilt för vindkraft till havs och på land, och undvika att godkända tillstånd dras tillbaka.
5. Förbättra utbildningsresultaten, särskilt för elever med sämre socioekonomiska förutsättningar och invandrarbakgrund, hantera bristen på kvalificerade lärare och säkerställa likvärdighet i utbildningssystemet. Utveckla arbetskraftens kompetens och ta itu med kompetensbrist och kompetensglapp genom riktade politiska åtgärder, inbegripet aktiva arbetsmarknadspolitiska åtgärder, och genom stöd och incitament för att förbättra integrationen på arbetsmarknaden, särskilt av personer med sämre socioekonomiska förutsättningar och invandrarbakgrund.

10.2 Utvecklingen av den ekonomiska styrningen i staten

Utvecklingen av den ekonomiska styrningen i staten bedrivs med utgångspunkt i regeringens behov av att styra för att genomföra sin politik, kravet på att nå de av riksdagen beslutade målen för utgiftsområdena samt riksdagens behov av att följa upp statens verksamhet. Det ska därför finnas en ändamålsenlig styrning och uppföljning som svarar mot både regeringens och riksdagens behov. I syfte att stödja regeringen med att utveckla den ekonomiska styrningen i staten har Statskontoret bl.a. i uppgift att utveckla och förvalta den statliga redovisningen, den finansiella styrningen och resultatstyrningen. Myndigheten har även i uppgift att utveckla och förvalta den interna styrningen och kontrollen samt internrevisionen i staten.

Den ekonomiska styrningen angränsar till den statliga förvaltningspolitiken (se utg.omr. 2 avsnitt 4). Vid utvecklingen av den ekonomiska styrningen är målsättningen att värna myndigheternas kärnuppgifter samt beakta olikheter i förutsättningar och verksamheter.

Intern styrning och kontroll samt internrevision

Intern styrning och kontroll är den process som syftar till att försäkra ledningen för en myndighet att den med rimlig säkerhet når målen för verksamheten och att den bedrivs enligt gällande rätt. Regeringens styrning för att myndigheterna ska ha fungerande processer för intern styrning och kontroll består av flera delar. Myndighetsledningarnas ansvar för intern styrning och kontroll framgår av myndighetsförordningen (2007:515). Därutöver har regeringen beslutat att de myndigheter som följer internrevisionsförordningen (2006:1228) även ska tillämpa förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Statskontoret har i uppgift att utveckla och förvalta den interna styrningen och kontrollen samt internrevisionen i staten. Statskontoret lämnar varje år en rapport till regeringen i vilken myndigheten redovisar hur internrevisionen fungerar i staten som helhet, samt hur myndighetsledningarnas interna styrning och kontroll fungerar för de myndigheter under regeringen som omfattas av de utökade bestämmelserna om intern styrning och kontroll samt internrevision.

I rapporten Internrevision och intern styrning och kontroll 2026 – Redovisning avseende 2025 (STK 2026:13) konstaterar Statskontoret att myndigheterna i allt väsentligt har tillämpat bestämmelserna för intern styrning och kontroll och

internrevision under 2025. Statskontoret bedömer att internrevisionens arbete är till nytta för myndighetsledningarna i deras arbete med att förbättra myndighetens interna styrning och kontroll.

10.3 Granskning av årsredovisning för staten 2025

Riksrevisionen har för årsredovisning för staten 2025 lämnat en revisionsberättelse utan reservation eller avvikande mening (Fi2026/00897). Enligt myndigheten har regeringen i alla väsentliga avseenden upprättat de finansiella delarna av årsredovisningen i enlighet med 10 kap. 5–10 §§ budgetlagen (2011:203) och även i övrigt lämnat information som är förenlig med årsredovisningens finansiella delar. Riksrevisionens uttalande omfattar, liksom tidigare år, inte avsnitt 1.1 Den offentliga förvaltningens finansiella sparande.

I sin behandling av regeringens skrivelse Årsredovisning för staten 2025 har riksdagen beslutat att lägga skrivelsen till handlingarna (bet. 2025/26:FiU30, rskr. 2025/26:355).

11 Lagförslag, skattefrågor

Regeringen har följande förslag till lagtext.

11.1 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 67 kap. 7 och 8 §§ och rubrikerna närmast före 67 kap. 7 och 8 §§ inkomstskattelagen (1999:1229)[1] ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

67 kap.

Jobbskatteavdrag för personer som inte har fyllt 66 år

7 §

För dem som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt *66* år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige	*Skattereduktion*
överstiger inte 0,91 prisbasbelopp	skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 0,91 men inte 3,24 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 0,91 prisbasbelopp och 38,74 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,91 och 3,24 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 3,24 men inte 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,813 prisbasbelopp och 25,1 procent av arbetsinkomsterna mellan 3,24 och 8,08 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan 3,027 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

[1] Lagen omtryckt 2008:803.

Föreslagen lydelse

67 kap.

Jobbskatteavdrag för personer som inte har fyllt 67 år

7 §[2]

För dem som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt *67* år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige	*Skattereduktion*
överstiger inte 0,91 prisbasbelopp	skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 0,91 men inte 3,24 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 0,91 prisbasbelopp och 38,74 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,91 och 3,24 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 3,24 men inte 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,813 prisbasbelopp och 25,1 procent av arbetsinkomsterna mellan 3,24 och 8,08 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan 3,027 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

Nuvarande lydelse

67 kap.

Jobbskatteavdrag för personer som har fyllt 66 år

8 §

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt *66* år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige	*Skattereduktion*
överstiger inte 1,75 prisbasbelopp	22 procent av arbetsinkomsterna
överstiger 1,75 men inte 5,24 prisbasbelopp	summan av 0,2635 prisbasbelopp och 7 procent av arbetsinkomsterna
överstiger 5,24 prisbasbelopp	0,6293 prisbasbelopp

[2] Senaste lydelse 2025:1376.

Föreslagen lydelse

67 kap.

Jobbskatteavdrag för personer som har fyllt 67 år

8 §[3]

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt *67* år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige	*Skattereduktion*
överstiger inte 1,75 prisbasbelopp	22 procent av arbetsinkomsterna
överstiger 1,75 men inte 5,24 prisbasbelopp	summan av 0,2635 prisbasbelopp och 7 procent av arbetsinkomsterna
överstiger 5,24 prisbasbelopp	0,6293 prisbasbelopp

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2. Lagen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2026.

[3] Senaste lydelse 2024:1131.

12 Skattefrågor

I detta avsnitt redovisar regeringen åtgärder på skatte- och avgiftsområdet med effekter för budgetåret 2027 och framåt. Ett förslag lämnas inom huvudområdet skatt på arbetsinkomster (avsnitt 12.1).

Därefter sammanfattas de offentligfinansiella effekterna av de skatte- och avgiftsförslag som lämnas eller beräknas i denna proposition (avsnitt 12.2), följt av en beskrivning av stöd eller utgifter som går via skattesystemet, s.k. skatteutgifter, som påverkar budgetens inkomstsida (avsnitt 12.3). De skatteutgifter som hör till respektive utgiftsområde redovisas i respektive utgiftsbilaga i denna proposition.

Avsnittet avslutas med en författningskommentar (avsnitt 12.4).

För den åtgärd där förslag lämnas finns lagförslag i avsnitt 11. Beredningen av förslaget inklusive granskning av Lagrådet redovisas i avsnitt 12.1.1.

Skatt på arbetsinkomster – förvärvsinkomstbeskattning

12.1 Höjd åldersgräns för jobbskatteavdraget för seniorer

12.1.1 Ärendet och dess beredning

Inom Finansdepartementet har promemorian Höjd åldersgräns och förstärkning av jobbskatteavdraget för seniorer tagits fram. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 5 avsnitt 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 5 avsnitt 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 5 avsnitt 3*. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (Fi2026/01145). I denna proposition behandlas endast förslaget om höjning av åldersgränsen för jobbskatteavdraget för seniorer.

Lagrådet

Förslaget i propositionen är författningstekniskt och även i övrigt av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Regeringen har därför inte inhämtat Lagrådets yttrande.

12.1.2 Gällande rätt

Jobbskatteavdraget

Den 1 januari 2007 infördes jobbskatteavdraget, som är en skattereduktion för arbetsinkomster (prop. 2006/07:1). Fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga och har arbetsinkomster har rätt till jobbskatteavdrag. I vissa fall har även de som är begränsat skattskyldiga rätt till skattereduktionen. Med arbetsinkomster avses i huvudsak sådana inkomster av anställning eller av annat förvärvsarbete och av aktiv näringsverksamhet som närmare definieras genom hänvisningar till socialförsäkringsbalken.

Det s.k. ordinarie jobbskatteavdraget ges till dem som vid beskattningsårets ingång är yngre än 66 år. Beräkningen av det ordinarie jobbskatteavdraget utgår från arbetsinkomsten, prisbasbeloppet, grundavdraget och skattesatsen för kommunal

inkomstskatt. För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt 66 år ges ett jobbskatteavdrag för seniorer. För denna grupp är beräkningen förenklad och utgår från arbetsinkomsten och prisbasbeloppet.

Åldersgränsen för att ta del av jobbskatteavdraget för seniorer höjdes från 65 till 66 år den 1 januari 2024 (prop. 2023/24:13). Som skäl angavs bl.a. att det är lämpligt att åldersgränsen följer den rådande pensioneringsnormen och åldersgränsen för det förhöjda grundavdraget. Det skulle också innebära en fortsatt komplexitet i skattesystemet om åldersgränsen för jobbskatteavdraget för seniorer var en annan än den för det förhöjda grundavdraget.

Bestämmelser om jobbskatteavdrag finns i 67 kap. 5–9 §§ inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL.

Det förhöjda grundavdraget

Den 1 januari 2009 infördes ett förhöjt grundavdrag för personer som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år. Syftet med åtgärden var att förbättra de ekonomiska villkoren för pensionärer (prop. 2008/09:38). Den 1 januari 2023 höjdes åldersgränsen för att kunna ta del av det förhöjda grundavdraget till 66 år för att motsvara de åldershöjningar som har gjorts i det allmänna pensionssystemet och för att understödja övergången till ett förlängt arbetsliv (prop. 2021/22:181). För att åldersgränsen ska motsvara riktåldern för pension kommer den att höjas till 67 år den 1 januari 2027 (prop. 2023/24:91).

Det förhöjda grundavdraget beräknas som det ordinarie grundavdraget med tillägg av ett särskilt belopp. Tillägget har utformats så att skatten på pensionsinkomst för en person över 66 år ska vara likvärdig med skatten på arbetsinkomst för en person under 66 år (prop. 2020/21:1).

Bestämmelser om grundavdrag finns i 63 kap. IL.

12.1.3 Åldersgränsen för jobbskatteavdraget för seniorer höjs

Regeringens förslag

Åldersgränsen för att ta del av jobbskatteavdraget för seniorer höjs från 66 till 67 år.

Promemorians förslag

Promemorians förslag stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

En majoritet av remissinstanserna tillstyrker förslaget. Bland dessa finns *Arbetsförmedlingen*, *Företagarna*, *Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering* (IFAU) och *Näringslivets Skattedelegation* (NSD), till vars yttrande *Svenskt Näringsliv* ansluter sig. Det framhålls bl.a. att åldersgränserna för jobbskatteavdraget för seniorer och det förhöjda grundavdraget bör följas åt och att det annars skulle innebära en ökad komplexitet i skattesystemet.

Konjunkturinstitutet och *Statskontoret* tillstyrker förslaget, men anser att åldersgränsen bör knytas till riktåldern för pension så att framtida ändringar sker per automatik. *SPF Seniorerna* och *Svenska Kommunalpensionärernas Förbund* (SKPF) tillstyrker också förslaget i ett gemensamt yttrande, men anför samtidigt att om åldersgränsen för jobbskatteavdraget för seniorer skulle stanna vid 66 år skulle det innebära att fler i ett tidigare skede får uppleva de ekonomiska fördelarna med att arbeta längre. Av samma

skäl anser *Pensionsmyndigheten* att det bör övervägas att låta åldersgränserna för både jobbskatteavdraget för seniorer och det förhöjda grundavdraget understiga riktåldern för pension med ett år.

Landsorganisationen i Sverige (LO) och *Pensionärernas Riksorganisation* (PRO) avstyrker förslaget och för fram att pension och lön bör beskattas på samma sätt och detta oberoende av den skattskyldiges ålder.

IFAU efterfrågar en mer transparent redovisning av hur de finansiella incitamenten att arbeta har beräknats och *Jämställdhetsmyndigheten* anser att det behövs ytterligare analys av förslagets effekter för kvinnor och män.

Skälen för regeringens förslag

Den som har fyllt 66 år vid beskattningsårets ingång omfattas i dag av både det förhöjda grundavdraget och jobbskatteavdraget för seniorer. Samtidigt kommer åldersgränsen för det förhöjda grundavdraget att höjas till 67 år från och med den 1 januari 2027 för att följa den rådande pensioneringsnormen. Det är lämpligt att de två åldersgränserna följs åt även fortsättningsvis. *SKPF*, *SPF Seniorerna* och *Pensionsmyndigheten* anser att det bör övervägas att låta åldersgränsen för jobbskatteavdraget för seniorer ligga kvar på 66 år. Regeringen anser dock att det delvis skulle förta syftet med höjningen av åldersgränserna i pensionssystemet som helhet, vilket är att skapa en ny, högre norm för pensionsålder som speglar befolkningens livslängd (prop. 2021/22:181). Det skulle även innebära en ökad komplexitet i skattesystemet om åldersgränsen för jobbskatteavdraget för seniorer var en annan än för det förhöjda grundavdraget.

I motsats till vad *LO* och *PRO* anser bör därför åldersgränsen för jobbskatteavdraget för seniorer höjas på motsvarande sätt som för det förhöjda grundavdraget. Det innebär att endast personer som vid årets ingång har fyllt 67 år kan få jobbskatteavdraget för seniorer. Genom att höja åldersgränsen för seniorer kommer även åldersspannet för att omfattas av det ordinarie jobbskatteavdraget att utökas med ett år.

Sveriges akademikers centralorganisation (SACO) och *Statskontoret* ifrågasätter att promemorian använder begreppet ”seniorer” i stället för ”äldre”, vilket är det ord som har använts i tidigare förarbeten. Det saknas dock något lagstadgat namn för det specifika jobbskatteavdrag som i dag ges till personer som har fyllt 66 år. I vissa förarbeten kallas skattereduktionen för jobbskatteavdraget för äldre, men i likhet med promemorian används här ordet ”seniorer”. Någon ändring i sak är inte avsedd.

PRO, Statskontoret och *Tjänstemännens Centralorganisation* (TCO) anser att skattesystemet är onödigt komplicerat och efterfrågar ändringar som innebär att den skattskyldiges ålder inte ska vara av betydelse när skatten bestäms. Dessa frågor faller dock utanför lagstiftningsärendet och behandlas inte vidare här. Att införa bestämmelser som innebär att åldersgränserna ändras per automatik, på det sätt som *Konjunkturinstitutet* och Statskontoret för fram, faller också utanför lagstiftningsärendet.

IFAU och *Jämställdhetsmyndigheten* har lämnat synpunkter på förslagets effekter. Dessa synpunkter behandlas i konsekvensanalysen (avsnitt 12.1.5).

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 67 kap. 7 och 8 §§ IL.

12.1.4 Ikraftträdande

Regeringens förslag

Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2027 och tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2026.

Promemorians förslag

Förslaget i promemorian stämmer överens med regeringens.

Remissinstanserna

Ingen av remissinstanserna yttrar sig särskilt avseende ikraftträdandet.

Skälen för regeringens förslag

Beskattningsåret för fysiska personer är ett kalenderår. Lagändringarna bör därför träda i kraft vid ett årsskifte. Åldersgränsen för att ta del av jobbskatteavdraget för seniorer bör höjas samtidigt som höjningen av åldersgränsen för det förhöjda grundavdraget. Lagändringarna föreslås därför träda i kraft den 1 januari 2027 och tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2026.

12.1.5 Konsekvensanalys

I detta avsnitt redogörs för förslagets effekter i den omfattning som bedöms lämpligt i det aktuella lagstiftningsärendet och med utgångspunkt i relevanta delar av 7 § förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Offentligfinansiella effekter

Förslaget om att höja åldersgränsen för jobbskatteavdraget för seniorer beräknas minska skatteintäkterna med 120 miljoner kronor per år.

För kommuner och regioner medför förslaget inte någon offentligfinansiell effekt då skattereduktioner inte påverkar den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

Effekter för företag och offentlig sektor

Förslaget om höjd åldersgräns för jobbskatteavdraget för seniorer påverkar inte förhållandet mellan att vara anställd och att bedriva aktiv näringsverksamhet i form av enskild näringsverksamhet, ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person. Förslaget bedöms inte heller påverka företagens konkurrensförhållanden eftersom det är en mindre grupp seniorer som berörs samt då förslaget gäller generellt och kan påverka alla sektorer och företag. Jobbskatteavdraget beaktas automatiskt av Skatteverket och bedöms därför inte påverka företagens, kommunernas eller regionernas administrativa börda.

Effekter för enskilda

Förslaget att höja åldersgränsen i jobbskatteavdraget med ett år innebär i praktiken att arbetsinkomsten för samtliga kommer att beskattas enligt samma regler 2027 som 2026.

Om förslaget inte genomförs skulle personer födda 1960 beskattas enligt jobbskatteavdraget för seniorer i stället för det ordinarie jobbskatteavdraget. Enligt Finansdepartementets beräkningskonventioner beskrivs effekten av en reform som skillnaden mellan föreslagna och gällande regler för införandeåret. Beräknat enligt

detta innebär den höjda åldersgränsen att ca 30 000 personer i den aktuella åldersgruppen i genomsnitt får knappt 3 200 kronor per år i högre skatt än de skulle ha fått utan förslaget, medan ungefär 23 000 personer får i genomsnitt knappt 9 200 kronor lägre skatt än de skulle ha fått utan förslaget. Eftersom det högsta beloppet i det ordinarie jobbskatteavdraget är högre än i jobbskatteavdraget för seniorer är det personer med högre arbetsinkomster som gynnas av en höjd åldersgräns. De med lägre arbetsinkomster missgynnas i stället, eftersom jobbskatteavdraget för seniorer ökar snabbare vid lägre arbetsinkomster än det ordinarie jobbskatteavdraget. Vid vilken arbetsinkomst gränsen går mellan att få högre respektive lägre skatt till följd av förslaget påverkas även av vilka pensionsinkomster personen har. Tabellerna nedan visar två exempel, dels för en person med bara arbetsinkomster, dels för en person som även har 200 000 kronor per år i pensionsinkomst.

Tabell 12.1 visar hur förslaget påverkar skatten för en person född 1960 med enbart arbetsinkomster vid olika inkomstnivåer.

Tabell 12.1 Skatt 2027 för personer födda 1960 med enbart arbetsinkomster

Kronor per år

Arbetsinkomst	Gällande regler	Föreslagna regler	Skillnad
100 000	7 000	8 880	1 880
200 000	19 780	28 345	8 565
300 000	47 764	51 964	4 200
500 000	117 227	101 984	-15 243
750 000	216 077	200 834	-15 243
1 000 000	347 027	331 784	-15 243

Anm.: Allmän pensionsavgift på 7 procent kan inte reduceras. Genomsnittlig kommunalskatt 32,38 procent och prisbasbelopp för 2027 på 59 600 kronor har använts i beräkningarna.

Källa: Egna beräkningar.

En stor del av de seniorer som arbetar har dock även pensionsinkomster vilket innebär att det även vid lägre arbetsinkomster kan finnas skatt att reducera. Tabell 12.2 visar förslagets effekter vid olika arbetsinkomster för en person med 200 000 kronor per år i pension.

Tabell 12.2 Skatt 2027 för personer födda 1960 med blandade inkomster

Kronor per år

Arbetsinkomst	Pensionsinkomst	Gällande regler	Föreslagna regler	Skillnad
100 000	200 000	62 468	72 337	9 869
200 000	200 000	90 382	92 471	2 089
300 000	200 000	118 029	116 724	-1 305
500 000	200 000	189 887	174 644	-15 243
750 000	200 000	320 837	305 594	-15 243
1 000 000	200 000	451 787	436 544	-15 243

Anm.: Genomsnittlig kommunalskatt 32,38 procent och prognostiserat prisbasbelopp för 2027 på 59 600 kronor har använts i beräkningarna.

Källa: Egna beräkningar.

Fördelningseffekter och effekter för den ekonomiska jämställdheten

Förslaget påverkar personer födda 1960 med arbetsinkomster. Sett till hela befolkningen är fördelningseffekterna mycket små. Den största negativa effekten finns i inkomstdecil två där den ekonomiska standarden beräknas bli 0,004 procent lägre än annars, medan den största positiva effekten finns i inkomstdecil nio där den ekonomiska standarden beräknas bli 0,009 procent högre än den annars skulle ha blivit.

Bland de som får högre skatt till följd av förslaget är knappt hälften män och drygt hälften kvinnor. För kvinnorna i gruppen handlar det om i genomsnitt ca 3 400 kronor medan motsvarande för männen är drygt 2 900 kronor.

Bland de som får lägre skatt till följd av förslaget är knappt 13 000 män och ca 10 000 kvinnor. De berörda männen får i genomsnitt ca 9 500 kronor per år i lägre skatt medan de berörda kvinnorna får i genomsnitt ca 8 900 kronor per år i lägre skatt. Sammantaget bedöms förslaget leda till att den ekonomiska standarden ökar med 0,0025 procent för kvinnor och med 0,004 procent för män. Förslaget innebär således att den ekonomiska jämställdheten minskar mycket marginellt.

Effekter för sysselsättning

Förslaget i propositionen omfattar enbart en höjning av åldersgränsen och inte någon förstärkning av jobbskatteavdraget för seniorer. Det är därför enbart personer födda 1960 som påverkas av förslaget och av den anledningen förväntas inte några betydande effekter på sysselsättningen i ekonomin som helhet.

I sitt remissvar efterlyser *IFAU* en mer transparent redovisning av beräkningarna. *Jämställdhetsmyndigheten* anför att skatteincitament som syftar till att öka arbetsutbudet riskerar att få olika effekt för kvinnor och män och efterfrågar en analys av detta. Avsnittet har därför kompletterats med vissa beskrivningar och beräkningar.

Den föreslagna ändringen av skattereglerna för seniorer ändrar drivkrafterna till att arbeta genom att förändra den finansiella vinsten av att arbeta relativt att inte arbeta. Normalt skattas effekten av skatteförändringar på arbetsutbudet med den arbetsutbudsmodell som hör till Statistiska centralbyråns mikrosimuleringsmodell FASIT. Den modellen är dock inte lämpad för skatteförändringar som rör seniorer. I stället görs en bedömning baserad på antalet berörda och skatteförändringens storlek baserat på data från FASIT samt skattningar av sambandet mellan ekonomiska incitament och sysselsättning för seniorer från den empiriska forskningen på området.

Som beskrivits ovan innebär den höjda åldersgränsen för jobbskatteavdraget för seniorer en förändrad beskattning för personer som fyller 67 år under 2027 jämfört med gällande regler. I genomsnitt sänker förslaget skatten för åldersgruppen, men för personer med låga arbetsinkomster innebär förslaget en höjd skatt (se tabell 12.2). Drivkrafterna till arbete stärks därför i genomsnitt, men försvagas för personer med låga arbetsinkomster.

I den berörda åldersgruppen bedöms ca 38 000 personer vara sysselsatta. Av dessa är ca 18 000 kvinnor och 20 000 män. Bland kvinnorna är den genomsnittliga arbetsinkomsten före skatt ca 321 900 kronor och den genomsnittliga pensionsinkomsten före skatt ca 252 000 kronor. För män är motsvarande inkomster 389 200 kronor och 330 100 kronor.

Drivkrafterna till arbete kan mätas på flera sätt. Här jämförs inkomsten efter skatt när en person med genomsnittliga inkomster från arbete och pension arbetar eller inte arbetar. När personen inte arbetar erhålls bara pensionsinkomst. Förslaget stärker drivkrafterna till arbete med ca 2 400 kronor per år eller ca 1,0 procent för en kvinna med genomsnittliga inkomster enligt ovan och 7 900 kronor eller 2,8 procent för en man med genomsnittliga inkomster. Som nämndes ovan får dock personer med låga inkomster svagare drivkrafter till arbete eftersom skatten för dem ökar med förslaget.

Sambandet mellan ekonomiska drivkrafter och arbetskraftsdeltagande eller sysselsättning beskrivs ofta i den ekonomiska forskningslitteraturen med den s.k. deltagandeelasticiteten. En deltagandeelasticitet på 0,5 skulle innebära att om drivkrafterna till arbete stärks med 10 procent så skulle arbetskraftsdeltagandet eller

sysselsättningen i gruppen öka med 5 procent. En studie om deltagandeelasticiteten för seniorer på svensk data är Laun, L. (2017), "The Effect of Age-Targeted Tax Credits on Labor Force Participation of Older Workers", Journal of Public Economics, vol. 152, s. 102–118. I studien skattar författaren den genomsnittliga deltagandeelasticiteten för seniorer till 0,22.

Sammantaget bedöms sysselsättningen i den berörda gruppen påverkas marginellt av förslaget. Det beror på att förslaget påverkar de ekonomiska drivkrafterna till arbete i olika riktning beroende på nivån på arbetsinkomsterna. Effekterna bedöms därmed i stor utsträckning ta ut varandra. Förslagets påverkan på sysselsättningen i ekonomin som helhet bedöms därför också vara marginell. Förslaget bedöms inte påverka arbetslösheten.

Effekter för statliga myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget medför endast marginella förändringar för Skatteverket och ingår i den anpassning som görs årligen på grund av ny eller förändrad lagstiftning. Kostnader för Skatteverket ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

För de allmänna förvaltningsdomstolarna bedöms förslaget inte ha någon inverkan.

12.2 Offentligfinansiella effekter – en sammanfattning

I tabell 12.3 redovisas de offentligfinansiella effekterna av de förändringar i skatte- och avgiftsreglerna som presenteras i denna proposition. I tabellen redovisas även effekterna av att det i denna proposition inte lämnas förslag för två åtgärder som aviserades i budgetpropositionen för 2026.

I tabellen redovisas tre olika offentligfinansiella effekter: bruttoeffekt för 2027, nettoeffekter för 2027–2029 och varaktig effekt. Bruttoeffekten beskriver den direkta förändringen av intäkterna från den skatt som regeländringen avser. Referensalternativet vid tolkningen av bruttoeffekten är de förväntade skatteintäkterna i frånvaro av regeländringar. Utöver den direkta effekten kan en regeländring ge upphov till indirekta effekter på de offentliga finanserna av olika slag. Indirekta effekter uppstår om skatteändringen påverkar underlaget för andra skatter och därigenom påverkar de offentliga finanserna. I de offentligfinansiella effektberäkningarna tas normalt hänsyn till indirekta effekter i form av förändringar i bolagsskatt och inkomstskatt om vinster och näringsinkomster påverkas av skatteändringen och förändringar i mervärdesskatten om skatteändringen antas övervältras på priserna. Den offentligfinansiella nettoeffekten utgörs av summan av bruttoeffekten och de indirekta effekterna. Vid bedömningen av hur en skatteförändring påverkar den offentliga förvaltningens finansiella sparande på kort sikt, är den offentligfinansiella nettoeffekten den mest relevanta.

Den offentligfinansiella effekten av en regelförändring förväntas i vissa fall vara olika stor för olika år. Det kan till exempel bero på att åtgärden är tillfällig eller på att åtgärden fasas in över tid. Den varaktiga effekten är ett mått som beskriver åtgärdens samlade effekt på de offentliga finanserna över tid uttryckt som ett (viktat) genomsnitt av varje framtida nettoeffekt. Måttet möjliggör jämförelser av regeländringar vars nettoeffekter fördelas olika över tiden.

De offentligfinansiella effekterna utgår vanligtvis från att beteendet hos individer och företag inte ändras till följd av förändringar i skattereglerna. De efterfrågade och utbjudna kvantiteterna av varor och tjänster antas därmed opåverkade. Undantag från

antagandet om oförändrat beteende kan göras om utbud och efterfrågan bedöms ändras i stor utsträckning eller om substitution mot utländsk konsumtion förväntas ske i betydande omfattning. De offentligfinansiella beräkningarna görs i ikraftträdandeårets ekonomiska miljö med utgångspunkt i den prognos för den ekonomiska utvecklingen och de offentliga finanserna som presenteras i denna proposition. Effekterna redovisas i periodiserade termer, vilket innebär att effekten hänförs till det år den skattepliktiga händelsen inträffar, oavsett när uppbörden av skatten sker. Slutligen avser de offentligfinansiella effekterna i tabell 12.3 effekten på den konsoliderade offentliga förvaltningens finansiella sparande. För en detaljerad beskrivning av metodfrågor kopplade till de offentligfinansiella effektberäkningarna hänvisas till Finansdepartementets publikation Beräkningskonventioner, som publiceras på regeringen.se.

Tidigare aviserade förslag

I budgetpropositionen för 2026 aviserade regeringen två förslag med ikraftträdande den 1 januari 2027, ett förslag om höjd skatt på vissa tobaksprodukter och ett förslag om ändrade regler om fördelning av avdrag för mervärdesskatt. Sådana förslag lämnas inte i denna proposition. Detta har beaktats i inkomstberäkningarna.

Tabell 12.3 Offentligfinansiella effekter av förslag i denna proposition och tidigare aviserade förslag som inte genomförs

Miljarder kronor

	Effekt från	Bruttoeffekt 2027	Nettoeffekt 2027	Nettoeffekt 2028	Nettoeffekt 2029	Varaktig effekt
Förslag i denna proposition						
Höjd åldersgräns för jobbskatteavdraget för seniorer	2027-01-01	-0,12	-0,12	-0,12	-0,12	-0,12
Tidigare aviserade förslag som inte genomförs						
Höjd skatt på vissa tobaksprodukter	2027-01-01	-0,26	-0,32	-0,32	-0,32	-0,32
Ändrade regler om fördelning av avdrag för mervärdesskatt	2027-01-01	-1,00	-1,00	-1,00	-1,00	-1,00
Summa		**-1,38**	**-1,44**	**-1,44**	**-1,44**	**-1,44**

Källa: Egna beräkningar.

I tabell 12.4 redovisas de offentligfinansiella effekterna av de ändrade skatte- och avgiftsregler som riksdagen har beslutat om mellan 2026 års ekonomiska vårproposition och denna proposition.

Tabell 12.4 Offentligfinansiella effekter av riksdagen beslutade ändrade skatte- och avgiftsregler mellan 2026 års ekonomiska vårproposition och denna proposition

Miljarder kronor

	Effekt från	Bruttoeffekt 2026	Nettoeffekt 2026	Varaktig effekt
Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern[1]				
Sänkt skatt på bensin och diesel	2026-07-01	-8,14	-8,07	-0,15
Justeringar för jordbruksdiesel	2026-07-01	0,51	0,40	0,01
Summa		**-7,63**	**-7,67**	**-0,14**

[1] Prop. 2025/26:275, bet. 2025/26:FiU47, rskr. 2025/26:424.

Källa: Egna beräkningar.

12.3 Skatteutgifter

Samhällets stöd till företag och hushåll sker i huvudsak i form av utgifter i statens budget. Men det finns också stöd som går via skattesystemet i form av s.k. skatteutgifter som påverkar statsbudgetens inkomstsida. Skatteutgifter kan ses som de effekter på skatteintäkterna som uppstår till följd av särregleringar i skattelagstiftningen.

Budgetlagen (2011:203) föreskriver att regeringen varje år ska lämna en redovisning av skatteutgifter till riksdagen (10 kap. 4 §). I regeringens skrivelse Redovisning av skatteutgifter 2026 (skr. 2025/26:98), redogörs för beräknade och prognostiserade skatteutgifter för åren 2025–2027. Skrivelsen överlämnades till riksdagen i samband med överlämnandet av 2026 års ekonomiska vårproposition (prop. 2025/26:100). En delmängd av skatteutgifterna redovisas även i utgiftsbilagorna i budgetpropositionen.

Det finns i huvudsak två syften med att redovisa skatteutgifter. Det första och mest centrala syftet är att synliggöra de indirekta stöd till företag och hushåll som finns på budgetens inkomstsida och som helt eller delvis kan ha samma funktion som stöd på budgetens utgiftssida. Många av skatteutgifterna har införts, mer eller mindre uttalat, som medel inom specifika utgiftsområden såsom bostad, miljö, arbetsmarknad och näringsliv i syfte att stötta dessa områden. Ur ett budgetperspektiv kan de därför ofta jämställas med stöd på budgetens utgiftssida. För de flesta skatteutgifter anges därför vilket utgiftsområde som en skatteutgift i första hand kan hänföras till. I budgetpropositionen redovisas dessa inom respektive utgiftsområde. Det finns också skatteutgifter som uppkommit till följd av den praktiska hanteringen i skattesystemet. Det kan vara av administrativa skäl såsom enkelhet, legitimitet eller för att undvika oacceptabla konsekvenser för den enskilde. I sådana fall betraktas skatteutgiften som skattetekniskt motiverad. Även om de skattetekniskt motiverade skatteutgifterna i vissa fall innebär ett stöd för grupper eller verksamheter, saknar de tydlig koppling till något av budgetens utgiftsområden.

Det andra syftet med redovisningen av skatteutgifter är att belysa graden av enhetlighet i skattesystemet. Genom att minska enhetligheten och öka komplexiteten i skattesystemet, kan skatteutgifter sägas gå emot principen om att skattereglerna ska vara generella och tydliga. Att bedöma graden av enhetlighet kräver, liksom synliggörandet av stöden, att en jämförelsenorm för skatteuttaget definieras. Jämförelsenormen som ligger till grund för redovisningen av skatteutgifterna härstammar från betänkandet Förmåner och sanktioner – en samlad redovisning (SOU 1995:36) och utgår från principen om enhetlig beskattning.

En skatteutgift uppstår om skatteuttaget för en viss grupp eller en viss kategori av skattebetalare är lägre än vad som är förenligt med jämförelsenormen. Ett exempel är den reducerade mervärdesskattesatsen på restaurang- och cateringtjänster som är 12 procent. Jämförelsenormen är i detta fall 25 procent och skatteutgiften utgörs av skillnaden mellan 25 procent och 12 procent multiplicerat med underlaget.

Om en skatteutgift slopas leder det i normalfallet till högre skatteintäkter och därmed till en budgetförstärkning för offentlig sektor på samma sätt som om en utgift på statsbudgetens utgiftssida slopas. Beräkningarna av skatteutgifter ger dock inte någon exakt uppskattning på den möjliga intäktsförstärkningen om en skatteutgift slopas. Detta beror bl.a. på att beräkningarna inte tar hänsyn till indirekta effekter på andra skatter.

12.4 Författningskommentar

12.4.1 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

67 kap.

7 §

Av paragrafen framgår hur jobbskatteavdraget för personer som inte har fyllt 66 år ska beräknas.

Ändringarna i paragrafen innebär att åldersspannet för att omfattas av jobbskatteavdraget utökas med ett år, dvs. från 66 till 67 år.

Övervägandena finns i avsnitt 12.1.3.

8 §

Av paragrafen framgår hur jobbskatteavdraget för personer som har fyllt 66 år ska beräknas.

Ändringarna i paragrafen innebär att åldersgränsen för att ta del av jobbskatteavdraget för seniorer höjs med ett år, från 66 till 67 år.

Övervägandena finns i avsnitt 12.1.3.

Bilaga 1

Specifikation av budgetens utgifter och inkomster 2027

Innehållsförteckning

1 Specifikation av budgetens utgifter för 2027 2

2 Specifikation av budgetens inkomster för 2027 15

I denna bilaga sammanställs budgetens utgifter och inkomster för 2027. Utgifterna är uppdelade på 27 utgiftsområden och inkomsterna på inkomsttyper och inkomsttitlar.

1 Specifikation av budgetens utgifter för 2027

Tabell 1.1 Specifikation av budgetens utgifter för 2027

Tusental kronor

Utgiftsområde		
1	**Rikets styrelse**	**21 330 986**
	1 Statschefen	**205 672**
	1 Kungliga hov- och slottsstaten	205 672
	2 Riksdagen och dess myndigheter	**3 434 637**
	1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	1 220 790
	2 Riksdagens förvaltningsanslag	1 233 059
	3 Riksdagens fastighetsanslag	405 000
	4 Riksdagens ombudsmän (JO)	170 024
	5 Riksrevisionen	405 764
	3 Sametinget och samepolitiken	**67 927**
	1 Sametinget	67 927
	4 Regeringskansliet m.m.	**10 822 886**
	1 Regeringskansliet m.m.	10 822 886
	5 Länsstyrelserna	**4 548 586**
	1 Länsstyrelserna m.m.	4 548 586
	6 Demokratipolitik och mänskliga rättigheter	**926 857**
	1 Allmänna val och demokrati	189 840
	2 Justitiekanslern	102 711
	3 Integritetsskyddsmyndigheten	232 662
	4 Valmyndigheten	176 812
	5 Stöd till politiska partier	169 200
	6 Institutet för mänskliga rättigheter	55 632
	7 Nationella minoriteter	**159 271**
	1 Åtgärder för nationella minoriteter	159 271
	8 Medier	**1 128 350**
	1 Mediestöd	1 027 119
	2 Mediemyndigheten	101 231
	9 Sieps och deltagande i EU-arbetet	**36 800**
	1 Sieps och deltagande i EU-arbetet	36 800
2	**Samhällsekonomi och finansförvaltning**	**21 859 496**
	1 Kammarkollegiet	190 247
	2 Finansinspektionens avgifter till EU:s tillsynsmyndigheter	33 050
	3 Arbetsgivarpolitiska frågor	2 443
	4 Statliga tjänstepensioner m.m.	17 497 400
	5 Finanspolitiska rådet	12 556
	6 Konjunkturinstitutet	77 802
	7 Statskontoret	320 610
	8 Statistiska centralbyrån	724 312

Utgiftsområde		
	9 Bidragsfastigheter	265 000
	10 Finansinspektionen	915 429
	11 Riksgäldskontoret	410 356
	12 Vissa garanti- och medlemsavgifter	168 712
	13 Statens servicecenter	928 467
	14 Finansmarknadsforskning	35 353
	15 Utbetalningsmyndigheten	276 759
	16 Renovering av operabyggnaden i Stockholm	1 000
3	**Skatt, tull och exekution**	**15 991 342**
	1 Skatteverket	9 566 777
	2 Tullverket	3 494 000
	3 Kronofogdemyndigheten	2 586 565
	4 Kostnader som betalas av staten i konkurser	344 000
4	**Rättsväsendet**	**101 001 838**
	1 Polismyndigheten	49 039 271
	2 Säkerhetspolisen	3 159 524
	3 Åklagarmyndigheten	2 943 661
	4 Ekobrottsmyndigheten	1 252 771
	5 Sveriges Domstolar	8 640 612
	6 Kriminalvården	28 922 332
	7 Brottsförebyggande rådet	321 087
	8 Rättsmedicinalverket	711 951
	9 Brottsoffermyndigheten	82 147
	10 Ersättning för skador på grund av brott	502 953
	11 Rättsliga biträden m.m.	4 618 957
	12 Kostnader för vissa skaderegleringar m.m.	107 987
	13 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar	21 174
	14 Bidrag till brottsförebyggande arbete	158 157
	15 Myndigheten för säkerhet och integritetsskydd	48 681
	16 Domarnämnden	12 573
	17 Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet, gränsförvaltning och visering	458 000
5	**Internationell samverkan**	**5 212 641**
	1 Avgifter till internationella organisationer	1 602 630
	2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	189 385
	3 Inspektionen för strategiska produkter	187 732
	4 Svenska institutet	150 823
	5 Utrikes- och säkerhetspolitiskt strategiska insatser	282 071
	6 Sveriges utrikes underrättelsetjänst	2 800 000
6	**Försvar och samhällets krisberedskap**	**234 555 614**
	1 Försvar	**221 539 097**
	1 Förbandsverksamhet och beredskap	80 503 410
	2 Försvarsmaktens insatser internationellt	7 377 154
	3 Anskaffning av materiel och anläggningar	81 312 458
	4 Forskning och teknikutveckling	1 628 905
	5 Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten	18 032
	6 Totalförsvarets plikt- och prövningsverk	594 237
	7 Officersutbildning m.m.	395 711

Utgiftsområde		
	8 Försvarets radioanstalt	4 120 422
	9 Totalförsvarets forskningsinstitut	830 930
	10 Nämnder m.m.	9 236
	11 Försvarets materielverk	4 638 096
	12 Försvarsunderrättelsedomstolen	15 209
	13 Myndigheten för Totalförsvarsanalys	95 297
	14 Stöd till Ukraina	40 000 000
	2 Samhällets krisberedskap	**12 296 028**
	1 Kustbevakningen	2 250 718
	2 Förebyggande åtgärder mot jordskred och andra naturolyckor	506 850
	3 Ersättning för räddningstjänst m.m.	27 580
	4 Krisberedskap	5 837 308
	5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	555 671
	6 Myndigheten för civilt försvar	1 971 539
	7 Statens haverikommission	68 092
	8 Myndigheten för psykologiskt försvar	161 128
	9 Rakel Generation 2	917 142
	3 Strålsäkerhet	**720 489**
	1 Strålsäkerhetsmyndigheten	720 489
7	**Internationellt bistånd**	**45 131 854**
	1 Internationellt utvecklingssamarbete	**45 131 854**
	1 Biståndsverksamhet	42 993 943
	2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 822 066
	3 Nordiska Afrikainstitutet	18 994
	4 Folke Bernadotteakademin	221 156
	5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	50 000
	6 Utvärdering av internationellt bistånd	25 695
8	**Migration**	**12 734 107**
	1 Migrationsverket	5 444 070
	2 Ersättningar och bostadskostnader	3 426 000
	3 Migrationspolitiska åtgärder	1 679 013
	4 Domstolsprövning i utlänningsmål	930 970
	5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	140 800
	6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	54 602
	7 Utresor för avvisade och utvisade	325 202
	8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	733 450
9	**Hälsovård, sjukvård och social omsorg**	**128 503 121**
	1 Hälso- och sjukvårdspolitik	**81 957 008**
	1 Socialstyrelsen	1 015 205
	2 Statens beredning för medicinsk och social utvärdering	100 646
	3 Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket	221 731
	4 Tandvårdsförmåner	15 581 895
	5 Bidrag för läkemedelsförmånerna	41 549 000
	6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	8 066 539
	7 Sjukvård i internationella förhållanden	735 096
	8 Bidrag till psykiatri	3 471 393
	9 Läkemedelsverket	262 693
	10 E-hälsomyndigheten	555 854

Utgiftsområde		
	11 Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna	6 632 200
	12 Inspektionen för vård och omsorg	1 079 127
	13 Myndigheten för vård- och omsorgsanalys	45 629
	14 Civilt försvar inom hälso- och sjukvård	2 640 000
	2 Folkhälsopolitik	**1 925 812**
	1 Folkhälsomyndigheten	600 529
	2 Insatser för vaccinberedskap	153 500
	3 Bidrag till WHO	62 665
	4 Insatser mot hiv/aids och andra smittsamma sjukdomar	121 802
	5 Åtgärder avseende alkohol, narkotika, dopning, tobak samt spel	95 316
	6 Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga	792 000
	7 Stöd för att förebygga ohälsa och ensamhet bland äldre	100 000
	3 Funktionshinderspolitik	**282 639**
	1 Myndigheten för delaktighet	73 897
	2 Bidrag till funktionshindersorganisationer	208 742
	4 Politik för sociala tjänster	**43 240 917**
	1 Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd	68 547
	2 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet	789 714
	3 Bilstöd till personer med funktionsnedsättning	266 237
	4 Kostnader för statlig assistansersättning	28 814 756
	5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	5 943 740
	6 Statens institutionsstyrelse	2 489 622
	7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	4 868 301
	5 Barnrättspolitik	**115 296**
	1 Barnombudsmannen	41 535
	2 Barnets rättigheter	73 761
	6 Forskningspolitik	**981 449**
	1 Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Förvaltning	59 946
	2 Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd: Forskning	921 503
10	**Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning**	**121 356 871**
	1 Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning	**109 534 150**
	1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	49 240 652
	2 Aktivitets- och sjukersättningar m.m.	54 825 000
	3 Merkostnadsersättning och handikappersättning	1 422 000
	4 Arbetsskadeersättningar m.m.	2 570 000
	5 Ersättning inom det statliga personskadeskyddet	39 798
	6 Bidrag för sjukskrivningsprocessen	1 436 700
	2 Myndigheter	**11 822 721**
	1 Försäkringskassan	11 742 386
	2 Inspektionen för socialförsäkringen	80 335
11	**Ekonomisk trygghet vid ålderdom**	**57 460 145**
	1 Ersättning vid ålderdom	**56 671 600**
	1 Garantipension till ålderspension	28 549 600
	2 Efterlevandepensioner till vuxna	7 069 200
	3 Bostadstillägg till pensionärer	13 620 300
	4 Äldreförsörjningsstöd	1 670 500
	5 Inkomstpensionstillägg	5 762 000
	2 Myndigheter	**788 545**

Utgiftsområde		
	1 Pensionsmyndigheten	788 545
12	**Ekonomisk trygghet för familjer och barn**	**99 933 519**
	1 Barnbidrag	31 043 485
	2 Föräldraförsäkring	47 166 974
	3 Underhållsstöd	2 682 146
	4 Adoptionsbidrag	9 784
	5 Barnpension och efterlevandestöd	1 138 200
	6 Omvårdnadsbidrag och vårdbidrag	7 586 178
	7 Pensionsrätt för barnår	7 718 100
	8 Bostadsbidrag	2 588 652
13	**Integration och jämställdhet**	**3 764 260**
	1 Integration	**2 585 017**
	1 Integrationsåtgärder	96 925
	2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	2 488 092
	2 Diskriminering	**284 127**
	1 Diskrimineringsombudsmannen	173 208
	2 Åtgärder mot diskriminering och rasism m.m.	110 919
	3 Jämställdhet	**873 116**
	1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	627 039
	2 Jämställdhetsmyndigheten	197 914
	3 Bidrag för kvinnors organisering	48 163
	4 Utanförskap	**22 000**
	1 Åtgärder mot utanförskap	22 000
14	**Arbetsmarknad och arbetsliv**	**90 593 964**
	1 Arbetsmarknad	**89 310 346**
	1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 970 979
	2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och ersättningar till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser	44 658 409
	3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	6 239 749
	4 Lönebidrag och Samhall m.m.	20 518 035
	5 Nystartsjobb och etableringsjobb	2 434 047
	6 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	134 446
	7 Europeiska socialfonden+ m.m. för perioden 2021–2027	1 825 000
	8 Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	53 568
	9 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	87 826
	10 Bidrag till administration av arbetslöshetsförsäkringen	67 386
	11 Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	8 303
	12 Bidrag till lönegarantiersättning	2 110 000
	13 Grundläggande omställnings- och kompetensstöd	3 202 598
	2 Arbetsliv	**1 283 618**
	1 Arbetsmiljöverket	1 018 298
	2 Arbetsdomstolen	39 073
	3 Internationella arbetsorganisationen (ILO)	43 722
	4 Medlingsinstitutet	70 525
	5 Regional skyddsombudsverksamhet	112 000
15	**Studiestöd**	**36 188 874**
	1 Studiehjälp	4 563 197
	2 Studiemedel	19 579 363

Utgiftsområde		
	3 Omställningsstudiestöd	7 881 001
	4 Statens utgifter för räntor på studielån	2 871 361
	5 Bidrag till kostnader vid viss gymnasieutbildning och vid viss föräldrautbildning i teckenspråk	63 150
	6 Bidrag till vissa studiesociala ändamål	27 000
	7 Centrala studiestödsnämnden	1 183 742
	8 Överklagandenämnden för studiestöd	20 060
16	**Utbildning och universitetsforskning**	**106 946 784**
	1 Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning	**37 951 492**
	1 Statens skolverk	1 427 706
	2 Statens skolinspektion	701 283
	3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	907 519
	4 Sameskolstyrelsen	69 865
	5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 898 885
	6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	324 837
	7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet samt kvalitetshöjande åtgärder inom förskola	6 260 000
	8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	206 720
	9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	130 582
	10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	1 129 526
	11 Skolforskningsinstitutet	49 524
	12 Praktiknära skolforskning	36 043
	13 Bidrag till lärarlöner	4 875 000
	14 Särskilda insatser inom skolområdet	173 418
	15 Statligt stöd för stärkt kunskapsutveckling	8 544 600
	16 Bidrag till vissa studier	17 525
	17 Statligt stöd till vuxenutbildning	3 572 422
	18 Myndigheten för yrkeshögskolan	205 871
	19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	4 420 166
	2 Universitet och högskolor	**57 654 020**
	1 Universitetskanslersämbetet	168 858
	2 Universitets- och högskolerådet	334 004
	3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 260 544
	4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 655 676
	5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 649 383
	6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 786 098
	7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 595 089
	8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 968 396
	9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 113 515
	10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 005 572
	11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 729 486
	12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 368 114
	13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 936 915
	14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 216 111
	15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	899 054
	16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 000 509
	17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 479 043
	18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 237 657
	19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	844 032

Utgiftsområde	
20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	537 505
21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	835 193
22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	315 771
23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 296 299
24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	435 071
25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	989 024
26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	361 365
27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	678 629
28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	315 909
29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 161 752
30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	334 705
31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	755 663
32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	313 257
33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	321 601
34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	120 835
35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	239 019
36 Stockholms konstnärliga högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	64 578
37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	133 249
38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	41 446
39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	619 510
40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	121 153
41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	518 753
42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	122 477
43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	570 986
44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	130 055
45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	503 753
46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	116 924
47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	489 719
48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	109 636
49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	391 075
50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	75 283
51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	462 191
52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	105 877
53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	199 218
54 Konstfack: Forskning och utbildning på forskarnivå	26 299
55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	77 808
56 Kungl. Konsthögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	16 056
57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	158 917
58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Forskning och utbildning på forskarnivå	26 450
59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	515 789
60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	142 502
61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	48 373
62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	57 444
63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	4 512 186

Utgiftsområde		
	64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	810 269
	65 Särskilda medel till universitet och högskolor	1 023 141
	66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	3 152 269
	67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet	50 980
	3 Forskning	**11 193 380**
	1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	7 917 896
	2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	510 061
	3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	215 513
	4 Rymdforskning och rymdverksamhet	1 518 356
	5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	85 198
	6 Institutet för rymdfysik	66 974
	7 Kungl. biblioteket	515 655
	8 Polarforskningssekretariatet	126 349
	9 Sunet	49 183
	10 Överklagandenämnden för etikprövning	5 898
	11 Etikprövningsmyndigheten	71 388
	12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	16 191
	13 Särskilda utgifter för forskningsändamål	89 495
	14 Gentekniknämnden	5 223
	4 Vissa gemensamma ändamål	**147 892**
	1 Internationella program	81 589
	2 Avgift till Unesco och ICCROM	32 186
	3 Kostnader för Svenska Unescorådet	12 074
	4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	22 043
17	**Kultur, medier, trossamfund och fritid**	**17 233 411**
	1 Kulturområdesövergripande verksamhet	**2 405 637**
	1 Statens kulturråd	84 523
	2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	357 582
	3 Skapande skola	226 464
	4 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	44 153
	5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9 753
	6 Bidrag till regional kulturverksamhet	1 662 255
	7 Myndigheten för kulturanalys	20 907
	2 Teater, dans och musik	**1 575 395**
	1 Bidrag till Operan och Dramaten	853 427
	2 Bidrag till vissa scenkonstinstitutioner	358 244
	3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	249 098
	4 Statens musikverk	114 626
	3 Litteraturen, läsandet och språket	**436 147**
	1 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	203 678
	2 Myndigheten för tillgängliga medier	153 206
	3 Institutet för språk och folkminnen	79 263
	4 Konstnärernas villkor	**596 157**
	1 Konstnärsnämnden	25 627
	2 Ersättningar och bidrag till konstnärer	570 530
	5 Arkiv	**607 944**
	1 Riksarkivet	607 944

Utgiftsområde		
	6 Kulturmiljö	**1 131 080**
	1 Riksantikvarieämbetet	363 298
	2 Bidrag till kulturmiljövård	269 782
	3 Kyrkoantikvarisk ersättning	490 000
	4 Bidrag till arbetslivsmuseer	8 000
	7 Museer, arkitektur, bild och form	**2 203 922**
	1 Centrala museer: Myndigheter	1 681 093
	2 Centrala museer: Stiftelser	282 714
	3 Bidrag till vissa museer	79 218
	4 Forum för levande historia	64 591
	5 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	80
	6 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	42 518
	7 Bidrag till bild-, form- och slöjdområdet	53 708
	8 Trossamfund	**82 000**
	1 Stöd till trossamfund	82 000
	9 Film	**554 444**
	1 Filmstöd	554 444
	10 Medier	**57 371**
	1 Sändningar av TV Finland	9 574
	2 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	3 658
	3 Avgift till europeiska audiovisuella observatoriet	733
	4 Stöd till taltidningar	43 406
	11 Ungdomspolitik	**329 866**
	1 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	87 186
	2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	240 680
	3 Särskilda insatser inom ungdomspolitiken	2 000
	12 Politik för det civila samhället	**2 803 518**
	1 Stöd till idrotten	2 152 811
	2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	52 164
	3 Stöd till friluftsorganisationer	109 785
	4 Bidrag till riksdagspartiers kvinnoorganisationer	15 000
	5 Insatser för den ideella sektorn	223 758
	6 Stöd till plats för idrott	250 000
	13 Folkbildning	**4 343 272**
	1 Statsbidrag till studieförbund	1 496 023
	2 Statsbidrag till folkhögskolor	2 521 760
	3 Bidrag till tolkutbildning	57 331
	4 Särskilt utbildningsstöd	268 158
	14 Tillsyn över spelmarknaden	**106 658**
	1 Spelinspektionen	106 658
18	**Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik**	**2 070 704**
	1 Samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteriverksamhet	**1 752 760**
	1 Bostadspolitisk utveckling	405 600
	2 Statsbidrag till byggemenskaper	4 000
	3 Boverket	324 725
	4 Statens geotekniska institut	59 903
	5 Lantmäteriet	958 532

Utgiftsområde		
	2 Konsumentpolitik	**317 944**
	1 Konsumentverket	200 726
	2 Allmänna reklamationsnämnden	69 095
	3 Fastighetsmäklarinspektionen	44 999
	4 Bidrag till miljömärkning av produkter	3 124
19	**Regional utveckling**	**4 567 201**
	1 Regionala utvecklingsåtgärder	2 156 337
	2 Transportbidrag	455 864
	3 Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning perioden 2021–2027	1 955 000
20	**Klimat, miljö och natur**	**19 155 227**
	1 Miljöpolitik	**17 872 971**
	1 Naturvårdsverket	857 585
	2 Miljöövervakning m.m.	418 714
	3 Åtgärder för värdefull natur	1 768 335
	4 Sanering och återställning av förorenade områden	813 818
	5 Miljöforskning	93 825
	6 Kemikalieinspektionen	345 653
	7 Avgifter till internationella organisationer	342 531
	8 Åtgärder för minskade kväveutsläpp till luft i jordbrukssektorn	100 000
	9 Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	359 155
	10 Klimatanpassning	89 500
	11 Åtgärder för havs- och vattenmiljö	1 280 565
	12 Insatser för internationella klimatinvesteringar	163 450
	13 Internationellt miljösamarbete	57 400
	14 Skydd av värdefull natur	775 500
	15 Havs- och vattenmyndigheten	379 940
	16 Klimatinvesteringar	3 650 000
	17 Klimatpremier	2 520 000
	18 Industriklivet	1 003 000
	19 Åtgärder för ras- och skredsäkring längs Göta älv	115 000
	20 Driftstöd för bio-CCS	1 714 000
	21 Åtgärder inom ramen för den sociala klimatfonden	900 000
	22 Miljöprövningsmyndigheten	125 000
	2 Miljöforskning	**1 282 256**
	1 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande	141 848
	2 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning	1 140 408
21	**Energi**	**7 640 433**
	1 Statens energimyndighet	620 744
	2 Insatser för energieffektivisering	323 000
	3 Energiforskning	1 527 723
	4 Energimarknadsinspektionen	245 189
	5 Energiplanering	1 425 000
	6 Avgifter till internationella organisationer	33 328
	7 Elsäkerhetsverket	97 449
	8 Laddinfrastruktur	850 000
	9 Biogasstöd	1 035 000
	10 Energiberedskap	561 000

Utgiftsområde		
	11 Elberedskap	846 000
	12 Energistöd	25 000
	13 Subvention av förväntade kostnader för lån till nya kärnkraftsreaktorer	50 000
	14 Ersättning för dubbelriktade differenskontrakt för nya kärnkraftsreaktorer	1 000
22	**Kommunikationer**	**113 058 515**
	1 Transportpolitik	**110 045 470**
	1 Utveckling av statens transportinfrastruktur	50 094 222
	2 Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur	42 586 177
	3 Trafikverket	6 637 213
	4 Ersättning för sjöräddning och fritidsbåtsändamål	353 808
	5 Ersättning för viss kanal- och slussinfrastruktur	85 284
	6 Ersättning avseende flygplatser	662 013
	7 Trafikavtal	948 000
	8 Viss internationell verksamhet	30 557
	9 Statens väg- och transportforskningsinstitut	92 959
	10 Från EU-budgeten finansierade stöd till Transeuropeiska nätverk	270 000
	11 Trängselskatt i Stockholm	2 213 224
	12 Transportstyrelsen	2 736 785
	13 Trängselskatt i Göteborg	1 194 228
	14 Sjöfartsstöd	1 700 000
	15 Infrastruktur för flygtrafiktjänst	411 000
	16 Obemannad luftfart	30 000
	2 Politiken för informationssamhället	**3 013 045**
	1 Digitaliseringsmyndigheten	639 078
	2 Ersättning för särskilda tjänster för personer med funktionsnedsättning	106 278
	3 Grundläggande betaltjänster	25 037
	4 Informationsteknik och telekommunikation	153 844
	5 Driftsäker och tillgänglig elektronisk kommunikation	1 998 914
	6 Digital förvaltning	89 894
23	**Areella näringar, landsbygd och livsmedel**	**22 175 007**
	1 Skogsstyrelsen	641 897
	2 Insatser för skogsbruket	574 373
	3 Statens veterinärmedicinska anstalt	248 602
	4 Bidrag till veterinär fältverksamhet	161 697
	5 Djurhälsovård och djurskyddsfrämjande åtgärder	9 933
	6 Bekämpning av smittsamma djursjukdomar	133 349
	7 Ersättningar för viltskador m.m.	57 778
	8 Statens jordbruksverk	1 009 633
	9 Bekämpning av växtskadegörare	18 000
	10 Gårdsstöd m.m.	7 596 048
	11 Intervention för jordbruksprodukter m.m.	202 196
	12 Nationell medfinansiering till den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027	2 254 111
	13 Finansiering från EU-budgeten till den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare 2023–2027	2 514 238
	14 Livsmedelsverket	701 878
	15 Konkurrenskraftig livsmedelssektor	131 160
	16 Bidrag till vissa internationella organisationer m.m.	57 413
	17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	531 000

Utgiftsområde		
	18 Miljöförbättrande åtgärder i jordbruket	19 830
	19 Stöd till jordbrukets rationalisering m.m.	24 116
	20 Åtgärder på fjällägenheter	1 529
	21 Främjande av rennäringen m.m.	131 915
	22 Sveriges lantbruksuniversitet	2 454 274
	23 Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande: Forskning och samfinansierad forskning	848 164
	24 Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien	1 177
	25 Slakterikontroll	170 739
	26 Åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet	1 445 000
	27 Stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	71 631
	28 Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk 2021–2027	163 326
24	**Näringsliv**	**10 470 374**
	1 Näringspolitik	**9 007 141**
	1 Verket för innovationssystem	316 470
	2 Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	3 333 255
	3 Institutens strategiska kompetensmedel	816 268
	4 Tillväxtverket	483 970
	5 Näringslivsutveckling	169 542
	6 Myndigheten för tillväxt- och transportanalys	157 222
	7 Turismfrämjande	114 613
	8 Sveriges geologiska undersökning	389 206
	9 Geovetenskaplig forskning	5 923
	10 Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	14 000
	11 Bolagsverket	289 181
	12 Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	12 327
	13 Konkurrensverket	238 392
	14 Konkurrensforskning	10 804
	15 Upprustning och drift av Göta kanal	39 910
	16 Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	18 850
	17 Kapitalinsatser i statligt ägda företag	1 801 000
	18 Avgifter till vissa internationella organisationer	16 860
	19 Finansiering av rättegångskostnader	18 000
	20 Bidrag till företagsutveckling och innovation	269 472
	21 Patent- och registreringsverket	376 617
	22 Stöd vid korttidsarbete	100 000
	23 Myndigheten för redovisning och revision	15 259
	2 Utrikeshandel, export- och investeringsfrämjande	**1 336 316**
	1 Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	37 781
	2 Kommerskollegium	135 243
	3 Exportfrämjande verksamhet	487 867
	4 Investeringsfrämjande	107 772
	5 Avgifter till internationella handelsorganisationer	26 517
	6 Bidrag till standardiseringen	45 136
	7 AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	496 000
	3 Offentlig upphandling	**126 917**
	1 Upphandlingsmyndigheten	126 917
25	**Allmänna bidrag till kommuner**	**181 861 055**

Utgiftsområde		
	1 Kommunalekonomisk utjämning	175 360 793
	2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	6 242 612
	3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	7 150
	4 Tillfälligt stöd till enskilda regioner	250 000
	5 Bidrag för stärkt effektivitet i kommunsektorn	500
26	**Statsskuldsräntor m.m.**	**30 755 200**
	1 Permanenta anslag	**30 755 200**
	1 Räntor på statsskulden	30 600 000
	2 Oförutsedda utgifter	10 000
	3 Riksgäldskontorets provisionsutgifter	145 200
27	**Avgiften till Europeiska unionen**	**61 638 270**
	1 Avgiften till Europeiska unionen	61 638 270
	Summa anslag	**1 573 190 813**

2 Specifikation av budgetens inkomster för 2027

Tabell 2.2 Specifikation av budgetens inkomster för 2027

Tusentals kronor

Inkomsttyp			
Skatt på arbete			**1 693 799 307**
1100	**Direkta skatter på arbete**		**847 984 101**
1110	*Inkomstskatter*		*1 125 672 213*
	1111	Statlig inkomstskatt	73 434 448
	1115	Kommunal inkomstskatt	1 052 237 765
1120	*Allmän pensionsavgift*		*180 087 505*
	1121	Allmän pensionsavgift	180 087 505
1130	*Artistskatt*		*0*
	1131	Artistskatt	0
1140–1160	*Skattereduktioner*		*-457 775 616*
	1141	Allmän pensionsavgift	-180 048 494
	1143	Arbetslöshetskassa	-1 755 122
	1144	Fastighetsavgift	-646 408
	1151	Sjöinkomst	-41 168
	1153	Jobbskatteavdrag	-231 748 584
	1154	Avdrag för hushållsarbete	-23 531 484
	1155	Gåvor till ideell verksamhet	-567 658
	1156	Övriga skattereduktioner	0
	1157	Skattereduktion för boende i vissa områden	-1 319 810
	1158	Skattereduktion sjuk- och aktivitetsersättning	-4 764 834
	1159	Skattereduktion för förnybar el	0
	1161	Skattereduktion för installation av grön teknik	-3 802 703
	1162	Skattereduktion för förvärvsinkomster	-9 549 350
1200	**Indirekta skatter på arbete**		**845 815 205**
1210	*Arbetsgivaravgifter*		*833 488 506*
	1211	Sjukförsäkringsavgift	91 895 603
	1212	Föräldraförsäkringsavgift	51 772 171
	1213	Arbetsskadeavgift	2 588 609
	1214	Ålderspensionsavgift	274 453 596
	1215	Efterlevandepensionsavgift	7 765 826
	1216	Arbetsmarknadsavgift	67 651 459
	1217	Allmän löneavgift	326 682 397
	1218	Ofördelade avgifter	0
	1219	Nedsatta avgifter	10 678 846
1240	*Egenavgifter*		*11 480 973*
	1241	Sjukförsäkringsavgift	213 865
	1242	Föräldraförsäkringsavgift	438 256
	1243	Arbetsskadeavgift	21 341
	1244	Ålderspensionsavgift, netto	4 714 235
	1245	Efterlevandepensionsavgift	69 228
	1246	Arbetsmarknadsavgift	3 891
	1247	Allmän löneavgift	4 320 373

Inkomsttyp			
	1248	Ofördelade avgifter	0
	1249	Nedsatta avgifter	1 699 785
1260	*Avgifter till premiepensionssystemet*		*-56 997 005*
	1261	Avgifter till premiepensionssystemet	-56 997 005
1270	*Särskild löneskatt*		*69 631 459*
	1271	Pensionskostnader, företag	61 673 772
	1272	Pensionskostnader, staten	6 569 324
	1273	Förvärvsinkomster	686 197
	1274	Egenföretagare	702 166
	1275	Övrigt	0
1280	*Nedsättningar*		*-12 378 630*
	1282	Arbetsgivaravgifter	-10 678 846
	1283	Egenavgifter, generell nedsättning	-1 631 780
	1284	Egenavgifter, regional nedsättning	-68 005
1290	*Tjänstegruppliv*		*589 903*
	1291	Tjänstegruppliv	589 903
1300	**Skatt på kapital**		**474 922 631**
1310	*Skatt på kapital, hushåll*		*112 869 296*
	1311	Skatt på kapital	149 680 405
	1312	Skattereduktion kapital	-37 149 980
	1313	Expansionsmedelsskatt	338 871
1320	*Skatt på företagsvinster*		*238 409 583*
	1321	Skatt på företagsvinster	238 549 583
	1322	Skattereduktioner	-140 000
1330	*Kupongskatt*		*9 746 884*
	1331	Kupongskatt	9 746 884
1340	*Avkastningsskatt*		*45 286 871*
	1341	Avkastningsskatt, hushåll	726 314
	1342	Avkastningsskatt, företag	43 895 751
	1343	Avkastningsskatt på individuellt pensionssparande	664 806
1350	*Fastighetsskatt och kommunal fastighetsavgift*		*47 984 795*
	1351	Fastighetsskatt, hushåll	835 914
	1352	Fastighetsskatt, företag	19 637 862
	1353	Kommunal fastighetsavgift, hushåll	21 948 003
	1354	Kommunal fastighetsavgift, företag	5 563 016
1360	*Stämpelskatt*		*13 897 991*
	1361	Stämpelskatt	13 897 991
1390	*Riskskatt för kreditinstitut*		*6 727 211*
	1391	Riskskatt för kreditinstitut	6 727 211
1400	**Skatt på konsumtion och insatsvaror**		**761 466 632**
1410	*Mervärdesskatt*		*634 797 055*
	1411	Mervärdesskatt	634 797 055
1420	*Skatt på alkohol och tobak*		*30 198 686*
	1421	Skatt på tobak	11 537 208
	1422	Skatt på etylalkohol	5 656 084
	1423	Skatt på vin	6 758 905
	1424	Skatt på mellanklassprodukter	136 910
	1425	Skatt på öl	5 224 061

Inkomsttyp			
	1426	Privatinförsel av alkohol och tobak	2 384
	1427	Skatt på vissa nikotinhaltiga produkter	883 134
1430–1460	**Skatt på energi och miljö**		**66 243 334**
1430	*Energiskatt*		*37 733 023*
	1431	Skatt på elektrisk kraft	27 889 419
	1432	Energiskatt bensin	3 734 016
	1433	Energiskatt oljeprodukter	5 884 005
	1434	Energiskatt övrigt	225 584
1440	*Koldioxidskatt*		*23 381 969*
	1441	Koldioxidskatt bensin	8 728 635
	1442	Koldioxidskatt oljeprodukter	14 344 661
	1443	Koldioxidskatt övrigt	308 672
1450–1460	*Övriga skatter på energi och miljö*		*5 128 342*
	1451	Svavelskatt	2 078
	1452	Skatt på råtallolja	100 000
	1453	Särskild skatt mot försurning	48 154
	1454	Skatt på bekämpningsmedel	170 451
	1456	Avfallsskatt	331 524
	1457	Avgifter till Kemikalieinspektionen	53 164
	1458	Övriga skatter	91 975
	1459	Intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter	1 528 053
	1461	Kemikalieskatt	2 739 943
	1462	Skatt på flygresor	0
	1463	Skatt på avfallsförbränning	0
	1464	Skatt på plastbärkassar	0
	1465	Intäkter från handel med Elcertifikat	63 000
	1467	Flaskhalsintäkter	0
	1468	Intäkter från mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen (CBAM)	0
1470	*Skatt på vägtrafik*		*21 989 570*
	1471	Fordonsskatt	14 419 415
	1472	Vägavgifter	1 748 380
	1473	Trängselskatt	2 901 932
	1474	Skatt på trafikförsäkringspremier	2 919 844
1480	*Övriga skatter*		*8 237 987*
	1481	Systembolaget AB:s överskott	393 323
	1482	Inlevererat överskott från Svenska Spel AB	1 850 154
	1483	Skatt på spel	5 798 736
	1485	Spelavgifter	55 774
	1486	Skatt på annonser och reklam	0
	1491	Avgifter för telekommunikation	140 000
1500	**Skatt på import**		**9 285 402**
	1511	Tullmedel	9 285 402
	1512	Sockeravgifter	0
1600	**Restförda och övriga skatter**		**4 250 877**
1610	*Restförda skatter*		*-12 040 856*
	1611	Restförda skatter, hushåll	-3 346 720
	1612	Restförda skatter, företag	-8 694 136

Inkomsttyp			
1620	*Övriga skatter, hushåll*		*6 123 274*
	1621	Omprövningar aktuellt beskattningsår	131 997
	1622	Omprövningar äldre beskattningsår	1 075 850
	1623	Anstånd	500 000
	1624	Övriga skatter	4 006 162
	1625	Skattetillägg	186 532
	1626	Förseningsavgifter	222 733
1630	*Övriga skatter företag*		*-2 225 265*
	1631	Omprövningar aktuellt beskattningsår	-2 376 000
	1632	Omprövningar äldre beskattningsår	-1 000 000
	1633	Anstånd	-500 000
	1634	Övriga skatter	-10 000
	1635	Skattetillägg	1 233 468
	1636	Förseningsavgifter	427 267
1640	*Intäkter som förs till fonder*		*3 181 753*
	1641	Insättningsgarantiavgifter	2 564 711
	1644	Batteriavgifter	1 700
	1645	Kväveoxidavgifter	615 342
	1647	Resolutionsavgift	0
1650	*Avgifter till public service*		*9 211 970*
	1651	Avgifter till public service	9 211 970
Totala skatteintäkter			**2 943 724 848**
1700	**Avgående poster, skatter till EU**		**-9 285 402**
1710	*EU-skatter*		*-9 285 402*
	1711	EU-skatter	-9 285 402
Offentliga sektorns skatteintäkter			**2 934 439 446**
1800	**Avgående poster, skatter till andra sektorer**		**-1 451 258 423**
1810	*Skatter till andra sektorer*		*-1 451 258 423*
	1811	Kommunala skatter	-1 079 225 120
	1812	Avgifter till AP-fonder	-372 033 303
Statens skatteintäkter			**1 483 181 023**
1900	**Periodiseringar**		**2 365 007**
1910	*Uppbördsförskjutningar*		*1 825 923*
	1911	Uppbördsförskjutningar	1 825 923
1920	*Betalningsförskjutningar*		*-4 060 916*
	1921	Kommuner och regioner	9 428 947
	1922	Ålderspensionssystemet	2 936 333
	1923	Företag och hushåll	-15 775 880
	1924	Kyrkosamfund	-688 656
	1925	EU	38 340
1930	*Anstånd*		*4 600 000*
	1931	Anstånd	4 600 000
1000	**Statens skatteinkomster**		**1 485 546 030**
2100	**Rörelseöverskott**		**440 856**
2110	*Affärsverkens inlevererade överskott*		*270 000*
	2114	Luftfartsverkets inlevererade överskott	0
	2116	Affärsverket svenska kraftnäts inlevererade utdelning och inleverans av motsvarighet till statlig skatt	270 000

Inkomsttyp			
	2118	Sjöfartsverkets inlevererade överskott	0
2120	*Övriga myndigheters inlevererade överskott*		*170 856*
	2124	Inlevererat överskott av Riksgäldskontorets garantiverksamhet	45 000
	2126	Inlevererat överskott av statsstödd exportkredit	0
	2127	Inlevererat överskott av övriga myndigheter	125 856
2130	*Riksbankens inlevererade överskott*		*0*
	2131	Riksbankens inlevererade överskott	0
2200	**Överskott av statens fastighetsförvaltning**		**1 251 770**
2210	*Överskott av fastighetsförvaltning*		*1 251 770*
	2215	Inlevererat överskott av statens fastighetsförvaltning	1 251 770
2300	**Ränteinkomster**		**3 957 197**
2320	*Räntor på näringslån*		*107*
	2314	Ränteinkomster på lån till fiskerinäringen	0
	2322	Räntor på övriga näringslån, Kammarkollegiet	107
	2323	Räntor på övriga näringslån	0
	2324	Ränteinkomster på lokaliseringslån	0
2340	*Räntor på studielån*		*57 000*
	2342	Ränteinkomster på allmänna studielån	57 000
2390	*Övriga ränteinkomster*		*3 900 090*
	2391	Ränteinkomster på markförvärv för jordbrukets rationalisering	0
	2394	Övriga ränteinkomster	100 000
	2397	Räntor på skattekonto m.m., netto	3 800 090
2400	**Inkomster av statens aktier**		**21 100 000**
2410	*Inkomster av statens aktier*		*21 100 000*
	2411	Inkomster av statens aktier	21 100 000
2500	**Offentligrättsliga avgifter**		**14 210 665**
	2511	Expeditions- och ansökningsavgifter	1 254 231
	2525	Finansieringsavgift från arbetslöshetskassor	5 350 000
	2527	Avgifter för statskontroll av krigsmaterieltillverkning	52 000
	2528	Avgifter vid bergsstaten	51 300
	2529	Avgifter vid patent- och registreringsväsendet	648 000
	2531	Avgifter för registrering i föreningsregister m.fl.	2 882
	2532	Avgifter vid Kronofogdemyndigheten	1 605 160
	2534	Avgifter vid Transportstyrelsen	1 972 000
	2537	Miljöskyddsavgifter	250 000
	2548	Avgifter för Finansinspektionens verksamhet	956 000
	2551	Avgifter från kärnkraftverken	328 000
	2552	Övriga offentligrättsliga avgifter	938 124
	2553	Registreringsavgift till Fastighetsmäklarinspektionen	34 000
	2558	Avgifter för årlig revision	0
	2559	Avgifter för etikprövning av forskning	32 148
	2561	Efterbevaknings- och tillsynsavgifter	26 220
	2562	CSN-avgifter	710 600
2600	**Försäljningsinkomster**		**46 000**
	2624	Inkomster av uppbörd av felparkeringsavgifter	46 000
	2627	Offentlig lagring, försäljningsintäkter	0
2700	**Böter m.m.**		**2 597 947**
	2711	Restavgifter och dröjsmålsavgifter	65 150

Inkomsttyp			
	2712	Bötesmedel	2 059 000
	2713	Vattenföroreningsavgift m.m.	4 714
	2714	Sanktionsavgifter m.m.	446 568
	2717	Kontrollavgifter vid särskild skattekontroll	22 515
2800	**Övriga inkomster av statens verksamhet**		**5 200 000**
	2811	Övriga inkomster av statens verksamhet	5 200 000
	2812	Ersättning för uppbördskostnader tull PCO	0
2000	**Inkomster av statens verksamhet**		**48 804 435**
3100	**Inkomster av försålda byggnader och maskiner**		**0**
3120	*Statliga myndigheters inkomster av försålda byggnader och maskiner*		*0*
	3125	Fortifikationsverkets försäljning av fastigheter	0
3200	**Övriga inkomster av markförsäljning**		**0**
	3211	Övriga inkomster av markförsäljning	0
3300	**Övriga inkomster av försåld egendom**		**5 000 000**
	3311	Inkomster av statens gruvegendom	0
	3312	Övriga inkomster av försåld egendom	5 000 000
3000	**Inkomster av försåld egendom**		**5 000 000**
4100	**Återbetalning av näringslån**		**696**
4120	*Återbetalning av jordbrukslån*		*0*
	4123	Återbetalning av lån till fiskerinäringen	0
4130	*Återbetalning av övriga näringslån*		*696*
	4136	Återbetalning av övriga näringslån	696
	4137	Återbetalning av övriga näringslån, Statens jordbruksverk	0
	4138	Återbetalning av tidigare infriade statliga garantier	0
	4139	Återbetalning av lokaliseringslån	0
4300	**Återbetalning av studielån**		**417 100**
	4312	Återbetalning av allmänna studielån	100
	4313	Återbetalning av studiemedel	417 000
4500	**Återbetalning av övriga lån**		**61 603**
	4525	Återbetalning av lån för svenska FN-styrkor	10 000
	4526	Återbetalning av övriga lån	51 603
4000	**Återbetalning av lån**		**479 399**
5100	**Avskrivningar och amorteringar**		0
5120	*Avskrivningar på fastigheter*		*0*
	5121	Amortering på statskapital	0
5200	**Statliga pensionsavgifter**		**24 667 000**
	5211	Statliga pensionsavgifter	24 667 000
5000	**Kalkylmässiga inkomster**		**24 667 000**
6100	**Bidrag från EU:s jordbruksfonder**		**10 050 409**
6110	*Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket*		*7 694 009*
	6111	Gårdsstöd	7 491 813
	6113	Övriga interventioner	202 196
	6114	Exportbidrag	0
	6115	Djurbidrag	0
	6116	Offentlig lagring	0
	6119	Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	0
6120	*Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen*		*2 356 400*

Inkomsttyp			
	6124	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007–2013	0
	6125	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014–2020	0
	6126	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2021–2027	2 356 400
6200	**Bidrag från EU till fiskenäringen**		**163 326**
	6214	Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014–2020	0
	6215	Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2021–2027	163 326
6300	**Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden**		**1 768 000**
	6314	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020	0
	6315	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021–2027	1 768 000
6400	**Bidrag från Europeiska socialfonden**		**1 825 000**
	6414	Bidrag från Europeiska socialfonden 2014–2020	0
	6415	Bidrag från Europeiska socialfonden 2021–2027	1 825 000
6500	**Bidrag till transeuropeiska nätverk**		**23 000**
	6511	Bidrag till transeuropeiska nätverk	23 000
6600	**Bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens**		**0**
	6611	Bidrag från Europeiska faciliteten för återhämtning och resiliens	0
6900	**Övriga bidrag från EU**		**1 000 000**
	6911	Övriga bidrag från EU	1 000 000
6000	**Bidrag m.m. från EU**		**14 829 735**
7100	**Tillkommande skatter**		**15 633 698**
7110	*EU-skatter*		*9 247 062*
	7112	Tullmedel	9 247 062
	7113	Jordbrukstullar och sockeravgifter	0
7120	*Kommunala utjämningsavgifter*		*6 386 637*
	7121	Utjämningsavgift för LSS-kostnader	6 386 637
7200	**Avräkningar**		**-186 961 908**
7210	*Intäkter som förs till fonder*		*-3 181 753*
	7211	Intäkter som förs till fonder	-3 181 753
7220	*Kompensation för mervärdesskatt*		*-174 567 212*
	7221	Avräknad mervärdesskatt, statliga myndigheter	-77 316 009
	7222	Kompensation för mervärdesskatt, kommuner	-97 251 203
7230	*Övriga avräkningar*		*-9 212 943*
	7231	Avgifter till public service	-9 149 943
	7232	Intäkter från handel med elcertifikat	-63 000
7000	**Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet**		**-171 328 210**
8000	**Utgifter som redovisas som krediteringar på skattekonto**		**0**
	8127	Stöd vid korttidsarbete	0
9000	**Löpande redovisade skatter m.m.**		**0**
Summa inkomster			**1 407 998 389**

Anm.: Beloppen är avrundade och stämmer därför inte alltid överens med summeringarna.

Bilaga 2

Tabellsamling makroekonomisk utveckling och offentliga finanser

Innehållsförteckning

1 Den makroekonomiska utvecklingen 2

2 Den offentliga förvaltningens finanser 9

3 Volymer i transfereringssystemen 13

I denna bilaga specificeras prognoserna för den makroekonomiska utvecklingen, den offentliga förvaltningens finanser och volymer i transfereringssystemen. Dessa prognoser beskrivs i avsnitt 3, 6 och 8. Prognoserna är baserade på de regelverk för skatter och transfereringar och de anslagsnivåer som har beslutats av riksdagen och som föreslås eller aviseras i denna proposition eller i propositionen Höstständrings-budget för 2026 (prop. 2026/27:2).

1 Den makroekonomiska utvecklingen

Tabell 1.1 Internationella variabler

Procentuell förändring om inte annat anges. Utfall 2020–2025, prognos 2026–2029

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
BNP, euroområdet	-6,0	6,4	3,7	0,4	1,1	1,2	1,0	1,2	1,3	1,3
BNP, USA	-2,1	6,3	2,4	2,9	3,0	2,3	2,2	2,1	2,0	2,0
BNP, Kina	2,3	8,6	3,1	5,4	5,0	5,0	4,6	4,3	4,1	4,1
BNP i världen, PPP-vägd[1]	-2,7	6,7	3,8	3,3	3,5	3,5	2,9	3,1	3,2	3,2
BNP i världen, KIX-vägd[2]	-4,7	6,7	3,6	1,4	1,8	1,9	1,6	1,7	1,7	1,8
Inflation, euroområdet[3]	0,3	2,6	8,4	5,4	2,4	2,1	3,1	2,7	2,0	2,0
Inflation, USA[4]	1,2	4,7	8,0	4,1	2,9	2,7	3,5	2,7	2,3	2,3
Dagslåneränta, euroområdet[5]	-0,5	-0,6	0,0	3,2	3,6	2,2	2,1	2,7	2,2	2,2
Styrränta, USA[6]	0,5	0,3	1,8	5,2	5,3	4,4	3,8	4,2	3,5	3,3
Råoljepris[7]	41,8	70,7	100,8	82,5	80,5	69,1	95,2	87,5	77,9	73,4

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-20 har beaktats.

[1] BNP sammanviktad med köpkraftsjusterade (PPP) BNP-vikter enligt Internationella valutafonden.

[2] BNP sammanviktad med KIX-vikter, ett mått på respektive lands betydelse för svensk utrikeshandel. De senast beräknade vikterna används för 2026 och därefter skrivs de fram med trenden från de föregående fem åren.

[3] Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP).

[4] Konsumentprisindex (KPI).

[5] Procent, årsgenomsnitt. Avser estr, dvs. den referensränta som ska återspegla kostnader mellan banker i euroområdet för osäkrade lån från en bankdag till nästa.

[6] Procent, årsgenomsnitt. Federal funds ränta.

[7] Brent, US-dollar per fat. Prognos avser 10-dagars genomsnitt för terminsprissättningen 2026-10-14.

Källor: Bureau of Economic Analysis, Eurostat, Europeiska centralbanken, Federal Reserve, Macrobond, U.S. Bureau of Labor Statistics och egna beräkningar.

Tabell 1.2 Finansiella variabler

Procent, årsgenomsnitt, om inte annat anges. Utfall 2020–2025, prognos 2026–2029

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Styrränta	0,00	0,00	0,75	3,46	3,62	2,08	1,78	2,19	2,25	2,25
Statsobligationsränta 10 år	0,0	0,3	1,5	2,5	2,2	2,5	2,9	3,0	2,9	2,9
Statsobligationsränta 5 år	-0,3	0,0	1,6	2,6	2,1	2,2	2,6	2,8	2,8	2,8
Växelkurs, kronindex KIX[1]	118,5	114,3	121,1	127,5	125,9	119,7	118,5	120,1	118,2	116,7
Växelkurs SEK per EUR	10,5	10,1	10,6	11,5	11,4	11,1	11,0	11,0	10,8	10,7
Växelkurs SEK per USD	9,2	8,6	10,1	10,6	10,6	9,8	9,5	9,6	9,3	9,0

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-20 har beaktats.

[1] 18 november 1992 = 100.

Källor: Riksbanken, Macrobond och egna beräkningar.

Tabell 1.3 Försörjningsbalans, fasta priser

Procentuell förändring i fasta priser om inte annat anges. Utfall 2020–2025, prognos 2026–2029

	2025[1]	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
BNP	**6 644**	**-1,9**	**5,2**	**1,3**	**-0,2**	**2,0**	**1,4**	**3,0**	**2,3**	**1,1**	**1,4**
Hushållens konsumtion	3 055	-3,0	5,7	2,8	-1,6	1,4	2,0	2,8	2,5	1,7	1,8
Offentlig konsumtion	1 735	-1,6	3,4	0,7	1,0	1,0	1,2	2,6	0,8	0,0	-0,1
varav stat	*491*	*0,4*	*5,6*	*2,3*	*3,0*	*1,1*	*5,7*	*6,5*	*1,0*	*0,8*	*0,0*
varav kommunsektor[2]	*1 245*	*-2,3*	*2,7*	*0,1*	*0,3*	*1,0*	*-0,5*	*1,1*	*0,8*	*-0,4*	*-0,1*
Fasta bruttoinvesteringar	1 658	1,7	6,8	0,2	0,1	-0,6	2,2	4,0	3,0	1,7	1,7
varav i näringslivet	*1 289*	*0,7*	*9,1*	*1,2*	*-1,4*	*-1,6*	*0,7*	*3,7*	*2,9*	*1,8*	*2,1*
– bostadsinvesteringar	*206*	*3,1*	*9,4*	*0,4*	*-25,3*	*-13,1*	*-2,7*	*1,4*	*2,0*	*3,1*	*3,2*
varav i offentliga myndigheter	*361*	*5,4*	*-2,5*	*-3,1*	*6,6*	*3,1*	*8,1*	*5,1*	*3,2*	*1,5*	*0,2*
– stat	*203*	*15,5*	*-0,1*	*0,8*	*5,2*	*3,1*	*15,0*	*9,6*	*5,8*	*1,4*	*0,8*
– kommunsektor	*158*	*-3,4*	*-5,0*	*-7,2*	*8,3*	*3,1*	*0,4*	*-0,7*	*-0,4*	*1,7*	*-0,6*
Lagerinvesteringar[3]	27	-0,7	0,4	1,2	-1,5	0,3	0,0	-0,2	0,2	0,0	0,0
Export	3 502	-5,4	11,6	6,1	2,6	2,9	3,7	4,4	2,8	2,0	2,4
Import[4]	3 334	-6,3	13,4	9,8	-0,6	1,4	4,6	4,0	3,0	2,2	2,1
Nettoexport[5]	168	0,2	-0,3	-1,4	1,7	0,9	-0,3	0,3	0,0	-0,1	0,2
BNP per invånare[6]	**0,6**	**-2,6**	**4,6**	**0,6**	**-0,7**	**1,7**	**1,1**	**2,9**	**2,4**	**1,2**	**1,3**

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-20 har beaktats. Med begreppet kommunsektor avses det som i nationalräkenskaperna (NR) benämns kommunala myndigheter. Kommunsektorn innefattar både kommuner och regioner.

[1] Löpande priser, miljarder kronor. År 2025 är referensår för prognosen för försörjningsbalansen i fasta priser.

[2] Konsumtionsvolymen i kommunsektorn mäts till största delen med s.k. volymindex vilka främst påverkas av demografiska faktorer och inte nödvändigtvis är detsamma som hur mycket resurser kommunsektorn lägger på verksamheten.

[3] Bidrag till BNP-tillväxten, förändring i procent av BNP föregående år.

[4] I summering av BNP utgör importen en avdragspost.

[5] Export minus import, uttryckt som bidrag till BNP-tillväxt (procentenheter).

[6] BNP per person i totala befolkningen.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 1.4 Försörjningsbalans, fasta priser, kalenderkorrigerad

Procentuell förändring i fasta priser om inte annat anges. Utfall 2020–2025, prognos 2026–2029

	2025[1]	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
BNP	**6 644**	**-2,2**	**5,1**	**1,3**	**0,0**	**2,0**	**1,6**	**2,8**	**2,0**	**1,4**	**1,5**
Hushållens konsumtion	3 055	-3,1	5,6	2,8	-1,5	1,4	2,1	2,7	2,4	1,8	1,9
Offentlig konsumtion	1 735	-1,9	3,3	0,7	1,3	1,1	1,5	2,3	0,5	0,3	0,1
varav stat	*491*	*0,1*	*5,5*	*2,3*	*3,2*	*1,1*	*5,9*	*6,2*	*0,7*	*1,0*	*0,1*
varav kommunsektor[2]	*1 245*	*-2,7*	*2,5*	*0,1*	*0,7*	*1,0*	*-0,1*	*0,7*	*0,4*	*0,0*	*0,1*
Fasta bruttoinvesteringar	1 658	1,4	6,6	0,2	0,4	-0,6	2,4	3,7	2,7	2,0	1,8
varav i näringslivet	*1 289*	*0,4*	*8,9*	*1,2*	*-1,1*	*-1,6*	*1,0*	*3,4*	*2,5*	*2,2*	*2,2*
– bostadsinvesteringar	*206*	*3,1*	*9,4*	*0,4*	*-25,2*	*-13,1*	*-2,6*	*1,3*	*2,0*	*3,2*	*3,2*
varav i offentliga myndigheter	*361*	*5,5*	*-2,5*	*-3,1*	*6,5*	*3,1*	*8,1*	*5,1*	*3,3*	*1,4*	*0,2*
– stat	*203*	*15,7*	*0,0*	*0,8*	*4,9*	*3,1*	*14,8*	*9,8*	*6,0*	*1,2*	*0,7*
– kommunsektor	*158*	*-3,2*	*-4,9*	*-7,2*	*8,1*	*3,1*	*0,5*	*-0,8*	*-0,5*	*1,7*	*-0,5*
Lagerinvesteringar[3]	27	-0,7	0,4	1,1	-1,4	0,3	0,3	-0,2	0,2	0,0	0,0
Export	3 502	-5,8	11,3	6,1	3,0	3,0	4,1	3,9	2,4	2,4	2,5
Import[4]	3 334	-6,7	13,2	9,8	-0,2	1,4	5,0	3,6	2,7	2,6	2,3
Nettoexport[5]	168	0,3	-0,3	-1,2	0,8	0,5	-1,0	0,3	0,0	0,0	0,2

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-20 har beaktats. Med begreppet kommunsektor avses det som i nationalräkenskaperna (NR) benämns kommunala myndigheter. Kommunsektorn innefattar både kommuner och regioner.

[1] Löpande priser, miljarder kronor. Beloppen är inte kalenderkorrigerade. År 2025 är referensår för prognosen för försörjningsbalansen i fasta priser.

[2] Konsumtionsvolymen i kommunsektorn mäts till största delen med s.k. volymindex vilka främst påverkas av demografiska faktorer och inte nödvändigtvis är detsamma som hur mycket resurser kommunsektorn lägger på verksamheten.

[3] Bidrag till BNP-tillväxten, förändring i procent av BNP föregående år.

[4] I summering av BNP utgör importen en avdragspost.

[5] Export minus import, uttryckt som bidrag till BNP-tillväxt (procentenheter).

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 1.5 Försörjningsbalans, löpande priser

Procentuell förändring i löpande priser om inte annat anges. Utfall 2020–2025, prognos 2026–2029

	2025[1]	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
BNP	**6 644**	**-0,2**	**8,1**	**7,4**	**5,6**	**4,9**	**3,1**	**4,7**	**4,6**	**3,8**	**3,6**
Hushållens konsumtion	3 055	-2,2	8,0	9,7	5,0	4,3	4,7	4,3	4,4	4,5	3,8
Offentlig konsumtion	1 735	2,6	5,7	6,2	8,4	4,0	2,8	6,5	4,3	3,0	2,8
varav stat	*491*	*2,1*	*8,1*	*7,8*	*7,6*	*4,6*	*9,4*	*11,2*	*4,2*	*3,8*	*3,0*
varav kommunsektor	*1 245*	*2,8*	*4,9*	*5,6*	*8,7*	*3,8*	*0,4*	*4,6*	*4,3*	*2,6*	*2,8*
Fasta bruttoinvesteringar	1 658	2,7	10,6	9,4	4,9	2,2	4,0	6,5	5,1	4,1	3,9
varav i näringslivet	*1 289*	*2,0*	*12,5*	*10,0*	*3,3*	*1,1*	*2,5*	*6,2*	*5,0*	*4,2*	*4,3*
– bostadsinvesteringar	*206*	*6,6*	*14,1*	*5,0*	*-24,2*	*-10,5*	*1,1*	*4,1*	*5,2*	*7,0*	*7,1*
varav i offentliga myndigheter	*361*	*5,4*	*3,1*	*8,1*	*11,4*	*5,6*	*9,7*	*7,3*	*7,0*	*4,5*	*3,0*
– stat	*203*	*15,2*	*5,9*	*11,9*	*9,6*	*5,5*	*16,5*	*11,7*	*10,0*	*4,3*	*3,4*
– kommunsektor	*158*	*-3,1*	*0,3*	*4,0*	*13,5*	*5,6*	*2,2*	*1,8*	*2,7*	*4,8*	*2,3*
Export	3 502	-8,4	15,9	22,8	7,3	3,0	0,3	6,0	4,6	3,1	3,5
Import[2]	3 334	-9,8	17,3	29,9	4,9	1,3	2,2	7,1	4,8	3,4	3,5
BNI	**6 965**	**0,5**	**8,3**	**7,8**	**6,2**	**4,9**	**3,2**	**4,5**	**4,3**	**3,5**	**3,4**
Bytesbalans, procent av BNP[3]		**5,7**	**5,9**	**3,8**	**6,0**	**6,8**	**5,7**	**5,1**	**4,6**	**4,1**	**4,0**

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-20 har beaktats. Med begreppet kommunsektor avses det som i nationalräkenskaperna (NR) benämns kommunala myndigheter. Kommunsektorn innefattar både kommuner och regioner.

[1] Miljarder kronor.

[2] I summering av BNP utgör importen en avdragspost.

[3] Baserat på statistik från NR.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 1.6 Hushållens ekonomi

Procentuell förändring för hushållens inkomster. Andel av disponibel inkomst för hushållens sparande. Utfall 2020–2025, prognos 2026–2029

	2025[1]	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Hushållens inkomster											
Real disponibel inkomst[2]		-0,6	4,4	1,8	-1,4	1,9	0,6	2,2	2,0	0,8	1,8
Prisindex[3]		0,8	2,2	6,7	6,7	2,9	2,7	1,5	1,9	2,8	2,0
Nominell disponibel inkomst	3 236	0,3	6,7	8,7	5,2	4,8	3,3	3,8	3,9	3,6	3,8
Lönesumma[4]	2 610	0,8	5,9	6,8	5,2	3,8	3,5	4,4	5,0	4,1	4,0
Övriga faktorinkomster[5]	274	-7,0	-3,2	1,6	28,8	12,7	1,5	3,2	4,9	3,5	3,4
Räntor och utdelningar, netto[6]	228	-1,4	2,9	1,5	-1,2	0,6	-0,4	1,4	0,7	0,4	0,5
Offentliga transfereringar	826	5,5	2,1	4,9	2,2	4,1	2,8	0,5	2,0	1,9	2,8
varav pensioner	*480*	*3,8*	*1,9*	*5,6*	*6,3*	*3,7*	*4,2*	*1,0*	*2,7*	*3,8*	*4,0*
varv sjukdom	*133*	*2,0*	*0,1*	*4,2*	*6,0*	*7,8*	*1,0*	*1,1*	*1,5*	*1,7*	*1,6*
varav arbetsmarknad	*48*	*41,7*	*-0,6*	*-23,0*	*5,1*	*24,5*	*9,9*	*-11,7*	*0,4*	*-1,1*	*-0,5*
varav familjer och barn	*81*	*2,3*	*0,9*	*-0,4*	*-0,8*	*0,0*	*-2,5*	*-1,1*	*-0,2*	*0,4*	*0,7*
varav studier	*23*	*10,3*	*5,0*	*-6,0*	*4,0*	*11,3*	*5,9*	*-1,2*	*0,1*	*1,0*	*3,0*
varav övrigt	*64*	*9,0*	*6,4*	*29,2*	*-20,7*	*-6,3*	*-2,7*	*7,6*	*1,3*	*-7,1*	*0,3*
Privata transfereringar[7]	224	7,7	10,9	14,8	3,4	5,3	6,4	0,9	2,7	3,3	3,3
Skatter och avgifter	-926	1,0	6,9	2,8	1,6	4,6	1,2	5,8	6,3	3,7	3,8
Hushållens sparande[8]											
Nettosparande, exklusive sparande i avtalspensioner	181	8,2	7,1	6,2	6,4	6,9	5,6	5,1	4,7	3,8	3,9
Nettosparande i avtals-pensioner (inklusive pps[9])	296	8,0	9,3	8,5	9,5	11,2	9,2	9,0	9,2	9,3	9,3
Totalt nettosparande[10]	477	15,0	15,0	13,5	14,5	16,3	13,5	13,0	12,7	12,0	12,1
Finansiellt sparande	**399**	**12,0**	**11,6**	**10,3**	**12,9**	**15,8**	**12,3**	**11,7**	**11,3**	**10,5**	**10,5**

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-23 har beaktats. Skillnaden mellan begreppen nettosparande och finansiellt sparande är framför allt att kapitalförslitning på hushållens kapitalstock utgör en avdragspost vid beräkningen av nettosparandet, medan investeringsutgifter är en avdragspost vid beräkning av det finansiella sparandet. Om nettoinvesteringar överstiger kapitalförslitningen blir det finansiella sparandet lägre än nettosparandet.

[1] Löpande priser, miljarder kronor.

[2] Hushållens reala disponibla inkomst beräknas genom att den nominella inkomsten korrigeras för prisförändringar enligt implicitprisindex för hushållens konsumtionsutgifter.

[3] Implicitprisindex för hushållens konsumtionsutgifter.

[4] Totala lönesumman för arbetsgivare i Sverige och i utlandet till svenska hushåll.

[5] Består bl.a. av egenföretagares inkomster.

[6] Vid räntor och utdelningar anges nettobidraget i procentuell volymförändring.

[7] Består främst av utbetalda privatfonderade avtalspensioner.

[8] Procentuell andel av disponibel inkomst.

[9] Premiepensionssparande.

[10] Total sparkvot = nettosparande inklusive sparande i avtalspensioner (inklusive premiepensionssparande) / (disponibel inkomst + nettosparande i avtalspensioner [inklusive premiepensionssparande]).

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 1.7 Produktivitet och arbetsmarknad

Procentuell förändring om inte annat anges. Utfall 2020–2025, prognos 2026–2029

	2025[1]	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Produktivitet[2]	697	1,3	2,9	-1,6	-1,0	2,7	1,9	2,2	0,6	0,8	1,0
i näringslivet[2]	*772*	*3,0*	*3,4*	*-2,4*	*-1,3*	*3,3*	*2,5*	*3,1*	*0,7*	*0,4*	*1,1*
i offentlig sektor[2]	*523*	*-3,2*	*0,3*	*0,4*	*0,2*	*1,2*	*0,0*	*-0,1*	*-0,2*	*1,3*	*0,4*
Arbetade timmar[3]	8 581	-3,8	2,3	3,1	1,6	-0,4	-0,3	0,5	1,5	0,6	0,5
varav näringslivet[3]	*6 078*	*-4,9*	*2,4*	*4,1*	*1,5*	*-1,0*	*-0,7*	*-0,2*	*1,8*	*1,2*	*0,8*
varav offentlig sektor[3]	*2 319*	*-1,1*	*2,3*	*0,6*	*1,9*	*1,6*	*0,4*	*2,3*	*0,6*	*-0,9*	*-0,3*
Medelarbetstid[4]	1 630	-2,3	1,6	0,0	0,3	0,2	-0,7	-0,3	0,2	0,1	0,1
Sysselsatta, 15–74 år	5 263	-1,6	0,7	3,1	1,4	-0,5	0,4	0,7	1,3	0,5	0,4
varav kvinnor	*2 510*	*-2,3*	*0,5*	*3,1*	*2,1*	*0,0*	*0,5*	*1,2*	*1,2*		
varav män	*2 753*	*-1,0*	*0,8*	*3,0*	*0,8*	*-1,0*	*0,3*	*0,3*	*1,3*		
Sysselsatta, näringslivet[5]	3 765	-1,7	1,4	4,4	1,2	-0,8	-0,3	0,3	1,6	1,1	0,6
Sysselsatta, offentlig sektor[5]	1 556	-0,2	1,2	1,4	1,2	0,8	0,3	1,3	0,3	-0,9	-0,3
varav stat[5]	*317*	*1,6*	*2,6*	*3,3*	*3,1*	*2,6*	*2,5*	*3,8*	*-1,8*	*-0,2*	*-1,2*
varav kommunsektor[5]	*1 239*	*-0,6*	*0,8*	*0,9*	*0,7*	*0,4*	*-0,3*	*0,7*	*0,9*	*-1,1*	*-0,1*
Sysselsättningsgrad 15–74 år[6]		66,8	67,1	68,8	69,4	69,0	69,0	69,4	70,2	70,6	70,7
varav kvinnor[6]		*64,0*	*64,2*	*65,9*	*67,0*	*66,8*	*66,8*	*67,4*	*68,2*		
varav män[6]		*69,5*	*69,9*	*71,6*	*71,8*	*71,0*	*71,1*	*71,2*	*72,2*		
Sysselsättningsgrad 20–64 år[6]		80,2	80,4	82,0	82,6	81,9	81,8	82,2	83,0	83,4	83,6
Arbetslösa, 15–74 år	510	23,5	5,7	-14,5	4,4	9,3	6,2	-3,0	-8,9	-4,9	-1,1
Arbetslöshet, 15–74 år[7]		8,5	8,9	7,5	7,7	8,4	8,8	8,5	7,7	7,4	7,3
varav kvinnor[7]		*8,5*	*9,2*	*7,9*	*7,9*	*8,5*	*8,8*	*8,4*	*7,6*		
varav män[7]		*8,5*	*8,6*	*7,1*	*7,5*	*8,3*	*8,9*	*8,7*	*7,8*		
Arbetskraft, 15–74 år	5 773	0,1	1,1	1,5	1,6	0,2	0,9	0,4	0,4	0,1	0,3
varav kvinnor	*2 752*	*-0,7*	*1,2*	*1,7*	*2,0*	*0,7*	*0,8*	*0,7*	*0,4*		
varav män	*3 021*	*0,9*	*1,0*	*1,3*	*1,2*	*-0,2*	*1,0*	*0,1*	*0,4*		
Arbetskraftsdeltagande, 15–74 år[8]		73,0	73,6	74,4	75,2	75,3	75,7	75,8	76,1	76,2	76,2
varav kvinnor[8]		*70,0*	*70,7*	*71,6*	*72,8*	*73,1*	*73,3*	*73,6*	*73,8*		
varav män[8]		*75,9*	*76,5*	*77,1*	*77,6*	*77,4*	*78,0*	*78,0*	*78,3*		
Befolkning, total[9]	10 597	0,7	0,6	0,7	0,5	0,3	0,3	0,1	-0,1	-0,1	0,1
Befolkning, 15–74 år	7 629	0,3	0,2	0,5	0,5	0,2	0,4	0,2	0,0	0,0	0,2
varav kvinnor	*3 757*	*0,3*	*0,2*	*0,4*	*0,4*	*0,2*	*0,5*	*0,3*	*0,0*		
varav män	*3 872*	*0,4*	*0,2*	*0,5*	*0,5*	*0,1*	*0,2*	*0,1*	*0,0*		

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-20 har beaktats.

[1] Nivå, avser tusental om inte annat anges.

[2] Produktivitet mätt som förädlingsvärde till baspris per arbetad timme, kalenderkorrigerat.

[3] Enligt nationalräkenskaperna (NR). Nivå avser miljoner timmar, kalenderkorrigerat.

[4] Avser antal arbetade timmar per år enligt NR (kalenderkorrigerat) dividerat med årsmedeltal för antal sysselsatta enligt arbetskraftsundersökningarna (AKU).

[5] Sysselsättning enligt NR. Näringslivet och offentlig sektor summerar inte till totalt antal sysselsatta enligt AKU. Med begreppet kommunsektor avses det som i NR benämns kommunala myndigheter. Kommunsektorn innefattar både kommuner och regioner.

[6] Sysselsatta som andel av befolkningen i den aktuella åldersgruppen.

[7] Arbetslösa som andel av arbetskraften i den aktuella åldersgruppen.

[8] Arbetskraften som andel av befolkningen i den aktuella åldersgruppen.

[9] Utfall för 2025 är ett beräknat årsmedelvärde.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 1.8 Potentiella variabler och resursutnyttjande

Procentuell förändring om inte annat anges

	2025[1]	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Potentiell BNP[2]	6 782	1,9	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,6	1,4	1,4	1,5
Potentiell produktivitet	779	1,2	0,8	0,6	0,8	1,1	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0
Potentiellt arbetade timmar	8 708	0,7	0,9	1,2	1,1	0,8	0,5	0,4	0,3	0,3	0,5
Potentiell sysselsättning	5 333	0,9	0,9	1,0	0,9	0,8	0,7	0,6	0,3	0,3	0,4
Jämviktsarbetslöshet[3]		7,4	7,4	7,4	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,4	7,3
Potentiell BNP i löpande pris[4]	6 747	5,4	5,5	5,7	5,4	5,3	4,4	4,3	3,9	3,3	3,5
BNP-gap[5]		-2,7	0,4	-0,1	-1,8	-1,7	-1,8	-0,6	0,0	0,0	0,0
Produktivitetsgap[5]		0,4	2,3	-0,1	-2,4	-1,1	-0,3	0,8	0,2	0,0	0,0
Timgap[5]		-3,2	-1,9	0,0	0,6	-0,6	-1,5	-1,4	-0,2	0,0	0,0
Sysselsättningsgap[5]		-2,0	-2,2	-0,2	0,3	-1,0	-1,3	-1,2	-0,2	0,0	0,0

Anm.: Fasta priser, referensår 2025, kalenderkorrigerade värden, om inte annat anges. Med potentiell avses den nivå på respektive variabel som skulle uppnås vid ett balanserat konjunkturläge. Potentiella variabler går inte att observera utan bedöms utifrån statistiska modeller och indikatorer.

[1] Nivå. Avser miljarder kronor för potentiell BNP, förädlingsvärde till marknadspris per timme för potentiell produktivitet, miljoner timmar för potentiellt arbetade timmar och tusental för potentiell sysselsättning.

[2] Potentiell BNP till marknadspris.

[3] Andel av potentiell arbetskraft.

[4] Beräknad som potentiell BNP till marknadspris (fasta priser, referensår 2025, ej kalenderkorrigerade värden) multiplicerad med en filtrerad BNP-deflator, som är ett filtrerat prisindex för producerade varor och tjänster. För en närmare beskrivning av metoden för att beräkna potentiell BNP, se Finansdepartementets rapport Metod för beräkning av potentiella variabler november 2022 på regeringen.se.

[5] Skillnaden mellan den faktiska och potentiella nivån i respektive variabel i procent av den potentiella nivån.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 1.9 Löner och priser

Procentuell förändring om inte annat anges. Utfall 2020–2025, prognos 2026–2029

	2025[1]	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Lönesumma[2]	2 610	0,8	5,9	6,8	5,2	3,8	3,5	4,4	5,0	4,1	4,0
Timlön enligt NR[3]		4,7	3,2	3,2	3,3	3,8	3,4	3,7	3,4	3,5	3,5
Timlön enligt KL[4]		2,1	2,6	2,7	3,7	4,1	3,6	3,5	3,4	3,5	3,5
Reallön[5]		1,6	0,5	-5,6	-4,9	1,2	2,9	2,6	0,4	0,3	1,4
KPI[6]		0,5	2,2	8,4	8,5	2,8	0,7	0,9	2,9	3,2	2,1
KPIF[7]		0,5	2,4	7,7	6,0	1,9	2,6	1,5	2,3	2,8	2,0
KPIF exkl. energi		1,3	1,4	5,9	7,5	2,6	2,8	0,8	2,2	2,8	2,0
KPI-KS[8]		0,5	2,2	8,7	8,6	2,9	0,9	1,9	2,8	2,3	2,1
HIKP[9]		0,7	2,7	8,1	5,9	2,0	2,6	1,2	2,3	2,8	2,0
BNP-deflator		1,8	2,7	6,0	5,8	2,8	1,7	1,6	2,3	2,6	2,1
Prisbasbelopp[10]		47,3	47,6	48,3	52,5	57,3	58,8	59,2	59,6	61,3	63,2

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-20 har beaktats.

[1] Nivå, avser miljarder kronor.

[2] Totala lönesumman för arbetsgivare i Sverige och i utlandet till svenska hushåll.

[3] Nominell löneutveckling enligt nationalräkenskaperna (NR), kalenderkorrigerad. Timlönen enligt NR mäts som lönesumman dividerat med anställdas arbetade timmar.

[4] Nominell löneutveckling enligt konjunkturlönestatistiken (KL). År 2025 avser prognos.

[5] Reallön beräknas som timlön enligt KL korrigerad för prisförändringar enligt konsumentprisindex.

[6] Konsumentprisindex.

[7] Konsumentprisindex med fast ränta.

[8] Konsumentprisindex med konstanta skatter.

[9] Harmoniserat index för konsumentpriser.

[10] Tusental kronor.

Källor: Medlingsinstitutet, Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

2 Den offentliga förvaltningens finanser

Tabell 2.1 Den konsoliderade offentliga förvaltningens finanser

Miljarder kronor om inte annat anges. Utfall 2020–2025, prognos 2026–2029

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomster	**2 433**	**2 651**	**2 875**	**2 954**	**3 040**	**3 122**	**3 245**	**3 415**	**3 594**	**3 736**
Procent av BNP	48,5	48,9	49,4	48,1	47,2	47,0	46,7	46,9	47,6	47,8
Skatter och avgifter	2 131	2 330	2 484	2 554	2 621	2 682	2 784	2 935	3 086	3 205
Procent av BNP	42,5	43,0	42,7	41,6	40,7	40,4	40,0	40,3	40,9	41,0
Kapitalinkomster	64	64	102	90	99	107	107	115	124	128
Övriga inkomster[1]	237	258	289	310	321	333	353	365	384	404
Utgifter	**2 600**	**2 661**	**2 817**	**3 015**	**3 140**	**3 225**	**3 403**	**3 550**	**3 648**	**3 744**
Procent av BNP	51,9	49,1	48,4	49,1	48,7	48,5	48,9	48,8	48,3	47,9
Transfereringar och subventioner	977	962	980	1 003	1 030	1 038	1 075	1 109	1 115	1 142
Hushållen	708	721	758	775	807	830	835	852	869	894
Näringslivet m.m.[2]	170	146	129	129	132	99	128	113	134	132
Utlandet	99	95	93	99	91	109	112	143	112	116
Konsumtion	1 334	1 410	1 497	1 623	1 689	1 735	1 848	1 927	1 984	2 041
Investeringar m.m.[3]	265	265	297	330	363	393	421	444	471	477
Ränteutgifter[4]	24	23	41	58	58	57	59	70	78	83
Finansiellt sparande	**-167**	**-10**	**58**	**-60**	**-100**	**-103**	**-158**	**-135**	**-54**	**-8**
Procent av BNP	-3,3	-0,2	1,0	-1,0	-1,6	-1,6	-2,3	-1,9	-0,7	-0,1
Staten	-150	-33	22	-12	-70	-100	-162	-147	-62	-15
Ålderspensionssystemet	-8	0	21	16	29	26	34	39	39	38
Kommunsektorn	-9	24	15	-64	-59	-30	-31	-27	-31	-31
Strukturellt sparande, procent av potentiell BNP	**-1,2**	**0,1**	**0,7**	**-0,6**	**-0,3**	**-0,3**	**-1,4**	**-1,4**	**-0,6**	**-0,1**
Finansiell ställning										
Konsoliderad bruttoskuld	**2 044**	**2 033**	**2 002**	**1 983**	**2 191**	**2 331**	**2 496**	**2 703**	**2 796**	**2 857**
Procent av BNP	40,8	37,5	34,4	32,3	34,0	35,1	35,9	37,1	37,0	36,5
Nettoställning	**1 283**	**1 731**	**1 653**	**1 633**	**1 911**	**1 998**	**2 020**	**1 999**	**2 088**	**2 241**
Procent av BNP	25,6	31,9	28,4	26,6	29,7	30,1	29,0	27,5	27,7	28,7

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-23 har beaktats.

[1] Utgörs av bl.a. tillräknade inkomster som bruttoförs i NR, t.ex. kapitalförslitningen av investeringar.

[2] Inklusive övriga ofördelade utgifter.

[3] Investeringarna inkluderar även köp av mark och fastigheter, netto.

[4] Inklusive utgifter för kapitalavkastning på pensionsskulden.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 2.2 Statens finanser

Miljarder kronor om inte annat anges. Utfall 2020–2025, prognos 2026–2029

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomster	**1 251**	**1 406**	**1 532**	**1 540**	**1 565**	**1 593**	**1 648**	**1 731**	**1 837**	**1 907**
Skatter och avgifter	1 076	1 225	1 308	1 324	1 339	1 356	1 404	1 484	1 578	1 637
Kapitalinkomster	30	25	50	32	35	37	35	35	37	39
Övriga inkomster[1]	145	156	175	183	192	200	210	213	222	231
Utgifter	**1 401**	**1 439**	**1 510**	**1 552**	**1 636**	**1 693**	**1 810**	**1 878**	**1 899**	**1 923**
Transfereringar privat sektor[2]	556	532	544	549	572	560	578	603	583	589
Bidrag till kommunsektorn	336	362	357	350	376	377	394	389	388	381
Ålderspensionsavgifter	26	27	27	27	28	28	27	28	28	28
Konsumtion	338	366	394	425	445	486	541	563	585	603
Investeringar m.m.[3]	129	137	158	166	185	216	242	261	279	281
Ränteutgifter[4]	17	15	30	34	29	27	28	35	37	41
Finansiellt sparande	**-150**	**-33**	**22**	**-12**	**-70**	**-100**	**-162**	**-147**	**-62**	**-15**
Procent av BNP	-3,0	-0,6	0,4	-0,2	-1,1	-1,5	-2,3	-2,0	-0,8	-0,2
Budgetsaldo	**-221**	**78**	**164**	**19**	**-104**	**-102**	**-143**	**-192**	**-91**	**-32**
Procent av BNP	-4,4	1,4	2,8	0,3	-1,6	-1,5	-2,1	-2,6	-1,2	-0,4
Statsskuld (okonsoliderad)	1 280	1 204	1 093	1 028	1 151	1 244	1 381	1 565	1 638	1 673
Procent av BNP	25,5	22,2	18,8	16,7	17,9	18,7	19,9	21,5	21,7	21,4
Statsskuld (konsoliderad)	**1 218**	**1 145**	**1 031**	**970**	**1 077**	**1 156**	**1 292**	**1 476**	**1 547**	**1 581**
Procent av BNP	24,3	21,1	17,7	15,8	16,7	17,4	18,6	20,3	20,5	20,2

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-23 har beaktats.

[1] Utgörs av bl.a. tillräknade inkomster som bruttoförs i NR, t.ex. kapitalförslitningen av investeringar.

[2] Inklusive övriga ofördelade utgifter.

[3] Investeringarna inkluderar även köp av mark och fastigheter, netto.

[4] Inklusive utgifter för kapitalavkastning på pensionsskulden.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 2.3 Ålderspensionssystemets finanser

Miljarder kronor om inte annat anges. Utfall 2020–2025, prognos 2026–2029

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomster	**326**	**340**	**376**	**383**	**403**	**423**	**439**	**459**	**477**	**494**
Socialförsäkringsavgifter	270	277	302	314	330	341	355	372	387	402
Statliga ålderspensionsavgifter m.m.	26	27	27	27	28	28	27	28	28	28
Räntor, utdelningar m.m.	30	36	47	42	45	54	57	59	62	64
Utgifter	**334**	**340**	**355**	**368**	**374**	**396**	**404**	**420**	**438**	**456**
Pensioner m.m.	329	335	349	363	368	390	397	413	430	448
Övriga utgifter[1]	5	5	6	5	6	6	7	7	8	8
Finansiellt sparande	**-8**	**0**	**21**	**16**	**29**	**26**	**34**	**39**	**39**	**38**
Procent av BNP	-0,2	0,0	0,4	0,3	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-23 har beaktats.

[1] Inklusive övriga ofördelade utgifter.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 2.4 Kommunsektorns finanser

Miljarder kronor om inte annat anges. Utfall 2020–2025, prognos 2026–2029

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Inkomster	**1 228**	**1 305**	**1 361**	**1 419**	**1 487**	**1 522**	**1 591**	**1 653**	**1 708**	**1 757**
Skatter	766	806	853	893	928	959	1 000	1 052	1 093	1 137
Kommunal fastighetsavgift	19	21	21	22	24	25	26	27	28	29
Statsbidrag	257	283	271	259	284	281	296	287	282	275
Skatter och statsbidrag, procent av BNP	20,8	20,5	19,7	19,1	19,2	19,1	19,0	18,8	18,6	18,4
Kapitalinkomster	7	6	10	21	23	23	23	29	33	35
Övriga inkomster	178	189	206	224	228	233	246	258	271	281
varav kompensation för mervärdesskatt	*76*	*77*	*83*	*88*	*90*	*92*	*95*	*98*	*101*	*102*
Utgifter	**1 237**	**1 282**	**1 346**	**1 483**	**1 546**	**1 551**	**1 622**	**1 680**	**1 739**	**1 787**
Transfereringar till hushåll	49	50	44	49	53	54	55	57	58	60
Övriga transfereringar	52	55	53	52	47	45	55	47	55	56
Konsumtion	992	1 041	1 099	1 194	1 240	1 245	1 302	1 358	1 394	1 433
Investeringar[1]	136	128	139	164	177	178	179	183	192	197
Ränteutgifter[2]	8	8	11	24	29	29	30	35	40	42
Finansiellt sparande	**-9**	**24**	**15**	**-64**	**-59**	**-30**	**-31**	**-27**	**-31**	**-31**
Procent av BNP	-0,2	0,4	0,3	-1,0	-0,9	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Ekonomiskt resultat	**55**	**69**	**43**	**13**	**6**	**44**	**44**	**47**	**45**	**45**

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-23 har beaktats.

[1] Investeringarna inkluderar även köp av mark och fastigheter, netto.

[2] Inklusive utgifter för kapitalavkastning på pensionsskulden.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 2.5 Strukturellt sparande

Procent av potentiell BNP om annat inte anges. Utfall för det finansiella sparandet 2020–2025, prognos 2026–2029

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Finansiellt sparande, miljarder kronor	**-167**	**-10**	**58**	**-60**	**-100**	**-103**	**-158**	**-135**	**-54**	**-8**
Finansiellt sparande, procent av BNP	-3,3	-0,2	1,0	-1,0	-1,6	-1,6	-2,3	-1,9	-0,7	-0,1
Justering för BNP-gap	2,0	0,8	0,1	0,0	0,1	0,7	0,6	0,2	0,0	0,0
Justering för arbetslöshetsgap	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Justering för skatte-basernas sammansättning	0,0	-0,7	-0,4	0,4	0,7	0,4	0,2	0,2	0,1	-0,1
Justering för engångseffekter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Strukturellt sparande	**-1,2**	**0,1**	**0,7**	**-0,6**	**-0,3**	**-0,3**	**-1,4**	**-1,4**	**-0,6**	**-0,1**
BNP-gap, trendpriser[1]	-4,0	-1,7	-0,1	0,1	-0,3	-1,5	-1,2	-0,5	-0,1	0,0
BNP-gap[1]	-2,7	0,4	0,0	-1,8	-1,7	-1,8	-0,6	0,0	0,0	0,0

Anm.: Statistikutfall som fanns tillgängliga t.o.m. 2026-10-23 har beaktats.

[1] Skillnaden mellan faktisk och potentiell BNP i procent av potentiell BNP.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

Tabell 2.6 Den offentliga förvaltningens okonsoliderade tillgångar och skulder samt nettoförmögenhet, 2025

	Miljarder kronor	Procent av BNP
Tillgångar	**13 256**	**199,5**
Finansiella tillgångar	6 452	97,1
varav aktier	*3 326*	*50,1*
Kapitalstock	6 804	102,4
varav mark	*1 179*	*17,7*
Skulder	**4 454**	**67,0**
varav Maastrichtskuld[1]	*2 331*	*35,1*
varav pensionsskuld	*626*	*9,4*
varav övrigt	*1 497*	*22,5*
Nettoförmögenhet	**8 803**	**132,5**
varav staten[2]	*2 548*	*38,4*
varav ålderspensionssystemet	*2 321*	*34,9*
varav kommunsektorn	*3 933*	*59,2*
Finansiell nettoförmögenhet	**1 998**	**30,1**
Statens nettoförmögenhet inkl. löneskatt på kommunsektorns pensionsskuld[3]	**2 663**	**40,1**

Anm.: Utfall i enlighet med publicerad statistik t.o.m. 2026-09-17.

[1] Posten Övrigt inkluderar konsolideringsfaktorn mellan staten, ålderspensionssystemet och kommunsektorn samt skillnader mellan marknadsvärdet och den nominellt värderade Maastrichtskulden.

[2] Inkl. reala tillgångar i pensionssystemet på 2 249 miljoner kronor.

[3] Statens nettoförmögenhet redovisad med löneskatt på kommunsektorns pensionsskuld är i enlighet med redovisningen i årsredovisningen för staten.

Källor: Statistiska centralbyrån och egna beräkningar.

3 Volymer i transfereringssystemen

Tabell 3.1 Volymer inom olika transfereringssystem

Utfall 2025, prognos 2026–2029

Utgiftsområde och volym	Andel kvinnor 2025	Andel män 2025	2025	2026	2027	2028	2029
8 Asylsökande och skyddsbehövande, genomsnittligt antal inskrivna per dygn	48%	52%	19 300	16 500	19 600	14 400	7 000
9 Antal personer med assistansersättning	44%	56%	13 400	13 700	13 900	14 100	14 300
9 Antal timmar assistans per vecka per beviljad brukare, genomsnitt	134[1]	139[1]	137	139	140	141	142
10 Antal sjukpenningdagar (netto)[2], miljoner	55%	45%	58,1	56,0	55,3	54,9	54,6
10 Antal personer med sjukersättning, medelantal	57%	43%	221 100	220 700	221 100	213 100	204 300
10 Antal personer med aktivitetsersättning, medelantal	48%	52%	38 800	40 100	41 700	43 100	44 400
10 Antal personer med sjuk- och aktivitetsersättning som erhåller bostadstillägg[3]	51%	49%	115 900	120 600	119 700	117 800	115 300
11 Antal personer med garantipension	70%	30%	1 184 500	1 140 700	1 070 000	1 035 500	1 032 700
11 Antal personer med bostadstillägg till pensionärer	73%	27%	301 700	298 400	297 000	300 600	305 000
12 Antal barnbidrag[4]	62%	38%	1 886 800	1 855 700	1 828 900	1 800 300	1 775 800
12 Antal uttagna föräldrapenningdagar (netto)[2], miljoner	69%	31%	43,4	40,9	40,3	39,5	39,0
12 Antal uttagna tillfälliga föräldrapenningdagar (netto)[2], miljoner	71%	29%	7,3	6,7	6,6	6,5	6,4
12 Antal personer med omvårdnadsbidrag[5]	75%	25%	40 000	44 000	46 100	47 100	47 600
13 Genomsnittligt antal ensamkommande barn och unga 0–17 år som kommunerna får ersättning för[6]	26%	74%	500	500	400	400	400
13 Genomsnittligt antal nyanlända som kommunerna får schablonersättning för[7]	55%	45%	42 800	37 400	16 800	17 500	19 000
14 Antal deltagare i etableringsinsatser	71%	29%	11 000	9 300	6 000	6 500	6 400
15 Antal personer med studiehjälp	49%	51%	449 300	467 900	468 800	469 100	467 600
15 Antal personer med studiemedel	60%	40%	532 100	524 600	527 700	525 300	527 100
15 Antal personer med omställningsstudiestöd	65%	35%	20 900	28 300	28 300	28 300	28 300
ÅP[8] Antal personer med tilläggspension	53%	47%	1 572 500	1 492 500	1 412 100	1 331 600	1 251 200
ÅP[8] Antal personer med inkomstpension	51%	49%	2 114 300	2 143 400	2 193 000	2 246 000	2 301 700

Anm.: Volymuppgifter om antal personer avser årsgenomsnitt och är avrundade till närmaste hundratal om inte annat anges.

[1] Könsfördelningen baseras på genomsnittligt antal timmar per brukare och inte summan.

[2] Antalet dagar med partiell ersättning är omräknat till hela dagar.

[3] Volymuppgifterna avser december.

[4] Könsfördelningen baseras på mottagarens kön.

[5] Bidraget kan erhållas på fyra nivåer: en fjärdedels, halvt, tre fjärdedelars eller helt omvårdnadsbidrag. Antalet mottagare är här omräknat till hur många mottagare av helt omvårdnadsbidrag den totala utgiften motsvarar.

[6] Könsfördelningen är en uppskattning som baseras på ett rullande fyraårigt genomsnitt för kommunmottagna ensamkommande barn och unga. Åldersspannet har justerats till 0–17 år till följd av att de könsuppdelade uppgifter som har redovisats tidigare år har avsett just åldersspannet 0–17 år.

[7] Könsfördelningen är en uppskattning som baseras på ett rullande treårigt genomsnitt för kommunmottagna nyanlända.

[8] Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.

Källa: Egna beräkningar.

Bilaga 3

Ekonomisk jämställdhet

Innehållsförteckning

1 Inledning ... 3
1.1 Data och begrepp ... 3

2 Kvinnors och mäns inkomster ... 4
2.1 Kvinnors disponibla inkomst är lägre än mäns ... 4
2.2 Inkomstgapet varierar över livscykeln ... 6
2.3 Disponibel inkomst 2024 ... 8

3 Kvinnors och mäns arbetsinkomster ... 11
3.1 Kvinnors sysselsättningsgrad är lägre än mäns ... 12
3.2 Förvärvsarbetande kvinnor arbetar i genomsnitt färre timmar än män ... 13
3.3 Kvinnors löner är lägre än mäns men skillnaden har minskat ... 13
3.4 Kvinnors och mäns arbetsinkomster i åldersgruppen 66–74 år ... 15
3.5 Självförsörjning ... 16

Årets bilaga om ekonomisk jämställdhet består av tre avsnitt. Efter en inledning beskrivs i avsnitt 2 utvecklingen av och skillnaden mellan kvinnors och mäns individuella disponibla inkomst sedan mitten av 1990-talet med fokus på den senaste tioårsperioden. I avsnitt 3 redovisas fördelningen av arbetsinkomster mellan kvinnor och män samt andelen självförsörjande kvinnor och män.

Sammanfattning

- Under den senaste tioårsperioden har kvinnors och mäns disponibla inkomst i genomsnitt ökat ungefär lika mycket, vilket har fått till följd att det genomsnittliga inkomstgapet mellan kvinnor och män har varit i stort sett oförändrat. Skillnaden vid medianen (det mittersta värdet) har dock minskat något under samma period.
- År 2024 var kvinnors genomsnittliga disponibla inkomst 20 procent lägre i åldersgruppen 20–65 år och 26 procent lägre i åldersgruppen 66 år och äldre. Skillnaden var mindre vid medianen – 14 procent i åldersgruppen 20–65 år och 15 procent i åldersgruppen 66 år och äldre. Att inkomstgapet är mindre vid medianen än vid medelvärdet beror till stor del på att de största skillnaderna mellan kvinnors och mäns inkomster finns i toppen av inkomstfördelningen.
- Skillnaden i disponibel inkomst beror främst på att mäns arbetsinkomster är högre än kvinnors. Kvinnors lägre arbetsinkomster beror till stor del på att färre kvinnor än män förvärvsarbetar, att fler kvinnor än män arbetar deltid, att kvinnors frånvaro på grund av sjukdom och föräldraledighet är högre än mäns och att kvinnors löner per arbetad timme i genomsnitt är lägre än mäns.
- Skillnaden i arbetsinkomst i förvärvsaktiv ålder leder också till att kvinnors pensionsinkomster blir lägre än mäns, eftersom arbetsinkomsten ligger till grund för den inkomstgrundande pensionen.
- Även kvinnors kapitalinkomster är lägre än mäns. År 2024 uppgick kvinnors kapitalinkomster i genomsnitt till hälften av mäns.
- Mäns högre arbets- och kapitalinkomster samt pensioner utjämnas till viss del av att kvinnors inkomster från transfereringar är högre än mäns. Kvinnors inkomster från lönerelaterade transfereringar är högre än mäns, bl.a. eftersom kvinnors frånvaro från arbete på grund av sjukdom och föräldraledighet är högre. Även kvinnors inkomster från försörjningsrelaterade bidrag (t.ex. bostadsbidrag och äldreförsörjningsstöd) är högre än mäns, eftersom fler kvinnor än män uppbär dessa förmåner.
- Som en följd av att mäns beskattningsbara inkomster är högre än kvinnors betalar män mer i skatt.
- Under den senaste tioårsperioden har mäns kapitalinkomster ökat mer än kvinnors, främst i toppen av inkomstfördelningen. Detta har lett till att den genomsnittliga skillnaden mellan kvinnors och mäns genomsnittliga disponibla inkomst har varit oförändrad, trots att skillnaden i arbetsinkomst mellan kvinnor och män har minskat.
- Inkomstgapet vid medianen har inte påverkats av att kapitalinkomsterna har ökat, eftersom ökningen främst har skett i toppen av inkomstfördelningen. Däremot har den minskade skillnaden mellan kvinnors och mäns arbetsinkomster bidragit till att inkomstgapet har minskat vid medianen.

1 Inledning

I enlighet med ett beslut i riksdagen har regeringen sedan 1988 redovisat fördelningen av ekonomiska resurser mellan kvinnor och män som en del av budgetpropositionen (prop. 1987/88:105, bet. 1987/88:AU17, rskr. 1987/88:364).

Riksdagens övergripande mål för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Fördelningen av ekonomiska resurser är en central del av detta mål. Delmålet om ekonomisk jämställdhet innebär att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut, se skrivelsen Makt, mål och myndighet – feministisk politik för en jämställd framtid (skr. 2016/17:10). Vidare inbegriper delmålet att kvinnor och män ska ha samma möjligheter och förutsättningar i fråga om tillgång till arbete samt samma möjligheter och villkor i fråga om såväl anställnings- och lönevillkor och andra arbetsvillkor som utvecklingsmöjligheter i arbetet. Målet har ett livscykelperspektiv som innebär att det avlönade arbetet ska ge ekonomisk trygghet och självständighet även under pensionsåren.

1.1 Data och begrepp

Analyserna av kvinnors och mäns inkomster grundar sig i huvudsak på Sveriges officiella inkomstfördelningsstatistik som fr.o.m. 2013 baseras på Totalräknad inkomstfördelningsstatistik (TRIF) och innan dess på Hushållens ekonomi (HEK). För 2013–2024 grundas analyserna på ett urval från TRIF, benämnt Statistiskt analysregister (STAR). Datamaterial, modeller, metoder, begrepp och definitioner beskrivs närmare i Finansdepartementets rapport Teknisk bilaga till Ekonomisk jämställdhet november 2026, som finns på regeringen.se. Analyserna av kvinnors och mäns situation på arbetsmarknaden baseras huvudsakligen på Statistiska centralbyråns (SCB) arbetskraftsundersökningar (AKU). Definitioner och förklaringar av begrepp som används i AKU finns på scb.se.

Individuell disponibel inkomst är relevant ur ett jämställdhetsperspektiv

Ekonomisk självständighet är en viktig aspekt av den ekonomiska jämställdheten. Ur ett jämställdhetsperspektiv är det därför relevant att analysera hur stora resurser individen direkt förfogar över. Kvinnors och mäns ekonomiska välfärd påverkas även av de ekonomiska förhållandena i hushållet. Ekonomisk välfärd är dock inte bara en fråga om konsumtionsnivå, utan rätten till egna inkomster är en väsentlig del av den ekonomiska välfärden. I denna bilaga beskrivs därför kvinnors och mäns individuella inkomster från marknaden respektive välfärdsstaten.

Individuell disponibel inkomst (i fortsättningen disponibel inkomst) består av summan av individens inkomst från lön, näringsverksamhet, kapital och transfereringar minus direkt skatt. Transfereringar som går till hushållet, t.ex. bostadsbidrag, delas vid beräkningen av disponibel inkomst lika mellan sammanboende par.

2 Kvinnors och mäns inkomster

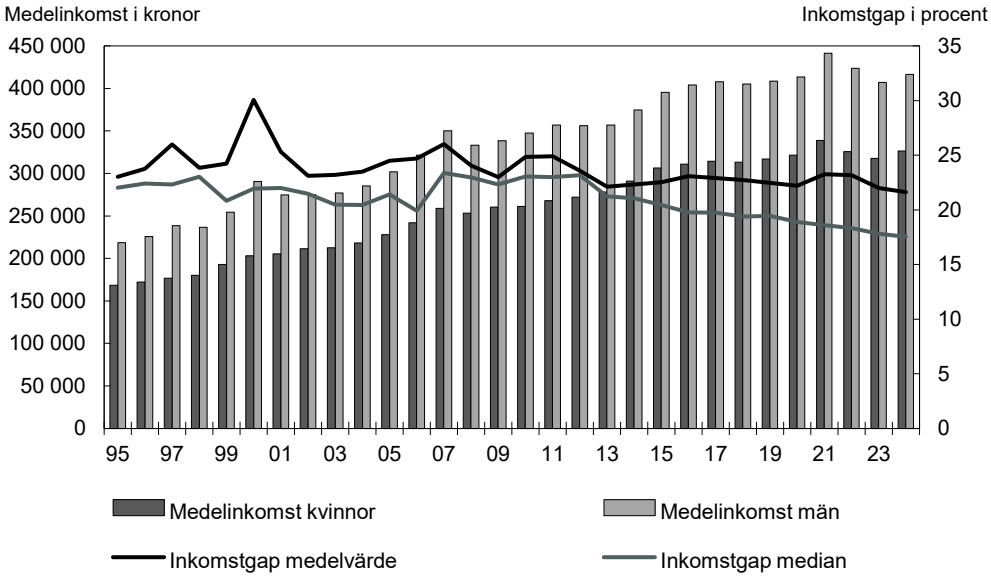
I detta avsnitt beskrivs utvecklingen av kvinnors och mäns disponibla inkomst. Avsnittet beskriver utvecklingen sedan 1995 med fokus på den senaste tioårsperioden för vilken det finns tillgänglig inkomststatistik, 2014–2024. I avsnittet redovisas också hur olika inkomstslag bidrar till inkomstgapet mellan kvinnor och män. Inkomstgapet visar skillnaden i disponibel inkomst mellan kvinnor och män. Exempelvis innebär ett inkomstgap på 22 procent att kvinnors inkomster är 22 procent lägre än mäns.

Eftersom sammansättningen av disponibel inkomst varierar över livscykeln redovisas utvecklingen för åldersgrupperna 20–65 år samt 66 år och äldre separat i delar av avsnittet. I den yngre åldersgruppen är de flesta aktiva på arbetsmarknaden, och arbetsinkomst, dvs. lön och inkomst av näringsverksamhet, utgör det största inkomstslaget. I den äldre åldersgruppen har de flesta lämnat arbetslivet, och pensioner utgör det största inkomstslaget.

2.1 Kvinnors disponibla inkomst är lägre än mäns

Både kvinnors och mäns disponibla inkomst har, med undantag för några enstaka år, ökat under en längre period (se diagram 2.1). Under perioden 2014–2024 ökade kvinnors disponibla inkomst med i genomsnitt 12 procent och mäns med 11 procent. Eftersom kvinnors disponibla inkomst bara ökade något mer än mäns har det genomsnittliga inkomstgapet i princip varit oförändrat under perioden, ca 22 procent. Om jämförelsen i stället görs mellan kvinnors och mäns medianinkomst (den mittersta kvinnan och mannen i kvinnors respektive mäns inkomstfördelning) blir bilden en annan. Inkomstgapet vid medianen var 18 procent 2024. Sedan 2014 har inkomstgapet vid medianen minskat med ca 4 procentenheter.

Diagram 2.1 Disponibel inkomst och inkomstgap i åldersgruppen 20 år och äldre

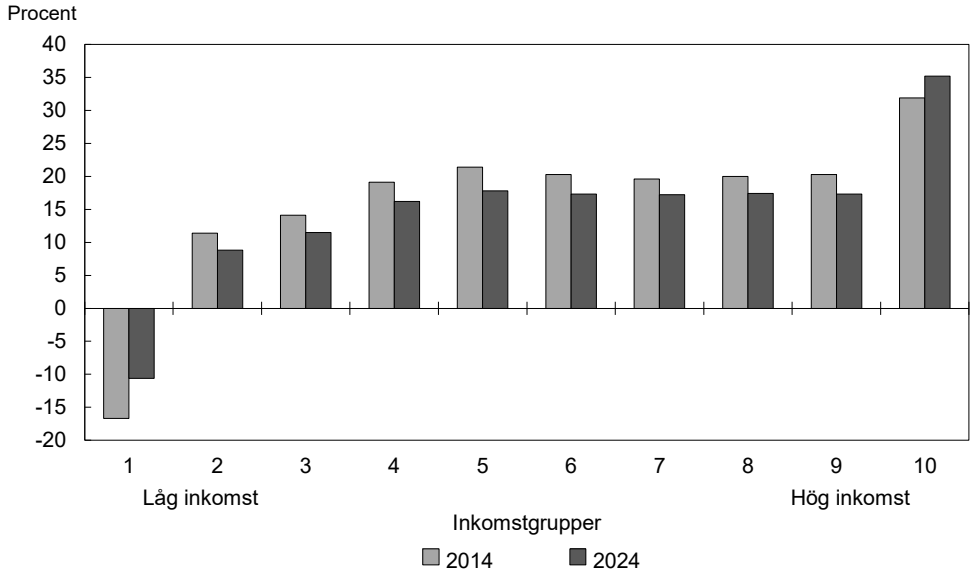
Anm.: Det genomsnittliga inkomstgapet beräknas som 100 x (mäns genomsnittliga disponibla inkomst – kvinnors genomsnittliga disponibla inkomst) / mäns genomsnittliga disponibla inkomst. Inkomstgapet vid medianen beräknas på motsvarande sätt för medianvärdet. Inkomsterna anges i 2024 års priser.

Källor: Statistiska centralbyrån (HEK och STAR) och egna beräkningar.

Inkomstgapet är störst mellan kvinnor och män med hög disponibel inkomst

Inkomstgapet mellan kvinnor och män varierar i olika grupper och beror på nivån på deras disponibla inkomst. När kvinnor och män delas upp i inkomstgrupper är inkomstgapet minst för kvinnor och män med låg disponibel inkomst och störst för kvinnor och män med hög disponibel inkomst (se diagram 2.2).

Diagram 2.2 Genomsnittligt inkomstgap i inkomstgrupper

Anm.: Indelningen i inkomstgrupper görs separat för kvinnor respektive män. Inkomstgapet mellan kvinnor och män i inkomstgrupp 1 avser skillnaden mellan de 10 procent kvinnor som har lägst disponibel inkomst och de 10 procent män som har lägst disponibel inkomst. Inkomstgapet mellan kvinnor och män i inkomstgrupp 10 avser skillnaden mellan de 10 procent kvinnor som har högst disponibel inkomst och de 10 procent män som har högst disponibel inkomst.

Källor: Statistiska centralbyrån (STAR) och egna beräkningar.

År 2024 var kvinnors disponibla inkomst lägre än mäns i samtliga inkomstgrupper förutom i inkomstgrupp 1, dvs. den tiondel av kvinnorna respektive männen med lägst disponibel inkomst. Kvinnors högre disponibla inkomst i inkomstgrupp 1 beror i huvudsak på att kvinnors transfererings- och pensionsinkomster är högre än mäns i denna grupp. I inkomstgrupp 10, dvs. den tiondel av kvinnorna respektive männen med högst disponibel inkomst, är inkomstgapet dubbelt så stort som gapet i inkomstgrupperna 2–9. Inkomstgapet i den högsta inkomstgruppen förklaras främst av att mäns kapitalinkomster är betydligt högre än kvinnors. I inkomstgrupperna 1–9 är kapitalinkomsternas betydelse för gapet obetydlig i förhållande till övriga inkomster, och gapet i inkomstgrupp 2–9 beror främst på att mäns arbetsinkomster är högre än kvinnors.

Mellan 2014 och 2024 ökade kvinnors disponibla inkomst i genomsnitt mer än mäns i inkomstgrupp 2–9. I inkomstgrupp 1 och 10 ökade i stället mäns disponibla inkomst mer än kvinnors. Trots att det genomsnittliga inkomstgapet varit oförändrat den senaste tioårsperioden har kvinnors disponibla inkomst ökat mer än mäns i åtta av tio inkomstgrupper. Detta förklaras av att de ökade inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män i den högsta inkomstgruppen har haft stor påverkan på det genomsnittliga inkomstgapet.

Nivån på inkomsterna i toppen av fördelningen påverkar dock inte medianvärdet, som mäter det mittersta värdet i fördelningen. Detta förklarar skillnaden i nivå och utveckling mellan det genomsnittliga inkomstgapet och inkomstgapet vid medianen.

2.2 Inkomstgapet varierar över livscykeln

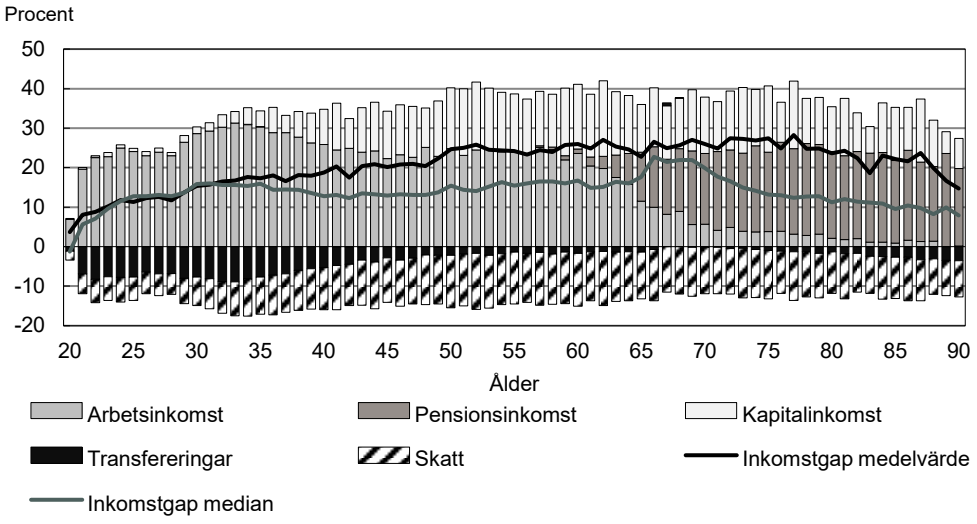
Det genomsnittliga inkomstgapet mellan kvinnor och män kan delas upp på de inkomstslag som bildar disponibel inkomst. Därigenom kan varje enskilt inkomstslags bidrag till gapet beräknas. Ett positivt värde innebär att mäns inkomster av inkomstslaget är högre än kvinnors, vilket bidrar till att öka inkomstgapet, medan ett negativt värde innebär det motsatta.

I diagram 2.3 redovisas det genomsnittliga inkomstgapet, inkomstgapet vid medianen och inkomstslagens bidrag till det genomsnittliga inkomstgapet i olika åldrar 2024.[1] Av diagrammet framgår att inkomstgapet vid medianen hade en tydlig åldersprofil 2024. Inkomstgapet ökade till 30-årsåldern och låg därefter på ungefär samma nivå fram till 65-årsåldern, då inkomstgapet åter ökade. Vid 70-årsåldern började inkomstgapet vid medianen minska.

Även det genomsnittliga inkomstgapet hade en tydlig åldersprofil. Fram till omkring 40 års ålder ökade inkomstgapet. Runt 50-årsåldern ökade inkomstgapet igen. Inkomstgapet låg ganska stabilt på denna nivå till 80-årsåldern, då inkomstgapet började minska.

De olika inkomstslagens påverkan på det genomsnittliga inkomstgapet varierade över livscykeln. Fram till 30-årsåldern ökade arbetsinkomstens betydelse för inkomstgapet successivt, eftersom mäns arbetsinkomster ökade mer än kvinnors. Skatter och transfereringar verkade i motsatt riktning, medan kapitalinkomster spelade en relativt liten roll för inkomstgapet. Från 35-årsåldern minskade arbetsinkomstens betydelse för inkomstgapet. Samtidigt ökade kapitalinkomsternas betydelse, och den utjämnande effekten från olika transfereringar avtog. Pensionsinkomsternas betydelse för inkomstgapet ökade från 60- till 75-årsåldern. Vid 75 års ålder avtog kapitalinkomsternas betydelse för inkomstgapet.

Diagram 2.3 Inkomstgap och inkomstslagens bidrag till det genomsnittliga inkomstgapet efter ålder, 2024

Anm.: Staplarna visar inkomstslagens bidrag till det genomsnittliga inkomstgapet. Ett positivt värde innebär att mäns inkomster av inkomstslaget är högre än kvinnors, vilket bidrar till att öka inkomstgapet, medan ett negativt värde innebär det motsatta. Bidragen från de olika inkomstslagen summerar till det totala genomsnittliga inkomstgapet.

Källor: Statistiska centralbyrån (STAR) och egna beräkningar.

[1] Avsnittet beskriver skillnaden för personer i olika åldrar under ett och samma år, inte förändringen över tid för kvinnor och män.

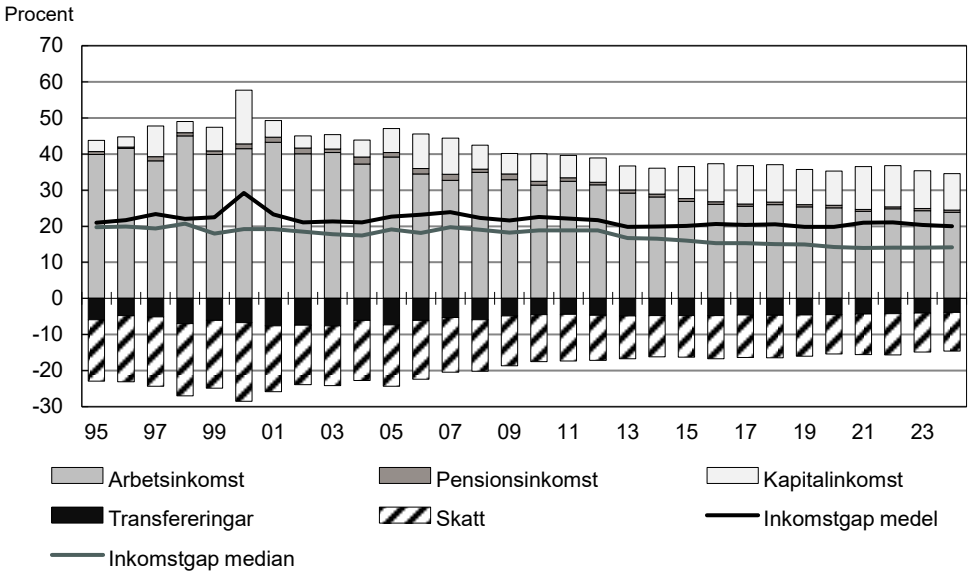
Arbetsinkomsterna bidrar mest till inkomstgapet i åldersgruppen 20–65 år, men betydelsen har minskat över tid

Arbetsinkomster utgör det största inkomstslaget i åldersgruppen 20–65 år. Det är också detta inkomstslag som bidrar mest till det genomsnittliga inkomstgapet (se diagram 2.4). Arbetsinkomsternas bidrag till inkomstgapet har dock minskat under en längre tid, eftersom kvinnors arbetsinkomster ökat mer än mäns. Samtidigt har kapitalinkomsternas bidrag till gapet ökat, eftersom mäns kapitalinkomster har ökat mer än kvinnors. Sedan 2014 har det sammanlagda bidraget från arbetsinkomster och kapitalinkomster minskat något.

Skatternas utjämnande effekt på inkomstgapet avtog något mellan 2014 och 2024, främst som en följd av att skillnaden mellan kvinnors och mäns arbetsinkomster minskade.

Kvinnors disponibla inkomst har ökat mer än mäns i större delen av inkomstfördelningen under den senaste tioårsperioden, men i den översta inkomstgruppen har mäns disponibla inkomst ökat mer än kvinnors. Detta har fått till följd att det genomsnittliga inkomstgapet var nära nog detsamma 2024 som det var 2014, medan inkomstgapet vid medianen minskade med drygt 2 procentenheter.

Diagram 2.4 Inkomstgap och inkomstslagens bidrag till det genomsnittliga inkomstgapet i åldersgruppen 20–65 år

Anm.: Staplarna visar inkomstslagens bidrag till det genomsnittliga inkomstgapet. Ett positivt värde innebär att mäns inkomster av inkomstslaget är högre än kvinnors, vilket bidrar till att öka inkomstgapet, medan ett negativt värde innebär det motsatta. Bidragen från de olika inkomstslagen summerar till det totala genomsnittliga inkomstgapet.

Källor: Statistiska centralbyrån (HEK och STAR) och egna beräkningar.

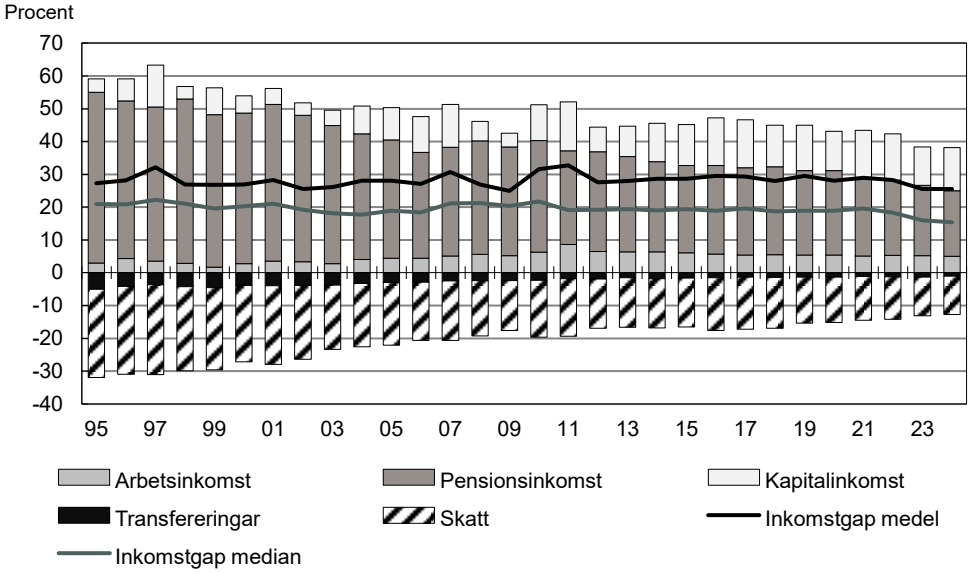
Pensionsinkomster bidrar mest till inkomstgapet i åldersgruppen 66 år och äldre, men betydelsen har minskat över tid

I åldersgruppen 66 år och äldre utgör pensionsinkomster det största inkomstslaget. Eftersom mäns pensionsinkomster i genomsnitt är högre än kvinnors bidrar detta inkomstslag mest till det genomsnittliga inkomstgapet mellan kvinnor och män, även om skillnaden minskade mellan 2014 och 2024 (se diagram 2.5). Under samma period har den utjämnande effekten av skatter och transfereringar minskat. Utvecklingen speglar kvinnors ökade arbetskraftsdeltagande sedan 1970-talet. I åldersgruppen 66 år och äldre har kvinnor i den yngre delen av åldersgruppen förvärvsarbetat i högre utsträckning än i den äldre delen, vilket bidrar till att kvinnors inkomstrelaterade pensioner ökat över tid. Denna utveckling minskar behovet av andra transfereringar

och bidrar till att minska skillnaden mellan kvinnors och mäns skatteinbetalningar. Kapitalinkomsterna har ökat under en längre period, och mäns kapitalinkomster har ökat mer än kvinnors. Detta får till följd att kapitalinkomsternas bidrag till inkomstgapet ökat. Arbetsinkomsternas bidrag till inkomstgapet är relativt litet och har minskat sedan 2014.

År 2024 var det genomsnittliga inkomstgapet mellan kvinnor och män 26 procent, och gapet vid medianen 15 procent. Både det genomsnittliga inkomstgapet och inkomstgapet vid medianen var relativt oförändrat mellan 2014 och 2022. Åren 2023 och 2024 minskade dock gapet, till stor del beroende på att garantipensionen höjdes dessa år till följd av den höga inflationen. Detta fick till följd att det genomsnittliga inkomstgapet minskade med 3 procentenheter medan gapet vid medianen minskade med 4 procentenheter.

Diagram 2.5 Inkomstgap och inkomstslagens bidrag till det genomsnittliga inkomstgapet i åldersgruppen 66 år och äldre

Anm.: Staplarna visar inkomstslagens bidrag till det genomsnittliga inkomstgapet. Ett positivt värde innebär att mäns inkomster av inkomstslaget är högre än kvinnors, vilket bidrar till att öka inkomstgapet, medan ett negativt värde innebär det motsatta. Bidragen från de olika inkomstslagen summerar till det totala genomsnittliga inkomstgapet.

Källor: Statistiska centralbyrån (HEK och STAR) och egna beräkningar.

2.3 Disponibel inkomst 2024

Kvinnors marknadsinkomster är lägre än mäns i åldersgruppen 20–65 år, men transfereringar och skatter utjämnar inkomsterna

I åldersgruppen 20–65 år är mäns arbets- och kapitalinkomster i genomsnitt högre än kvinnors. Män betalar därför också mer i skatt. Däremot är kvinnors inkomster från transfereringar i genomsnitt högre än mäns.

År 2024 uppgick kvinnors genomsnittliga arbetsinkomster till 77 procent av mäns (se tabell 2.1). Detta berodde på att kvinnors sysselsättningsgrad var lägre än mäns, att förvärvsarbetande kvinnor i genomsnitt arbetade färre timmar än män, eftersom fler kvinnor än män arbetade deltid och att kvinnors frånvaro var högre än mäns. Dessutom var kvinnors löner per arbetad timme var lägre än mäns.

Kvinnors kapitalinkomster uppgick 2024 i genomsnitt till 43 procent av mäns.[2] Kvinnors lägre kapitalinkomster berodde till viss del på att färre kvinnor än män har

[2] Kapitalinkomsterna är mycket ojämnt fördelade i befolkningen. En liten andel kvinnor och män har mycket höga kapitalinkomster, vilket ökar medelvärdet. De allra flesta har kapitalinkomster som är betydligt lägre än genomsnittet.

kapitalinkomster, men främst på att kvinnors kapitalinkomster i genomsnitt är lägre än mäns bland de som har kapitalinkomster. Det är främst finansiella kapitalvinster, t.ex. vinster vid försäljning av aktier, men även utdelningar från fåmansbolag, som bidrar till att mäns kapitalinkomster är högre än kvinnors.

Skatter och transfereringar bidrog till att minska de ekonomiska skillnaderna mellan kvinnor och män 2024. Både löne- och försörjningsrelaterade transfereringar var i genomsnitt högre för kvinnor än för män.[3]

Kvinnors lönerelaterade transfereringar var i genomsnitt 37 procent högre än mäns 2024. Skillnaden berodde till stor del på att kvinnor var sjukskrivna i högre utsträckning än män, och på att kvinnor tog ut en större andel av föräldrapenningen än män.

Kvinnors försörjningsrelaterade transfereringar var i genomsnitt 76 procent högre än mäns 2024. Detta var främst en följd av att det var vanligare att kvinnor var ensamstående med hemmavarande barn och att flera försörjningsrelaterade transfereringar, såsom bostadsbidrag till barnfamiljer och underhållsstöd, i stor utsträckning går till ensamstående föräldrar. Det var också fler kvinnor än män som studerade och fick studiestöd.

Eftersom kvinnors inkomster i genomsnitt var lägre än mäns och då skatten på förvärvsinkomster är progressiv, betalade kvinnor mindre skatt än män. Kvinnors skatteinbetalningar uppgick 2024 i genomsnitt till 67 procent av mäns, vilket bidrog till att minska skillnaden i disponibel inkomst mellan kvinnor och män.

Sammantaget uppgick kvinnors disponibla inkomst till 80 procent av mäns i åldersgruppen 20–65 år.

Tabell 2.1 Från marknadsinkomst till individuell disponibel inkomst, 20–65 år, 2024

Medelinkomst i kronor och andel i procent

	Medelinkomst för samtliga			Andel med inkomst		Medelinkomst för de med inkomster		
	Kvinnor	Män	Kvinnors andel av mäns inkomst	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnors andel av mäns inkomst
Arbetsinkomster	341	443	77	88	89	389	498	78
Kapitalinkomster	33	76	43	81	80	41	95	43
Marknadsinkomster	**374**	**519**	**72**	**94**	**95**	**399**	**549**	**73**
Lönerelaterade transfereringar	34	25	137	43	34	79	72	110
Försörjningsrelaterade transfereringar	18	10	176	62	55	30	19	156
Pensioner	8	11	75	8	7	108	152	71
Samtliga inkomster före skatt	**434**	**566**	**77**	**99**	**99**	**439**	**574**	**77**
Skatt	93	139	67	95	95	98	145	67
Disponibel inkomst	**341**	**427**	**80**	**99**	**99**	**345**	**433**	**80**

Anm.: Inkomsterna anges i 2024 års priser.

Källor: Statistiska centralbyrån (STAR) och egna beräkningar.

[3] Lönerelaterade transfereringar har till uppgift att ersätta inkomstbortfall under arbetslivet när individen inte kan förvärvsarbeta på grund av t.ex. sjukdom eller vård av barn, såsom sjukpenning och föräldrapenning. Även arbetslöshetsersättning ingår i de lönerelaterade transfereringarna.

Försörjningsrelaterade transfereringar är transfereringar vars syfte bl.a. är att utjämna skillnader i försörjningsansvar, såsom barnbidrag, bostadsbidrag, underhållsstöd och studiestöd. Även ekonomiskt bistånd ingår i de försörjningsrelaterade transfereringarna.

Kvinnors inkomstrelaterade pensioner är lägre än mäns i åldersgruppen 66 år och äldre, men skatter, grundskydd och transfereringar utjämnar inkomsterna

I åldersgruppen 66 år och äldre utgör pensionsinkomster den största inkomstkällan för både kvinnor och män. Mäns inkomstgrundade allmänna pension och tjänstepension är högre än kvinnors. Båda dessa typer av pension baseras på tidigare arbetsinkomster, och eftersom mäns arbetsinkomster är högre än kvinnors påverkar detta även de inkomstgrundade pensionerna. De pensioner som inte baseras på tidigare arbetsinkomster (t.ex. garantipension och inkomstpensionstillägg) är däremot högre för kvinnor än för män. Sammantaget är mäns pensionsinkomster högre än kvinnors, och 2024 uppgick kvinnors pensionsinkomster i genomsnitt till 76 procent av mäns (se tabell 2.2).

Även mäns arbetsinkomster var 2024 i genomsnitt högre än kvinnors. Skillnaden beror främst på att fler män än kvinnor förvärvsarbetade efter 65 års ålder, men också på att mäns arbetsinkomster var högre än kvinnors bland de som hade arbetsinkomster.

Likaså var mäns kapitalinkomster högre än kvinnors 2024. Mäns högre kapitalinkomster berodde främst på att mäns finansiella kapitalvinster och utdelningar från fåmansbolag var högre än kvinnors.

De lönerelaterade transfereringarna var i genomsnitt låga och förhållandevis jämnt fördelade mellan kvinnor och män 2024. Kvinnors inkomster från försörjningsrelaterade transfereringar var däremot i genomsnitt nästan dubbelt så höga som mäns. Detta beror på att fler kvinnor än män fick bostadstillägg och äldreförsörjningsstöd, till följd av att fler kvinnor än män hade låga pensioner.

Skatterna bidrar till att jämna ut skillnaden i disponibel inkomst mellan kvinnor och män, eftersom kvinnor till följd av lägre inkomster inte betalar lika mycket i skatt som män.

Sammantaget uppgick kvinnors disponibla inkomster till 74 procent av mäns i åldersgruppen 66 år och äldre.

Tabell 2.2 Från marknadsinkomst till individuell disponibel inkomst, 66 år och äldre, 2024

Medelinkomst i kronor och andel i procent

	Medelinkomst för samtliga			Andel med inkomst		Medelinkomst för de med inkomster		
	Kvinnor	Män	Kvinnors andel av mäns inkomst	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnors andel av mäns inkomst
Arbetsinkomster	25	44	56	21	31	116	140	83
Kapitalinkomster	69	120	58	89	88	77	137	57
Marknadsinkomster	**94**	**164**	**57**	**91**	**92**	**103**	**178**	**58**
Pensioner	249	326	76	99	99	252	330	76
Lönerelaterade transfereringar	1	1	95	1	1	73	75	97
Försörjningsrelaterade transfereringar	10	5	198	20	11	47	44	106
Samtliga inkomster före skatt	**353**	**496**	**71**	**100**	**100**	**354**	**497**	**71**
Skatt	68	113	60	99	99	69	115	60
Disponibel inkomst	**287**	**386**	**74**	**100**	**100**	**288**	**386**	**75**

Anm.: Inkomsterna anges i 2024 års priser.

Källor: Statistiska centralbyrån (STAR) och egna beräkningar.

3 Kvinnors och mäns arbetsinkomster

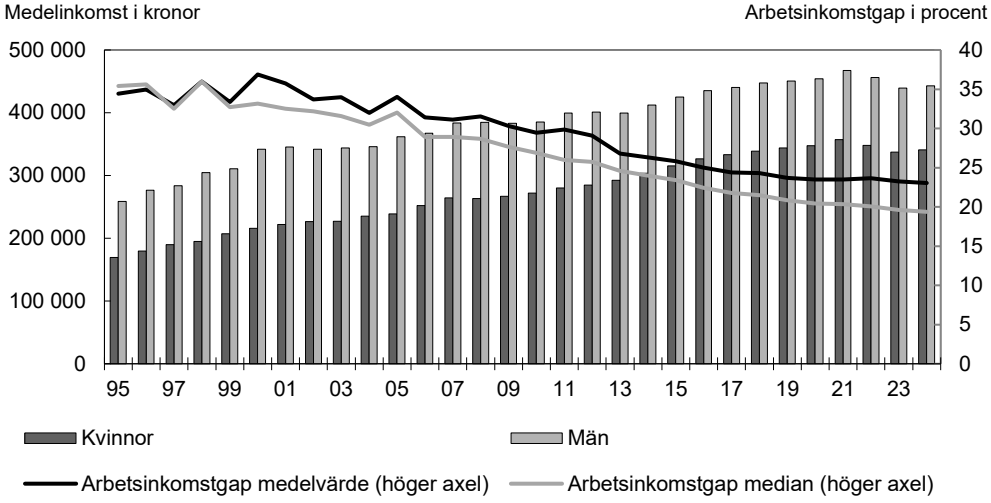
För de allra flesta i åldrarna 20–65 år utgör inkomster från arbete den största inkomstkällan. Arbetsinkomsten ligger också till stor del till grund för inkomstbaserade transfereringar såsom föräldrapenning, sjukpenning och inkomstgrundade pensioner. En hög arbetsinkomst ökar även möjligheten till sparande, vilket på sikt kan bidra till högre kapitalinkomster.

Kvinnors arbetsinkomster är i genomsnitt lägre än mäns. Skillnaden beror delvis på att färre kvinnor än män förvärvsarbetar. Förvärvsarbetande kvinnor arbetar också i genomsnitt färre timmar än män på grund av att fler kvinnor än män arbetar deltid och att kvinnors frånvaro är högre än mäns. Dessutom är kvinnors lön per arbetad timme i genomsnitt lägre än mäns. I detta avsnitt redovisas utvecklingen av kvinnors och mäns arbetsinkomster, skillnaden mellan kvinnors och mäns arbetsinkomster samt faktorer som bidrar till skillnaden.

Kvinnors arbetsinkomster är lägre än mäns men skillnaden minskar

Kvinnors arbetsinkomster är i genomsnitt lägre än mäns (se diagram 3.1). Skillnaden har dock minskat sedan en längre tid. Under den senaste tioårsperioden har kvinnors arbetsinkomst i åldersgruppen 20–65 år ökat med i genomsnitt 12 procent medan mäns ökat med 7 procent, även om den reala arbetsinkomsten sjönk 2022 och 2023 till följd av den höga inflationen dessa år. Skillnaden i genomsnittlig arbetsinkomst mellan kvinnor och män, det s.k. arbetsinkomstgapet, har därför minskat från 26 procent till 23 procent. Om skillnaden i stället beräknas vid medianen (den mittersta kvinnan och mannen i kvinnors respektive mäns arbetsinkomstfördelning) har gapet minskat från 24 procent till 19 procent. Skillnaden mellan kvinnors och mäns genomsnittliga arbetsinkomster är således något större än skillnaden vid medianen. Det beror på att det finns fler män än kvinnor med höga arbetsinkomster, vilket påverkar genomsnittet men inte medianen.

Diagram 3.1 Arbetsinkomst och arbetsinkomstgap i åldersgruppen 20–65 år

Anm.: Det genomsnittliga arbetsinkomstgapet beräknas som 100 x (mäns genomsnittliga arbetsinkomst – kvinnors genomsnittliga arbetsinkomst) / mäns genomsnittliga arbetsinkomst i åldersgruppen 20–65 år, oberoende av om de har arbetsinkomst eller inte. Arbetsinkomstgapet vid medianen beräknas på motsvarande sätt för medianvärdet. Inkomsterna anges i 2024 års priser.

Källor: Statistiska centralbyrån (HEK och STAR) och egna beräkningar.

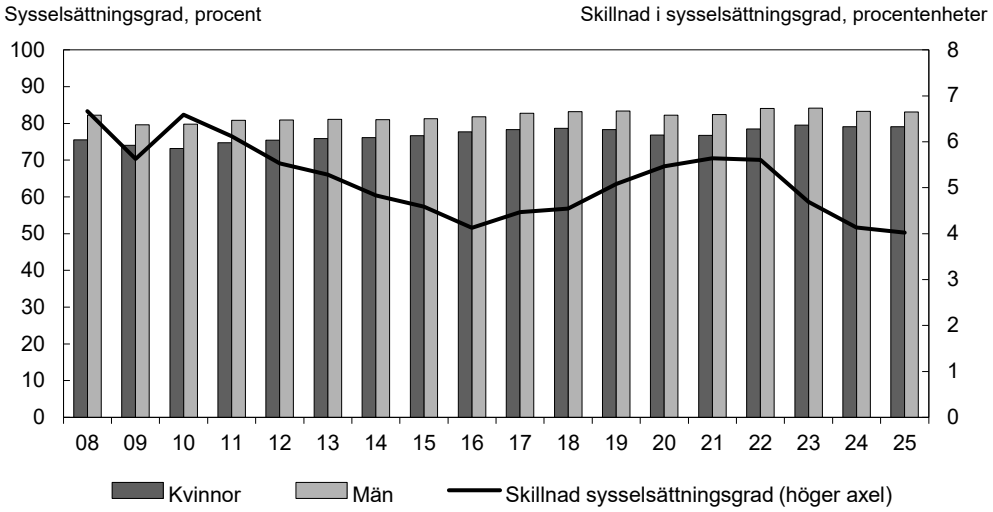
3.1 Kvinnors sysselsättningsgrad är lägre än mäns

En orsak till kvinnors lägre arbetsinkomster är att kvinnors sysselsättningsgrad är lägre än mäns (se diagram 3.2). Kvinnors sysselsättningsgrad i åldersgruppen 20–65 år har under den senaste tioårsperioden varit 4–6 procentenheter lägre än mäns. Sedan 2022 har dock skillnaden minskat med ca två procentenheter.

Skillnaden i sysselsättningsgrad beror på att färre kvinnor än män deltar i arbetskraften, och inte på att arbetslösheten är högre bland kvinnor än bland män.

Jämfört med andra medlemsstater i EU är dock Sverige ett av de länder där kvinnor har högst sysselsättningsgrad. Skillnaden mellan kvinnors och mäns sysselsättningsgrad är också liten i Sverige jämfört med andra medlemsstater.[4]

Diagram 3.2 Sysselsättningsgrad och skillnad i sysselsättningsgrad i åldersgruppen 20–65 år

Anm.: Sysselsättningsgraden beräknas som andelen kvinnor eller män i åldersgruppen 20–65 år som är sysselsatta.
Källor: Statistiska centralbyrån (AKU) och egna beräkningar.

Kvinnors och mäns sysselsättningsgrad varierar i olika grupper i befolkningen. Sysselsättningsgraden är förhållandevis hög både bland kvinnor och män födda i Sverige och bland kvinnor och män födda i övriga Europa. Skillnaden i sysselsättningsgrad mellan kvinnor och män födda i Sverige och i övriga Europa är relativt liten. Däremot är skillnaden i sysselsättningsgrad relativt stor mellan kvinnor och män födda utanför Europa.[5]

Sysselsättningsgraden varierar också med utbildningsnivån. Sysselsättningsgraden är relativt hög bland kvinnor och män med gymnasial eller eftergymnasial utbildning. Bland kvinnor och män med högst förgymnasial utbildning är sysselsättningsgraden lägre, särskilt bland kvinnor. Detta får till följd att skillnaden i sysselsättningsgrad är relativt liten mellan kvinnor och män med gymnasial eller eftergymnasial utbildning medan den är större mellan kvinnor och män med högst förgymnasial utbildning.

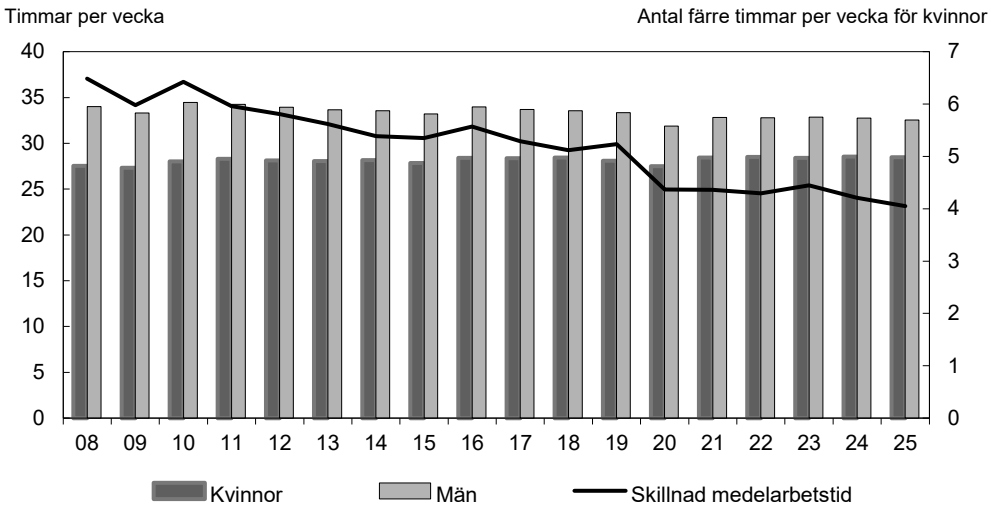
[4] Se European Institute for Gender Equality (EIGE), Gender Equality Index 2025, 2025.

[5] För utförligare beskrivning av sysselsättningsgrad efter härkomst, se prop. 2021/22:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. bilaga 3 avsnitt 2.2.

3.2 Förvärvsarbetande kvinnor arbetar i genomsnitt färre timmar än män

Förutom att kvinnors sysselsättningsgrad är lägre än mäns förvärvsarbetar sysselsatta kvinnor i genomsnitt färre timmar än sysselsatta män. År 2024 var sysselsatta kvinnors faktiska medelarbetstid i åldersgruppen 20–65 år 29 timmar per vecka, vilket kan jämföras med 33 timmar per vecka för män (se diagram 3.3). Skillnaden mellan kvinnors och mäns medelarbetstid har minskat under en längre tid, vilket är en delförklaring till att arbetsinkomstgapet minskat. Sedan 2020 har skillnaden mellan kvinnors och mäns arbetstid dock minskat relativt litet.

Diagram 3.3 Medelarbetstid och skillnad i medelarbetstid i åldersgruppen 20–65 år

Anm.: Statistiken avser faktisk medelarbetstid per vecka bland sysselsatta.
Källor: Statistiska centralbyrån (AKU) och egna beräkningar.

Den viktigaste orsaken till att sysselsatta kvinnor i genomsnitt arbetar färre timmar än sysselsatta män är att de i högre utsträckning arbetar deltid. En annan viktig orsak är kvinnors högre frånvaro från arbetet på grund av sjukdom. Kvinnor tar också ut fler dagar med föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning vid vård av sjukt barn (vab).[6]

3.3 Kvinnors löner är lägre än mäns men skillnaden har minskat

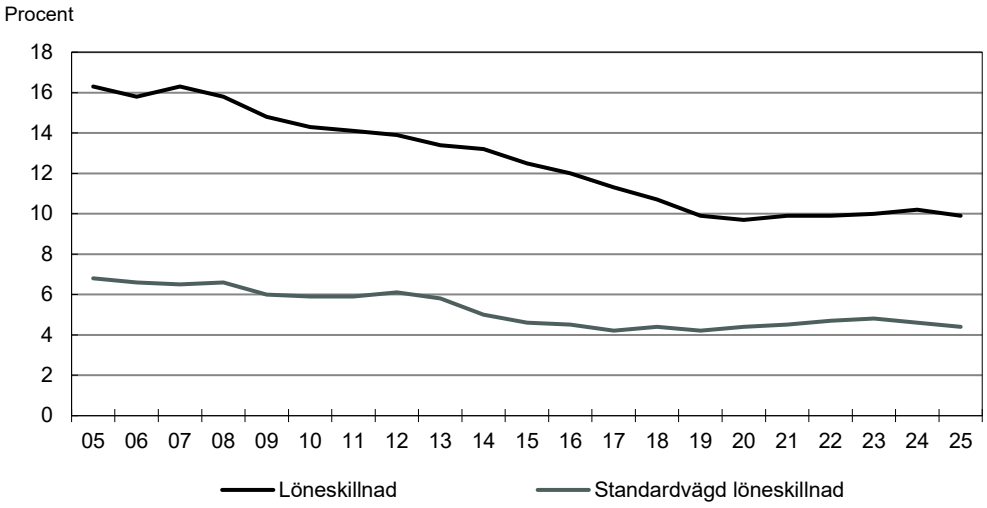
Skillnaden mellan kvinnors och mäns arbetsinkomster beror inte enbart på skillnader i sysselsättningsgrad och arbetad tid utan även på ersättningen per arbetad timme. Bland anställda kan skillnaden i ersättning, löneskillnaden, mätas genom att jämföra kvinnors och mäns genomsnittliga månadslöner, justerade till heltidsarbete.

Under perioden 2014–2024 minskade löneskillnaden från 13,2 procent till 10,2 procent. Löneskillnaden har dock varit i stort sett oförändrat sedan 2019 (se diagram 3.4). Den standardvägda löneskillnaden visar den kvarstående löneskillnaden mellan kvinnor och män efter att hänsyn har tagits till skillnader vad gäller ålder, utbildning, sektor, yrke och avtalad arbetstid. Den standardvägda löneskillnaden är lägre än det observerade lönegapet. År 2024 uppgick det standardvägda lönegapet till 4,6 procent, och har legat på ungefär samma nivå sedan 2015.

[6] För en utförligare beskrivning av skillnader i frånvaro från arbetet mellan kvinnor och män se prop. 2024/25:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. bilaga 3 avsnitt 3.3.

Att löneskillnaden är större än den standardvägda löneskillnaden innebär att en stor del, men inte hela, löneskillnaden mellan kvinnor och män beror på de faktorer som standardvägningen tar hänsyn till. Den löneskillnad som kvarstår efter standardvägningen visar dock att det också finns andra faktorer som påverkar löneskillnaderna än ålder, utbildning, avtalad arbetstid, sektor och yrke. Det kan finnas både sakliga, exempelvis faktiska skillnader inom ett och samma yrke, och osakliga orsaker, exempelvis diskriminering, till den kvarstående skillnaden mellan kvinnors och mäns löner.[7]

Diagram 3.4 Löneskillnad och standardvägd löneskillnad

Anm.: Löneskillnaden mäter den procentuella skillnaden mellan kvinnors och mäns månadslöner uppräknad till heltid. Den standardvägda löneskillnaden är den löneskillnad som kvarstår när hänsyn tagits till att kvinnor och män har olika ålder, utbildning och arbetstid samt arbetar inom olika yrken och sektorer. Den standardvägda löneskillnaden är beräknad med standard för svensk yrkesklassificering (SSYK12 nivå 4).

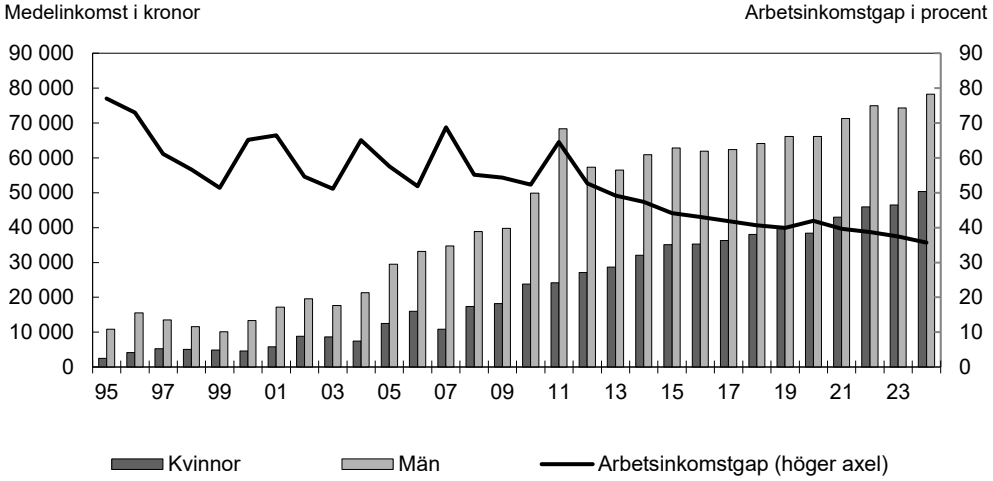
Källa: Medlingsinstitutet.

[7] Se utförligare diskussion om den kvarstående löneskillnaden i Medlingsinstitutet, Löneskillnader mellan kvinnor och män 2025, 2026.

3.4 Kvinnors och mäns arbetsinkomster i åldersgruppen 66–74 år

Äldre kvinnors och mäns arbetsinkomster har ökat en längre tid, om än från låga nivåer, vilket främst beror på att fler förvärvsarbetar efter 65 års ålder. Under den senaste tioårsperioden har kvinnors arbetsinkomster i åldersgruppen 66–74 år ökat med i genomsnitt 57 procent, medan mäns ökat med 29 procent. Som en följd av detta har arbetsinkomstgapet minskat från 47 procent till 36 procent (se diagram 3.5).

Diagram 3.5 Arbetsinkomst och arbetsinkomstgap i åldersgruppen 66–74 år

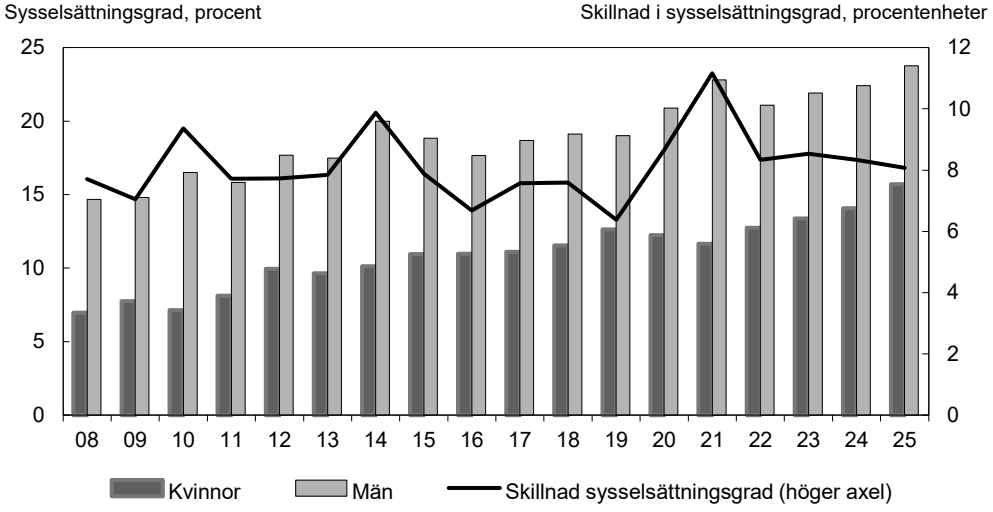

Anm.: Det genomsnittliga arbetsinkomstgapet beräknas som 100 x (mäns genomsnittliga arbetsinkomst – kvinnors genomsnittliga arbetsinkomst) / mäns genomsnittliga arbetsinkomst i åldersgruppen 66–74 år, oberoende av om de har arbetsinkomst eller inte. Inkomsterna anges i 2024 års priser.

Källor: Statistiska centralbyrån (HEK och STAR) och egna beräkningar.

Kvinnors lägre arbetsinkomster i åldersgruppen 66–74 år beror till stor del på att mäns sysselsättningsgrad är högre än kvinnors (se diagram 3.6). Kvinnors sysselsättningsgrad har under den senaste tioårsperioden legat 6–11 procentenheter lägre än mäns. År 2024 var kvinnors sysselsättningsgrad 14 procent och mäns 22 procent.

Diagram 3.6 Sysselsättningsgrad och skillnad i sysselsättningsgrad i åldersgruppen 66–74 år

Anm.: Sysselsättningsgraden beräknas som andelen kvinnor eller män i åldersgruppen 66–74 år som är sysselsatta.

Källor: Statistiska centralbyrån (AKU) och egna beräkningar.

3.5 Självförsörjning

Självförsörjningsmåttet visar hur stor andel kvinnor och män i åldern 20–65 år som har en självförsörjningsgrundande inkomst över tre inkomstbasbelopp.[8] År 2024 motsvarade detta 228 600 kronor per år, eller i genomsnitt 19 050 kronor per månad, före skatt. I den självförsörjningsgrundande inkomsten ingår inkomster från arbete, kapital, inkomstgrundad pension och vissa arbetsrelaterade transfereringar. Måttet är ett sätt att belysa individers etablering på arbetsmarknaden och används som ett komplement till sysselsättningsmåttet.

Kvinnor och män med en inkomst under gränsen för att vara självförsörjande klassificeras som ej självförsörjande. Heltidsstuderande och värnpliktiga vars inkomst ligger under gränsen för att vara självförsörjande utgör dock en egen kategori, som kallas heltidsstuderande, och ingår således inte i gruppen ej självförsörjande.

Andelen självförsörjande kvinnor är lägre än andelen självförsörjande män

År 2024 var 71 procent av kvinnorna och 77 procent av männen var självförsörjande (se tabell 3.3). Skillnaden mellan andelen självförsörjande kvinnor och män beror delvis på att kvinnor studerar i högre utsträckning än män. Ungefär 6 procent av kvinnorna och 4 procent av männen ingick i gruppen heltidsstuderande 2024. Andelen ej självförsörjande är högre bland kvinnor än bland män, vilket främst beror på lägre sysselsättningsgrad och en högre andel deltidsarbetande bland kvinnorna. Omkring 22 procent av kvinnorna och 18 procent av männen var ej självförsörjande 2024.

Andelen självförsörjande är lägre än andelen sysselsatta i befolkningen, vilket återspeglar att det finns sysselsatta som inte har en inkomst som når upp till inkomstgränsen för att räknas som självförsörjande. Skillnaden mellan andelen sysselsatta och andelen självförsörjande är större bland kvinnor än bland män. År 2024 var andelen självförsörjande kvinnor 8 procentenheter lägre än andelen sysselsatta kvinnor, jämfört med 6 procentenheter lägre för män.

Andelen självförsörjande kvinnor och män ökade kontinuerligt mellan 2014 och 2023, med undantag för en tillfällig nedgång 2020 i samband med utbrottet av covid-19-pandemin. Mellan åren 2023 och 2024 ökade andelen självförsörjande kvinnor marginellt medan andel självförsörjande män minskade marginellt. Sedan 2014 har andelen självförsörjande kvinnor ökat lika mycket som andelen självförsörjande män, ca 4 procentenheter. Detta får till följd att andelen självförsörjande kvinnor legat 6–7 procentenheter under andelen självförsörjande män under perioden 2014–2024.

Tabell 3.3 Självförsörjningsstatus och sysselsättningsgrad 2024

	Andel kvinnor, procent	Andel män, procent	Skillnad kvinnor och män
Självförsörjande	71,4	77,4	-6,0
Heltidsstuderande	6,4	4,2	2,2
Ej självförsörjande	22,1	18,4	3,7
Sysselsättningsgrad	79,1	83,3	-4,2

Anm.: Beräkningarna avser individer 20–65 år som är bosatta i Sverige hela året. Kategorin Heltidsstuderande utgörs av kvinnor och män som uppbär studiemedel för heltidsstudier minst 20 veckor per år eller är värnpliktiga, och som inte är självförsörjande. Sysselsättningsgrad för individer 20–65 år enligt AKU.

Källa: Statistiska centralbyrån.

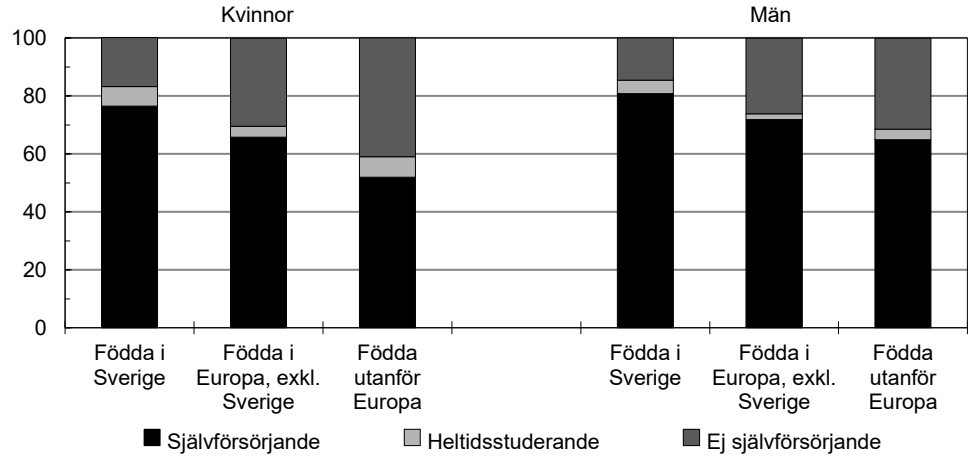
Skillnaden i andelen självförsörjande kvinnor och män är betydligt större bland utrikes födda än bland inrikes födda (se diagram 3.7). Skillnaden är störst mellan kvinnor och

[8] Se prop. 2023/24:100 bilaga 2 för en mer utförlig beskrivning av måttet.

män födda utanför Europa. År 2024 var 52 procent av utomeuropeiskt födda kvinnor självförsörjande jämfört med 65 procent av männen, dvs. en skillnad på 13 procentenheter. Motsvarande skillnad mellan kvinnor och män födda i Europa var 6 procentenheter och 4 procentenheter mellan kvinnor och män födda i Sverige. Andelen studerande är högre bland kvinnor än bland män, men skillnaden mellan kvinnor och män födda utanför Europa beror främst av att kvinnorna i högre utsträckning är ej självförsörjande.

Diagram 3.7 Självförsörjningsstatus efter födelseregion 2024

Procent

Anm.: Beräkningarna avser kvinnor och män som är bosatta i Sverige hela året. Kategorin heltidsstuderande utgörs av kvinnor och män som uppbär studiemedel för heltidsstudier minst 20 veckor per år eller är värnpliktiga, och som inte är självförsörjande.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Andelen självförsörjande ökar snabbare bland utrikes födda män än bland utrikes födda kvinnor

Andelen självförsörjande kvinnor och män födda utanför Sverige har ökat den senaste tioårsperioden. Andelen självförsörjande har dock ökat snabbare bland utrikes födda män än bland utrikes födda kvinnor. Det beror bl.a. på att andelen självförsörjande unga män (20–29 år) födda utanför Sverige har ökat betydligt. Andelen självförsörjande i denna grupp låg 2024 nästan på samma nivå som för män födda i Sverige i samma åldersgrupp. Bland utrikes födda unga kvinnor (20–29 år) har andelen självförsörjande också ökat, men inte i samma utsträckning.

Bland nyanlända kvinnor och män har andelen självförsörjande ökat i snabbare takt än tidigare (se diagram 3.8). Utvecklingen har varit tydligare bland män än bland kvinnor. Den främsta orsaken till ökningen är att sysselsättningen har ökat i denna grupp, vilket bl.a. beror på förändringar i migrationens sammansättning. Under den senaste tioårsperioden har arbetskraftsinvandringen ökat medan flyktinginvandringen har minskat. Även skillnaden mellan andelen självförsörjande kvinnor och män kan till viss del bero på att män i högre grad invandrar av arbetsmarknadsskäl, medan det är vanligare att kvinnor kommer till Sverige som anhöriginvandrare. Skillnader i etablering på arbetsmarknaden kan också påverkas av faktorer som utbildningsnivå, familjesituation och studier.[9]

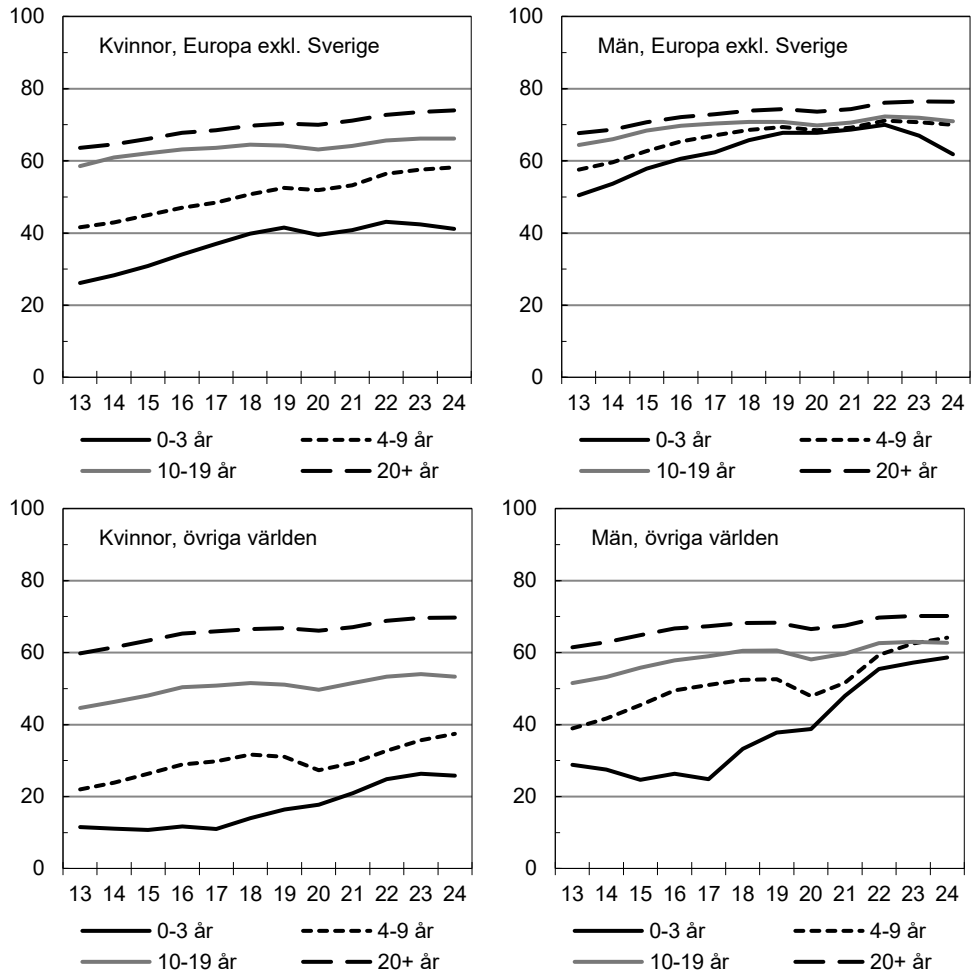
Under de första åren i Sverige är andelen självförsörjande kvinnor betydligt lägre än andelen självförsörjande män, särskilt bland kvinnor och män födda utanför Europa.

[9] För en utförligare beskrivning av utrikes föddas förutsättningar för etablering på arbetsmarknaden, se prop. 2023/24:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. bilaga 3 avsnitt 2.6.

Även om andelen självförsörjande kvinnor ökar i takt med vistelsetiden är andelen lägre än bland män och skillnaden består över tid. Först efter en längre vistelsetid minskar skillnaderna påtagligt. Bland personer som har varit i Sverige i 20 år eller längre är andelen självförsörjande ungefär lika stor bland kvinnor och män.

Diagram 3.8 Andelen självförsörjande efter födelseregion och tid i Sverige

Andel i procent

Källa: Statistiska centralbyrån.

Bilaga 4

Klimatredovisning

Innehållsförteckning

1 Inledning ... 3
1.1 Sveriges klimatmål och åtaganden ... 3
1.1.1 Sveriges EU-åtaganden ... 4
1.1.2 Sveriges nationella klimatmål ... 5

2 Den historiska utsläppsutvecklingen ... 5
2.1 Utsläppsutvecklingen för Sveriges territoriella utsläpp ... 6
2.2 Utsläppsutvecklingen inom ETS 1-sektorn ... 7
2.2.1 Industrin ... 7
2.2.2 El- och fjärrvärmeproduktion ... 8
2.2.3 Inrikes flyg ... 8
2.3 Utsläppsutvecklingen inom ESR-sektorn ... 8
2.3.1 Inrikes transporter (exklusive inrikes flyg) ... 9
2.3.2 Industri samt el och fjärrvärme som inte ingår i ETS 1 ... 10
2.3.3 Jordbruk ... 10
2.3.4 Arbetsmaskiner ... 11
2.3.5 Bostäder och lokaler ... 11
2.3.6 Produktanvändning inklusive lösningsmedel ... 12
2.3.7 Avfall ... 12
2.4 Utsläppsutvecklingen inom LULUCF-sektorn ... 12
2.5 Utsläppsutvecklingen för utsläpp som inte ingår i klimatmålen ... 13
2.5.1 Utsläpp från tankning i Sverige till utrikes flyg och sjöfart ... 13
2.5.2 Konsumtionsbaserade utsläpp ... 14
2.5.3 Exportens klimateffekt ... 14

3 Scenarier och analys av måluppfyllelse ... 15
3.1 Måluppfyllelse för 2045-målet ... 16
3.2 Måluppfyllelse för ESR-sektorn ... 17
3.2.1 EU-åtagandet för ESR ... 17
3.2.2 De nationella etappmålen till 2030 och 2040 ... 19
3.2.3 Det nationella etappmålet för inrikes transporter till 2030 ... 20
3.3 Scenarier för ETS 1-sektorn ... 20
3.4 Måluppfyllelse för LULUCF-sektorn ... 21
3.4.1 EU-åtagandet för 2021–2025 ... 21
3.4.2 EU-åtagandet för 2026–2030 ... 22
3.5 Kvantifierade effekter i 2026-scenariot ... 23
3.6 Sammanfattning av måluppfyllelsen ... 24

4 Ytterligare åtgärder som kan påverka klimatomställningen ... 25
4.1 Denna proposition ... 25
4.2 Utredningar och uppdrag som är relevanta för klimatomställningen ... 25
4.3 Förslag på internationell nivå ... 26

5 Förutsättningar för klimatomställningen ... 27
5.1 Indikatorer för förutsättningsskapande åtgärder ... 27

5.1.1 Tillräcklig och fossilfri elproduktion 27
5.1.2 Elfordon och utbyggnad av laddinfrastruktur 28
5.1.3 Effektiva tillståndsprocesser 28
5.2 Beslut som påverkar förutsättningarna för klimatomställningen 29

6 Klimatpolitiska rådets rapport 29

1 Inledning

Sveriges klimatpolitiska ramverk omfattar klimatlagen (2017:720), de av riksdagen fastställda klimatmålen och Klimatpolitiska rådet (prop. 2016/17:146, bet. 2016/17:MJU24, rskr. 2016/17:320). Enligt klimatlagen ska regeringen varje år lämna en klimatredovisning till riksdagen i budgetpropositionen. Syftet med klimatredovisningen är att underlätta uppföljning samt bedömning av utsläppsutvecklingen och effekter av förd politik.

Klimatredovisningen ska enligt klimatlagen omfatta:

1. en redovisning av utsläppsutvecklingen,
2. en redovisning av de viktigaste besluten inom klimatpolitiken under året och vad de besluten kan betyda för utvecklingen av växthusgasutsläppen, och
3. en bedömning om det finns behov av ytterligare åtgärder och när och hur beslut om sådana åtgärder i så fall kan fattas.

Klimatredovisningen har tagits fram med stöd av underlag som Naturvårdsverket lämnade till regeringen i juni 2026.[1]

I avsnitt 2 redovisas den historiska utsläppsutvecklingen. Bedömningar av vilka styrmedel och andra åtgärder som har påverkat utsläppsutvecklingen baseras i denna del på Naturvårdsverkets underlag till klimatredovisningen. I avsnitt 3 redovisas de viktigaste besluten under året och en bedömning av hur de påverkar utvecklingen av växthusgasutsläppen samt prognoser för utsläppsutvecklingen och hur den förhåller sig till klimatmålen. I avsnittet redovisas också en bedömning av om ytterligare åtgärder kan behövas för att nå klimatmålen.[2] Regeringen gör i denna del en övergripande bedömning av om det behövs ytterligare åtgärder, men redovisar inte när och hur beslut om sådana åtgärder kan fattas. Det beror på att denna proposition lämnas av en övergångsregering och att innehållet, i enlighet med de principer som har tagits fram för övergångsregeringens budgetproposition, inte bör vara politiskt kontroversiellt eller ha en tydlig partipolitisk inriktning (se Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 1.1). I avsnitt 4 redovisas de förslag på åtgärder i denna proposition som bedöms ha en påverkan på klimatomställningen samt en preliminär bedömning av hur dessa kan bidra till klimatmålen. I avsnitt 5 redovisas utvecklingen av arbetet med åtgärder som skapar förutsättningar för att genomföra klimat-omställningen. I avsnitt 6 beskrivs hur bedömningar och rekommendationer från Klimatpolitiska rådets rapport 2026 behandlas.

1.1 Sveriges klimatmål och åtaganden

Det svenska klimatarbetet syftar till att nå dels de mål och åtaganden som har fastslagits på EU-nivå för att EU ska nå sina åtaganden under Parisavtalet, dels de klimatmål som har fastslagits av riksdagen i det klimatpolitiska ramverket. Klimatarbetet syftar även till att nå generationsmålet inom miljömålssystemet och målen för hållbar utveckling inom Agenda 2030.

[1] Naturvårdsverkets underlag till klimatredovisning 2026 och delredovisning av underlag till klimathandlingsplan, Naturvårdsverket 2026.

[2] Med utsläpp avses i denna bilaga, om inte annat anges, utsläpp av växthusgaser mätt i koldioxidekvivalenter.

1.1.1 Sveriges EU-åtaganden

I juli 2021 trädde EU:s klimatlag[3] i kraft. Lagen slår fast att unionen senast 2050 ska vara klimatneutral och minska nettoutsläppen av växthusgaser till 2030 med minst 55 procent jämfört med 1990. Hur EU ska nå klimatmålet till 2030 regleras huvudsakligen i tre rättsakter:

– EU:s system för handel med utsläppsrätter[4] (ETS 1), som reglerar utsläpp från industri, el- och värmeproduktion, flyg och sjöfart
– Ansvarsfördelningsförordningen[5] (ESR), som reglerar utsläpp från jordbruk, inrikes transporter (exklusive inrikes flyg), arbetsmaskiner, bostäder och lokaler, avfall och mindre industri
– LULUCF-förordningen[6], som reglerar utsläpp och upptag från markanvändning.

För ESR-sektorn och LULUCF-sektorn har Sverige och övriga medlemsstater landspecifika åtaganden, medan utsläppen för ETS 1-sektorn regleras i EU-lagstiftning för hela EU och inte på medlemsstatsnivå.

Enligt nuvarande EU-lagstiftning ska EU nå klimatmålet till 2030. I och med ändringar i EU:s klimatlag som antogs i mars 2026 tillkom ett nytt kompletterande mål som innebär att EU senast 2040 ska minska nettoutsläppen med 90 procent jämfört med 1990.[7] Hur EU ska nå klimatmålet till 2040 och hur målet eventuellt ska fördelas mellan medlemsstater är ännu inte reglerat. Europeiska kommissionen lade i juli 2026 fram ett förslag på revideringar av ETS 1-systemet och väntas under slutet av 2026 lägga fram förslag på hur övriga delar av EU:s klimatramverk efter 2030 ska utformas.

Sveriges ESR-åtagande

Sveriges ESR-åtagande innebär att utsläpp av växthusgaser inom ESR-sektorn ska ha minskat med 50 procent 2030 jämfört med 2005 och att utsläppen ska följas upp mot årliga mål. De årliga målen skapar tillsammans ett utsläppsutrymme för perioden 2021–2030.

Sveriges LULUCF-åtagande

Sveriges åtaganden för nettoupptag inom LULUCF-sektorn följs upp i två perioder.

– Under den första åtagandeperioden 2021–2025 får de bokförda utsläppen inte vara högre än de bokförda upptagen. Upptag och utsläpp ska bokföras i förhållande till en referensnivå per markkategori. För brukad skogsmark, som är den volymmässigt viktigaste kategorin, baseras referensvärdet på hur skogsbruket bedrevs 2000–2009.
– Under den andra åtagandeperioden 2026–2029 ska Sveriges nettoupptag rymmas inom en s.k. upptagsbudget som följer en linjär målbana och 2030 ska

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (europeisk klimatlag).

[4] Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG.

[5] ESR står för Effort Sharing Regulation. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/857 av den 19 april 2023 om ändring av förordning (EU) 2018/842 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) 2018/199.

[6] LULUCF står för Land Use, Land-Use Change and Forestry, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/839 av den 19 april 2023 om ändring av förordning (EU) 2018/841 vad gäller tillämpningsområdet, förenkling av reglerna för rapportering och efterlevnadskontroll och fastställande av medlemsstaternas mål för 2030 och av förordning (EU) 2018/1999 vad gäller förbättrad övervakning, rapportering, uppföljning av framsteg och översyn.

[7] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2026/667 av den 11 mars 2026 om ändring av förordning (EU) 2021/1119 vad gäller fastställande av ett mellanliggande klimatmål för unionen för 2040.

nettoupptaget ha ökat med nästan 4 miljoner ton koldioxidekvivalenter jämfört med genomsnittet 2016–2018.

Flexibilitet i åtagandena

EU-åtagandena tillåter i begränsad utsträckning flexibilitet bl.a. i form av flytt av utsläppsutrymme över tid, mellan åtaganden för olika sektorer (från ETS 1 till ESR samt mellan LULUCF och ESR) och mellan medlemsstater. För perioden 2021–2025 kommer eventuella underskott i förhållande till LULUCF-åtagandet att behöva kompenseras med lägre utsläpp i ESR-sektorn.

1.1.2 Sveriges nationella klimatmål

Sveriges nationella klimatmål är en del av det nationella klimatpolitiska ramverket och utgörs av ett långsiktigt utsläppsmål och tre etappmål.

- Det långsiktiga utsläppsmålet innebär att Sverige senast 2045 inte ska ha några utsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. Utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre än 1990.
- Etappmålet till 2030 innebär att växthusgasutsläppen i ESR-sektorn senast 2030 bör vara minst 63 procent lägre än utsläppen 1990. Högst 8 procentenheter av utsläppsminskningen får ske genom kompletterande åtgärder.
- Etappmålet till 2040 innebär att växthusgasutsläppen i ESR-sektorn senast 2040 bör vara minst 75 procent lägre än utsläppen 1990. Högst 2 procentenheter av utsläppsminskningen får ske genom kompletterande åtgärder.
- Etappmålet till 2030 för transportsektorn innebär att växthusgasutsläppen från inrikes transporter (exklusive inrikes luftfart som ingår i ETS 1) ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010.

För att nå etappmålen till 2030 och 2040 samt det långsiktiga utsläppsmålet till 2045 kan kompletterande åtgärder tillgodoräknas i enlighet med internationellt beslutade regler. I det klimatpolitiska ramverket pekas tre kompletterande åtgärder ut: ökat nettoupptag av växthusgaser i skog och mark, avskiljning och lagring av koldioxid med biogent ursprung (s.k. bio-CCS) samt verifierade utsläppsminskningar utanför Sverige.

2 Den historiska utsläppsutvecklingen

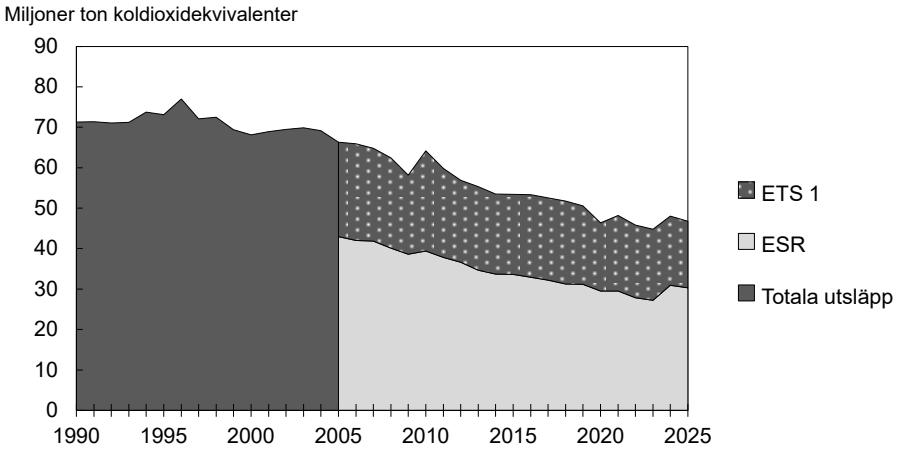
I avsnittet redogörs för den historiska utsläppsutvecklingen i Sverige och vilka styrmedel och andra åtgärder som haft särskild betydelse för utsläppsutvecklingen över tid. I redogörelsen beskrivs Sveriges territoriella utsläpp fram till 2024 jämfört med 2023 respektive 1990. Även preliminär statistik över utsläppen för 2025 beskrivs. Slutlig statistik för 2025 publiceras i december 2026.

I avsnittet behandlas främst de sektorer som omfattas av Sveriges nationella etappmål och EU-åtaganden. Avsnittet innehåller även en beskrivning av utvecklingen av utsläpp från internationella transporter, konsumtionsbaserade utsläpp och exportens klimateffekt.

2.1 Utsläppsutvecklingen för Sveriges territoriella utsläpp

År 2024 uppgick Sveriges territoriella utsläpp av växthusgaser, exklusive LULUCF, till 48,1 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar en ökning med 3,2 miljoner ton (ca 7 procent) jämfört med 2023 och en minskning med 23,2 miljoner ton (ca 33 procent) jämfört med 1990. Den största utsläppsminskningen sedan 1990 har skett inom egen uppvärmning av bostäder och lokaler. Oljeeldade värmepannor har ersatts av fjärrvärme, med en allt större andel förnybar energi, och värmepumpar. Ökningen av utsläppen 2024 beror främst på en ökad användning av fossila drivmedel till följd av att reduktionsplikten sänktes. Enligt preliminär statistik för 2025 minskade utsläppen med 1,3 miljoner ton (ca 3 procent) jämfört med föregående år, till 46,7 miljoner ton.

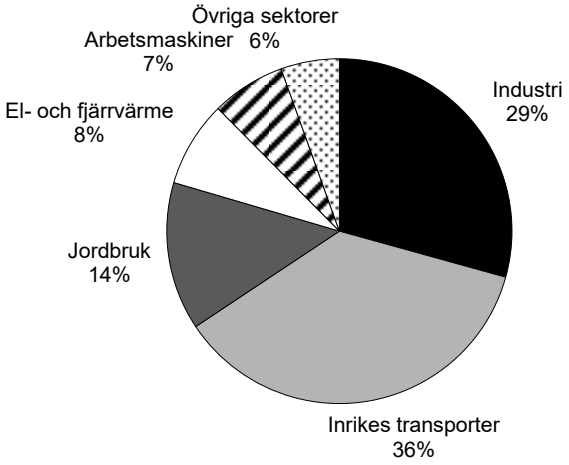
Diagram 2.1 Utsläpp av växthusgaser i Sverige 1990–2025 uppdelat mellan ESR- och ETS 1-sektorerna från 2005

Källa: Naturvårdsverket.

Mer än en tredjedel av utsläppen i Sverige kommer från inrikes transporter, nästan en tredjedel från industrin och ca en tredjedel från övriga sektorer, främst jordbruk, el- och fjärrvärmeproduktion och arbetsmaskiner.

Diagram 2.2 Sveriges territoriella utsläpp av växthusgaser fördelat på olika sektorer 2025

Anm.: Baseras på preliminär statistik.
Källa: Naturvårdsverket.

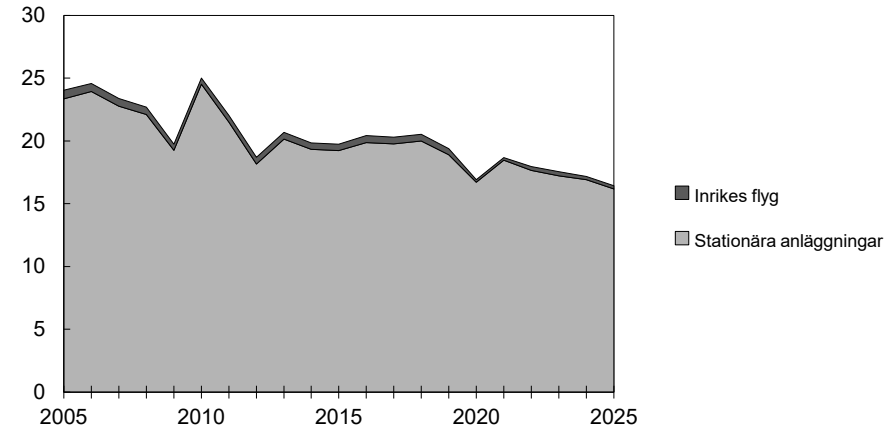
2.2 Utsläppsutvecklingen inom ETS 1-sektorn

ETS 1 omfattar utsläpp från större industrianläggningar, el- och värmesektorn, och flyg mellan destinationer inom det europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Viss internationell sjöfart inkluderats gradvis från 2024 och fullt ut från 2026. Cirka 35 procent av Sveriges territoriella utsläpp omfattas av ETS 1.

År 2024 uppgick växthusgasutsläppen från svenska anläggningar och inrikes flyg inom ETS 1-sektorn till ca 17,2 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar en minskning med 0,4 miljoner ton (ca 2 procent) jämfört med 2023 och en minskning med 6,9 miljoner ton (ca 29 procent) jämfört med 2005 då ETS 1 infördes. Minskningen 2024 förklaras av lägre utsläpp inom industrin, bl.a. till följd av planerade underhållsstopp inom stålindustrin och lägre produktionsnivåer i cementindustrin till följd av den rådande konjunkturen inom byggsektorn. Utsläppen från el- och fjärrvärmesektorn ökade däremot något. Enligt preliminär statistik för 2025 minskade utsläppen inom ETS 1-sektorn med 0,7 miljoner ton (ca 4 procent) jämfört med föregående år och uppgick till ca 16,4 miljoner ton. Utsläppen minskade mest inom el- och fjärrvärmesektorn, till följd av mindre förbränning i spets- och reservanläggningar under en relativt mild vinter, och att sektorn i stort minskade sin oljeanvändning.

Diagram 2.3 Utsläpp av växthusgaser från ETS 1-sektorn 2005–2025

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

Källa: Naturvårdsverket.

2.2.1 Industrin

Över 90 procent av den svenska industrisektorns utsläpp ingår i ETS 1. Utsläppen kommer framför allt från ett fåtal större industrianläggningar inom järn- och stålindustri, gruv- och mineralindustri, samt kemi- och raffinaderiindustri. En mindre del av industrin ligger utanför ETS 1. Utsläppen från dessa industrier ingår i ESR-sektorn och redovisas i avsnitt 2.3.2.

År 2024 uppgick växthusgasutsläppen från hela den svenska industrin (inklusive industri som inte omfattas av ETS 1) till 14,1 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar en minskning med 0,7 miljoner ton (4 procent) jämfört med 2023 och 7,6 miljoner ton (32 procent) jämfört med 1990. Enligt preliminär statistik för 2025 minskade utsläppen med ca 3 procent jämfört med föregående år och uppgick till 13,7 miljoner ton.

Minskningen mellan 2023 och 2024 berodde på flera faktorer, bl.a. på de ekonomiska incitament till utsläppsminskningar som följer av ETS 1, men också den rådande

lågkonjunkturen. Den långsiktiga trenden med minskade utsläpp i industrisektorn beror delvis på att användningen av biobränsle har ökat och oljeanvändningen minskat, framför allt inom massa- och pappersindustrin. De minskade utsläppen beror även på energieffektivisering och ny processteknik inom bl.a. kemiindustrin.

2.2.2 El- och fjärrvärmeproduktion

Utsläppen från el- och värmeproduktion omfattas till största del av ETS 1, medan en mindre del av utsläppen omfattas av ESR-sektorn. Utsläppen som omfattas av ESR-sektorn redovisas i avsnitt 2.3.2.

År 2024 uppgick växthusgasutsläppen från el- och fjärrvärmeproduktion (inklusive utsläpp som inte omfattas av ETS 1) till 4 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar en ökning med 0,2 miljoner ton (6 procent) jämfört med 2023 och en minskning med 2,4 miljoner ton (37 procent) jämfört med 1990. Ökningen mellan 2023 och 2024 kan till största del förklaras av att det var kallare väder. Enligt preliminär statistik för 2025 minskade utsläppen med 0,3 miljoner ton (ca 7 procent jämfört med föregående år) och uppgick till 3,7 miljoner ton. Minskningen kan till största del förklaras av högre temperaturer under vinterhalvåret.

Den långsiktiga trenden med låga utsläpp beror i huvudsak på att elproduktionen till största delen består av vatten-, kärn- och vindkraft, och på att fossila bränslen inom kraft- och fjärrvärmen har ersatts med biobaserade bränslen. Utvecklingen har dock till viss del motverkats av att utsläppen från avfallsförbränning inom kraftvärme- och värmeproduktion har trefaldigats under samma period. Avfallsförbränningen står numera för ca 80 procent av utsläppen i el- och fjärrvärmesektorn.

2.2.3 Inrikes flyg

ETS 1 omfattar flygoperatörer vars utsläpp från flygtrafik inom EES överstiger 10 000 ton koldioxidekvivalenter per år, vilket innebär att merparten av Sveriges kommersiella inrikesflyg omfattas.

År 2024 uppgick växthusgasutsläppen från inrikes flyg till ca 0,3 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar en minskning med ca 0,1 miljoner ton (23 procent) jämfört med 2023 och ca 0,3 miljoner ton (43 procent) jämfört med 1990. Enligt preliminär statistik för 2025 var utsläppen oförändrade jämfört med föregående år.

2.3 Utsläppsutvecklingen inom ESR-sektorn

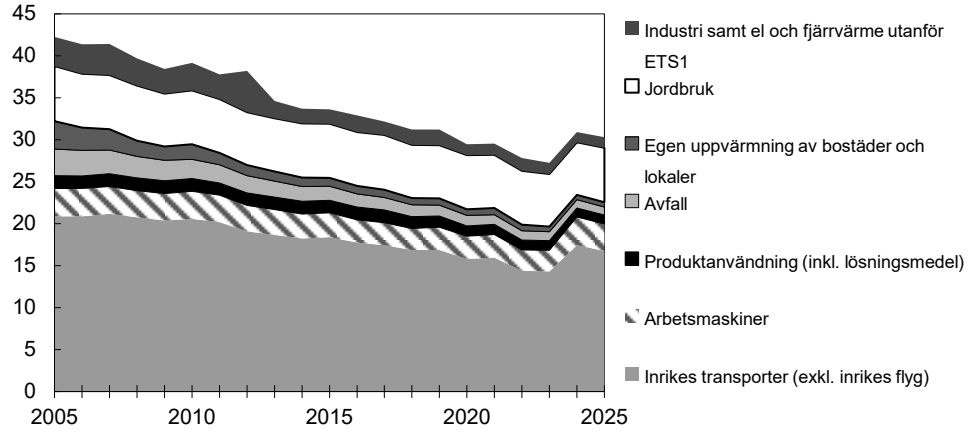
ESR omfattar utsläpp från jordbruk, inrikes transporter (exklusive inrikes flyg), arbetsmaskiner, bostäder och lokaler, avfall och mindre industrianläggningar. Cirka 65 procent av Sveriges territoriella utsläpp omfattas av ESR. Den största utsläppskällan inom ESR-sektorn är inrikes transporter (exklusive inrikes flyg) följt av jordbruk.

År 2024 uppgick växthusgasutsläppen i ESR-sektorn till 30,9 miljoner ton koldioxidekvivalenter, vilket är en ökning med 3,7 miljoner ton (13 procent) jämfört med 2023 och en minskning med 11,9 miljoner ton (34 procent) jämfört med 1990. Ökningen mellan 2023 och 2024 berodde framför allt på ökade utsläpp från inrikes transporter (exklusive inrikes flyg) och arbetsmaskiner till följd av en ökad användning av fossila drivmedel när reduktionsplikten sänktes. Enligt preliminär statistik för 2025 minskade utsläppen med 0,6 miljoner ton (ca 2 procent) jämfört med föregående år och uppgick till 30,3 miljoner ton. Det beror huvudsakligen på minskade utsläpp från

inrikes transporter (exklusive inrikes flyg) och arbetsmaskiner, till följd av en minskad användning av fossila drivmedel när reduktionsplikten höjdes den 1 juli 2025.

Diagram 2.4 Utsläpp av växthusgaser från ESR-sektorn 2005–2025 fördelat på delsektorer

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

Källa: Naturvårdsverket.

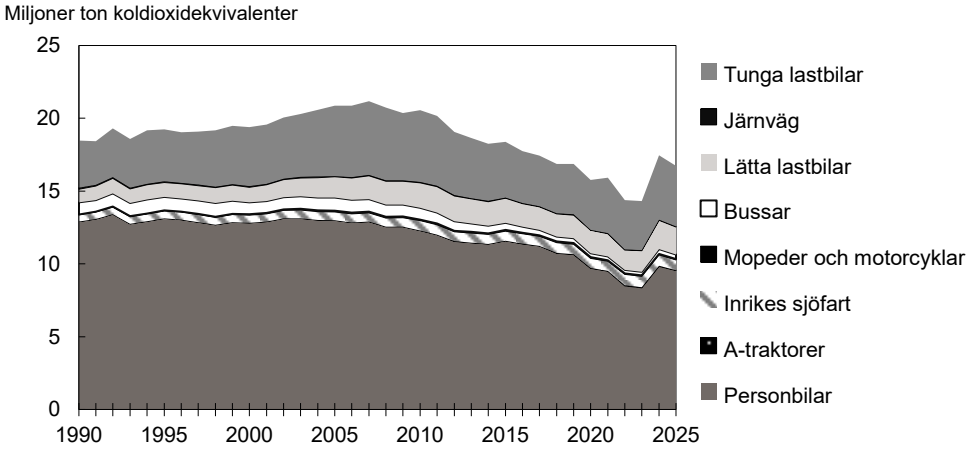
2.3.1 Inrikes transporter (exklusive inrikes flyg)

Inrikes transporter (exklusive inrikes flyg) står för ungefär hälften av utsläppen i ESR-sektorn. Vägtrafiken står för ungefär 96 procent av utsläppen, varav 56 procent från personbilar och 25 procent från lätta och tunga lastbilar.

År 2024 uppgick växthusgasutsläppen från inrikes transporter (exklusive inrikes flyg) till 17,4 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar en ökning med 3,1 miljoner ton jämfört med 2023 (22 procent) men en minskning med 1 miljoner ton (6 procent) jämfört med 1990. Jämfört med 2010, som är basåret för etappmålet för inrikes transporter, har utsläppen minskat med 3,1 miljoner ton (15 procent). Ökningen mellan 2023 och 2024 berodde främst på den sänkta reduktionsplikten, men även till viss del på att lägre drivmedelspriser i Sverige medförde att fordon från grannländer i ökad utsträckning tankades i Sverige. Enligt preliminär statistik för 2025 uppgick utsläppen från transportsektorn till 16,7 miljoner ton, vilket är en minskning med 0,7 miljoner ton (ca 4 procent) jämfört med föregående år. Utsläppsminskningen beror framför allt på att reduktionsplikten höjdes 2025, men även på en ökad elektrifiering av fordonsflottan. Den långsiktiga utvecklingen med minskade utsläpp förklaras främst av energieffektivare fordon och fler elfordon.

Utsläppen från vägtrafiken har justerats upp till följd av att Trafikverkets beräkningsmodell för utsläpp har förbättrats med utökad mätdata. Beräkningarna visar att utsläppen av lustgas från tunga lastbilar som har katalytisk avgasrening tidigare har underskattats. Det påverkar både historisk statistik och framtida utsläppsscenarier. Effekten av metodförbättringen syns fr.o.m. 2014, med störst påverkan under 2020-talet då ökningen uppgår till ca 0,5 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år.

Diagram 2.5 Utsläpp av växthusgaser från inrikes transporter (exklusive inrikes flyg) 1990–2025 fördelat per transportslag

Källa: Naturvårdsverket.

2.3.2 Industri samt el och fjärrvärme som inte ingår i ETS 1

Utsläppen från industri samt el och fjärrvärme som inte ingår i ETS 1, och som därmed ingår i ESR-sektorn, kommer från mindre industri-, el- och fjärrvärme-anläggningar. Det rör sig framför allt om utsläpp från förbränning av fossila bränslen.

År 2024 uppgick växthusgasutsläppen från industri-, el- och fjärrvärmeanläggningar som inte ingår i ETS 1 till 1,2 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar en minskning med 0,1 miljoner ton (8 procent) sedan 2023 och en minskning med 2,3 miljoner ton (65 procent) sedan 1990. Enligt preliminär statistik för 2025 ökade utsläppen med 0,06 miljoner ton (5 procent) jämfört med föregående år och uppgick till 1,28 miljoner ton.

Utsläppen från industrier som inte omfattas av ETS 1 har det senaste decenniet minskat i snabbare takt än utsläppen från industrier inom ETS 1. Minskningen sammanfaller med att nedsättningen av koldioxidskatten för dessa anläggningar fasades ut 2011–2018.

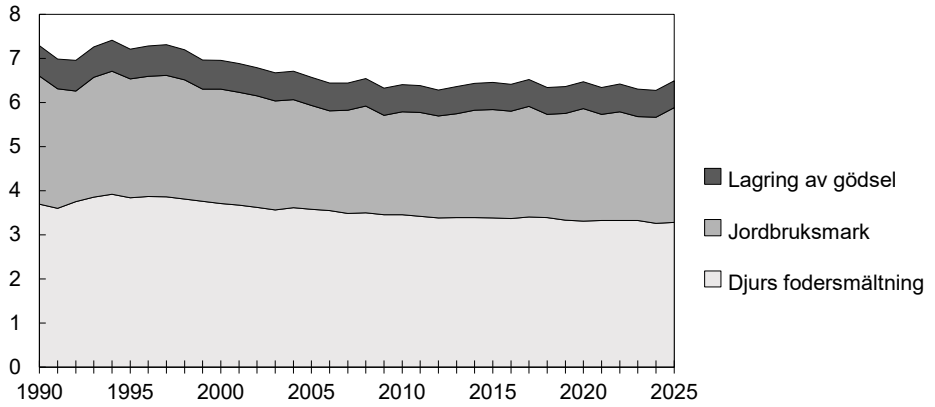
2.3.3 Jordbruk

Jordbrukssektorns utsläpp består främst av metan och lustgas från djurens fodersmältning, gödselhantering och kväveomvandling i mark. Utsläpp från användning av fossila drivmedel i traktorer och andra arbetsmaskiner, fossila bränslen till uppvärmning i lokaler samt kolförrådsförändringar på grund av markanvändning redovisas i andra sektorer.

År 2024 uppgick växthusgasutsläppen från jordbrukssektorn till 6,3 miljoner ton koldioxidekvivalenter, vilket är i stort sett oförändrat jämfört med 2023, men en minskning med 1 miljon ton (14 procent) sedan 1990. Utsläppsminskningen sedan 1990 beror främst på ökad effektivitet i produktionen och minskad djurhållning av framför allt mjölkkor och grisar. Enligt preliminär statistik för 2025 ökade utsläppen i jordbrukssektorn med 0,2 miljoner ton (ca 4 procent) jämfört med föregående år och uppgick till 6,5 miljoner ton. Ökningen beror framför allt på att stora skördar medförde en större mängd skörderester i fält, vilket i sin tur ökar lustgasutsläppen.

Diagram 2.6 Utsläpp av växthusgaser från jordbruket 1990–2025 fördelat per utsläppskälla

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

Källa: Naturvårdsverket.

2.3.4 Arbetsmaskiner

Med arbetsmaskiner avses bränsledrivna fordon som inte är avsedda för vägtrafik, samt arbetsredskap som används för bl.a. bygge och underhåll av vägar, bostäder och lokaler, men även för arbete inom industri, jord- och skogsbruk och fiske.

År 2024 uppgick växthusgasutsläppen från arbetsmaskiner till 3,4 miljoner ton koldioxidekvivalenter, vilket är en ökning med 0,8 miljoner ton (33 procent) jämfört med 2023 och en minskning med ca 0,3 miljoner ton (ca 9 procent) sedan 1990. Den främsta förklaringen till de ökade utsläppen mellan 2023 och 2024 var den sänkta reduktionsplikten för diesel, som är det bränsle som främst används i arbetsmaskiner. Enligt preliminär statistik för 2025 minskade utsläppen med 0,1 miljoner ton (ca 4 procent) jämfört med föregående år och uppgick till 3,2 miljoner ton. Detta beror främst på att reduktionsplikten för diesel höjdes den 1 juli 2025.

2.3.5 Bostäder och lokaler

Bostäder och lokaler omfattar utsläpp från egen förbränning av bränslen för uppvärmning och varmvatten i bostäder och lokaler, inklusive lokaler i jordbruk och skogsbruk.

År 2024 uppgick växthusgasutsläppen från bostäder och lokaler till 0,6 miljoner ton koldioxidekvivalenter, vilket är nästan oförändrat jämfört med 2023 men en minskning med ca 8,5 miljoner ton (94 procent) jämfört med 1990. Enligt preliminär statistik för 2025 var utsläppen oförändrade jämfört med föregående år.

Den långsiktiga trenden med minskade utsläpp förklaras dels av att oljeuppvärmningen fasades ut under 1990-talet till förmån för fjärrvärme och värmepumpar, dels av ökad energieffektivitet i både det befintliga byggnadsbeståndet och i nyproducerade byggnader. Exempelvis har direktivet om byggnaders energiprestanda[8] inneburit höjda krav på energieffektivisering i det svenska byggnadsbeståndet sedan 2002.

[8] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1275 av den 24 april 2024 om byggnaders energiprestanda (omarbetning) (EPBD).

2.3.6 Produktanvändning inklusive lösningsmedel

Utsläpp från produktanvändning inklusive lösningsmedel omfattar framför allt fluorerade gaser, s.k. F-gaser, som används i kylsystem, värmepumpar och luftkonditioneringsanläggningar.

År 2024 uppgick växthusgasutsläpp till följd av användning av F-gaser och annan produktanvändning till 1,1 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar en minskning med 0,04 miljoner ton (ca 4 procent) jämfört med 2023 men en ökning med 0,7 miljoner ton (218 procent) jämfört med 1990. Enligt preliminär statistik för 2025 minskade utsläppen med 0,04 miljoner ton (ca 4 procent) jämfört med föregående år och uppgick till 1,0 miljon ton.

Utsläppsökningen sedan 1990 beror framför allt på att ozonnedbrytande ämnen i bl.a. kylsystem, värmepumpar och luftkonditioneringsanläggningar ersattes av F-gaser i samband med att Montrealprotokollet[9] trädde i kraft 1989. Sedan 2017 har utsläppen däremot minskat med 25 procent, vilket framför allt beror på hårdare krav efter införandet av EU:s F-gasförordning[10] 2006.

2.3.7 Avfall

Avfallssektorn omfattar utsläpp från deponier. Utsläpp från avfallsförbränning redovisas under el- och fjärrvärmesektorn (se avsnitt 2.2.2).

År 2024 uppgick växthusgasutsläppen från avfallssektorn till ca 1 miljon ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar en minskning med ca 0,08 miljoner ton (8 procent) jämfört med 2023 och en minskning med 2,1 miljoner ton (69 procent) jämfört med 1990. Enligt preliminär statistik för 2025 minskade utsläppen marginellt, med 0,03 miljoner ton (ca 3 procent) jämfört med föregående år och uppgick till 0,95 miljoner ton.

Utsläppsminskningen sedan 1990 beror framför allt på att deponerat organiskt avfall har minskat till låga nivåer, på grund av det deponiförbud som infördes i början av 2000-talet, samtidigt som metanåtervinningen vid deponierna har ökat i omfattning. Andra styrmedel som har bidragit till att minska utsläppen är regler om producentansvar för vissa varor samt stöd från Klimatklivet och Industriklivet för bl.a. omställning till en cirkulär ekonomi.

2.4 Utsläppsutvecklingen inom LULUCF-sektorn

Utsläpp och upptag från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) utgörs framför allt av skillnaden mellan inlagring av koldioxid genom biomassatillväxt och avgång. Med avgång avses både avverkning för t.ex. produktion av träprodukter och naturlig avgång, dvs. att träd dör av naturliga orsaker som ålder, torka, stormskador eller insektsangrepp. Det största nettoupptaget sker genom inlagring av koldioxid i mineraljord och levande biomassa. Storleken på nettoupptaget påverkas framför allt av den årliga tillväxten i skogen och avverkningsvolymen samt den naturliga avgången. Koldioxidutsläpp från förbränning av biomassa (främst avverkningsrester och restprodukter inom skogsindustrin) redovisas inte i energisektorn, utan redovisas i stället vid avverkning i LULUCF-sektorn. Utsläpp från biobränslen inom LULUCF rapporteras i det land där biomassan produceras. Det

[9] Montrealprotokollet om ämnen som bryter ned ozonskiktet.

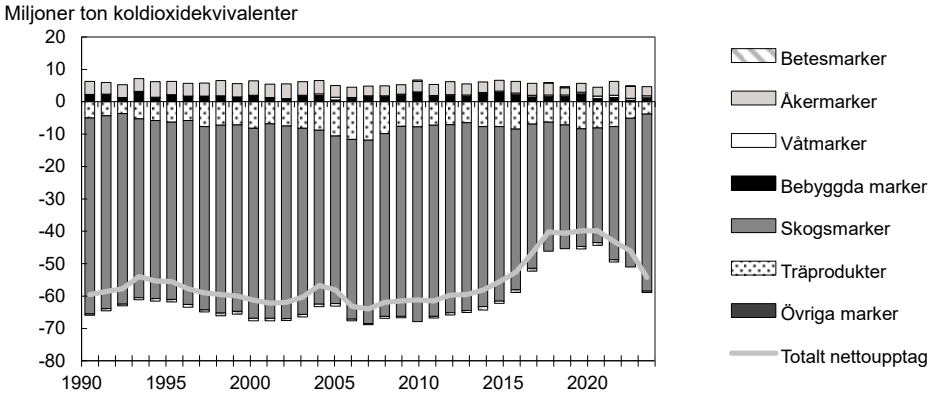
[10] Europaparlamentet och rådets förordning (EU) 2024/573 av den 7 februari 2024 om fluorerade växthusgaser, om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och om upphävande av förordning (EU) nr 517/2014.

innebär att utsläpp från biobränsle som används i Sverige, men som producerats i ett annat land, redovisas i det landets växthusgasstatistik.

År 2024 uppgick det rapporterade totala nettoupptaget av växthusgaser inom LULUCF-sektorn till 54 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Det motsvarar en ökning med 8,2 miljoner ton (18 procent) jämfört med 2023 men en minskning med ca 5,3 miljoner ton (9 procent) jämfört med 1990. Under perioden 1990–2024 har nettoupptaget i genomsnitt uppgått till ca 56 miljoner ton per år, med betydande variationer mellan åren. Den statistiska osäkerheten är större för LULUCF-sektorn än för andra sektorer, och siffrorna bör därför tolkas med försiktighet. Detta gäller särskilt de tre senaste årens utfall som fortfarande baseras på inventeringar som ännu inte är fullständiga.

Den svenska skogen har sedan en lång tid tillbaka ett stort nettoupptag av koldioxid, vilket beror på att tillväxten i skogen har varit större än avgången. Under perioden 2010–2020 minskade däremot det rapporterade nettoupptaget till följd av en lägre tillväxttakt i skogen. Den minskade tillväxten berodde bl.a. på torrår, högre avverkningsnivå och ökad naturlig avgång till följd av en ökad omfattning av insektsangrepp. Den trenden har nu vänt, vilket främst beror på att skogstillväxten har återhämtat sig, men även att avverkningen och den naturliga avgången har minskat. Det finns inte någon preliminär utsläppsstatistik för 2025 för LULUCF-sektorn.

Diagram 2.7 Nettoutsläpp och nettoupptag av växthusgaser från LULUCF-sektorn 1990–2024 per markkategori samt från avverkade träprodukter

Källa: Naturvårdsverket.

2.5 Utsläppsutvecklingen för utsläpp som inte ingår i klimatmålen

Enligt klimatlagen ska regeringen bedriva ett klimatpolitiskt arbete som syftar till att förhindra farlig störning i klimatsystemet. I detta avsnitt redogörs kortfattat för utsläpp från utrikes flyg och sjöfart, konsumtionsbaserade utsläpp samt för exportens klimateffekt.

2.5.1 Utsläpp från tankning i Sverige till utrikes flyg och sjöfart

Utsläppen från bränsle som har tankats i Sverige och används för internationellt flyg och sjöfart, s.k. bunkring, omfattas inte av nationella åtaganden om utsläppsminskningar. Dessa utsläpp omfattas i stället av globala klimatåtaganden inom FN-organen Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO) och Internationella

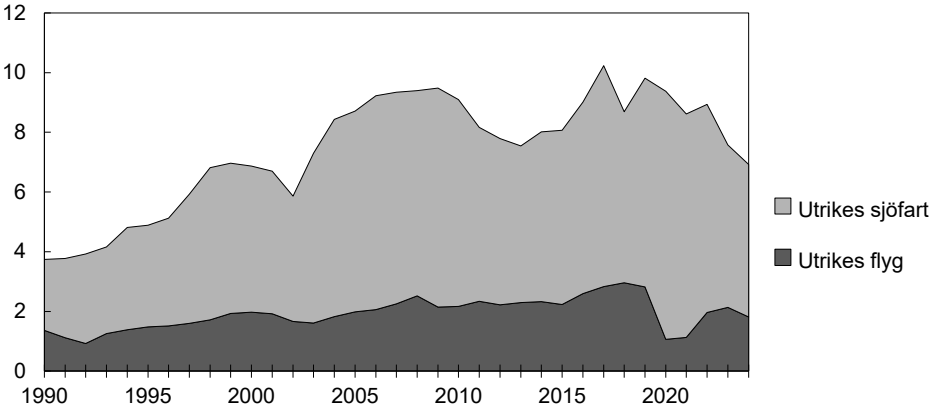
sjöfartsorganisationen (IMO). Utsläpp från utrikes flyg och sjöfart omfattas till viss del av regelverk på EU-nivå, såsom ETS 1.

År 2024 uppgick växthusgasutsläppen från användning av bränsle som har tankats i Sverige av internationellt flyg och internationell sjöfart till 6,9 miljoner ton koldioxidekvivalenter, vilket är ca 0,7 miljoner ton (8 procent) lägre än 2023. Jämfört med 1990 har utsläppen ökat med ca 3,2 miljoner ton (85 procent).

Av utsläppen 2024 stod utrikes sjöfart för 5,1 miljoner ton koldioxidekvivalenter och utrikes flyg för 1,9 miljoner ton. Utsläppen från utrikes sjöfart minskade med 0,3 miljoner ton mellan 2023 och 2024, men har ökat med 2,8 miljoner ton sedan 1990. Utsläppen från utrikes flyg minskade med 0,3 miljoner ton mellan 2023 och 2024, men har ökat med 0,4 miljoner ton sedan 1990.

Diagram 2.8 Utsläpp av växthusgaser från tankning i Sverige till utrikes flyg och sjöfart 1990–2024

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

Källa: Naturvårdsverket.

2.5.2 Konsumtionsbaserade utsläpp

I statistiken över de konsumtionsbaserade utsläppen av växthusgaser ingår utsläpp som uppstår både i Sverige och utomlands till följd av svensk konsumtion. Utsläpp och upptag inom LULUCF-sektorn ingår inte. Beräkningarna av de konsumtionsbaserade utsläppen är modellbaserade och förknippade med större osäkerheter än de territoriella utsläppen.

Växthusgasutsläppen från svensk konsumtion ligger på en högre nivå än de territoriella utsläppen. År 2023 uppgick de konsumtionsbaserade utsläppen till 80 miljoner ton koldioxidekvivalenter, vilket är en minskning med ca 8 miljoner ton (9 procent) jämfört med 2022 och en minskning med 30 miljoner ton (27 procent) sedan 2008. Statistik finns tillgänglig fr.o.m. 2008. Utvecklingen av de konsumtionsbaserade utsläppen redovisas närmare inom utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur avsnitt 3.5.

2.5.3 Exportens klimateffekt

De produkter och tjänster som exporteras från Sverige har i genomsnitt ett lägre klimatavtryck än motsvarande produkter i andra länder. Det beror bl.a. på att Sverige har en låg användning av fossila bränslen i el- och värmeproduktionen. Dessutom kan svenska biobaserade alternativ ersätta fossilbaserade produkter som är producerade

utomlands, t.ex. förpackningar. Klimatnytta från export kan därmed uppstå om svensk export ersätter mer utsläppsintensiv produktion i andra länder.

Statistiska centralbyrån (SCB) redovisade i april 2026 ett regeringsuppdrag om att vidareutveckla ett mått på exportens effekt på de globala utsläppen, med utgångspunkt i myndighetens tidigare uppdrag om exportens klimateffekter.[11] Enligt SCB bidrar svensk export sammantaget till potentiellt undvikna utsläpp jämfört med om motsvarande produktion hade skett utomlands. År 2023 motsvarade de potentiellt undvikna utsläppen mellan 33 och 96 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Myndigheten bedömer att potentiellt undvikna utsläpp från svensk export har ökat över tid. Metoden bygger på antaganden om vilken produktion svensk export ersätter och i vilken grad det sker samt utsläppsintensitet i importländer. Den är därför behäftad med stor osäkerhet och skattningarna bör därför tolkas med större försiktighet än de konsumtionsbaserade och territoriella utsläppen.

3 Scenarier och analys av måluppfyllelse

I detta avsnitt redovisas måluppfyllelsen av de klimatpolitiska målen och klimatåtagandena mot EU utifrån scenarier för utsläpps- och upptagsutvecklingen. Scenarierna jämförs med de nationella etappmålen 2030, 2040, det långsiktiga utsläppsmålet till 2045 samt Sveriges EU-åtaganden inom ESR och LULUCF till 2030. I avsnittet redovisas även i vilken utsträckning som kompletterande åtgärder väntas kunna användas för att uppnå de nationella klimatmålen, samt hur Sverige avser använda de flexibilitetsmekanismer som lagstiftningen medger för att nå EU-åtaganden. För de territoriella utsläppen redovisas två scenarier för utvecklingen av måluppfyllelsen över tid och hur den påverkas av beslutade styrmedel. Dessa scenarier bygger på Naturvårdsverkets underlag till klimatredovisningen och kompletterande effektberäkningar för åtgärder som vidtagits efter Naturvårdsverkets analysperiod.

– 2025-scenario: Inkluderar effekter av politiska beslut fattade fram t.o.m. den 30 juni 2025 och utgör referensscenario.[12]
– 2026-scenario: Inkluderar effekter av politiska beslut fattade mellan den 1 juli 2025 och den 30 juni 2026. Scenariot visar hur regeringens politik under det gångna året bedöms påverka gapet till utsläppsmålen. Scenariot innehåller också uppdaterade omvärldsfaktorer och metodförbättringar jämfört med 2025-scenariot.

Upptag och utsläpp från LULUCF-sektorn är mer osäkra än utsläppen från övriga sektorer, både avseende storleken på det faktiska nettoupptaget och hur väl det fångas i statistiken. För LULUCF-sektorn presenteras därför fyra scenarier med olika antaganden om tillväxt och avverkning.

Scenarierna bygger på effektbedömningar av beslutade styrmedel, men också på antaganden om bl.a. ekonomisk utveckling, prisutveckling på fossila bränslen och prisutveckling inom ETS 1 och EU:s nya utsläppshandelssystem för vägtransporter, byggnader och viss industri (ETS 2)[13]. Scenarierna utgår från att förutsättningarna för omställning finns på plats, t.ex. elproduktion, elnätskapacitet, effektiva

[11] Regeringsuppdrag – exportens klimateffekter, Statistiska centralbyrån 2026.

[12] Detta scenario motsvarar 2025-scenariot i förra årets klimatredovisning.

[13] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/959 av den 10 maj 2023 om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem.

tillståndsprocesser och tillgång till arbetskraft med rätt kompetens, trots att fortsatt arbete behövs för att säkerställa dessa förutsättningar. Flera av antagandena är förknippade med betydande osäkerhet. Antagandena beskrivs närmare i Naturvårdsverkets underlag till klimatredovisningen.

3.1 Måluppfyllelse för 2045-målet

Enligt 2026-scenariot beräknas utsläppen 2045 uppgå till 22,4 miljoner ton koldioxidekvivalenter, vilket därmed också är gapet till målet om nettonollutsläpp 2045 om kompletterande åtgärder inte beaktas. Om kompletterande åtgärder skulle nyttjas fullt ut minskar gapet till ca 11,7 miljoner ton. Enligt 2026-scenariot beräknas ca 1,2 miljoner ton bio-CCS kunna tillgodoräknas som kompletterande åtgärder, varvid utsläpp om ca 21,2 miljoner ton väntas återstå 2045.

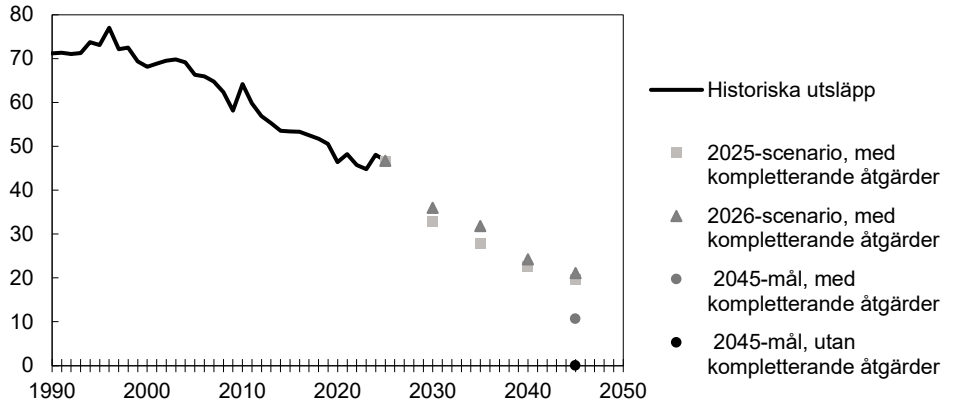
Gapet till 2045-målet är ca 1,6 miljon ton större än det gap som redovisades i förra årets klimatredovisning (prop. 2025/26:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. bilaga 4). Det ökade gapet förklaras främst av utsläppsutvecklingen för inrikes transporter, men även av ökade utsläpp från arbetsmaskiner och industri. Utsläppen minskar i 2026-scenariot, men från en högre nivå och i en långsammare takt än i 2025-scenariot. Den långsammare takten beror bl.a. på att elektrifieringen av vägtransporter och arbetsmaskiner har gått långsammare än vad som prognostiserades i 2025-scenariot. Även metodförbättringar som fångar tidigare underskattade utsläpp av lustgas från tunga lastbilar bidrar till det större gapet till målet. För industrin beror den långsammare minskningen av utsläppen på att utfasningen av fossila bränslen antas ske i något långsammare takt.

Diagram 3.1 visar växthusgasutsläppen enligt 2025- och 2026-scenarierna inklusive den i scenarierna beräknade användningen av kompletterande åtgärder.
I 2026-scenariot beräknas dessa till 1,3 miljoner ton koldioxidekvivalenter 2030 fördelat på ca 0,8 miljoner ton bio-CCS och ca 0,5 miljoner internationella krediter. För 2035, 2040 och 2045 antas i 2026-scenariot att kompletterande åtgärder består av 1,2 miljoner ton bio-CCS, men inga internationella krediter.

Regeringen bedömer att det behövs ytterligare åtgärder för att nå det långsiktiga utsläppsmålet till 2045. I enlighet med de principer som har tagits fram för en övergångsregerings budgetproposition bör innehållet inte vara politiskt kontroversiellt eller ha en tydlig partipolitisk inriktning. Redovisningen innehåller därför inte någon bedömning av när eller hur beslut om ytterligare åtgärder kan fattas.

Diagram 3.1 Scenarier över Sveriges territoriella utsläpp av växthusgaser till 2045

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

Källa: Naturvårdsverket.

3.2 Måluppfyllelse för ESR-sektorn

Nedan beskrivs gapet till Sveriges åtagande enligt ESR, de nationella etappmålen för utsläpp i ESR-sektorn till 2030 och 2040 samt det nationella etappmålet för inrikes transporter till 2030.

3.2.1 EU-åtagandet för ESR

År 2024 uppgick växthusgasutsläppen i ESR-sektorn till 30,9 miljoner ton koldioxidekvivalenter, vilket är 2,5 miljoner ton högre än det utsläppsutrymme som Sverige har tilldelats för 2024. Det samlade gapet, nettounderskottet gentemot Sveriges ESR-åtagande för hela perioden 2021–2030, beräknas enligt 2026-scenariot till ca 13,7 miljoner ton. Det innebär att gapet har ökat med ca 8 miljoner ton jämfört med 2025-scenariot. Ökningen beror framför allt på den metodförbättring som fångar tidigare underskattade lustgasutsläpp från tunga lastbilar, vilket motsvarar ca 5 miljoner ton för hela åtagandeperioden (se avsnitt 2.3.1), men även på beräknade högre utsläpp från transporter och arbetsmaskiner bl.a. till följd av en lägre elektrifieringstakt. I uppskattningen av gapet till ESR-åtagandet antas att Sverige utnyttjar möjligheten att använda den s.k. ETS-flexibiliteten fullt ut[14] samt att Sverige nyttjar det utsläppsutrymme som inte användes 2021–2023 då Sveriges utsläpp låg under den årliga utsläppstilldelningen.[15] Kvarvarande underskott kan potentiellt täckas av överskott från LULUCF (upp till 2,45 miljoner ton för perioden 2026–2030), eller genom köp av utsläppsutrymme från andra medlemsstater. Dessa alternativ beaktas däremot inte i 2026-scenariot.

Från och med 2026 kommer, till följd av ändringar i ETS 1-regelverket, utsläpp från anläggningar där mer än 95 procent av de totala utsläppen av växthusgaser kommer från förbränning av biomassa inte längre att omfattas av ETS 1. Utsläpp från dessa anläggningar kommer i stället att bokföras i ESR. Det påverkar Sveriges uppfyllande av ESR-åtagandet, eftersom utsläppen under perioden 2021–2030 räknas ackumulerat. Sverige har skickat in en begäran till Europeiska kommissionen om fortsatt inkludering av svenska pappers- och massaindustrianläggningar i ETS 1 (KN2026/01553). Från och med 2027 väntas dessa anläggningar åter ingå i ETS 1, vilket innebär att utsläpp från sådana anläggningar inte kommer att bokföras i ESR. I Naturvårdsverkets underlag till klimatredovisningen antas däremot dessa utsläpp bokföras i ETS 1 redan fr.o.m. 2026. Utsläppen i ESR-sektorn är därför 0,3 miljoner ton koldioxidekvivalenter högre i 2026-scenariot jämfört med Naturvårdsverkets underlag.

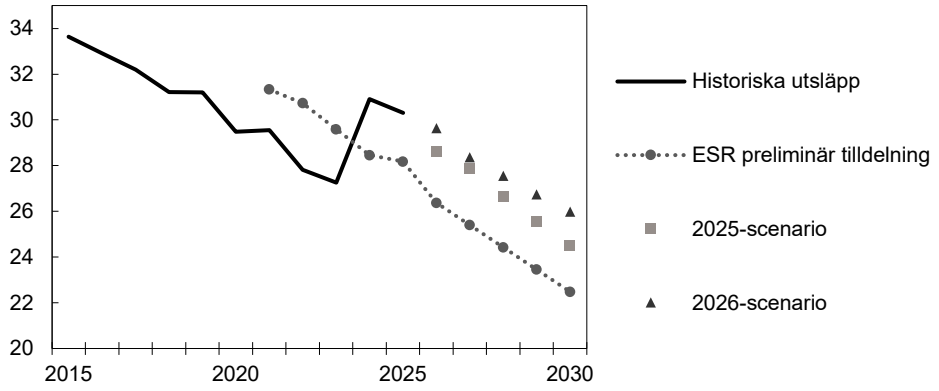
För 2030 väntas utsläppen i ESR-sektorn vara ca 26 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Det är ca 40 procent lägre än 2005, men högre än Sveriges ESR-åtagande som kräver en minskning med 50 procent jämfört med 2005.

[14] ETS-flexibiliteten innebär för svensk del att 0,87 miljoner ton utsläppsrätter i ETS annulleras varje år 2025–2030, och att motsvarande mängd dras av från Sveriges tilldelning av auktionsintäkter. Sveriges utsläppsutrymme i ESR ökar därmed varje år med lika mycket.

[15] Under 2021–2023 underskred utsläppen Sveriges utsläppsutrymme och Sverige samlade då på sig ett utsläppsöverskott på sammanlagt ca 7 miljoner ton koldioxidekvivalenter som kan användas för att kompensera för underskott senare år under åtagandeperioden.

Diagram 3.2 Scenarier över utsläpp för Sveriges ESR-åtagande till 2030

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

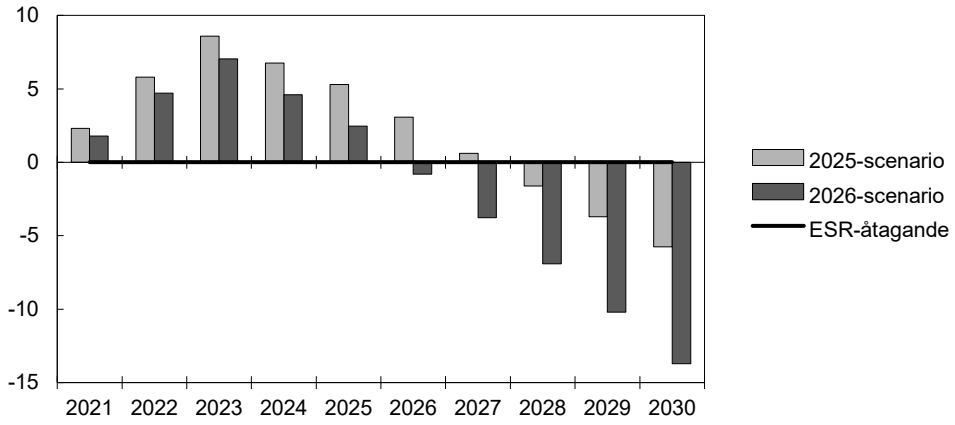
Anm.: I den preliminära ESR-tilldelningen ingår det ökade utsläppsutrymme som följer av Sveriges nyttjande av ETS-flexibiliteten.

Källor: Naturvårdsverket och egna beräkningar.

Det sammanlagda underskottet jämfört med Sveriges ESR-åtagande illustreras i diagram 3.3. En negativ siffra innebär att det finns ett ackumulerat underskott jämfört med ESR-åtagandet, medan en positiv siffra innebär att det finns ett ackumulerat överskott.

Diagram 3.3 Ackumulerat överskott/underskott jämfört med Sveriges ESR-åtagande till 2030

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

Anm. 1: I det ackumulerade överskott/underskottet ingår det utökade utsläppsutrymme som följer av Sveriges nyttjande av ETS-flexibiliteten och möjligheten att använda sparat utsläppsutrymme. Hänsyn tas inte till möjligheten att köpa utsläppsutrymme från andra medlemsstater eller tillgodoräkna överskott av nettoupptag från LULUCF-sektorn.

Anm. 2: I 2025-scenario är inte metodförbättringarna som även påverkar utsläppssiffrorna för perioden 2021–2025 medräknade. Därför skiljer sig staplarna mellan scenarierna åt för 2021–2025.

Källor: Naturvårdsverket och egna beräkningar.

Regeringen bedömer att det behövs ytterligare åtgärder för att nå ESR-åtagandet för perioden 2021–2030. I enlighet med de principer som har tagits fram för en övergångsregerings budgetproposition bör innehållet inte vara politiskt kontroversiellt eller ha en tydlig partipolitisk inriktning. Redovisningen innehåller därför inte någon bedömning av när eller hur beslut om ytterligare åtgärder kan fattas.

3.2.2 De nationella etappmålen till 2030 och 2040

För att leva upp till de nationella etappmålen till 2030 respektive 2040 bör utsläppen inom ESR-sektorn minska med 63 respektive 75 procent jämfört med 1990. Detta motsvarar att utsläppen, inklusive användning av kompletterande åtgärder, bör vara högst 17,1 miljoner ton koldioxidekvivalenter 2030 respektive högst 11,6 miljoner ton 2040. Utsläppen 2024 var 30,9 miljoner ton.

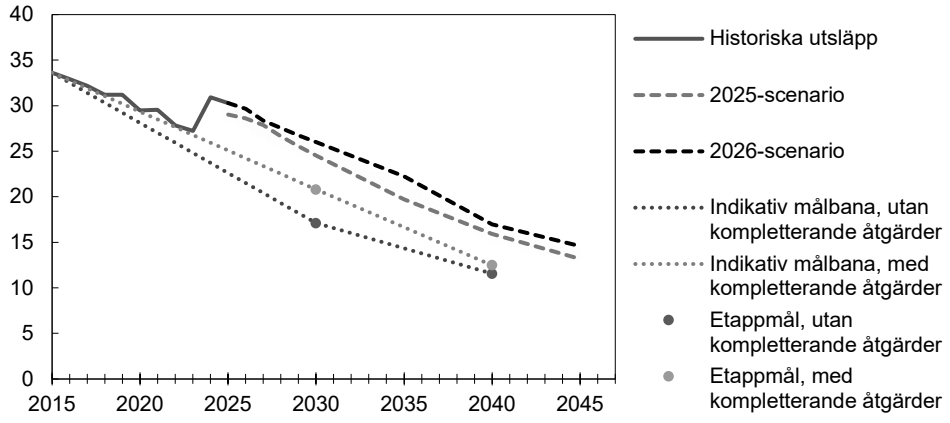
Enligt 2026-scenariot beräknas utsläpp inom ESR-sektorn på ca 26 miljoner ton koldioxidekvivalenter till 2030, vilket är 45 procent lägre än 1990. Kompletterande åtgärder kan enligt 2026-scenariot bidra med 1,3 miljoner ton 2030, fördelat på ca 0,8 miljoner ton bio-CCS och ca 0,5 miljoner ton internationella krediter. Gapet till etappmålet för 2030 enligt 2026-scenariot är därmed 7,6 miljoner ton. Detta är ca 2 miljoner ton högre än i 2025-scenariot, varav 0,5 miljoner ton beror på att den beräknade storleken på kompletterande åtgärder har bedömts vara lägre. Om de kompletterande åtgärderna skulle användas fullt ut skulle gapet bli ca 5,2 miljoner ton.

Till 2040 beräknas utsläpp inom ESR-sektorn enligt 2026-scenariot på ca 17 miljoner ton koldioxidekvivalenter, vilket är 63 procent lägre än 1990. De beslutade kompletterande åtgärderna uppgår enligt scenariot till 1,2 miljoner ton 2040, varav 0,9 miljoner ton kan tillgodoräknas mot målet eftersom kompletterande åtgärder endast får bidra med 2 procentenheter till etappmålet till 2040. Gapet till etappmålet för 2040 är enligt 2026-scenariot därmed 4,5 miljoner ton, vilket är ca 1 miljon ton högre än i 2025-scenariot.

De nationella etappmålen till 2030 och 2040 är punktmål där måluppfyllelsen mäts utifrån utsläppsnivån det givna målåret. Som stöd för att följa utvecklingen mot etappmålet finns två indikativa målbanor som visar en linjär utsläppsutveckling från 2015 fram till 2030, 2040 och 2045. Den ena målbanan utgår från antagandet om full användning av kompletterande åtgärder, medan den andra utgår ifrån ingen användning av kompletterande åtgärder. Under 2024 låg utsläppen ca 5 miljoner ton över målbanan med fullt nyttjande av kompletterande åtgärder, och 7 miljoner ton över målbanan utan nyttjande av kompletterande åtgärder. Enligt 2026-scenariot uppgår utsläppen fram t.o.m. 2030 till ca 5 miljoner ton respektive ca 8 miljoner ton över de indikativa målbanorna.

Diagram 3.4 Scenarier över Sveriges utsläpp av växthusgaser inom ESR i förhållande till nationella etappmål

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

Källor: Naturvårdsverket och egna beräkningar.

Regeringen bedömer att det behövs ytterligare åtgärder för att nå de nationella ESR-målen till 2030 och 2040. I enlighet med de principer som har tagits fram för en övergångsregerings budgetproposition bör innehållet inte vara politiskt kontroversiellt eller ha en tydlig partipolitisk inriktning. Redovisningen innehåller därför inte någon bedömning av när eller hur beslut om ytterligare åtgärder kan fattas.

3.2.3 Det nationella etappmålet för inrikes transporter till 2030

För att leva upp till transportmålet till 2030 ska utsläppen för inrikes transporter minska med 70 procent jämfört med 2010, vilket innebär att utsläppen 2030 inte ska överstiga 6,2 miljoner ton koldioxidekvivalenter.

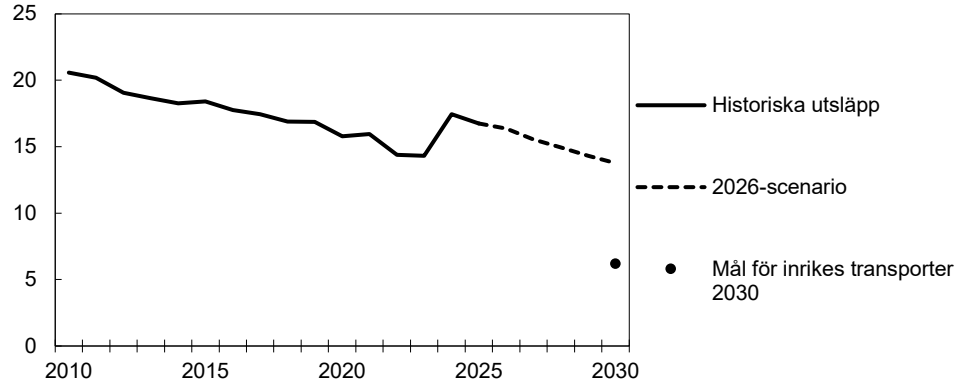
År 2024 var utsläppen från inrikes transporter 17,4 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Enligt 2026-scenariot beräknas utsläppen 2030 uppgå till 13,8 miljoner ton, vilket är ca 33 procent lägre än 2010. Gapet till transportmålet är ca 7,6 miljoner ton enligt 2026-scenariot. Det är ca 1,6 miljoner ton högre än i 2025-scenariot.

Jämfört med 2025-scenariot antas i 2026-scenariot en lägre elektrifieringstakt fram till 2030, till följd av lägre försäljning av elbilar och ellastbilar de senaste åren. Även den metodförbättring som fångar tidigare underskattade utsläpp av lustgas från tunga lastbilar påverkar gapet till etappmålet.

Regeringen bedömer att det behövs ytterligare åtgärder för att nå etappmålet till 2030 för inrikes transporter. I enlighet med de principer som har tagits fram för en övergångsregerings budgetproposition bör innehållet inte vara politiskt kontroversiellt eller ha en tydlig partipolitisk inriktning. Redovisningen innehåller därför inte någon bedömning av när eller hur beslut om ytterligare åtgärder kan fattas.

Diagram 3.5 Scenarier över utsläpp av växthusgaser från inrikes transporter (exklusive inrikes flyg) till 2030

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

Källor: Naturvårdsverket och egna beräkningar.

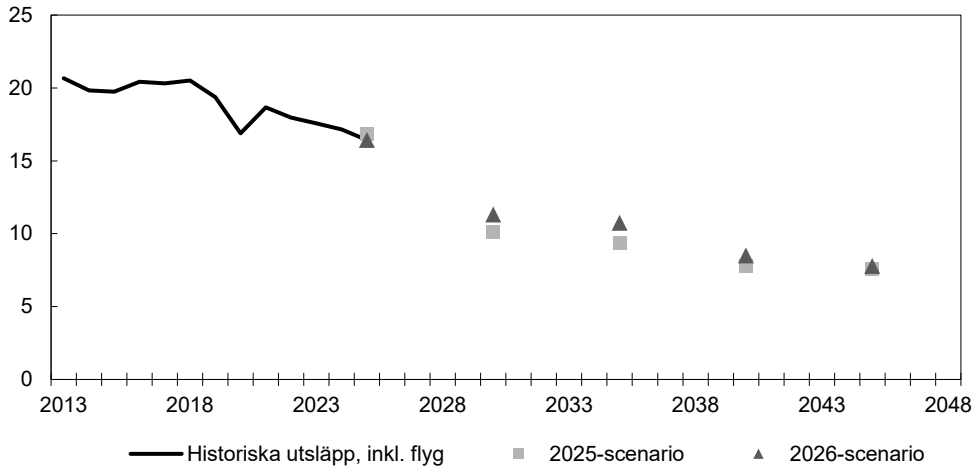
3.3 Scenarier för ETS 1-sektorn

Det finns inget separat mål för den svenska ETS 1-sektorn. I stället ingår utsläppen från svenska anläggningar inom ETS 1 i Sveriges långsiktiga utsläppsmål till 2045 och i EU:s mål om att unionens totala ETS 1-utsläpp ska minska med 62 procent till 2030 jämfört med 2005. Eftersom ett specifikt ETS 1-mål saknas för Sverige redovisas därför enbart scenarier för utsläppsutvecklingen.

I 2026-scenariot väntas utsläppen inom Sveriges ETS 1-sektor minska med 53 procent till 2045 jämfört med 2025. Utsläppen 2045 väntas i stort sett vara på samma nivå i 2025- och 2026-scenarierna, men utsläppsutvecklingen fram till 2045 skiljer sig något åt.

Diagram 3.6 Scenarier över Sveriges utsläpp av växthusgaser inom ETS 1 till 2045

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

Källa: Naturvårdsverket.

3.4 Måluppfyllelse för LULUCF-sektorn

För LULUCF-sektorn finns det statistik för nettoupptag fram till 2024. Därefter finns det fyra olika scenarier för framtida nettoupptag. Scenarierna utgår från antaganden om skogens tillväxt och avverkningstakt. Skogstillväxten antas antingen vara i nivå med inventeringen 2020–2024, som inkluderar tillväxtåren 2015–2023, eller i nivå med ett långsiktigt historiskt genomsnitt. Avverkningstakten antas antingen vara konstant eller öka. Måluppfyllelsen utvärderas i två fastslagna tidsperioder, 2021–2025 respektive 2026–2030.

3.4.1 EU-åtagandet för 2021–2025

Under åtagandeperioden 2021–2025 gäller att de bokförda utsläppen inte får vara högre än de bokförda upptagen (det s.k. no debit-målet). Sammantaget för de fem markkategorierna bedöms Sverige kunna bokföra ett överskott för hela LULUCF-sektorn på 22–30 miljoner ton koldioxidekvivalenter för perioden 2021–2025, beroende på vilka scenarier som används för nettoupptaget 2025 i brukad skogsmark. För LULUCF-sektorn finns ingen preliminär statistik för 2025. För beräkningen av nettoupptag eller nettoutsläpp 2025 har Naturvårdsverket använt genomsnittet för 2021–2024 och för brukad skogsmark även de olika startpunkterna i scenarierna.

Brukad skogsmark utgör den största markkategorin i Sverige och bedöms kunna ge ett överskott på 31–38 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Sveriges åtagande för denna markkategori innebär att nettoupptaget ska vara minst i nivå med en referensnivå för skog. Enligt LULUCF-förordningen ska medlemsstaterna senast i mars 2027 göra s.k. tekniska korrigeringar av denna referensnivå. Sveriges lantbruksuniversitet har delredovisat en preliminär teknisk korrigering i mars 2026 som använts för att beräkna den prognostiserade måluppfyllelsen av EU-åtagandet för 2021–2025 i denna klimatredovisning. Den slutliga tekniska korrigeringen kommer att fastställas 2027. Det finns dessutom ett tak i LULUCF-förordningen som begränsar hur mycket

överskott som får bokföras i brukad skogsmark. Hur dessa bestämmelser ska tillämpas är inte fullt ut klargjort på EU-nivå.

När det gäller de andra markkategorierna väntas Sverige under perioden 2021–2025 bokföra ett underskott på ca 10 miljoner ton koldioxidekvivalenter för avskogad mark och ett överskott på ca 1,4 miljoner ton för beskogad mark. För brukad åkermark och brukad betesmark väntas Sverige bokföra ett överskott på ca 0,4 miljoner ton respektive ett underskott på ca 0,3 miljoner ton under samma period.

Det prognostiserade överskott som redovisas för perioden 2021–2025 innebär en stor förändring jämfört med det prognostiserade underskott som redovisades i klimatredovisningen 2025. Det beror huvudsakligen på att ytterligare inventeringar nu visar på ett större nettoupptag på grund av en ökad skogstillväxt, lägre naturlig avgång och lägre avverkning. Förändringen beror också på den preliminära tekniska korrigeringen av referensnivån för skog.

Regeringen bedömer att LULUCF-åtagandet för 2021–2025 kommer att nås.

3.4.2 EU-åtagandet för 2026–2030

De fyra olika scenarierna för nettoupptaget i LULUCF visar på den stora osäkerhet som omgärdar sektorn. Scenarierna varierar mellan att Sverige kan få ett överskott i LULUCF-åtagandet för punktmålet 2030 på 4 miljoner ton koldioxidekvivalenter (scenariot med historisk tillväxt och konstant avverkning) eller att Sverige kan få ett underskott till målet på 8 miljoner ton (scenariot med aktuell tillväxt och ökad avverkning).

För målet för det ackumulerade upptaget 2026–2029, det s.k. budgetmålet, visar scenarierna ett spann från överskott på 23 miljoner ton koldioxidekvivalenter (scenariot med historisk tillväxt och konstant avverkning) till underskott på 17 miljoner ton (scenariot med aktuell tillväxt och ökad avverkning).

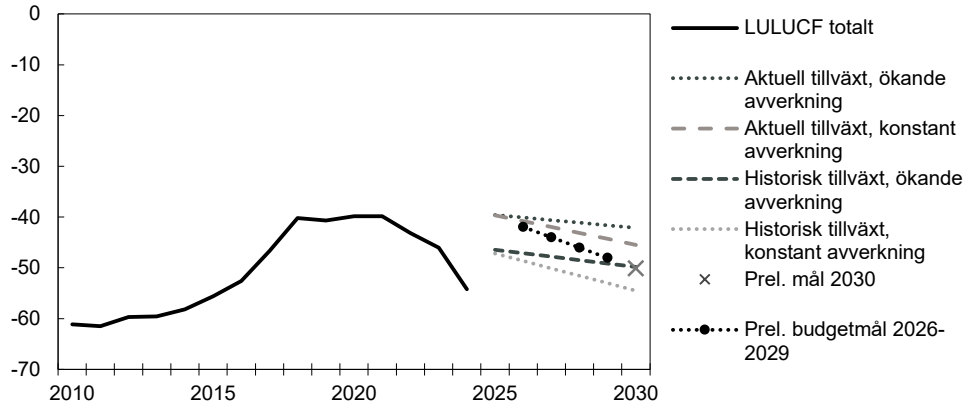
Totalt, inklusive punktmålet 2030, ger det ett ackumulerat spann för perioden 2026–2030 från underskott på 25 miljoner ton koldioxidekvivalenter till överskott på 27 miljoner ton. Utfallet är mycket osäkert eftersom tillväxt, naturlig avgång och avverkning kan förändras fram till 2030, t.ex. till följd av stormar och torka.

De senaste årens trend visar att tillväxten i skogen har återhämtat sig och att avverkningsnivåer minskade. Det ökar nettoupptaget i LULUCF, men fångas inte fullt ut i de redovisade scenarierna. Eftersom både budgetmålet 2026–2029 och punktmålet 2030 är satta i förhållande till basår, där upptagsnivåerna kan komma att justeras vid metodförändringar, är det också osäkert vilka nivåer på det rapporterade nettoupptaget som krävs för att uppfylla åtagandet.

Regeringen bedömer att det är osäkert om det behövs ytterligare åtgärder för att leva upp till LULUCF-åtagandet 2026–2029. I vissa scenarier förväntas åtagandet nås med befintliga åtgärder och i andra scenarier behövs ytterligare åtgärder för att leva upp till åtagandet. I enlighet med de principer som har tagits fram för en övergångsregerings budgetproposition bör innehållet inte vara politiskt kontroversiellt eller ha en tydlig partipolitisk inriktning. Redovisningen innehåller därför inte någon bedömning av när eller hur beslut om eventuella ytterligare åtgärder kan fattas.

Diagram 3.7 Scenarier över Sveriges nettoupptag från LULUCF-sektorn till 2030

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

Anm.: Scenariernas startpunkter visar ett lägre nettoupptag än vid slutpunkten för den historiska tidsserien. Det beror på att scenarierna baseras på skogstillstånd, tillväxt och avverkning för perioden 2020–2024 då nettoupptaget i genomsnitt var lägre än vid slutpunkten 2024.

Källa: Naturvårdsverket.

3.5 Kvantifierade effekter i 2026-scenariot

I detta avsnitt sammanfattas kvantitativa bedömningar av hur beslut under perioden den 1 juli 2025–30 juni 2026 påverkar utsläppen. Dessa beslut, tillsammans med förändrade omvärldsfaktorer samt ny statistik och metodförbättringar, förklarar skillnaden mellan 2025-scenariot och 2026-scenariot.

Skillnaden mellan 2025-scenariot och 2026-scenariot består till största delen av den metodförbättring som gör att tidigare underskattade utsläpp av lustgas nu fångas i beräkningen av utsläpp från vägtrafiksektorn. Detta beskrivs närmare i avsnitt 2.3.1. Skillnaden uppgår till ca 5 miljoner ton koldioxidekvivalenter ackumulerat mellan 2021–2030.

De redovisade effekterna avser enbart den utsläppseffekt som följer av en förändring i ett styrmedel, inte styrmedlets totala effekt. För nya styrmedel blir förändringen densamma som styrmedlets totala effekt. När styrmedel har starka inbördes samband redovisas den samlade effekten av en grupp styrmedelsförändringar i stället för varje enskild förändring.

Tabell 3.1 Kvantifierade effektbedömningar för nya och ändrade beslut juli 2025–juli 2026

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

Beslut/styrmedelsförändring	Relevant sektor	Ackumulerad effekt 2026–2030
Förstärkning av Klimatklivet	ESR	-0,5
Riktad elbilspremie i Sociala klimatfonden[1]	ESR	-0,5
Tillfällig ersättning till statliga myndigheter för att minska användandet av fossila drivmedel[2]	ESR	< -0,1
Tillfälligt statsbidrag för sänkta priser i kollektivtrafiken[3]	ESR	< -0,1
Senareläggning av införandet av ETS 2 inom EU	ESR	0,2
Lägre elektrifieringstakt[4]	ESR	2,2
Tillfälliga sänkningar av skatt på bensin och diesel[5]	ESR	0,4
Förlängning av förstärkt skattenedsättning på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk under 2026[6]	ESR	<0,1
Pappers- och massaindustrianläggningar bokförs i ESR 2026	ESR	0,3

Anm.: Effektbedömningarna motsvarar inte den exakta påverkan som styrmedelsförändringen haft i scenarierna då metoder för scenarioframtagande och effektbedömningar av enskilda styrmedel i klimatredovisningen skiljer sig åt. Vissa effektbedömningar har uppdaterats sedan förra årets klimatredovisning. Notera att förutsättningsskapande åtgärder redan är intecknade i scenarierna (se avsnitt 5).

[1] Inkluderar effekter av åtgärder som föreslogs i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1) och propositionen Vårändringsbudget för 2026 (prop. 2025/26:99).

[2] Inkluderar effekten av en åtgärd som föreslogs i propositionen Vårändringsbudget för 2026 (prop. 2025/26:99). Åtgärden gäller bara för 2026 och effekten för året beräknas till minskade utsläpp om 50 000 ton koldioxidekvivalenter.

[3] Inkluderar effekten av åtgärder som föreslogs i propositionen Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern (prop. 2025/26:275). Åtgärden gäller bara för 2026 och effekten för året beräknas till minskade utsläpp om ca 20 000 ton koldioxidekvivalenter.

[4] Effekten inkluderar styrmedelsförändringar som påverkar elektrifieringstakten, inkl. förlängning och förändring av klimatpremien för lätta lastbilar och förändring av klimatpremierna för tunga lastbilar och miljöarbetsmaskiner.

[5] Effekten avser de skattesänkningar som föreslogs i propositionen Extra ändringsbudget för 2026 – Sänkt skatt på drivmedel samt el- och gasprisstöd (prop. 2025/26:236) och propositionen Extra ändringsbudget för 2026 – Stöd till Ukraina samt stöd till hushåll och andra åtgärder med anledning av kriget i Mellanöstern (prop. 2025/26:275). Skattesänkningarna är tillfälliga och den redovisade effekten gäller enbart utsläppen under 2026.

[6] Effekten avser den tillfälligt utökade nedsättning av skatt på jordbruksdiesel som föreslogs i budgetpropositionen för 2026 (prop. 2025/26:1). Åtgärden antas leda till en tillfällig utsläppsökning för 2026 om ca 20 000 ton koldioxid-ekvivalenter, samt att utfasningen av de fossila bränslena i de aktuella sektorerna försenas. Effekten för 2030 är svårbedömd.

Källor: Naturvårdsverket och egna beräkningar.

Utöver åtgärderna ovan har det även fattats beslut under året som inte har kunnat kvantifieras, men som ändå bedöms kunna ha en klimatpåverkan.

3.6 Sammanfattning av måluppfyllelsen

I tabell 3.2 sammanfattas måluppfyllelsen för de nationella klimatmålen och Sveriges EU-åtaganden enligt 2026-scenariots beräknade utsläpp för det aktuella målåret eller åtagandeperioden.

Tabell 3.2 Utsläppsgap till Sveriges nationella klimatmål och EU-åtaganden enligt 2026-scenariot

		Utsläppsgap inkl. flexibiliteter och beslutade kompletterande åtgärder	
Nationella mål eller EU-åtaganden	Mål	Miljoner ton koldioxidekvivalenter	Procentenheter
Nationellt 2045-mål	Nettonoll	21,2	30
Nationellt etappmål ESR 2030	-63% jfr. 1990	7,6	16
Nationellt etappmål ESR 2040	-75% jfr. 1990	4,5	10
Nationellt transportmål 2030	-70% jfr. 2010	7,6	37
ESR-åtagande 2021–2030	Årligt utsläppsutrymme	13,7	-
	-50% jfr. 2005	4,4	12
LULUCF-åtaganden 2021–2030	No debit-målet 2021–2025	Överskott om 22–30	-
	Upptagsbudget 2026–2029	Underskott om 17 – överskott om 23	-
	Punktmål 2030 +4 Mton jfr. med snittet 2016–2018	Underskott om 8 – överskott om 4	-

Anm.: Gapen till de nationella målen inkluderar beslutade kompletterande åtgärder medan gapen till ESR-åtagandet inkluderar viss flexibilitet över tid, mellan sektorer och medlemsstater samt ETS-flexibiliteten. Utfallet gentemot LULUCF-åtagandena redovisas utan flexibilitet.

Källor: Naturvårdsverket och egna beräkningar.

4 Ytterligare åtgärder som kan påverka klimatomställningen

I detta avsnitt redogörs för ytterligare åtgärder som ännu inte har beslutats, men som framöver kan leda till effekter på utsläpp och nettoupptag. Det innefattar bedömningar av utsläppseffekter till följd av denna proposition samt utredningar och förslag på såväl nationell som internationell nivå som kan komma att påverka utsläppsutvecklingen.

4.1 Denna proposition

Denna proposition har lämnats av en övergångsregering. Särskilda principer har tillämpats vid utformningen av propositionen (se Förslag till statens budget, finansplan, m.m. avsnitt 1.1), vilket medför vissa förändringar av de anslagsnivåer som beräknades i budgetpropositionen för 2026. Dessa förändringar bedöms påverka utsläppen. Preliminära beräkningar visar att de territoriella utsläppen sammantaget minskar med upp till 0,1 miljoner ton koldioxidekvivalenter fram till 2030. Det ackumulerade nettoupptaget i LULUCF-sektorn bedöms samtidigt minska (vilket motsvarar en utsläppsökning) med upp till ca 0,1 miljoner ton koldioxidekvivalenter fram till 2030.

I tabell 3.1 redogörs för preliminära beräkningar av direkta utsläppseffekter av förslag i denna proposition som bedöms vara betydande och som inte redan är inkluderade i 2026-scenariot. Beräkningar av enskilda åtgärders effekter och sammanlagda effekter kan skilja sig i det kommande underlaget till nästa års klimatredovisning som tas fram av statistikansvariga myndigheter.

Tabell 4.1 Preliminära beräkningar av utsläppseffekter som bedöms vara betydande och inte redan inkluderade i 2026-scenariot

Miljoner ton koldioxidekvivalenter

Styrmedel	Effekt 2027	Effekt 2030	Ackumulerad effekt 2026–2030
ESR-sektorn			
Högre anslag för Klimatklivet	< -0,01	-0,04	-0,10
LULUCF-sektorn			
Minskad satsning på återvätning av nedlagd jordbruksmark	<0,01	0,03	0,08

Anm.: I beräkningarna antas att anslagen utnyttjas fullt ut. För Klimatklivet förutsätter det att det fattas nya riksdagsbeslut om beställningsbemyndigande som möjliggör detta.

Källa: Egna beräkningar.

4.2 Utredningar och uppdrag som är relevanta för klimatomställningen

Nedan redogörs för ett urval av utredningar som har tillsatts och uppdrag som getts till myndigheter under perioden den 1 juli 2025–30 juni 2026. Dessa väntas bidra med analyser och konsekvensutredningar som kan utgöra underlag för eventuella framtida beslut som ytterligare kan minska utsläppen.

- Uppdrag till Statens energimyndighet (Energimyndigheten) att ta fram förslag om biogasstyrmedel (KN2026/01020).
- Beslut att förlänga Miljömålsrådets uppdrag t.o.m. den 6 maj 2030 (KN2026/00875).

- Uppdrag till Energimyndigheten att utveckla stödet för elektriska och fossilfria arbetsmaskiner så att användningen ökar snabbare (KN2026/01307 [delvis], KN2026/01376 [delvis], KN2026/01395).
- Uppdrag till Energimyndigheten att undersöka om Industriklivet kan omfatta stöd till infångning, lagring och användning av koldioxid på exempelvis avfallsanläggningar (KN2026/01307 [delvis], KN2026/01376 [delvis], KN2026/01395).
- Uppdrag till Naturvårdsverket att genomföra insatser som kan leda till kortare prövningstider för industrin och minskade klimatutsläpp (KN2025/00560, KN2025/00726, KN2025/01453 m.fl.).
- Uppdrag till Verket för innovationssystem att föreslå en struktur för s.k. regulatoriska sandlådor för att främja utvecklingen av nettonollteknik i Sverige (KN2025/01778).
- Uppdrag till Naturvårdsverket att lämna förslag om hur insamlingen av förpackningsavfall kan samordnas med insamlingen av annat avfall (KN2025/01507).

4.3 Förslag på internationell nivå

I tabell 4.2 beskrivs pågående arbete på EU-nivå som bedöms kunna påverka klimatomställningen. Utöver detta pågår även globala processer på klimatområdet som kan komma att påverka Sveriges klimatomställning, bl.a. inom ramen för FN:s klimatförhandlingar (UNFCCC). Mer information om förslag på internationell nivå redovisas inom utgiftsområde 20 Klimat, miljö och natur avsnitt 3.6.

Tabell 4.2 Förslag på EU-nivå som bedöms kunna påverka klimatomställningen

Förslag	Beskrivning
EU:s ramverk för att genomföra klimatmålet till 2040	Europeiska kommissionen presenterade ett förslag för ETS 1[1] under juli 2026 och kommer i slutet av 2026 presentera förslag på genomföranderamverk för övriga sektorer för att specificera hur EU ska leva upp till målet om att nettoutsläppen ska minska med 90 procent till 2040.
Revidering av koldioxidkrav för personbilar och lätta lastbilar inom EU[2]	Europeiska kommissionen har föreslagit förändringar som innebär sänkta krav för minskning av koldioxidutsläpp från nya lätta fordon.
Förslag till förordning om rena företagsfordon[3]	Europeiska kommissionen har föreslagit en förordning om krav på andel noll- och lågutsläppsfordon för företag med fler än 250 anställda.
Ändringar av EU:s gränsjusteringsmekanism för koldioxid (CBAM)[4]	Förhandlingar pågår inom EU om att utvidga tillämpningsområdet för CBAM.
EU:s naturrestaureringsförordning	Sverige lämnade ett utkast till nationell naturrestaureringsplan till Europeiska kommissionen i september 2026.
EU:s handlingsplan för gödselmedel[5]	Europeiska kommissionen har presenterat en handlingsplan för gödselmedel. Planen innehåller bl.a. åtgärder för att öka produktionen av fossilfria och cirkulära gödselmedel.
Industrial Accelerator Act (IAA) [6]	Europeiska kommissionen har lagt fram ett förordningsförslag som syftar till att stärka EU:s konkurrenskraft, öka industrins andel av EU:s BNP och påskynda industrins omställning.

[1] COM(2026) 616 final.
[2] COM(2025) 995.
[3] COM(2025) 994.
[4] COM(2025) 989.
[5] COM(2026) 310.
[6] COM(2026) 100 final.

5 Förutsättningar för klimatomställningen

5.1 Indikatorer för förutsättningsskapande åtgärder

De scenarier över utsläppsutvecklingen som Naturvårdsverket tar fram, och som presenteras i avsnitt 3, bygger på antaganden om att förutsättningar för klimatomställningen finns på plats, bl.a. när det gäller tillräcklig elproduktion, elnätskapacitet och effektiva tillståndsprocesser. Antaganden är förknippade med betydande osäkerheter och i detta avsnitt redovisas därför indikatorer som speglar förutsättningar för att genomföra klimatomställningen i centrala sektorer. Indikatorerna är ett urval och bedömningarna är osäkra, bl.a. eftersom indikatorerna är svåra att mäta och kvantifiera på ett heltäckande sätt.

5.1.1 Tillräcklig och fossilfri elproduktion

El- och fjärrvärmesektorn är central i klimatomställningen genom att den möjliggör elektrifiering av andra sektorer, som transporter och industri. För att möjliggöra en omställning genom ökad elektrifiering behöver elproduktionen öka och den fossilfria andelen av elproduktionen och elanvändningen vara hög.

Under 2024 uppgick elproduktionen i Sverige till 169,3 TWh, varav andelen fossilfri elproduktion i Sverige uppgick till 98,6 procent 2024.

Kärnkraften producerade 48,7 TWh el 2024, vilket kan jämföras med 46,7 TWh 2023. I början av 2024 fanns i Sverige sex kärnkraftsreaktorer med installerad effekt på ca 6 900 MW. Regeringen har ingått aktieägaravtal om delägande i Videberg Kraft AB som avser investera i ca 1 500 MW ny kärnkraft.

Vindkraftsproduktionen ökade till 40,4 TWh 2024, jämfört med 34,1 TWh 2023. Enligt Energimyndigheten väntas den genomsnittliga ökningstakten avta under kommande år.[16]

Under 2024 producerades 4,1 TWh solel, jämfört med 3,1 TWh 2023. Enligt Energimyndigheten väntas den genomsnittliga ökningstakten minska under kommande år.[17] Under 2024 tillkom omkring 1 TWh ny solkraftsproduktion, vilket är en marginell minskning med 0,1 TWh jämfört med 2023.[18]

Mer information om utvecklingen av fossilfri el redovisas inom utgiftsområdena 20 Klimat, miljö och natur och 21 Energi.

[16] Slutgiltig statistik för el och fjärrvärme 2024, webbplats energimyndigheten.se.
[17] Slutgiltig statistik för el och fjärrvärme 2024, webbplats energimyndigheten.se.
[18] Energiindikatorer, webbplats energimyndigheten.se.

5.1.2 Elfordon och utbyggnad av laddinfrastruktur

Transportsektorn står för en betydande andel av Sveriges utsläpp av växthusgaser och vägtransporterna står för merparten av utsläppen. Genom att elektrifiera fordonsflottan och bygga ut infrastruktur för elfordon kan utsläppen minska.

Enligt Trafikanalys har andelen elektrifierade personbilar av nybilsförsäljningen ökat kraftigt mellan 2020 och 2023, varefter andelen har stabiliserats runt 35 procent.

Antalet lätta lastbilar som kan drivas med el har ökat kontinuerligt sedan 2019, men tillväxttakten har varit långsam i jämförelse med utvecklingen för personbilar. Under 2025 ökade andelen nyregistrerade lätta lastbilar med eldrift med två procentenheter jämfört med föregående år. Elektrifieringen av tunga lastbilar har ökat de senaste åren, men är fortsatt på en låg nivå. För bussar har elektrifieringen kommit längre, och elektrifieringstakten har också ökat de senaste åren.

Tabell 5.1 Andel elektrifierade vägfordon i Sverige

Procent

	Personbilar el		Lätta ellastbilar		Tunga ellastbilar (över 4,25 ton)		Elbussar	
	Andel av nyregistreringen	Andel av flottan	Andel av nyregistreringen	Andel av flottan	Andel av nyregistreringen	Andel av flottan	Andel av nyregistreringen	Andel av flottan
2025	35,4	8,6	22,7	5,7	5,8	1,3	43,3	16,1
2024	34,2	7,2	20,9	4,6	5,7	0,9	28,1	10,2
2023	37,8	5,9	18,9	3,4	3,6	0,6	25,5	8,5
2022	32,1	4,0	13,6	2,2	2,3	0,3	19,3	6,4
2021	18,4	2,2	7,1	1,4	0,7	0,1	24,2	4,9
2020	9,3	1,1	5,9	1,0	0,3	0,0	12,5	3,5

Källa: Trafikanalys korttidsprognos för den svenska vägfordonsflottan 2026.

Tillgången till laddinfrastruktur har ökat de senaste åren. Vid utgången av 2025 var 61 268 laddpunkter på 9 251 laddstationer anslutna för publik laddning, vilket är en ökning med ca 15 000 jämfört med 2024. Antalet publika laddstationer för tunga transporter är fortsatt litet.

Tabell 5.2 Totalt antal publika laddpunkter i Sverige

	2022	2023	2024	2025
Antal laddpunkter	17 703	33 562	45 863	61 268

Källor: Statens energimyndighets årsredovisningar 2022–2025.

För mer information om vägtransporternas omställning, se utgiftsområdena 20 Klimat, miljö och natur, 21 Energi och 22 Kommunikationer.

5.1.3 Effektiva tillståndsprocesser

Effektiva tillståndsprocesser är en viktig förutsättning för företagens klimatomställning, eftersom långa handläggningstider kan försena investeringar i ny teknik och produktion. Handläggningstiden för ansökningar om tillstånd för miljöfarlig verksamhet i mark- och miljödomstolar är en indikator på hur effektiva tillståndsprocesserna är.

År 2025 var mediantiden från att en ansökan kommer in till dom eller beslut avseende tillstånd 464 dagar, vilket är en minskning jämfört med 474 dagar 2024.

Handläggningstiden varierar mellan åren, bl.a. som en följd av antalet inkomna ansökningar och komplexiteten i de inkomna ansökningarna.[19]

Tabell 5.3 Handläggningstid för ansökningar om tillstånd till miljöfarlig verksamhet

Antal dagar

År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	61	464	561	677
2024	55	474	581	926
2023	39	428	622	1033
2022	52	474	743	1013
2021	44	501	700	909
2020	43	421	568	794

Anm.: Antal avgjorda mål i första instans för ansökningar om tillstånd till miljöfarlig verksamhet samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020–2025.

Källor: Domstolsverket och Naturvårdsverket.

5.2 Beslut som påverkar förutsättningarna för klimatomställningen

Nedan listas ett urval av beslut som fattades under perioden den 1 juli 2025–30 juni 2026 och som påverkar förutsättningarna för klimatomställningen utan att ha effektberäknats, eftersom de saknar direkta utsläppseffekter. Utredningar och uppdrag som beslutades den 1 juli 2025–30 juni 2026 redovisas i avsnitt 4.2.

- Sänkt energiskatt på el 2026 (prop. 2025/26:1 Förslag till statens budget, finansplan m.m. avsnitt 13.12).
- Förstärkta anslag för tillståndsprövning till flera myndigheter (prop. 2025/26:1 utg.omr. 20 avsnitt 3.22).
- Förstärkning av det s.k. kraftlyftet (prop. 2025/26:1 utg.omr. 21 avsnitt 2.9.5) och breddning av kraftlyftet till fler typer av aktörer (förordning [2025:1487] om statligt stöd för att förbättra leveranssäkerheten i elsystemet).
- Förlängd och utvecklad satsning på bidrag för energi- och effekteffektivisering av småhus (prop. 2025/26:1 utg.omr. 21 avsnitt 2.9.2).
- Permanent skattefrihet för förmån av laddel på arbetsplatsen och utvidgad rätt till avdrag för drivmedelsutgifter (prop. 2025/26:80).
- Information och rådgivning för ökat kolupptag och biologisk mångfald (prop. 2025/26:1 utg.omr. 23 avsnitt 2.10.1).
- Medel till länsstyrelserna för att påskynda prövningen av våtmarksåtgärder (prop. 2025/26:1 utg.omr. 1 avsnitt 9.7.1).
- Det statliga kreditgarantiprogrammet för stora gröna investeringar begränsas fr.o.m. 2026 till avtal som är ingångna vid utgången av 2025 (prop. 2025/26:1 utg.omr. 24 avsnitt 3.6).
- Ändringar i avfallslagstiftningen (prop. 2025/26:108 avsnitt 6.12) för att bl.a. minska förbränningen av fossil plast.

6 Klimatpolitiska rådets rapport

De bedömningar och rekommendationer som presenterats i Klimatpolitiska rådets rapport 2026 kommer att behandlas i skrivelsen om regeringens klimatpolitiska

[19] Statistik om prövning av tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet under 2025, Naturvårdsverket.

handlingsplan. Den klimatpolitiska handlingsplanen ska enligt klimatlagen tas fram vart fjärde år, vilket innebär att nästa plan ska tas fram före utgången av 2027.

Bilaga 5

Höjd åldersgräns för jobbskatteavdraget för seniorer

Innehållsförteckning

1 Promemorians sammanfattning 2

2 Promemorians lagförslag 3

3 Förteckning över remissinstanserna 6

Bilaga till avsnitt 12.1.

1 Promemorians sammanfattning

I promemorian föreslås att jobbskatteavdraget för seniorer ska förstärkas med totalt 460 miljoner kronor. Skattesänkningen riktas till alla seniorer som har arbetsinkomster. Det föreslås även att åldersgränsen för att ta del av jobbskatteavdraget för seniorer ska höjas från 66 till 67 år. Det innebär att den som vid årets ingång har fyllt 67 år omfattas av skattelättnaden.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027.

2 Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 67 kap. 7 och 8 §§ och rubrikerna närmast före 67 kap. 7 och 8 §§ inkomstskattelagen (1999:1229)[1] ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Jobbskatteavdrag för personer som inte har fyllt 66 år

67 kap.

7 §

För dem som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt *66* år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige	*Skattereduktion*
överstiger inte 0,91 prisbasbelopp	skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 0,91 men inte 3,24 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 0,91 prisbasbelopp och 38,74 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,91 och 3,24 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 3,24 men inte 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,813 prisbasbelopp och 25,1 procent av arbetsinkomsterna mellan 3,24 och 8,08 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan 3,027 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

Föreslagen lydelse

Jobbskatteavdrag för personer som inte har fyllt 67 år

7 §[2]

För dem som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt *67* år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige	*Skattereduktion*

[1] Lagen omtryckt 2008:803.

[2] Senaste lydelse 2025:1376.

överstiger inte 0,91 prisbasbelopp	skillnaden mellan arbetsinkomsterna och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 0,91 men inte 3,24 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 0,91 prisbasbelopp och 38,74 procent av arbetsinkomsterna mellan 0,91 och 3,24 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 3,24 men inte 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan å ena sidan summan av 1,813 prisbasbelopp och 25,1 procent av arbetsinkomsterna mellan 3,24 och 8,08 prisbasbelopp och å andra sidan grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt
överstiger 8,08 prisbasbelopp	skillnaden mellan 3,027 prisbasbelopp och grundavdraget, multiplicerad med skattesatsen för kommunal inkomstskatt

Nuvarande lydelse

Jobbskatteavdrag för personer som har fyllt 66 år

8 §

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt *66* år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige	*Skattereduktion*
överstiger inte *1,75* prisbasbelopp	*22* procent av arbetsinkomsterna
överstiger *1,75* men inte *5,24* prisbasbelopp	summan av *0,2635* prisbasbelopp och *7* procent av arbetsinkomsterna
överstiger *5,24* prisbasbelopp	*0,6293* prisbasbelopp

Föreslagen lydelse

Jobbskatteavdrag för personer som har fyllt 67 år

8 §[3]

För dem som vid beskattningsårets ingång har fyllt *67* år uppgår skattereduktionen för summan av arbetsinkomster beräknade enligt 6 § till följande belopp.

Arbetsinkomst som beskattas i Sverige	*Skattereduktion*
överstiger inte *1,70* prisbasbelopp	*23* procent av arbetsinkomsterna
överstiger *1,70* men inte *6,356* prisbasbelopp	summan av *0,267* prisbasbelopp och *7,3* procent av arbetsinkomsterna
överstiger *6,356* prisbasbelopp	*0,731* prisbasbelopp

[3] Senaste lydelse 2024:1131.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2027.

2. Lagen tillämpas första gången för beskattningsår som börjar efter den 31 december 2026.

3 Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden kommit in från Arbetsförmedlingen, Företagarna, Försäkringskassan, Förvaltningsrätten i Karlstad, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, Jämställdhetsmyndigheten, Konjunkturinstitutet, Landsorganisationen i Sverige, Näringslivets Skattedelegation, Pensionsmyndigheten, Pensionärernas Riksorganisation, Skatteverket, Småföretagarnas Riksförbund, SPF Seniorerna, Statens tjänstepensionsverk, Statskontoret, Svenska Kommunalpensionärernas Förbund, Svenskt Näringsliv, Sveriges akademikers centralorganisation, Tillväxtverket och Tjänstemännens Centralorganisation.

Yttrande har dessutom kommit in från Seniora Läkare.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna synpunkter: Arbetsgivarverket och Sveriges Kommuner och Regioner.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 6 november 2026

Närvarande: statsrådet Svantesson, ordförande, och statsråden Edholm, Waltersson Grönvall, Strömmer, Forssmed, Tenje, Forssell, Wykman, Liljestrand, Carlson, Pourmokhtari, Rosencrantz, Britz, Mohamsson, Lann

Föredragande: statsråden Svantesson, Edholm, Waltersson Grönvall, Strömmer, Forssmed, Tenje, Forssell, Wykman, Liljestrand, Carlson, Pourmokhtari, Rosencrantz, Britz, Mohamsson, Lann

---

Regeringen beslutar proposition 2026/27:1
Budgetpropositionen för 2027